

עזרי מעם השם עושה שמים וארץ

ספר הזהר

שחבר התנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זיע"א

ובו: "ספר הזהר", "זהר חדש", "תקוני הזהר"

מנקד

- כרך מח -

פנחס - ואתחנן

דף רמ"ט ע"א - דף רס"ה ע"א

מבאר בלשון הקדש עם פרוש קל ונחמד למען ירוץ הלומד בו

מחלק לשנה אחת ולשלוש שנים

מופץ ללא מטרות רווח כלל ועיקר
לקירוב הגאולה ברחמים

בדקות ספורות בלבד תזכה להיות בן עולם הבא

נסדר, נערך והוגה מחן ש, בנקוד ופסוק מלא, עם מראה מקומות,
בחלוק קטעים לפי העניינים, באותיות גדולות ומאירות עינים

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"
בעיה"ק בית שמש תובב"א
כסלו תשע"א לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א
רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל
טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin
Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300
hazohar.com@gmail.com

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

כל הזכויות שמורות

ואין למכור או לסחור או לקבל רווח עבור הטקסט או חלקו
מותר ומצוה ללמוד ולזכות את הרבים **בחינם בלבד**

ניתן ל"מפעל הזוהר העולמי"

על ידי הרב הצדיק המקובל **הרב בניהו שמואלי** שליט"א
ראש ישיבת "נהר שלום" (רח' שילה 6 ירושלים)
לעילוי נשמת מורינו ורבינו הצדיק הקדוש
רבי **מרדכי** בן מרים **שרעב"י** זיע"א

תפלה קודם למוד הזהר (קבלה מהאריז"ל)

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול פנה. על פן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לביניך.

ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכונן לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך כריח ניחוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינתינו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים ומירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה:

תפלה לאחר למוד הזהר (יאמר בפנות הלב)

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונך. בנה ביתך כבתחלה וכוונן מקדשך על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב כהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לגויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאהבה את שמך הגדול הגבור והנורא אמן פן יהי רצון.

שכתוב בה (ישעיה נח) וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו. ונקראת אילת אהבים מצד החסד, כלומר (ירמיה לא) אהבת עולם אהבתיה על פן משכתיך חסד. ושתי קרנים יש לה מן האור, כדגמא זו **U** לפעמים האחת גבוהה מן השניה כדגמא זו **U** לפעמים הקרנים הן שוות. **U** (ע"כ רעיא מהימנא).

ובחדש הראשון וגו'. רבי אבא פתח, (תהלים מב) כאיל תערג על אפיקי מים פן נפשי תערג אליך אלהים. פסוק זה פרשוהו, כתוב כאן איל, וכתוב שם אילת. משום שיש זכר ויש נקבה (ואף על גב שיש זכר ונקבה, הכל אחד. האיל הזה, הוא נקרא זכר, והוא נקרא נקבה. והו שכתוב כאיל תערג, ולא כתוב יערג. והכל אחד. אילת השחר).

מהו אילת השחר? אלא זוהי חיה אחת רחמנית שאין בכל חיות העולם רחמנית כמותה. משום שבשעה שדחוקה לה השעה וצריכה למזון לה ולכל החיות, היא הולכת למרחוק לדרף רחוקה, ומביאה ומובילה מזון, ולא רוצה לאכל עד שתבא ותחזר למקומה. מדוע? כדי שיתאספו אצלה שאר החיות ותחלק להן מאותו מזון. וכאשר מגיעה, מתאספות אצלה כל שאר החיות, והיא עומדת באמצע ומחלקת לכל אחת ואחת. וסימן לדבר - (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותפן טרף לביתה וגו'. וממה שמחלקת להן היא שבעה, כאלו אכלה יותר אכל מפלן. (מתי מחלקת להן).

וכאשר יגיע הבקר שנקרא שחר, יגיע לה חבלי גלות. ומשום זה נקראת אילת השחר, על שם שחרות הבקר. שיש לה פאבים כמו היולדת. זהו שכתוב (ישעיה כו) כמו הרה תקריב ללדת תחיל

כמבועא דלית ליה פסק, דכתיב בה, (ישעיה נח) וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו. ואתקריאת אילת אהבים מסטרא דחסד, דהיינו (ירמיה לא) אהבת עולם אהבתיה על פן משכתיך חסד. ותריין קרנין אית לה מן נהורא, כגוונא דא **U** לזמנין האחת גבוהה מן השנית כגוונא דא. **U** לזמנין קרנין אינון שוין **U** (ע"כ רעיא מהימנא). (דף רמ"ט נ"א).

ובחדש הראשון וגו'. רבי אבא פתח, (תהלים מב) כאיל תערג על אפיקי מים פן נפשי תערג אליך אלהים. האי קרא אוקמוהו, כתיב הכא איל וכתיב התיב אילת, בגין דאית דכר ואית נוקבא (ואף על גב דאית דכר ונוקבא, כולא חד. האי איל, אינו אקרי דכר. ואינו אקרי נוקבא. הך הוא דכתיב כאיל תערג ולא כתיב יערג. וכלא חד. אילת השחר).

מאי אילת השחר. אלא דא איהי חיה חדא רחמנית, דלית בכל חיון דעלמא רחמנית פוותה. בגין דבשעתא דדחיקת לה שעתא, ואצטריכת למזונא לה ולכל חיון. איהי אזלת למרחיק לארח רחיקא. ואתיאת ואובילת מזונא. ולא בעאת למיכל, עד דתיתי ותתהדר לאתרהא. אמאי. בגין דיתפנשוין לגבה שאר חיון, ותחלק לון מההוא מזונא. וכד אתת, מתפנשוין לגבה כל שאר חיון, והיא קיימא באמצעיתא, ופלגת לכל חד וחד. וסימן, (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וגו'. וממה דפליגת לון, איהי שבעה, כאלו אכלה יתיר מיכלא מפלא. (אימתי פליגת לון).

וכד ייתי צפרא דאקרי שחר. ייתי לה חבלים דגלותא. ובגין דא, אתקריאת אילת השחר. על שם קדרותא דצפרא. דחבלים לה פיולדה. הך הוא דכתיב, (ישעיה כו) כמו הרה תקריב ללדת תחיל תזעק בחבליה וגו'. אימתי תזעק בחבליה וגו'. מתי מחלקת להן? כאשר הבקר רוצה

עולה להאיר, כמו שנאמר ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וגו'. פיון שהאיר הבקר, כלם שבעים במזון שלה.

או קול אחד מתעורר באמצע הרקיע, קורא בכח ואומר: קרובים הפנסו למקומכם! רחוקים צאו! כל אחד ואחד יאסף למקומו הראוי לו. פיון שהאיר השמש, כל אחד ואחד יאסף למקומו. זהו שכתוב (תהלים קד) תזרח השמש יאספון וגו'. והיא הולכת ביום, ומתגלית בלילה, ומחלקת בבקר. ולכן נקראת אילת השחר.

לכסוף מתגברת כגבור והולכת, ונקראת איל. לאיזה מקום הולכת? הולכת ששים פרסאות מאותו מקום שיצאה, ונכנסת לתוף הר של חשוף. (ומשם מריחה מזון) הולכת בתוף אותו הר של חשוף, ומריח את רגליה נחש אחד עקלתון, והולף למרגלותיה. והיא עולה משם אצל הר של אור. פיון שמגיעה שם, מזמן לה הקדוש ברוך הוא נחש אחד, ויוצא ונלחם זה בזה, והיא נצולית. ומשם נוטלת מזון ושבה למקומה בחצות הלילה. ומחצות לילה מתחילה לחלק, עד שעולה שחרות הבקר. פיון שמאיר היום, הולכת ולא מתראה, כמו שנתבאר.

ובשעה שהעולם צריך למטר, מתאספות אצלה כל שאר החיות, והיא עולה לראש הר גבוה, ומכניסה ראשה בין ברקיה, ובוכה בכיה אחר בכיה, והקדוש ברוך הוא שומע קולה ומתמלא רחמים וחס על העולם. והיא יורדת מראש ההר, ורצה, ומסתיירה עצמה, וכל שאר

והטין, ולא משפחין לה.

פלגת להון. פד צפרא בעי למיתי. בעוד דאיהי ליליא, וקדרותא סליקת לאנהרא. כמה דאת אמר, ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וגו'. פיון דאנהיר צפרא, פלהו שבעין במזונא דילה.

ברין, קלא חדא אתער באמצעיתא דרקיע, קארי בחיל ואמר, קריבין עולו לדוכתיכו. רחיקין. פוקו. פל חד וחד ליכנש לאתריה דאתחזי ליה. פיון דאנהיר שמשא, פל חד וחד אתפניש לאתריה. הדא הוא דכתיב, (תהלים קד) תזרח השמש יאספון וגו'. ואיהי אזלת ביממא, ואתגליא בליליא, ופלגא בצפרא, ובגין פך אקרי, אילת השחר.

לבתר אתתקפת כגיבר ואזלת, ואקרי איל. לאן אתר אזלת. אזלת שתין פרסי מההוא (דף רמ"ט ע"ב) אתר דנפקא, ועאלת לגו טורא דחשוכא. (ומתמן ארחת מזונא) אזלת בגו ההוא טורא דחשוכא, ארח לרגלה חויה חדא עקימא, ואזיל לרגלה. ואיהי סלקא מתמן, לגבי טורא דנהורא. פיון דמטת תמן, זמין לה קדשא בריך הוא חויה אחרא, ונפיק ומקטרגא דא בדא, ואיהי אשתזיבת. ומתמן נטלת מזונא, ותבת לאתרה, בפלגות ליליא. ומפלגו ליליא, שריא לפלגא, עד דסליקת קדרותא דצפרא. פיון דאנהיר יממא, אזלת, ולא אתחזיאת, כמה דאתמר.

ובשעתא דעלמא אצטריך למטרא, מתפנשין לגבה פל שאר חיון, והיא סליקת לריש טורא רמאה, ואתעטפת רישהא בין ברכהא, וגעת גועה בתר גועה, וקודשא בריך הוא שמע קלה, ואתמלי רחמין, וחס על עלמא. והיא נחתת מריש טורא, ורהטת, וטמירת גרמאה. וכל שאר חיותא אבתרהא

החיות רודפות אַחֲרֵיהָ וְלֹא מוֹצְאוֹת אוֹתָהּ. זֶהוּ שְׁכָתוּב (תהלים מב) כָּאֵיל תִּעְרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם. מֵהוּ עַל אֲפִיקֵי מַיִם? עַל אֲפִיקֵי מַיִם - מֵאֵלוּ שֶׁהִתִּיבְשׁוּ, וְהַעוֹלָם צָמָא לַמַּיִם, וְאֵז תִּעְרַג.

בְּשַׁעֲרָה שְׁמַתְעֵבְרַת, נִסְתַּמְתָּ. פִּיּוֹן שְׁמַגִּיעַ זְמַנָּה לַיֶּלֶד, בּוֹכָה וּמְרִימָה קוֹלוֹת, קוֹל אַחַר קוֹל, עַד שְׁבָעִים קוֹלוֹת כְּחֻשְׁבוֹן תְּבוֹת שֶׁל מְזֻמּוֹר (תהלים כ) יַעֲנֶנְךָ יי בְּיוֹם צָרָה, דְּאִיהִי שִׁירְתָּא דְּעוֹבְרַתָּא דָּא. וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁמַע לָהּ, וְזַמִּין לְגַבְהָ. פְּדִין אֲפִיק חַד חוּיָא רַבְרָבָא, מְגוֹ טוּרֵי חֲשׁוּף וְאֲתֵי בֵּין טוּרִין, פּוּמִיָּה מְלַחְכָּא בְּעַפְרָא, מְטִי עַד הָאֵי אֵיל, וְאֲתֵי וְנִשְׁיף לָהּ בַּהֲהוּא אַתָּר, תְּרִי זְמַנִּי.

זְמַנָּא קְדָמָאָה נְפִיק דְּמָא, וְאִיהִי לַחֲיָה. זְמַנָּא תַנְיִינָא, נְפִיק מִיָּא וְשָׁתוּ כָּל אֵינוֹן בְּעִירָן דִּי בְטוּרֵיָא, וְאֲתַפְתַּחַת וְאוֹלִידַת. וְסִימְנָךְ (במדבר כ) וַיִּף אֶת הַסֶּלַע בְּמַטְהוּ פְּעַמִּים. וְכָתוּב וַתִּשָּׂא הָעֵדָה וּבְעִירָם.

בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עֲלֶיהָ עַל (מַעֲשֶׂה) עֲבוּר שֶׁל נְחֹשׁ (שֶׁל חֲזִיה) זֶה, מֵה פְּתוּב? (תהלים כט) קוֹל ה' יְחוֹלֵל אֵילוֹת וַיַּחֲשֵׁף יַעֲרוֹת וְגו'. קוֹל ה' יְחוֹלֵל אֵילוֹת - אֵלוּ חֲבָלִים וְצִירִים, לְעוֹרֵר אֵלוּ הַשְּׁבָעִים קוֹלוֹת. מִיָּד - וַיַּחֲשֵׁף יַעֲרוֹת, לְהַעֲבִיר (לְעוֹרֵר) אוֹתוֹ נְחֹשׁ וּלְהַתְּגַלֵּיתָּא חֲזִיָּה בִּינִיָּהּ לְלַכְתָּ. וּבְהִיכְלוּ, מֵהוּ וּבְהִיכְלוּ? בְּהִיכְלוּ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כָּל אֵלוּ הַהֲמוֹנִים פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים כְּבוֹד. מֵהוּ כְּבוֹד? (יחזקאל א) בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ.

רַעִיָּא מַהִימְנָא

וְאִם תֵּאמַר שֶׁלְשָׁבָעִים שָׁנָה תַּחֲלִיל וְלִשְׁתֵּי שָׁנִים יוֹלְדַת, אַחַר אֶלְף וּמֵאָתַים, כְּחֻשְׁבוֹן רַע"ב - הָרִי כְּתוּב (ישעיה סו) בְּטָרָם תַּחֲלִיל יִלְדָּה.

הָדָא הוּא דְכָתִיב, (תהלים מב) כָּאֵיל תִּעְרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם. מָאִי עַל אֲפִיקֵי מַיִם. עַל אֲפִיקֵי מַיִם מֵהֵנָּהוּ דְּאֲתִיבְשׁוּ, וְעֲלָמָא צָחִי עַל מִיָּא, פְּדִין תִּעְרוּג.

בְּשַׁעֲרָה דְּאֲתַעֲבַרַת, אֲסַתִּימַת, פִּיּוֹן דְּמִטָּא זְמַנָּא לְמִילַד, גָּעַאת וּרְמַאת קָלִין, קָלָא בְּתַר קָלָא, עַד שְׁבָעִין קָלִין, כְּחוּשְׁבֹן תִּיבִין (תהלים כ) דִּיעֲנֶנְךָ יי בְּיוֹם צָרָה, דְּאִיהִי שִׁירְתָּא דְּעוֹבְרַתָּא דָּא. וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁמַע לָהּ, וְזַמִּין לְגַבְהָ. פְּדִין אֲפִיק חַד חוּיָא רַבְרָבָא, מְגוֹ טוּרֵי חֲשׁוּף וְאֲתֵי בֵּין טוּרִין, פּוּמִיָּה מְלַחְכָּא בְּעַפְרָא, מְטִי עַד הָאֵי אֵיל, וְאֲתֵי וְנִשְׁיף לָהּ בַּהֲהוּא אַתָּר, תְּרִי זְמַנִּי.

זְמַנָּא קְדָמָאָה נְפִיק דְּמָא, וְאִיהִי לַחֲיָה. זְמַנָּא תַנְיִינָא, נְפִיק מִיָּא וְשָׁתוּ כָּל אֵינוֹן בְּעִירָן דִּי בְטוּרֵיָא, וְאֲתַפְתַּחַת וְאוֹלִידַת. וְסִימְנָךְ (במדבר כ) וַיִּף אֶת הַסֶּלַע בְּמַטְהוּ פְּעַמִּים. וְכָתִיב וַתִּשָּׂא הָעֵדָה וּבְעִירָם.

בַּהֲהוּא זְמַנָּא דְּקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָס עֲלֶיהָ עַל (ס"א עוֹבְדָא) עוֹבְרַתָּא דְנְחֹשׁ (ס"א דְחִיָּה) דָּא. מֵה כְּתִיב, (תהלים כט) קוֹל יי יְחוֹלֵל אֵילוֹת וַיַּחֲשֵׁף יַעֲרוֹת וְגו'. קוֹל יי יְחוֹלֵל אֵילוֹת, אֵינוֹן חֲבָלִין וְצִירִין, לְאֲתַעֲרָא אֵינוֹן שְׁבָעִין קָלִין. מִיָּד וַיַּחֲשֵׁף יַעֲרוֹת, לְאֲעַפְרָא (נ"א לְאֲתַעֲרָא) הֵהוּא נְחֹשׁ, וּלְאֲתַגְלִיָּיא הֵהִיא חֲזִיָּה בִּינִיָּהּ לְמִיָּהּ. וּבְהִיכְלוּ, מָאִי וּבְהִיכְלוּ. בְּהִיכְלוּ דְּקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל אֵינוֹן אֲכְלוּסִין, פְּתַחֲיִן וְאֲמִרִין כְּבוֹד. מָאִי כְּבוֹד. (יחזקאל א) בְּרוּךְ כְּבוֹד יי מִמְּקוֹמוֹ.

רַעִיָּא מַהִימְנָא

וְאִי תִימָא דְלַע' תַּחֲלִיל וּלְב' שָׁנִין אוֹלִידַת, בְּתַר אֶלְף וּמֵאָתַן, כְּחוּשְׁבֹן רַע"ב. הָא כְּתִיב (ישעיה סו) בְּטָרָם תַּחֲלִיל

וְיָלְדָה. וְרָצָא דְמִלָּה, (ישעיה סה) וְהָיָה טָרִם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד וְגו' . וּמֵאִי (ס"א יוֹמָא) בְּטָרִם. אֲלֵא קִדְם דִּישְׁתְּלִימוּ, שְׁבַעֲיָן וְתָרִין שְׁנִין, בְּתַר אֶלְף וּמֵאָתָן, אֵינִין חֻבְלִים דִּי לְדָה, יִתְגַּלְיִין ב' מְשִׁיחִין בְּעֵלְמָא. וּבַהֲהוּא זְמַנָּא (תהלים כט) וּבַהֲיִכְלוּ כְּלוּ אֲמַר כְּבוֹד, וְהָא אִוְקְמוּהָ (משלי ג) כְּבוֹד חֻכְמִים יִנְחִלוּ.

וְיָלְדָה. וְרָצָא דְמִלָּה, (ישעיה סה) וְהָיָה טָרִם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד וְגו' . וּמֵאִי (ס"א יוֹמָא) בְּטָרִם. אֲלֵא קִדְם דִּישְׁתְּלִימוּ, שְׁבַעֲיָן וְתָרִין שְׁנִין, בְּתַר אֶלְף וּמֵאָתָן, אֵינִין חֻבְלִים דִּי לְדָה, יִתְגַּלְיִין ב' מְשִׁיחִין בְּעֵלְמָא. וּבַהֲהוּא זְמַנָּא (תהלים כט) וּבַהֲיִכְלוּ כְּלוּ אֲמַר כְּבוֹד, וְהָא אִוְקְמוּהָ (משלי ג) כְּבוֹד חֻכְמִים יִנְחִלוּ.

בְּתַהֲיָא שְׁעַתָּא, אֲלִין מֵאֲרִי תוֹרָה יְהוֹן נִכְבְּדִים. אֲלִין דְסָבִילוּ כְּמָה חֻבְלִים וְצִירִין פִּי לְדָה, וְהוּוּ מְבוּזִין בֵּין עַמֵּי הָאָרֶץ, יְהוֹן נִכְבְּדִים. וּמִיד (תהלים כט) יִי לְמַבּוּל יָשׁב, לְרַשִּׁיעָא. אֵין מַבּוּל, אֲלֵא דִינִין דְמַבּוּל. כְּגוּוֹנָא דְנִפְתָּחוּ (בראשית ז) מְעִינֹת תְּהוֹם וְאַרְבַּת הַשָּׁמַיִם נִפְתָּחוּ בְיוֹמֵי טוֹפָנָא, אוֹף הָכָא יִתְעַרוּן דִּינִין לְגַבְיִיהוּ עֵילָא וְתַתָּא, עַד דְלִית סוּף וְתַכְלִית, וְכָל בְּזוּיִין וּקְלָנָא, דְעַבְדוּ אוּמִין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת דְעֵלְמָא, לְשֵׁם יְהוָה וּלְעַמֵּיהּ, וּכְמָה חֲרוּפִין דְסָבִילוּ יִשְׂרָאֵל מְנִיִּיהוּ עַל שֵׁם יי, מְכַלְהוּ נְטִיל נּוֹקְמָא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְעַל דָּא אֲתַקְרִי, (נחום א) נּוֹקֵם יִי וְנוֹטֵר וּבַעַל חֻמָּה לְגַבְיִיהוּ.

בְּתַהֲיָא שְׁעַתָּא, אֲלִין מֵאֲרִי תוֹרָה יְהוֹן נִכְבְּדִים. אֲלִין דְסָבִילוּ כְּמָה חֻבְלִים וְצִירִין פִּי לְדָה, וְהוּוּ מְבוּזִין בֵּין עַמֵּי הָאָרֶץ, יְהוֹן נִכְבְּדִים. וּמִיד (תהלים כט) יִי לְמַבּוּל יָשׁב, לְרַשִּׁיעָא. אֵין מַבּוּל, אֲלֵא דִינִין דְמַבּוּל. כְּגוּוֹנָא דְנִפְתָּחוּ (בראשית ז) מְעִינֹת תְּהוֹם וְאַרְבַּת הַשָּׁמַיִם נִפְתָּחוּ בְיוֹמֵי טוֹפָנָא, אוֹף הָכָא יִתְעַרוּן דִּינִין לְגַבְיִיהוּ עֵילָא וְתַתָּא, עַד דְלִית סוּף וְתַכְלִית, וְכָל בְּזוּיִין וּקְלָנָא, דְעַבְדוּ אוּמִין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת דְעֵלְמָא, לְשֵׁם יְהוָה וּלְעַמֵּיהּ, וּכְמָה חֲרוּפִין דְסָבִילוּ יִשְׂרָאֵל מְנִיִּיהוּ עַל שֵׁם יי, מְכַלְהוּ נְטִיל נּוֹקְמָא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְעַל דָּא אֲתַקְרִי, (נחום א) נּוֹקֵם יִי וְנוֹטֵר וּבַעַל חֻמָּה לְגַבְיִיהוּ.

וּבַחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן, מָאן רֵאשׁוֹן. דָּא נִיסָן. תַּמָּן אוּלִידַת הֵיא חֲזָה, לְקַיִם מַה דְאִוְקְמוּהָ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, בְּנִיסָן נִגְאָלוּ וּבְנִיסָן עֲתִידִין לְהִגָּאֵל. וּבִי"ד דִּילִיָּה, (שמות יז) וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל כַּס יְהִי, תַּמָּן אוּמִי לְאַעֲבָרָא מְעֵלְמָא זְרַעָא דְעֵשׂוֹ עַמְלִקַיִם, בַּהֲהוּא זְמַנָּא (שמות יב) מִשְׁכּוֹ וּקְחוּ לְכֶם צֹאן לְמִשְׁפַּחְתֵּיכֶם וְשַׁחֲטוּ הַפֶּסַח. מִשְׁכוּ: (הושע ז) מִשְׁךְ יָדוֹ אֵת לְצַצִים.

וּבַחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן, מָאן רֵאשׁוֹן. דָּא נִיסָן. תַּמָּן אוּלִידַת הֵיא חֲזָה, לְקַיִם מַה דְאִוְקְמוּהָ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, בְּנִיסָן נִגְאָלוּ וּבְנִיסָן עֲתִידִין לְהִגָּאֵל. וּבִי"ד דִּילִיָּה, (שמות יז) וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל כַּס יְהִי, תַּמָּן אוּמִי לְאַעֲבָרָא מְעֵלְמָא זְרַעָא דְעֵשׂוֹ עַמְלִקַיִם, בַּהֲהוּא זְמַנָּא (שמות יב) מִשְׁכּוֹ וּקְחוּ לְכֶם צֹאן לְמִשְׁפַּחְתֵּיכֶם וְשַׁחֲטוּ הַפֶּסַח. מִשְׁכוּ: (הושע ז) מִשְׁךְ יָדוֹ אֵת לְצַצִים.

בְּתַהֲוּא זְמַנָּא, כַּה אֲמַר יי לְרוּעִים הַפּוֹשְׁעִים בִּי. וְאוּמַר, (יחזקאל יג) וְאֵל אֲדַמַת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבֹאוּ. וְאֲלִין אֵינִין רוּעִים דְעֵנָא, פְּרַנְסֵי דָּרָא. וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר עֲלִיָּיהוּ, (הושע ב) הִנֵּה אֲנֹכִי מִפְתִּיחַ וְהִלְכַתִּיָּה הַמְדַבֵּר. (יחזקאל כ) וְנִשְׁפָּטִיתִי אֲתֶכֶם וְגו', כַּאֲשֶׁר נִשְׁפָּטִיתִי אֵת אֲבוֹתֵיכֶם דְקָטִיל לֹון בְּמַכַּת חֲשָׁךְ. (ע"כ רעיא מדהימנא).

בְּתַהֲוּא זְמַנָּא, כַּה אֲמַר יי לְרוּעִים הַפּוֹשְׁעִים בִּי. וְאוּמַר, (יחזקאל יג) וְאֵל אֲדַמַת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבֹאוּ. וְאֲלִין אֵינִין רוּעִים דְעֵנָא, פְּרַנְסֵי דָּרָא. וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר עֲלִיָּיהוּ, (הושע ב) הִנֵּה אֲנֹכִי מִפְתִּיחַ וְהִלְכַתִּיָּה הַמְדַבֵּר. (יחזקאל כ) וְנִשְׁפָּטִיתִי אֲתֶכֶם וְגו', כַּאֲשֶׁר נִשְׁפָּטִיתִי אֵת אֲבוֹתֵיכֶם דְקָטִיל לֹון בְּמַכַּת חֲשָׁךְ. (ע"כ רעיא מדהימנא).

בְּאוּתוֹ זְמַן, כַּה אֲמַר ה' לְרוּעִים הַפּוֹשְׁעִים בִּי. וְאוּמַר, (יחזקאל יג) וְאֵל אֲדַמַת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבֹאוּ. וְאֲלוּ הֵם רוּעֵי הַצֹּאן, פְּרַנְסֵי הַדּוֹר. וּמִשׁוּם זֶה נֹאמַר עֲלֵיהֶם, (הושע ב) הִנֵּה אֲנֹכִי מִפְתִּיחַ וְהִלְכַתִּיָּה הַמְדַבֵּר. (יחזקאל כ) וְנִשְׁפָּטִיתִי אֲתֶכֶם וְגו', כַּאֲשֶׁר נִשְׁפָּטִיתִי אֵת אֲבוֹתֵיכֶם. שְׁהִרְגוּ אוֹתָם בְּמַכַּת חֲשָׁךְ.

ובחדש הראשון, (במדבר כח) מאן חדש הראשון.
 דא איהו חדש, דהאי חיה אתגלויא
 ביה ואתתקפת ביה, ונפקא לעלמא בארבעה
 עשר יום. בארבעה עשר, אלין שאר חיותא,
 דאינון י' ל' סטר, בד' סטרין דעלמא.
 ובספרי קדמאי, איהו י', וחד לכל סטר לארבע
 סטרין, ואינון ארבע עשר. פיון דאינון ארבע,
 מתחבראן ומתתקנן עם אינון עשר דבסטרא
 דימינא, פדין י"ד, בחדוה לאתתקנא חיה דא
 (כ"א לאתקנא סיהרא חיה דא) בתקוניהא.

רבי אלעזר אמר, ודאי הכי הוא. ותא חזי,
 פתיב (שמות יב) משכו וקחו לכם צאן וגו',
 משכו, (במבורא קדמאה) מאי משכו. פמאן דמשיף
 מאתר אחרא, לאתר דא. משכו יומין עלאין
 לגבי יומין תתאין. יומין עלאין אינון שס"ו,
 (ד ק ר"נ ע"א) פחושפן משכו. יומין תתאין, זמנין
 דאינון שנ"ה, ובזמנא, דאתנהרא סיהרא
 באשלומותא, סליקו למהוי אינון יומין שס"ה,
 פחושפן משכו חסר חד.

משכו יומין עלאין לגבי יומין תתאין, למהוי
 כלהו פחדא בחבורא חדא. ומאן משיף
 לון. אינון עשר דלסטר ימינא, דכתיב בעשור.
 בעשור, בעשרה מיבעי ליה,
 מאי בעשור. אלא ט' אינון
 לכל סטר, ונקודה חדא
 דאזלא באמצעיתא. פגוונא דא ויהיא נקודה
 אשלימת לעשר ועל דא בעשור פמה דאתמר
 זכור ושמור לשמושא בעשרה אינון יומין
 תשע ביהוה נקודה. לחדש הזה יומין דלסטר
 ימינא בגין לאתחברא זאת בזה למהוי פלא
 חד.

ובזמנא דאינון ד' אתקשרו לד' סטרין (מתחברין)

ובחדש הראשון (במדבר כח), מיהו
 החדש הראשון? זהו חדש שזו
 החיה מתגלית בו ומתחזקת בו,
 ויוצאת לעולם בארבעה עשר
 יום. בארבעה עשר - אלו שאר
 החיות שהן י' ל' לכל צד,
 בארבעת צדדי העולם. ובספרי
 הראשונים, הוא י', ואחת לכל
 צד לארבעה צדדים, והן ארבע
 עשרה. פיון שהן ארבע,
 מתחברות ונתקנות עם אלו
 העשר שבצד ימין, ואז י"ד
 בשמחה לתקן חיה זו (לתמן הלכנה
 חיה זו) בתקוניה.

רבי אלעזר אמר, ודאי כף הוא.
 ובא ראיה, פתוב (שמות יב) משכו
 וקחו לכם צאן וגו'. משכו, (במבור
 הקדמון) מהו משכו? כמי שמושף
 ממקום אחר למקום זה. משכו
 ימים עליונים לגבי ימים
 תחתונים. ימים עליונים הם
 שס"ו, פחושפון משכו. ימים
 תחתונים, פעמים שהם שנ"ה.
 ובזמן שפאירה הלכנה
 בשלמותה, עולים להיות אלו
 הימים שס"ה, פחושפון "משכו"
 חסר אחד.

משכו ימים עליונים אצל ימים
 תחתונים להיות פלם פאחד
 בחבור אחד. ומיהו שמושף
 אותם? אלו עשר שלצד ימין,
 שפתוב בעשור. בעשור!
 בעשרה היה צריך לכתב! מהו
 בעשור? אלא תשע הם לכל צד,
 ונקודה אחת שהולכת באמצע
 כדגמת זה: (ציור למעלה), ואותה
 נקדה משלימה לעשר, ועל זה
 נאמר בעשור, כמו שנאמר זכור
 ושמור, להשתמש בעשרה אלו
 התשעה ימים באותה נקדה.
 לחדש הזה - ימים שלצד ימין
 פדי להתחבר זאת בזה, להיות
 הכל אחד.

ובזמן שאלו הארבעה נקשרים לארבעה צדדים (ומתחברים) עמהם, אז יולדת אותה החיה, והנחש

בְּהַדְרִיָּיהוּ. פְּדִין אוֹלָדֵת הַהוּא חִיָּה וְחַוְיָא אָזִיל לִיָּה וּבַהֲהוּא זְמַנָּא מְקַדְשִׁין לְעֵילָא לְהַאי חִיָּה וְקָרְאֵן לָהּ כְּבוֹד. וְכַדִּין אֶתְקַדַּשׁ מוֹעֲדָא. מַה דְּלֹא הָוּה עַד הַשְּׁתָּא, וְכַעֲזַן קָרְאֵן לָהּ כְּבוֹד, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (תהלים כט) וּבַהֲיִכְלוּ כָּלוּ אוֹמֵר כְּבוֹד.

הוֹלֵךְ לוֹ. וּבְאוֹתוֹ זְמַן מְקַדְשִׁים לְמַעְלָה לְאוֹתָהּ חִיָּה וְקוֹרְאִים לָהּ כְּבוֹד. וְאִזּוּ מִתְקַדַּשׁ הַמוֹעֵד, מַה שֶּׁלֹּא הָיָה עַד עַתָּה, וְעַתָּה קוֹרְאִים לָהּ כְּבוֹד. זֶהוּ שְׁכַתוּב (תהלים כט) וּבַהֲיִכְלוּ כָּלוּ אוֹמֵר כְּבוֹד.

רַעִיָּא מַהִּימְנָא

אָמַר הַרוּעָה הַנְּאָמֵן, דְּכָרִים אֱלוֹ סְתוּמִים, וְצָרִיף לְפַתַּח אוֹתָם אֲצֵל הַחֲבָרִים. שְׁמֵי שְׁפוֹתָם לָהֶם סְתוּרֵי הַתּוֹרָה, הוּא מְצַעַר אוֹתָם. שְׁלַרְשָׁעִים, אוֹרוֹת שֶׁל הַסּוּדוֹת חוֹרְרִים לְהִיּוֹת לָהֶם חֶשֶׁף. וְהוּא מְשַׁל לְמִמּוֹן שֶׁהוּא גְנוּז - מִי שְׁחוּפֵר אוֹתוֹ עַד שְׁמוּצָא אוֹתוֹ, וְאִינוּ שְׁלוֹ, חוֹזֵר בְּשִׁכְלוֹ לְחֶשֶׁף וְאִפְלָה. וְלָמִי שֶׁהוּא שְׁלוֹ, מְאִיר לוֹ. וּמִשׁוּם זֶה יֵשׁ לְכַן אָדָם לְגַלוֹת סוּדוֹת סְתוּמִים שְׁפַתּוֹרָה.

רַעִיָּא מַהִּימְנָא

אָמַר רַעִיָּא מַהִּימְנָא, מְלִין אֵלִין סְתִימִין, וְצָרִיף לְמַפְתַּח לוֹן לְגַבֵּי חֲבַרְיָא, דְּמֵאן דְּסְתִימִים לוֹן גְּנִיזִין דְּאוֹרִיָּתָא, אִיהוּ מְצַעַר לוֹן. דְּלַרְשִׁיעֵיָּא נְהוּרִין דְּרִזִּין, אֶתְחַזְרִין לוֹן חֲשׁוּכִין. וְאִיהוּ מְתָלָא לְמִמּוֹנָא דְּאִיהוּ גְנִיז, מֵאן דְּחֶפֶר לִיָּה, עַד דְּגַלִּי לִיָּה, וְלֹאוּ אִיהוּ דִּילִיָּה, אֶתְהַדֵּר בְּסוּבְלָתְנוּתִיָּה בְּחֲשׁוּכָא וְקַבְלָא. וְלִמֵּאן דְּאִיהוּ דִּילִיָּה, נְהִיר לִיָּה. וּבְגִין דָּא, אִית לְפַר נָשׁ לְגַלְעָה רִזִּין סְתִימִין דְּבְאוֹרִיָּתָא.

בְּעֵשׂוֹר - תְּשַׁעָה הֵם לְכָל פּוֹן, כְּנִגְדַּת תְּשַׁעָה חֲדָשִׁים שֶׁל הַיּוֹלָדֵת, כְּחֶשְׁבוֹן א"ח. מַהִּי יוֹלָדֵת? אוֹת ד' מְאָחַד. א"ח, הִיא ט', לְאַרְבַּעָה צְדָדִים שֶׁל אוֹת ד', וְהֵם אַרְבָּעִים. א"ח - זְכוּר. ד' - שְׁמוּר. הָרִי אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם.

בְּעֵשׂוֹר: ט' אִינוּן לְכָל סְטֵר, לְקַבֵּל ט' יֶרֶחִין דִּיּוֹלָדָה, כְּחוּשְׁפֵן א"ח. מֵאן יוֹלָדֵת. ד' מִן אָחַד. א"ח, אִיהוּ ט', לְד' סְטֵרִין דְּאֵת ד', וְאִינוּן אַרְבָּעִים. א"ח זְכוּר, ד' שְׁמוּר. הָא אַרְבָּעִין וּתְרִין.

נְשִׂאָר כְּבוֹד, שְׁנֵאמַר בּוּ בְרוּף שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ שֶׁל כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. וְהוּא כְּבוֹד ל"ב, אַרְבַּע פְּעָמִים לְכָל צַד שֶׁל אוֹת ד', הָרִי ס"ד לְאַרְבַּעָה צְדָדִים - רנ"ו. וּפְרָשׁוּהוּ - כְּבוֹד לְמַעְלָה, ל"ב לְמַטָּה. וּמִשׁוּם זֶה מִיְחַדִּים בְּכָל יוֹם פְּעָמִים, שְׁאוּמְרִים בְּהֵם פְּעָמִים כְּבוֹד, שְׁהֵם ס"ד. וּפְעָמִים ד' ד' מְאָחַד - הָרִי ע"ב. הָרִי ד' שֶׁל אַח"ד הִיא שְׁלָמוֹת שֶׁל מ"ב שְׁמוֹת, וּשְׁלָמוֹת שֶׁל ע"ב שְׁמוֹת. וּמִשׁוּם זֶה אוֹמְרִים בְּמִזְמוֹר לְדָוִד, (תהלים כד) מִי זֶה מְלַף הַכְּבוֹד ה' עֲזוּז וְגִבּוֹר. וּבְפַעַם שְׁנַיָּה אוֹמְרִים, מִי הוּא זֶה מְלַף הַכְּבוֹד. (ע"כ רַעִיָּא מַהִּימְנָא).

אֶשְׁתַּאֲרַר כְּבוֹד, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ בְּרוּף שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. וְאִיהוּ כְּבוֹד ל"ב, ד' זְמַנִּין לְכָל סְטֵר דְּאֵת ד', הָרִי ס"ד לְד' סְטֵרִין, רנ"ו. וְאוֹקְמוּהָ, כְּבוֹד לְעֵילָא, ל"ב לְתַתָּא. וּבְגִין דָּא מִיְחַדִּין בְּכָל יוֹמָא תְרִין זְמַנִּין, דְּאֶמְרֵן בְּהוּ תְרִין זְמַנִּין כְּבוֹד, דְּאִיהוּ ס"ד. וּתְרִין זְמַנִּין ד' ד' מִן אַח"ד, הָרִי ע"ב. הָרִי ד' דְּאַח"ד, שְׁלִימוֹ דְּמ"ב שְׁמֵהֶן. וּשְׁלִימוֹ דְּע"ב שְׁמֵהֶן. וּבְגִין דָּא אֶמְרִין בְּמִזְמוֹר לְדָוִד (תהלים כד) מִי זֶה מְלַף הַכְּבוֹד יי עֲזוּז וְגִבּוֹר. וּבְזְמַנָּא תְנַיִנָּא מִי הוּא זֶה מְלַף הַכְּבוֹד. (ע"כ רַעִיָּא מַהִּימְנָא).

וְהָרִי:

מֵאן הֵיכְלוֹ. דָּא הֵיכְל עֲלָאָה פְּנִימָאָה, דְּתַמָּן

זְהַר: מִיְהוּ הֵיכְלוֹ? זֶה הֵיכְל הַעֲלִיּוֹן הַפְּנִימִי שֶׁשֵּׁם מִתְקַדַּשׁ הַכָּל. שֵׁם מְקַדְשִׁים לְמִי שְׁרָאוּי

לְהַתְקַדֵּשׁ. אִיךָ מְקַדְּשִׁים אוֹתוֹ בְּאוֹתוֹ הַיְכָל? בְּרֵאשׁוֹנָה נִפְתָּחִים שְׁעָרִים, וּמִפְתָּח אֶחָד סְתוּם מִתְקַן וּפּוֹתֵחַ שְׁעַר אֶחָד, לְצַד דְּרוֹם, וְאָז נִכְנָס הַפֶּהֱן הַגָּדוֹל בְּאוֹתוֹ פֶּתַח וּמִדְּרֹז לַחֲגֵר אֲבִנָּטוֹ וּמִלְבוּשָׁיו, וּמִתְעַטֵּר בַּעֲטָרָה שֶׁל קֹדֶשֶׁה, וְלוֹבֵשׁ חֹשֶׁן וְאַפֹּדֶר, וּמַעֲלֵל שֶׁל שְׁבָעִים פְּעֻמוֹנִים וְרַמְמוֹנִים, שֶׁהֵם (שְׁמוֹת כח) פְּעֻמוֹן זָהָב וְרַמּוֹן. וְצִיץ גִּזְרֵי הַקֹּדֶשׁ עַל מִצְחוֹ, וְנִקְרָא צִיץ גִּזְרֵי הַקֹּדֶשׁ, וּמִתְקַשֵּׁט בְּאַרְבָּעָה בְּגָדֵי זָהָב וּבְאַרְבָּעָה בְּגָדֵי לָבָן. וְעַל אוֹתוֹ צִיץ יֵשׁ מִ"ב אוֹתוֹת שְׁלוֹהֶטוֹת בּוֹ וְנוֹצְצוֹת עָלָיו, וּמְאִיר כָּל אוֹתוֹ הַיְכָל בְּאוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים.

מִסְתַּוְּבָב אוֹתוֹ מִפְתָּח וּפּוֹתֵחַ צֶדֶד אַחֵר שְׁבָצֵד צְפוֹן, וְאָז נִכְנָס לִוִי, מַעֲשֵׂר שֶׁל יַעֲקֹב שֶׁהִפְרִישׁ לְהַקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְכִנּוֹר שֶׁל עֶשְׂרֵה נִימִים עָמוּ, וּמִתְקַשֵּׁט בְּקִשׁוּטָיו, וְאָז סוֹבֵב הַמִּפְתָּח, וּפּוֹתֵחַ בְּאוֹתוֹ הַיְכָל שְׁעַר אֶחָד, אוֹתוֹ שְׁעַר שְׁעוֹמֵד בְּאַמְצַע. עָמוּד שֶׁלְצֵד מְזַרְח עוֹלָה וּמִתְקַשֵּׁט בְּשִׁבְעִים עֲטוּרִים, וּמִתְקַשֵּׁט בְּאַרְבַּע אוֹתוֹת, שֶׁהֵם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה. וּמִתְקַשֵּׁט בְּחִקְיֹת שֶׁל מְאֵתִים וְשִׁבְעִים אֶלֶף עוֹלָמוֹת, וּמִתְקַשֵּׁט בְּקִשׁוּטִים שֶׁל סוֹף הָעוֹלָם עַד סוֹף הָעוֹלָם בְּכֹמָה מִלְבוּשֵׁי כְבוֹד, בְּכֹמָה קִשׁוּטִים קְדוּשִׁים.

וּמִסְתַּוְּבָב אוֹתוֹ מִפְתָּח, וּפּוֹתֵחַ לוֹ כָּל הַשְּׁעָרִים הַגְּנוּזִים, וְכָל הַשְּׁעָרִים הַקְּדוּשִׁים הַנִּסְתָּרִים, וּמִתְקַדֵּשׁ בָּהֶם, וְעוֹמֵד שֵׁם כְּמִלְךָ. וּמִתְבָּרֵךְ בְּכֹמָה בְּרִכּוֹת, וּמִתְקַשֵּׁט בְּכֹמָה קִשׁוּטִים. אֲזַי יוֹצְאִים כָּלֵם בְּחִבּוּר אֶחָד, מִתְקַשֵּׁטִים בְּקִשׁוּטִים כְּמוֹ שְׂרָאוּי. כִּיּוֹצְאִים, מְעוֹרֵר אוֹתוֹ בְּקִשׁוּטָיו. אִיךָ מִמְעֵטת עֲצֻמָּה מִתּוֹךְ אֲהַבָּה

מִתְקַדֵּשׁא כְּלָא. תִּמְן מְקַדְּשִׁין לְמֵאן דְּחִזִּי לְאַתְקַדֵּשׁא. הִיךְ מְקַדְּשִׁין לִיָּה בְּהֵוִיא הַיְכָלָא. בְּקַדְמִיתָא אֲתַפְתְּחוּ תַרְעִין, וְחַד מִפְתָּחָא סְתִימָא, אֲתַקִּין וּפְתַח תַרְעָא חַד, לְסִטְר דְּרוֹם, כְּדִין עָאל כְּהֵנָּא רַבָּא בְּהֵוִיא פְתָחָא, וְאַזְדַּרְז בְּהִימְיִנְוִי, וְתַקִּינוּנִי. וְאַתְעֵטֵר בַּעֲטָרָא דְקְדוּשָׁה וּלְבִישׁ חוֹשָׁנָא וְאַפֹּדֶר, וּמַעֲלֵיל דְשִׁבְעִין זַגִּין וְרַמְמוֹנִין, דְּאַיְנוּן (שְׁמוֹת כח) פְּעֻמוֹן זָהָב וְרַמּוֹן. וְצִיץ נִזְרָא דְקוֹדֶשׁא עַל מִצְחִיהָ, דְּאַתְקִרִי צִיץ גִּזְרֵי הַקֹּדֶשׁ, וְאַתְקַשֵּׁט בְּד' בְּגָדֵי זָהָב, וּבְד' בְּגָדֵי לָבָן. וְעַל הַהוּא צִיץ מִ"ב אֲתוּון מְלַהֲטֵן בֵּיהָ, וּמְנַצְצֵן עָלֶיהָ, וְנִהִיר כָּל הַהוּא הַיְכָלָא בְּנִהוּרִין עֲלָאִין.

אֲסַתְחַר הַהוּא מִפְתָּחָא, וּפְתַח סִטְרָא אַחֲרָא דְכִסְטֵר צְפוֹן, כְּדִין עָאל לִוִי, מַעֲשֵׂרָא דְיַעֲקֹב, דְּאַפְרִישׁ לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא. וְכִנּוֹר דְעֶשֶׂר נִימִין עֲמִיהָ, וְאַתְעֵטֵר בַּעֲטָרוֹי, וְכְדִין אֲסַתְחַר מִפְתָּחָא, וּפְתַח בְּהֵוִיא הַיְכָלָא חַד תַרְעָא, הַהוּא תַרְעָא דְקִימָא בְּאַמְצַעִיתָא, עָמוּדָא דְלִסְטֵר מְזַרְח (דָּר"ו ע"ב) עָאל וְאַתְעֵטֵר בְּשִׁבְעִין עֲטָרִין, וְאַתְעֵטֵר בְּאַרְבַּע אֲתוּון, דְּאַיְנוּן תַרִּיסָר. וְאַתְעֵטֵר בְּגִלּוּפִין דְמֵאֲתָן וְע' אֶלֶף עֲלָמִין, וְאַתְעֵטֵר בַּעֲטָרִין דְסִיפֵי עֲלָמָא עַד סִיפֵי עֲלָמָא, בְּכֹמָה לְבוּשֵׁי יָקָר, בְּכֹמָה עֲטָרִין קְדִישִׁין.

אֲסַתְחַר הַהוּא מִפְתָּחָא, וּפְתַח לִיָּה כָּל תַרְעִין גְּנִיזִין, וְכָל תַרְעִין דְקְדוּשִׁין טְמִירִין, וְאַתְקַדֵּשׁ בְּהוּ, וְקִימָא תִמְן פְּמִלְכָּא. מִתְבָּרֵךְ בְּכֹמָה בְּרִכָּאן, מִתְעֵטֵר בְּכֹמָה עֲטָרִין. כְּדִין נִפְקִי כְּלֵהוּ בְּחִבּוּרָא חָדָא, מִתְעֵטְרֵן בַּעֲטָרִיָּהוּ כְּדָקָא יָאוֹת. כִּיּוֹן דְנִפְקִי אֲתַעֵר לִיָּה בְּקִשׁוּטָיו. וְהֵא' חִיָּה אֲתַעֵרָא, וְאַזְעִירַת גְּרָמָה, מִגּוֹ רְחִימוֹ וְחֵהָ זֹו מִתְעוֹרַרַת וּמִמְעֵטת עֲצֻמָּה מִתּוֹךְ אֲהַבָּה שֶׁל הַשִּׁירָה.

של השירה? המעיטה עצמה מעט מעט, עד שנעשית נקדה אחת. פיון שהיא הקטינה עצמה (בשירה), אז פתוב (שמות ב) וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי. בת לוי ודאי, מצד השמאל. איך אוחו אותה? מושיט שמאלו פחת ראשה מתוך חבה.

ואם תאמר, פיון שהיא נקדה אחת, איך יכול לאחו בנקדה קטנה? אלא אצל העליון, כל מה שהוא דבר קטן, זה שבח וזו מעלה וגדלה בגדל העליון. מיד הפהן הגדול מעורר אותה, ואוחז בה ומחבק אותה. שאלו היתה גדולה, לא יכולים להתאחד פלל. אבל פיון שמקטינה עצמה, והיא נקדה אחת, אז אוחזים בה ומעלים אותה למעלה. וכיון שמעלים אותה ויושבת בין שני צדדים אלו, אז אותו עמוד שעומד באמצע מתחבר עמה בחבה של נשיקות, באהבה של חבור אהד. אז נאמר (בראשית כט) וישק יעקב לרחל, באהבה של הנשיקות שמתחברים זה בזה בלי פרוי, עד שלוקחת את הנפש של הענוגים כמו שראוי.

בשעה שלוקחת את הנפש של הענוגים כמו שראוי ורוצה לצוות לחילותיה, מתאספים פלם, וקוראים לה מתוך ההיכל הקדוש: פבוד פבוד פבוד. פהיכל הקדוש אבא ואמא פותחים ואומרים: מקדש מקדש. ואז הלכנה מתקדשת כמו שראוי. ואז פתוב ובחדש הראשון. ראשון ודאי. ועל זה נאמר משכו וגו'. ועל זה נאמר בפעשור לחדש הזה. שמתחברת הלכנה בשמש, ומה שהיתה לוקחת נקדה אחת, כאשר יורדת, מתפשטת מעט מעט ומתמלאת, ונעשית אות ה' מלאה מפל הצדדים, מתקדשת כמו שראוי.

דשירתא, היך אזערת גרמה מגו רחימו דשירתא, אזערת גרמה זעיר זעיר, עד דאתעבידת נקודה חדא. פיון דאיהי אזעירת גרמה, (בשירתא) פדין פתיב, (שמות ב) וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי. בת לוי ודאי, מסטרא דשמאלא. היאך אחיד לה. אושיט שמאלא תחות רישה מגו חביבו.

ואי תימא, פיון דאיהי נקודה חדא, איך יכיל לאחדא בנקודה זעירא. אלא לגבי עילא, פל מה דהוא מלה זעירא, דא תושפחתיא, ודא עלוייא ורב פרכו עלאה. מיד פהנא רפא אתער לה, ואחיד לה, וחביק לה, דאלו הוות רברבא, לא יכלין לאחדא כלל. אבל פיון דאזעירת גרמה, ואיהי נקודה חדא, פדין אחדין בה, וסלקין לה לעילא, פיון דסלקין לה, ויתבא בין תרין סטרין אלין, פדין ההוא עמודא דקיימא באמצעיתא, אתחבר בהדה בחביבו דנשיקין, ברחימו דחבורא חדא. פדין (בראשית כט) וישק יעקב לרחל, ברחימו דנשיקין מתדבקן דא בדא, בלא פרוי, עד דנקטא נפשא דענוגין פדקא יאות.

בשעתא דנקטא נפשא דענוגין פדקא יאות, ובעיא לפקדא לחילהא, מתפנשין פלהו, וקרין לה מגו היכלא קדישא, פבוד פבוד פבוד. בהיכלא קדישא אבא ואמא, פתחי ואמרי מקודש מקודש. פדין ירחא אתקדש פדקא יאות. וכדין פתיב, ובחדש הראשון, ראשון ודאי, ועל דא משכו וגו'. ועל דא בעשור לחדש הזה, דאתחבר סיהרא בשמשא, ומה דהות (נקטא) נקודה חדא, פד נחתא אתפשט זעיר זעיר, ואתמלייא, ואתעבידת ה', מלייא מפל סטרין, מתקדשא כדקא יאות. (דף ר"נ ע"א).

רעיא מהימנא

רעיא מהימנא

מסתובב אותו היכל, ופותח
שער אחר של צד דרום (צפון)
בשבעים ושנים עטרות. ואחר
כך פותח שער שלישי לצד מזרח
בחמשים (ושנים) אורות של
חמשים שערי בינה. לבסוף
פותח שער אחר של צד צפון
(מערב) בשבעים ושנים עטרות,
וכלם בחשבון רמ"ח תבות של
פרשיות קריאת שמע. ומה
שבהתחלה הייתה אותה חיה
קטנה, באותו זמן נגדלת. זהו
שפתוב (ישעיהו) מלא כל הארץ
כבודו, שהוא כבוד עליון
ותחתון.

באשר מגיע לח"י עולמות, שבו
ח"י ברכות התפלה, ופתח בו
פסוק (תהלים נא) אנני שפתי תפתח
ופי יגיד תהלתך. אז העמוד
האמצעי מתחבר עמה בחיכות
של נשיקות השפתיים, שהם נצח
והוד, והלשון הוא צדיק ביניהם.
לשון למודים. באותו זמן נאמר,
(בראשית כט) וישק יעקב לרחל. ואז
קוראים לאותה חיה כבוד כבוד,
אבא ואמא, מקדש מקדש. אז
הירח מתקדש כמו שראוי, ואז
נאמר ובחדש הראשון, ראשון
ודאי.

ואז משכו. ועל זה נאמר בעשור
לחדש הזה, שמתחברת הלכנה
הקדושה בשמש, שנאמר בו
(תהלים פד) פי שמש ומגן ה' אלהים
(צבאות). ומה שהיתה נקדה קטנה,
(כמו דה) מתמלאת בלכנה, ואז
הוא חדש מלא. והלכנה
מתמלאת כמו זה ה, מלא כל
הארץ כבודו. בהתחלה חסרה,
וכעת בשלמות. (ע"כ רעיא מהימנא).

רבי חייא פתח, בארבעה עשר יום לחדש פסח וגו'. שיהיה פסח, מדוע? אלא יראתם של
המצרים ואלוהי שלהם היה שה. משום שהמצרים עובדים למזל טלה, ומשום זה עובדים לשה.

אסתחר ההוא היכלא, ופתח תרעא אתרא דסטר דרום
(ד"א צפון) בשבעין ותריין עטרין. לבתר אפתח
תרעא תליתאה, לסטר מזרח, בתמשין (ותרין) נהורין,
דחמשין תרעין דבינה. לבתר אפתח תרעא אתרא דלסטר
צפון (ד"א מערב), בע"ב עטרין, וכלהו רמ"ח בחושבון
תיבין דפרשין דקריאת שמע. ומה דבקדמיתא ההיא
חיה הות זעירא, בההוא זמנא אתרביאת, הדא הוא
דכתיב, (ישעיהו) מלא כל הארץ כבודו, דאיהו כבוד עלאה
ותתאה.

כד מטי לח"י עלמין, דביה ח"י ברכאן דצלותא, ופתח
ביה (תהלים נא) אנני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך.
כדין עמודא דאמצעיתא, אתחבר בהדה בחביבו דנשיקין
דשפון, ואינון נצח והוד, דלשון איהו צדיק ביניהו.
לשון למודים בההוא זמנא, (בראשית כט) וישק יעקב לרחל,
כדין קראן לההיא חיה כבוד כבוד אבא ואמא, מקדש
מקדש. כדין ירחא אתקדשא כדקא יאות, כדין ובחדש
הראשון ראשון ודאי.

וכדין משכו. ועל דא בעשור לחדש הזה, דאתחבר
סיהרא קדישא בשמשא. דאתמר ביה, (תהלים פד)
פי שמש ומגן יי אלהים (צבאות). ומה דהות נקודה זעירא,
(כ"א כגוונא דא) מתמלאת בסיהרא, וכדין איהי החדש
מלא. (דף ר"ג ע"ב) וסיהרא אתמלייא כגוונא דא ה מלא
כל הארץ כבודו. בקדמיתא חסר, וכען בשלימו. (ע"כ
רעיא מהימנא).

רבי חייא פתח, בארבעה עשר יום לחדש
פסח וגו'. אימרא דאיהו פסחא אמאי.
אלא דחלא דמצראי, ואלהא דלהון, הוה
אמרא. בגין דמצראי פלחין למזל טלה, ובגין

רבי חייא פתח, בארבעה עשר יום לחדש פסח וגו'. שיהיה פסח, מדוע? אלא יראתם של
המצרים ואלוהי שלהם היה שה. משום שהמצרים עובדים למזל טלה, ומשום זה עובדים לשה.

כָּף פְּלֶחִין לְאִמְרָא. תָּא חֲזִי, כְּתִיב (שמות ח) הֵן נִזְבַּח
נִזְבַּח אֶת תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם. מָאִי תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם.
וְכִי עַל דְּשִׁנְאִין לִיהּ, כְּתִיב תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם.
אֶלָּא דַּחְלָא דְּמִצְרָאִי, וְאַלְהָא דִּילְהוּן, אֶקְרִי
תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם. כְּמָה דְּכְתִיב, (דברים יח) כְּתוֹעֵבַת
הַגּוֹיִם, דַּחְלָא דְּשָׂאָר עַמִּין.

תָּא חֲזִי חֲכַמְתָּא דִּיוֹסָף, דְּכְתִיב, (בראשית מז)
וּמְקַצֶּה אֶחָיו לְקַח חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים,
וְאוֹלִיף לֹון לְמִימְרָא, אֲנָשִׁי מְקַנְהָ הָיוּ עֲבָדֶיהָ.
וְכִי מְלָכָא דְהוּהוּ שְׁלִיט עַל כָּל אַרְעָא, וְאַבָּא
לְמְלָכָא, עֲבִיד כְּדָא, וְעֲבִיד לְאַחֵי דִּישְׁנָאוּן
(דף ר"א ע"א) לְהוּן, וְלֹא יַחְשְׁבוּן לְהוּן. (לפני עבד להוּן
רועי צאן) אֶלָּא וְדָאִי תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם, דַּחְלָא וְאַלְהָא
דִּילְהוּן אֶקְרִי הָכִי, וְעַל דָּא כְּתִיב, (שמות ח) הֵן
נִזְבַּח אֶת תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם.

אָמַר יוֹסֵף, כָּל מִיטְב מִצְרַיִם הִיא אֶרֶץ
רַעְמֶסֶס, וְהִיא אַרְעָא אֶפְרַיִשׁוּ לְדַחְלָא
דְּלְהוּן, לְרַעְיָא וְלְמִיְהָף בְּכָל עֲנוּגִין דְּעַלְמָא.
וְכָל מִצְרָאִי חָשִׁיבוּ לְאִינוּן דְּרַעְאן לְדַחְלִיהוּן,
כְּדַחְלִיהוּן. אַעְבִּיד לְאַחֵי דִּירְתוּן הִיא אַרְעָא,
וְיִסְגְּדוּן לֹון מִצְרָאִי, וְיַחְשְׁבוּן לֹון כְּדַקָּא יָאוּת.
וְהִינוּ דְּכְתִיב, (בראשית מז) כִּי תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם כָּל
רַעְיָא צֹאן, מִחְשְׁבִין לֹון כְּדַחְלִיהוּן.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְהָא תַנִּינָן כְּמָה דְּאַתְפָּרַע קְדָשָׁא
בְּרִיף הוּא מְאִינוּן דְּפֶלְחִי לְעִבּוּדָה זָרָה,
הָכִי אַתְפָּרַע מְעִבּוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ, וְכִי יוֹסֵף
עֲבִיד לְאַחֵי עִבּוּדָה זָרָה. אָמַר לִיהּ, לָא עֲבִיד
יוֹסֵף לְאַחֵי עִבּוּדָה זָרָה, אֶלָּא עֲבִיד לֹון
לְשִׁלְטָאָה עַל עִבּוּדָה זָרָה דִּילְהוּן, וְלְאַכְפִּיא
עִבּוּדָה זָרָה דִּילְהוּן תַּחוּת יְדִיָּהּ, וְלְרַדָּאָה לֹון
בְּמַקְל. אָמַר יוֹסֵף, אִי יִשְׁלְטוּן אַחֵי עַל עִבּוּדָה
זָרָה דִּילְהוּן, כָּל שְׁכָן דִּישְׁלְטוּן עַל גְּרַמְיָהּ, וְ

בֹּא וּרְאֵה, כְּתוּב (שמות ח) הֵן נִזְבַּח
אֶת תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם. מְהִי תּוֹעֵבַת
מִצְרַיִם? וְכִי עַל שְׁשׁוֹנָאִים אוֹתוּ
כְּתוּב תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם? אֶלָּא
יְרָאתֶם שֶׁל הַמִּצְרַיִם וְהַאֱלוֹהִים
שֶׁלָּהֶם נִקְרָא תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (דברים יח) כְּתוֹעֵבַת הַגּוֹיִם,
יְרָאתֶם שֶׁל שָׂאָר הָאֻמוֹת.

בֹּא וּרְאֵה חֲכַמְתּוֹ שֶׁל יוֹסֵף,
שֶׁכְּתוּב (בראשית מז) וּמְקַצֶּה אֶחָיו
לְקַח חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים, וּמְלַמֵּד
אוֹתָם לומר, אֲנָשִׁי מְקַנְהָ הָיוּ
עֲבָדֶיהָ. וְכִי יוֹסֵף שְׁהִיָּה מְלִיף
שְׁהִיָּה שׁוֹלֵט עַל כָּל הָאֶרֶץ, וְאָב
לְמַלְכוּת, עֲשֵׂה כֵּךְ, וְעֲשֵׂה לְאַחֵי
שִׁישְׁנָאוּ אוֹתָם וְלֹא יַחְשִׁיבוּ אוֹתָם
(שִׁיעֲשׂוּ מִמֶּם רועי צאן)? אֶלָּא וְדָאִי
תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם, יְרָאָה וְאוֹלוֹהִים
שֶׁלָּהֶם נִקְרָא כֵּךְ, וְעַל זֶה כְּתוּב
(שמות ח) הֵן נִזְבַּח אֶת תּוֹעֵבַת
מִצְרַיִם.

אָמַר יוֹסֵף, כָּל מִיטְב מִצְרַיִם הִיא
אֶרֶץ רַעְמֶסֶס, וְאוֹתָהּ אֶרֶץ
הַפְּרִישׁוּ לְיִרְאָתָם, לְרַעוּת וְלִלְכַת
בְּכָל תַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם. וְכָל
הַמִּצְרַיִם הַחְשִׁיבוּ לְאַלְהֵי שְׂרׁוּעִים
לְיִרְאָתָם, כִּיְרָאתָם. אַעֲשֵׂה לְאַחֵי
שִׁישְׁנָאוּ אוֹתָהּ אֶרֶץ, וְיַחְשְׁבוּ
לָהֶם הַמִּצְרַיִם, וְיַחְשִׁיבוּ אוֹתָם
כְּמוֹ שְׂרָאוּי. וְזֶהוּ שֶׁכְּתוּב (בראשית
מז) כִּי תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם כָּל רַעְיָא צֹאן.
מִחְשְׁבִים אוֹתָם כִּיְרָאתָם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְהָרִי לְמַדְנׁוּ, כְּמוֹ
שֶׁנִּפְרַע הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא מְאִלוּ
שְׁעוּבָדִים לְעִבּוּדָה זָרָה - כֵּךְ נִפְרַע
מְעִבּוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ. וְכִי יוֹסֵף
עֲשֵׂה לְאַחֵי עִבּוּדָה זָרָה?! אָמַר
לוֹ, לֹא עֲשֵׂה יוֹסֵף לְאַחֵי עִבּוּדָה
זָרָה, אֶלָּא עֲשֵׂה לָהֶם שִׁישְׁלְטוּ עַל
הַעִבּוּדָה זָרָה שֶׁלָּהֶם, וְלִכְפֹּת
הַעִבּוּדָה זָרָה שֶׁלָּהֶם תַּחַת יְדֵיהֶם
וְלְרַדוֹתָם בְּמַקְל. אָמַר יוֹסֵף, אִם
יִשְׁלְטוּ אַחֵי עַל הַעִבּוּדָה זָרָה

שְׁלֵהם, כֹּל שְׁכֵן שִׁישְׁלוֹתוֹ עַל עֲצָמָם, וּמִשּׁוּם זֶה הוֹשִׁיב אוֹתָם בְּמִיטַב הָאָרֶץ וְהִשְׁלִיט אוֹתָם עַל כָּל הָאָרֶץ.

וְעַל זֶה שֶׁהוּא פֶּסַח - מִדּוּעַ? אֲלֵא יִרְאֲתָם שֶׁל הַמְּצָרִים וְאִלּוּהַ שְׁלֵהם הִיָּה הַשָּׂה. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִבְּעֶשֶׂר לַחֲדָשׁ קָחוּ אֶת יִרְאֲתָם שֶׁל הַמְּצָרִים, וְתַפְּשׂוּ אוֹתוֹ, וְיִהְיֶה קָשׁוֹר וְתַפּוּס בַּתְּפִיסָה שְׁלֹכֶם יוֹם אֶחָד וּשְׁנַיִם וּשְׁלֹשָׁה, וּבַיּוֹם הַרְבִּיעִי הוֹצִיאוּ אוֹתוֹ לְדִין וְהֶאֱסָפוּ עָלָיו.

וּבִשְׁעָה שֶׁהַמְּצָרִים הָיוּ שׁוֹמְעִים קוֹל יִרְאֲתָם שֶׁתַּפּוּס בַּתְּפִיסָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְאִינָם יְכוּלִים לְהִצִּיל אוֹתוֹ, הָיוּ בּוֹכִים, וְהָיָה קָשָׁה עָלֵיהֶם כְּאִלּוּ אֶת עֲצָמָם קָשְׁרוּ לְהַרְיָגָה. וְאָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: יִהְיֶה תַפּוּס בְּרִשׁוּתְכֶם יוֹם אַחַר יוֹם - אַרְבָּעָה יָמִים, כְּדִי שִׁיָּרְאוּ אוֹתוֹ תַפּוּס, וּבַיּוֹם הַרְבִּיעִי הוֹצִיאוּ אוֹתוֹ לְהַרְיָגָה, וְיִרְאוּ אוֹתוֹ הַמְּצָרִים אִיךָ אַתֶּם עוֹשִׂים בּוֹ דִין, וְזֶה קָשָׁה לָהֶם מְכַל הַמַּכּוֹת שֶׁעָשָׂה לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵלּוֹ הַדִּינִים שִׁיעֲשׂוּ בִּירְאֲתָם.

לְבִסּוֹף דְּנִים אוֹתוֹ בְּאֵשׁ, שְׁכַתּוֹב (דברים ז) פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרֹפוּן בְּאֵשׁ. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא. שְׁלֵא יֵאמְרוּ שֶׁבְּרִצּוֹן וּבַתְּאֲוָה שֶׁל יִרְאֲתָנוּ אֲכָלוּ אוֹתוֹ כֶּף. אֲלֵא תִקְנֵנוּ אוֹתוֹ צָלִי, וְלֹא מְבַשֵּׁל, שְׂאֵם יִהְיֶה מְבַשֵּׁל, יִהְיֶה מְסַתֵּר וְלֹא יִרְאוּ אוֹתוֹ, אֲלֵא תִקְנֵנוּ שִׁיָּרְאוּ אוֹתוֹ כֶּף שְׂרוּף בְּאֵשׁ, כְּדִי שִׁיְהִיָּה רִיחוֹ נוֹדֵף.

וְעוֹד, רֵאשׁוּ עָלָיו כְּפוּף עַל קְרִסְלָיו, שְׁלֵא יֵאמְרוּ שֶׁחִיָּה אוֹ דָבָר אַחַר הוּא, אֲלֵא שִׁיִּכִּירוּ אוֹתוֹ שֶׁהוּא יִרְאֲתָם. וְעוֹד, שְׁלֵא יֵאכְלוּ אוֹתוֹ בַּתְּאֲבוֹן, אֲלֵא עַל שִׁבְעָא,

וּבִגִּין כֶּף אוֹתִיב לֹון בְּמִיטַב אַרְעָא, וְאַשְׁלִיט לֹון עַל כָּל אַרְעָא.

וְעַל דָּא אַמְרָא דְאִיהוּ פֶּסַח אַמְאִי. אֲלֵא דַחְלָא דְמַצְרָאִי, וְאַלְהָא דִילְהוֹן הָוּה אִימְרָא. אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִבְּעֶשֶׂר לַחֲדָשׁ סִיבּוּ דַחְלָא דִילְהוֹן דְמַצְרָאִי, וְתַפְּשׂוּ לֵיהּ, וְיִהְיֶה אָסוּר וְתַפִּישׁ בַּתְּפִישָׁה דִילְכּוֹן, יוֹמָא חַד וְתַרְיַן וּג', וּבַיּוֹמָא ד', אֲפִיקוּ לֵיהּ לְדִינָא, וְאַתְּכַנְשׂוּ עָלֵיהּ.

וּבִשְׁעָתָא דְמַצְרָאִי הָוּוּ שְׁמַעִין קָל דַּחְלָא דִילְהוֹן, דְתַפִּישׁ בַּתְּפִישָׁה דִישְׂרָאֵל, וְלֹא יְכַלִּין לְשַׁזְבָּא לֵיהּ, הָוּוּ בְּכֹאן, וְהָוּה קְשִׁיא עָלֵיהֶוּ, כְּאִלּוּ גְרַמְיִיהוּ אַתְּעַקִּידוּ לְקַטְלָא. אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, יִהְיֶה תַפִּישׁ בְּרִשׁוּתֵיכּוּ, יוֹמָא בְּתַר יוֹמָא, אַרְבָּעָה יוֹמִין, בְּגִין דִּיחֲמוּן יִתִּיה תַפִּישׁ, וּבַיּוֹמָא רְבִיעָאָה אֲפִיקוּ לֵיהּ לְקַטְלָא, וְיִיחֲמוּן לֵיהּ מַצְרָאִי הִיךְ אַתּוּן עַבְדִּין בֵּיהּ דִינָא, וְדָא קְשִׁיא לְהוּ מִן כָּל מַכְתְּשֵי דְעַבְד לֹון קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִינּוּן דִּינִין דִּיעַבְדוּן בְּדַחְלִיהוֹן.

לְבַתֵּר דִּינִין לֵיהּ (דף ת"א ע"ב) בְּנוֹרָא, דְכַתִּיב, (דברים ז) פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרֹפוּן בְּאֵשׁ. אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא. דְלֹא יִימְרוּן בְּרַעוּתָא וּבַתִּיאֻבְתָּא דְדַחְלָנָא, אֲכַלִּין לֵיהּ הַכִּי. אֲלֵא אַתְּקִינוּ לֵיהּ צָלִי, וְלֹא מְבוּשָׁל, דְאֵלּוּ מְבוּשָׁל יִהְיֶה טְמִיר, וְלֹא יִחֲמוּן לֵיהּ, אֲלֵא תִקְוֵנָא דִילֵיהּ דִּיחֲמוּן לֵיהּ הַכִּי מוֹקְדָא בְּנוֹרָא, בְּגִין דְרִיחִיהּ נוֹדֵף.

וְתוּ רִישִׁיָּה עָלֵיהּ כְּפוּף עַל קְרִסְוִלוֹי, דְלֹא יִימְרוּן דַּחְיָה, אוּ מְלָה אַחְרָא הוּא, אֲלֵא דִישְׁתַּמוּדְעוּן לֵיהּ, דְאִיהוּ דַחְלָא דְלְהוֹן. וְתוּ, דְלֹא יִיכְלוּן לֵיהּ. בַּתִּיאֻבְתָּא, אֲלֵא עַל שִׁבְעָא, אוֹתוֹ בַּתְּאֲבוֹן, אֲלֵא עַל הַשְּׁבַע, דְרַךְ קְלוֹן וּבִזְיוֹן וְעוֹד, עֲצָם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ, אֲלֵא שִׁיָּרְאוּ עֲצָמוֹתָיו

מְשַׁלְכֹת בְּשׁוֹק, וְלֹא יִהְיוּ יְכוּלִים לְהַצִּיל אוֹתוֹ. וְעַל זֶה פְּתוּב, (במדבר לג) וּבִאלֹהֵיהֶם עָשָׂה ה' שְׁפָטִים. דִּינִים רַבִּים. יְעוֹד נֹאמֵר, וּמְקַלְכֶם בְּיַדְכֶם, וְלֹא חָרַב וְרִמַּח וּשְׁאָר כְּלֵי מִלְחָמָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כִּכּוּר פְּרֻשָׁהוּ שֶׁהַמְצָרִים עוֹבְדִים לְמִזְל טְלָה, וּמִשׁוּם כֶּף עוֹבְדִים לְשָׁה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִם כֵּן, יַעֲבֹדוּ טְלָה וְלֹא שָׁה. אָמַר לוֹ, הַכֵּל עוֹבְדִים, אֲלֵא שְׁמִזְל טְלָה יוֹרֵד וְעוֹלָה בְּטְלָה וְשָׁה, וּמִשׁוּם זֶה עוֹבְדִים לְכֻלָּם. אָמַר לוֹ, כֶּף שְׁמַעְתִּי, שֶׁכֵּל בְּהֵמָה גְדוּלָה (ש' צ"א), יִרְאֶה שְׁלֵהֶם הִתְתָּה, וְעַל זֶה הִרְגַּת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כֹּל בְּכוֹר בְּהֵמָה. וְהָרִי נִתְפָּאֵר שְׂאֵלוֹ הֵן מִדְּרָגוֹת שְׁלֵמַעְלָה שְׁנִקְרָאוֹת כֶּף.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, פְּתוּב (שמות יב) כֹּל מִחֻמַּצַּת לֹא תֹאכְלוּ, וְכַתוּב (שם יג) לֹא יֵאָכֵל חֻמֵץ. אֲלֵא זֶה זָכָר, וְזוֹ נִקְבָּה. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר בְּנִי, בְּזֶה פְּתוּב לֹא תֹאכְלוּ, וּבְזֶה פְּתוּב לֹא יֵאָכֵל. מִדּוּעַ לֹא כַתּוּב לֹא תֹאכְלוּ? אֲלֵא נִקְבָּה שְׁהִיא נוֹטָה מִדְּרָפָה - וְדָאֵי בְּאַזְהָרָה. זָכָר שְׁהוּא אַחוּז בַּחוּט שֶׁל טְהָרָה יוֹתֵר - בְּבִקְשָׁה. וְעַל זֶה פְּתוּב לֹא יֵאָכֵל, לֹא תֹאכְלוּ.

אָמַר לוֹ, אַבָּא, וְהָרִי פְּתוּב (דברים טז) לֹא תֹאכֵל עֲלֵיו חֻמֵץ. אָמַר לוֹ, הִרְבָּה תְּבוּת יְתוּרוֹת לְכַבּוּדוֹ שֶׁל הַקְּרָבָן. אֲבָל בְּתַחֲלָה בִקְשָׁה - לֹא יֵאָכֵל, אֲבָל לְבִסוּף בְּאַזְהָרָה - לֹא תֹאכְלוּ, שְׁהוּא קִשָּׁה מִשְׁנֵיהֶם. מִחֻמַּצַּת, מַה טַעְמָה? מִשׁוּם שְׂרִיחַ שֶׁל מוֹת יֵשׁ שֵׁם. חֻמֵץ - זָכָר, מִחֻמַּצַּת - נִקְבָּה. (משלי ה) רַגְלֶיהָ יִרְדּוֹת מוֹת, בְּרֹאשׁ וּבִסוּף הַתְּבָה תִּמְצָא אוֹתָהּ. וּמִשׁוּם זֶה מִי שְׂאוּכֵל חֻמֵץ בְּפִסַּח הוּא מְקַדֵּים לְעַצְמוֹ הַמּוֹת, וְשִׁדְעַה שְׁהוּא מֵת בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שְׁכַתּוּב (שמות יב) וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ הַזֵּאת.

אֲלֵא, נִיקְבָּא דְאִיהִי אֶסְטִיאַת אֲרַחָהּ, בְּאַזְהָרָה וְדָאֵי, דְכָר דְאִיהוּ אֶחִיד בַּחוּטָא דְדַכְּוִי וְתִיר, בְּבִקְשָׁה. וְעַל דָּא כְּתִיב, לֹא יֵאָכֵל, לֹא תֹאכְלוּ.

אָמַר לִי אַבָּא, וְהָא כְּתִיב (דברים טז) לֹא תֹאכֵל עֲלֵיו חֻמֵץ. אָמַר לִי, אֶסְגִּי תְּבִין יְתִירִין לִיקְרָא לְקְרַבְנָא. אֲבָל בְּקַדְמִיתָא בְּבִקְשָׁה לֹא יֵאָכֵל. אֲבָל לְבַתֵּר בְּאַזְהָרָה, לֹא תֹאכְלוּ, דְהוּא קִשְׁיָא מִתְּרוּוּיָהּ. מִחֻמַּצַּת מָאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּרִיחָא דְמוֹתָא אִיתַּ תְּמָן. חֻמֵץ, דְכָר. מִחֻמַּצַּת, נִיקְבָּא. (משלי ה) רַגְלֶיהָ יִרְדּוֹת מוֹת, בְּרִישָׁא וְסִיפָא דְתִיבָה, תִּשְׁפַח לָהּ. וּבְגִין דָּא מָאן דְאֶכִּיל חֻמֵץ בְּפִסַּח, אִיהוּ אֶקְדִּימַת לִי אִיהּ מוֹתָא, וְלִינְדַע דְמִית הוּא בְּעֻלְמָא דִין, וּבְעֻלְמָא דְאַתִּי, פְּתִיב (שמות יב) וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ הַזֵּאת.

אֲרַח קְלָנָא וּבְזִיּוֹן. וְתוּ, עֵצִים לֹא תִשְׁפְּרוּ בּוֹ, אֲלֵא דִיחֻמוֹן גְּרַמוֹי רְמָאן בְּשׁוֹקָא, וְלֹא יִכְלוּן לְשַׁזְבָּא לִיָּה. וְעַל דָּא כְּתִיב, (במדבר לג) וּבִאלֹהֵיהֶם עָשָׂה ה' שְׁפָטִים. דִּינִין סְגִיאִין. תּוּ וּמְקַלְכֶם בְּיַדְכֶם, וְלֹא חָרַבָּא וְרוּמַחָא וּשְׁאָר מָאֵנִי קְרַבָּא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָא אוֹקְמוּהָ, דְמַצְרָאֵי פְּלַחֵי לְמִזְל טְלָה, וּבְגִין כֶּף פְּלַחִין לְאִימְרָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִי הָכִי, טְלָה יִפְלַחוּן, וְלֹא אִימְרָא. אָמַר לִיָּה, כִּלָּא פְּלַחִין, אֲלֵא מִזְל טְלָה נַחִית וְסָלִיק בְּטְלָה וְאִימְרָא, וּבְגִין כֶּף פְּלַחִין לְכֻלָּא. אָמַר לִיָּה הָכִי שְׁמַעְנָא, דְכָל בְּעִירָא רַבָּא (כ"א דְצִאן) דְחִלָּא דְלֵהוֹן הָוָה, וְעַל דָּא קְטִיל קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כֹּל בְּכוֹר בְּהֵמָה. וְהָא אֲתַמַּר דְאֵלִין אֵינּוּן דְרַגִּין דְלַעֲיֵלָא, דְאֶקְרוּן הָכִי.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, פְּתִיב (שמות יב) כֹּל מִחֻמַּצַּת לֹא תֹאכְלוּ, וְכַתִּיב (שמות יג) לֹא יֵאָכֵל חֻמֵץ. אֲלֵא דָּא דְכָר, וְדָא נִיקְבָּא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר בְּרִי, בְּדָא פְּתִיב לֹא תֹאכְלוּ, וּבְדָא כְּתִיב לֹא יֵאָכֵל, אֲמַאי לֹא כְּתִיב לֹא תֹאכְלוּ.

מִצְוָה, אָמַאי (ס"א אתקריאת מצוה). אָלֵא הָכִי תַנִּינָן, שְׂדֵי: בְּגִין דְּאָמַר לְעוֹלָמוּ דִּי, דִּיאָמַר לְצִרוּתֵינוּ דִּי. אוֹף הָכִי מִצְוָה, בְּגִין דְּקָא מְשַׁדֵּד דְּמִבְּרַחַת לְכָל סְטָרִין בִּישִׁין, וְעֵבִיד קְטָטָה בְּהוּ, פְּגוּוֹנָא דְשְׂדֵי דְמְזוּזָה, דְּמִבְּרִיחַ לְשְׂדֵים וּמְזִיקִים דְּתַרְעָא, אוֹף הָכִי אִיהִי מִבְּרַחַת לִוְן מְכָל מְשַׁפְּנֵי קְדָשָׁה, וְעֵבִיד מְרִיבָה וּקְטָטָה בְּהוּ. פְּמָה דְאַתָּ אָמַר, (שמות יז) מִסָּה וּמְרִיבָה. עַל דָּא כְּתִיב מִצְוָה. וְהָא מִסָּה בְּסִמּוּךְ אִיהוּ. אָלֵא תַרְגוּמוֹ דְּמִסָּה, אִיהוּ מִצְוֹתָא.

רעיא מהימנא

אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, כְּגוֹן לִישְׁנָא דְאִיהוּ מְקַל לְכָל אַנְשֵׁי בֵיתֵיהּ, וְאִיהוּ לִישְׁנָא דְאַת ר', וְאִיהוּ מִטָּה דְבֵיהּ עֶשֶׂר אוֹתִיּוֹת, וּבֵיהּ מְחָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל יְדוּי י' מְחָאן. וּבְגִין דְּכָל מְחָאן הוּוּ מְסִטְרָא דְה' ה', רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמַר, מִנִּין שְׁכָל מְכָה וּמְכָה שֶׁהֵבִיא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמְּצָרִים בְּמִצְרַיִם הִתְּהַלְּךְ שָׁל חֲמֵשׁ מִכּוֹת וְכוּ', אָמַר מַעֲתָה וְכוּ'. וְאַת ה' סִלְקָא בְּאַת י' לְחֲמִשִּׁין מְחָאן, חֲמֵשׁ זְמַנִּין חֲמִשִּׁין, אֵינּוּן ר"ן. וּבְגִין דָּא, וְעַל הַיָּם לְקוּ ר"ן מִכּוֹת.

אָמַר יוֹסֵף, כָּל מֵיטֵב אֶרֶץ מְצָרִים רַעֲמָסָס הִיא, וְהִיא אֶרְעָא אַפְרִישׁוֹ לְדַחְלָן דְּלֵהוּן, לְרַעֲיָא וּלְמִיהוּ בְּכָל עֲנוּגִין דְּעֵלְמָא. וְכָל מְצָרָי חֲשִׁיבּוֹן לְאֵינּוּן דְּרַעֲן לְדַחְלֵיהוּן, כְּדַחְלֵיהוּן. וְדָא שְׂאִיל יוֹסֵף מְפָרְעָה, לְשִׁלְטָאָה אַחוּי עַל דַּחְלָן דְּמְצָרָי, דְּאַתְּכַפְּיִין תַּחוּת יְדֵיהּ, כְּעֵבֵדִים בְּתַר מְלִכְיָהוּן, לְמַהוּי כְּלָהוּ מִתְּכַפְּיִין תַּחוּת שֵׁם יי מְסִטְרֵיהוּן, וְלֹא שְׁלִיט בְּעֵלְמָא אָלֵא שֵׁם יְהוָה. וְאַתְּכַפְּיִין כָּל מְמַנָּן תַּחוּת יְדֵיהּ.

וְלֹאֲחֻזָּא לִוְן, דְּאִיהוּ עֲתִיד לְאִיתְּפָרְעָא מְנַהוּן, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות יב) וּבְכָל אֱלֹהֵי מְצָרִים מְלַכְיָהֶם, לְהִיּוֹת כְּלָם נִכְפִּים תַּחַת שֵׁם יְהוָה מִצְדָּם, וְלֹא יִשְׁלַט בְּעוֹלָם אָלֵא שֵׁם יְהוָה, וּכְנָעוּ כָּל מְמַנִּים תַּחַת יְדֵיו.

מִצְוָה, מְדוּעַ (בְּקִרְיָת מִצְוָה)? אָלֵא כִּף שְׂנִינוּ, שְׂדֵי - מְשׁוּם שְׂאָמַר לְעוֹלָמוּ דִּי, שְׂאִימַר לְצִרוּתֵינוּ דִּי. אָף כִּף מִצְוָה, מְשׁוּם שֶׁהִיא מְשַׁדֵּדַת וּמְבַרִיחָה לְכָל צְדָדִים רַעִים וְעוֹשֶׂה קְטָטָה בֵּינֵיהֶם כְּדָגְמַת שֵׁם שְׂדֵי שְׂבַמְזוּזָה, שְׂמַבְרִיחַ לְשְׂדֵים וּמְזִיקִים שְׂבַשְׁעַר - אָף כִּף הִיא מְבַרִיחָה אוֹתָם מְכָל מְשַׁפְּנֵי הַקְּדָשָׁה, וְעוֹשֶׂה מְרִיבָה וּקְטָטוֹת בְּהֵם, כְּמוֹ שְׂנַאָמַר (שמות יז) מִסָּה וּמְרִיבָה. וְעַל זֶה פְּתוּב מִצְוָה, וְהָרִי מִסָּה נִכְתְּבַת בְּאוֹת סִמּוּךְ? אָלֵא תַרְגוּמוֹ שֶׁל מִסָּה הוּא מִצְוֹתָא.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

אָמַר הַרוּעָה הַנְּאָמָן, כְּמוֹ לְשׁוֹן שֶׁהוּא מְקַל לְכָל אַנְשֵׁי בֵיתוֹ, וְהוּא לְשׁוֹן צוּרַת אוֹת ר', וְהוּא מִטָּה שְׂבּוּ עֶשֶׂר אוֹתִיּוֹת, וּבּוּ הַכָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יְדוּ עֶשֶׂר מִכּוֹת. וּמְשׁוּם שְׁכָל הַמְּכּוֹת הִיוּ מִצַּד שֶׁל ה' ה', אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, מִנִּין שְׁכָל מְכָה וּמְכָה שֶׁהֵבִיא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמְּצָרִים בְּמִצְרַיִם הִתְּהַלְּךְ שָׁל חֲמֵשׁ מִכּוֹת וְכוּ', אָמַר מַעֲתָה וְכוּ'. וְאַת ה' עוֹלָה בְּאוֹת י' לְחֲמִשִּׁים מִכּוֹת חֲמֵשׁ פְּעֻמִּים חֲמִשִּׁים הֵם מְאַתִּים וְחֲמִשִּׁים. וּמְשׁוּם זֶה נְאָמַר, וְעַל הַיָּם לְקוּ מְאַתִּים וְחֲמִשִּׁים מִכּוֹת. אָמַר יוֹסֵף, כָּל טוֹב אֶרֶץ מְצָרִים הִיא רַעֲמָסָס, וְאוֹתָהּ אֶרֶץ הַפְּרִישׁוֹ לְיִרְאַתָּם, לְרַעוֹת וּלְהַלְלָךְ בְּכָל תַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם. וְכָל הַמְּצָרִים הַחֲשִׁיבּוּ לְאוֹתָם שְׂרוּעִים לְיִרְאַתָּם - כִּיִּרְאַתָּם. וְזֶה מַה שְּׂאֵל יוֹסֵף מְפָרְעָה, שְׂיִשְׁלְטוּ אַחוּי עַל יִרְאַתָּם שֶׁל הַמְּצָרִים, שְׂכַפְּוִיִּים תַּחַת יְדֵיו כְּעֵבֵדִים אַחַר מְלַכְיָהֶם, לְהִיּוֹת כְּלָם נִכְפִּים תַּחַת שֵׁם יְהוָה מִצְדָּם, וְלֹא יִשְׁלַט בְּעוֹלָם אָלֵא שֵׁם יְהוָה, וּכְנָעוּ כָּל מְמַנִּים תַּחַת יְדֵיו.

וְלִתְּרָאוֹת לָהֶם שֶׁהוּא עֲתִיד לְהַפְּרַע מֵהֶם, זֶהוּ שְׂכַתּוּב (שמות יב) וּבְכָל אֱלֹהֵי מְצָרִים אַעֲשֶׂה שְׂפָטִים

אֲעֹשֶׂה שְׁפָטִים אָנִי יְהוָה. כִּד מְטַעֲיִן לְבָרִיִּין וְעַבְדִּין גְּרַמְיֵיהוּ אֱלוֹהוֹת. וּבְגִין דְּטָלָה מִמְּנָא דִּילֵיהּ, אִיהוּ רַב עַל כָּל מְמַנָּן דְּאֱלֹהִים אַחֲרִים, מְנִי קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, (שמות יב) וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שָׂה לְבֵית אָבוֹת שָׂה לְבֵית, וְאִשְׁלִיט לֹוֹן עָלֵיהּ, וְתַפְשִׁי לֵיהּ, תַּפִּישׁ בְּתַפְשִׂישָׁה דְלַהוֹן יוֹמָא וְתַרִּין וְתַלְתָּ. וְלִכְתֵּר דָּא אַפִּיקוּ לֵיהּ לְדִינָא לְעֵינֵי כָל מִצְרָאֵי, לְאַחַזְזָא דְאֱלֹהָא דְלַהוֹן בְּרִשׁוּ דִישְׂרָאֵל לְמַעַבַּד בֵּיהּ דִּינָא.

בְּגִין דָּא, (שמות יב) אַל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וּבָשֶׁל מִבָּשֶׂל בְּמִים כִּי אִם צְלִי אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל פְּרָעֵיו וְעַל קַרְבּוֹ, לְמַהוּי דִּין בָּאֵשׁ צְלִי, וּמְנִי לְזַרְקָא לְגַרְמִיהּ דִּילֵיהּ בְּשׁוּקָא בְּבִזוּי. וּבְגִין דָּא, (שמות יב) וְעַצֶּם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ. וּמְנִי לְיוֹמָא רַבִּיעָא, בְּתַר דְהוּהוּ תַפְשִׁישׁ ג' יוֹמִין קִשׁוּר, לְמַעַבַּד בֵּיהּ דִּינָא. וְדָא קִשְׂיָא לֹוֹן מִכָּל מַכְתָּשִׁין דְמַחָא לֹוֹן קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, עַל יְדָא דְרַעֲיָא מְהִימְנָא. וְלֹא עוֹד, אֱלָא דְמְנִי דְלָא לְמִיכַל לֵיהּ בְּתִיאֻבְתָּא. וּמְיַד דְחִמָּאן גְּרַמוּי בְּשׁוּקָא, וְלֹא יִכְלִין לְשַׁזְבָּא לֵיהּ, דָּא קִשְׂיָא לֹוֹן מִכְּלָא. וְלֹא עוֹד, אֱלָא דְאַתְמַר בְּהוּ, (שמות יב) וּמִקְלָכֶם בִּידְכֶם, לְאַתְכַּפְּיָא כָּל דְחַלְזָן דְמִצְרָאֵי, תַחֲוֹת יְדֵיהֶוּ. וּבְגִין דְאִינְהוּ בְּכוֹרוֹת מְמַנָּן, כְּתִיב (שמות יב) וַיִּי הִפָּה כָּל בְּכוֹר.

בְּתַר כָּל דָּא כְּתִיב, לֹא יֵאכַל חֲמִץ (שמות יג) שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל עָלָיו מִצֹּוֹת לַחֵם עֲנִי. וּכְתִיב (שמות יב) כָּל מַחְמֶצֶת לֹא תֹאכְלוּ. אֲמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, אֲמַאי מְנִי דְלָא לְמִיכַל חֲמִץ שְׁבַעַת יוֹמִין, וְלְמִיכַל בְּהוֹן מִצָּה. וְאֲמַאי לֹא יֵאכַל, וְאֲמַאי לֹא תֹאכְלוּ. אֱלָא ז' כִּכְבֵּי לַכֶּת וְאִינּוֹן: שְׁצ"ם חֲנֻכ"ל. וְאִינּוֹן מִסְטָרָא דְטוֹב וְרַע, נְהוּרָא דְלִגְו מִצָּה. קְלִיפָה דְלִבְר חֲמִץ. וְאִינּוֹן חֲמִץ דְכַר מַחְמֶצֶת נְיֻקְבָּא.

מִצָּה דְלִגְו שְׁמוּרָה. וְאִינּוֹן, (אסתר ב) שְׁבַע הַנְּעוּרוֹת הָרֵאיוֹת לָתֵת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ. וְאַתְמַר עָלֵיהּ, (שמות יב)

חֲנֻכ"ל. וְהֵם מִצַּד שֶׁל טוֹב וְרַע, אֹור הַפְּנִימִי, מִצָּה. קְלִפָּה שְׁבַחוּן - חֲמִץ. וְהֵם, חֲמִץ - זָכַר. מַחְמֶצֶת - נְקֻבָּה.

מִצָּה שְׁבַפְנִים - שְׁמוּרָה. וְהֵם (אסתר ב) שְׁבַע הַנְּעוּרוֹת הָרֵאיוֹת לָתֵת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ. וְנֹאמַר עָלֵיהֶם

אָנִי יְהוָה. כִּינּוֹן שְׁהֻטְעוּ לְבָרִיֹוֹת וְעָשׂוּ עֲצָמָם אֱלוֹהוֹת, וּמִשׁוּם שְׁטָלָה, מְמַנָּה שְׁלוֹ, הוּא גְדוּל עַל כָּל הַמְּמַנִּים שֶׁל אֱלֹהִים אַחֲרִים, צְנִיָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, (שמות יב) וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שָׂה לְבֵית אָבוֹת שָׂה לְבֵית, וְהִשְׁלִיט אוֹתָם עָלָיו, וְתַפְסוּ אוֹתוֹ תַפּוּס בְּתַפְסִיסָה שְׁלָהֶם יוֹם וְשָׁנִים וְשָׁלֵשׁ, וְלֹא אַחַר זֶה הוּצִיאוּ לוֹ לְדִין לְעֵינֵי כָּל מִצְרָיִם, לְהִרְאוֹת שֶׁהָאֱלוֹהִים שְׁלָהֶם בְּרִשׁוֹת יִשְׂרָאֵל לְעֲשׂוֹת בּוֹ דִּין.

בְּגִלְגָּלִי זֶה נֹאמַר, (שם) אַל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וּבָשֶׁל מִבָּשֶׂל בְּמִים כִּי אִם צְלִי אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל פְּרָעֵיו וְעַל קַרְבּוֹ, לְהִיּוֹת נְדוֹן בְּאֵשׁ צְלִי, וְצְנִיָּה לְזַרְק לְעֲצָמוֹתָיו בְּשׁוּק בְּבִזוּי. וּמִשׁוּם זֶה נֹאמַר, (שם) וְעַצֶּם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ. וְצְנִיָּה לְיוֹם הָרַבִּיעִי, אַחַר שֶׁהִיָּה תַפּוּס שְׁלִשָּׁה יָמִים קִשׁוּר, לְעֲשׂוֹת בּוֹ דִּין. וְזֶה קִשָּׁה לָהֶם מִכָּל נְגַעִים שֶׁהִכָּה לָהֶם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יְדֵי הַרוּעָה הַנֹּאמָן. וְלֹא עוֹד, אֱלָא שְׁצִיָּה שְׁלֹא לְאַכַּל אוֹתוֹ בְּתַאֲוָה. וּמְיַד שְׂרָאוּ עֲצָמוֹתָיו בְּשׁוּק וְלֹא יִכְלוּ לְהַצִּילוֹ, זֶה קִשָּׁה לָהֶם מִהַכָּל. וְלֹא עוֹד, אֱלָא שְׁנֹאמַר בָּהֶם (שם) וּמִקְלָכֶם בִּידְכֶם, לְכַפּוֹת כָּל יְרֵאתֶם שֶׁל הַמִּצְרָיִם תַּחַת יְדֵיהֶם. וּמִשׁוּם שֶׁהֵם בְּכוֹרוֹת מְמַנִּים, כְּתוּב (שם) וְה' הִפָּה כָּל בְּכוֹר.

אַחַר כָּל זֶה, כְּתוּב (שם יג) לֹא יִרְאֶה חֲמִץ, (דברים טז) שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל עָלָיו מִצֹּוֹת לַחֵם עֲנִי. וְכְתוּב (שמות יב) כָּל מַחְמֶצֶת לֹא תֹאכְלוּ. אֲמַר הַרוּעָה הַנֹּאמָן, מִדּוּעַ צְנִיָּה שְׁלֹא לְאַכַּל חֲמִץ שְׁבַעַת יָמִים וְלֹאכַל בָּהֶם מִצָּה? וּמִדּוּעַ לֹא יֵאכַל, וּמִדּוּעַ נֹאמַר לֹא תֹאכְלוּ? אֱלָא שְׁבַעַת פּוּכְכֵי לַכֶּת, וְהֵם: שְׁצ"ם

שְׁבַחוּן - חֲמִץ. וְהֵם, חֲמִץ - זָכַר. מַחְמֶצֶת - נְקֻבָּה.

ושמרתם את המצות. מצה איהי שמורה לבעלה, דאיהו ר' וביה אתעביד מצנה.

(שמות יב) ושמרתם את המצות. מצה היא שמורה לבעלה, שהוא אות ו', וכו' נעשית מצנה.

ומאן דנטיר לה לגבי יה, דגניזין במ"ץ מן מצה, ואינון. י"ם ה"ץ. ומגוי קדשא בריה הוא לברך לה שבע ברכות ליל פסח, דאינון שבע הנערות דילה, שצ"ם חנכ"ל. ומגוי לאעברא מנהון חמץ ומחמצת, דאינון עננים חשוכין דמכסין על נהורין, דשבעה ככבי לכת, דאתמר בהון (בראשית מא) ותבאנה אל קרפנה ולא נודע פי באו אל קרפנה ומראיהן רע, חשוף פאשר בתחלה. דכל כף חשוכא דעננין דלהון, דלא נכלין נהורין לאנהרא להון, ובגין דא ולא נודע פי באו אל קרפנה. (ע"כ רע"א מהימנא).

וכי ששומר לה בשביל י"ה הגנוזים באותיות מ"ץ ממצה, והם י"ם ה"ץ. וצנה הקדוש ברוך הוא לברך אותה בשבע ברכות ליל פסח, שהן שבע הנערות שלה, שהן שצ"ם חנכ"ל. וצנה להעביר מהן חמץ ומחמצת, שהם עננים חשוכים שמכסים על אורות של שבעה כוכבי לכת, שנאמר בהם (בראשית מא) ותבאנה אל קרפנה ולא נודע פי באו אל קרפנה ומראיהן רע. חשוף פאשר בתחלה. שכל כף החשוף של העננים שלהם, שלא יכולים אורות להאיר להם, ומשום זה נאמר ולא נודע פי באו אל קרפנה. (ע"כ רע"א מהימנא).

רבי שמעון פתח ואמר, (תהלים סח) גער חית קנה עדת אפירים בעגלי עמים. גער חית, דא חיה דאתאחד בה עשו. קנה: תנינן, דביומא דנסב שלמה מלכא בת פרעה, בא גבריאל, נעץ קנה בימא רבא, ועליה אתבני קרתא דרומי. מאי קנה. דא דכורא דהאי חיה (דף ר"ב ע"א) בישא, דאית ליה סטרא זעירא באחדותא דקדושה. ודא איהו קנה, דנעץ בימא רבא. ובגין כף איהי שלטא על עלמא, ועל שולטנו דא כתיב, (ישעיה יט) קנה וסוף קמלו. קנה, שולטנותא וראש לכל מלכוון. תו קנה, דזמין קדשא בריה הוא לתברא ליה כקנה דא.

רבי שמעון פתח ואמר, (תהלים סח) גער חית קנה עדת אפירים בעגלי עמים. גער חית - זו החיה שאחוז בה עשו. קנה - למדנו, שביום שנשא שלמה המלך את בת פרעה, בא גבריאל, נעץ קנה בים הגדול, ועליו נבנית עיר של רומי. מהו קנה? זה הזכר של זו החיה רצה, שיש לו צד קטן באחיזתו בקדשה. וזהו קנה שנעוץ בים הגדול, ומשום זה היא שולטת על העולם, ועל שלטון זה פתוב, (ישעיה יט) קנה וסוף קמלו. קנה, שלטון וראש לכל המלכות. ועוד קנה, שעתידי הקדוש ברוך הוא לשבר אותו כקנה זה.

תא חזי, במצרים איהי שלטא, ומנה נפקו כמה שולטנין לזנייהו, וכלא ברזא דחמץ, פיון דתבר לה קדשא בריה הוא, אפיק חמץ ואעיל מצה. במה. בחוטא זעירא מפלא, תבר ח' חמץ, ואתעביד מצה. אינון אתוון. אלא דתבר ח' דהאי חיה, דאקרי חמץ. ועל דא אקרי חית קנה, דנח לאתברא כקנה דא. במה

בא וראה, במצרים היא שולטת, וממנה יוצאים כמה שולטנים למיניהם, והכל בסוד של חמץ. פיון ששבר אותה הקדוש ברוך הוא, הוציא חמץ ומכניס מצה. אלו אותיות, אלא ששבר ח' של כמו קנה זה. במה נשבר? בחוט

במה? בחוט קטן מהכל שבר אות ח' של חמץ, ונעשה מצה. חיה זו, שנקרא חמץ. ועל זה נקרא חית קנה, שנוח לשברו

קטן כמו שערה שבר ח' ועבר מאיתנה, והיה מצה. ועל זה כתוב גער חית קנה. גער בה הקדוש ברוך הוא, ונשבר ח' של חמץ ונעשה ה'. (ועובר ח' של חמץ ונעשה).

ועתיד הקדוש ברוך הוא לשבר לו לאותו קנה כמו זה, ישבר רגל ק' מקנה, וישאר הנה. (ישעיה מ) הנה ה' אלהים בחזק יבוא וזרעו משלה לו הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו. מהו ופעלתו? זה פעל של אותה ק' (פעלה של אותו חמץ) שישבר אותה, והיא פעלה שלפניו, והוא יעביר רגלו ויהיה הנה, שנאמר (שם מא) ראשון לציון הנה הנם וגו'.

רעיא מהימנא

רבי שמעון פתח ואמר, גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים. גער חית קנה - זה קנה שאחוז בו עשו, שהיא עיר רומי הגדולה, שנעץ גבריאל קנה בים הגדול, וכנו עליה כרף גדול של רומי. קנה של חמץ. וכאשר תבא גאלתם של ישראל, ישברו אותו. זהו שכתוב גער חית קנה עדת. ומיד עובר חמץ מהעולם. המחמץ שלו היא רומי. ותתגלה מצה בעולם, שהוא בית המקדש של בית ראשון ובית שני.

אמר המנורה הקדושה (הרועה הנאמן), שהם כנגד בית עין ימין, ובת עין שמאל. והם כנגד (לחם משנה) רומי הגדולה ורומי הקטנה, וכנגד שני עננים שמכסים על בית עין ימין ושמאל. והם כנגד שאור וחמץ. ועד שאלו יתבערו מהעולם, כל יראה וכל מצא אחד מהם, בית ראשון ובית שני לא יתגלו בעולם.

והרפואה של ענני העין שהחשיכו לבת עין ימין ושמאל, מה תהיה רפואתם? המרירות של

אתבר. בחוטא זעירא כנימא, תבר ח' ואתעבר מאיתנה, והיה מצה. ועל דא כתיב, גער חית קנה, גער בה קדשא ברין הוא, ואתבר ח' חמץ, ואתעביד ה'. (ס"א ואתעבר ח' חמץ ואתאכיד).

וזמין קדשא ברין הוא. לתברא ליה לההוא קנה, פגוונא דא, יתבר רגליה דק' מקנה, וישתאר הנה. (ישעיה מ) הנה יי אלהים בחזק יבוא וזרעו משלה לו הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו. מאי ופעלתו. דא פעל דההיא ק' (ס"א פעלה דההוא חמץ) דיתבר לה, ואיהי פעלה לפניו, איהו יעבר רגליה, ויהא הנה (ישעיה מא) ראשון לציון הנה הנם וגו'.

רעיא מהימנא

רבי שמעון פתח ואמר, גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים. גער חית קנה, דא קנה דאתאחד ביה עשו, דאיהי קרתא דרומי רבתא, דנעץ גבריאל קנה בימא רבא, וכנו עליה כרף גדול דרומי. קנה דחמץ. וכד ייתי פורקנא לישראל, יתבר ליה. הדא הוא דכתיב גער חית קנה עדת. ומתעבר מיד חמץ מעלמא. מחמץ דיליה רומי. ויתגליא מצה בעלמא, דאיהי בי מקדשא דבית ראשון ובית שני.

אמר בוצינא קדישא (ס"א רעיא מהימנא), דאינון לקבל בת עין ימין, ובת עין שמאל. ואינון לקבל (לחם משנה) רומי רבתי, רומי זעירא. לקבל תרין עננין, דמכפטיין על בת עינא ימינא ושמאלא. ואינון לקבל שאור וחמץ. ועד דאלין יתבערון מעלמא כל יראה וכל ימצא חד מנייהו, בית ראשון ושני לא יתגליין בעלמא.

ואסוותא דעננא עינא, דאחשיף לבת עינא ימין ושמאל, מה יהא אסוותא דלהון. מרה דעגלא. והיינו

יְשַׁעִיָּה כו) שָׁם יִרְעָה עֶגְלָל וְשָׁם יִרְבֵּץ. שָׁם יִרְעָה עֶגְלָל, דָּא מְשִׁיחַ בְּן יוֹסֵף, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (דברים לג) בְּכוֹר שׁוּרוֹ הִדְר לֹא. וְשָׁם יִרְבֵּץ, דָּא מְשִׁיחַ בְּן דָּוִד. חַד אַעֲבָר רוּמֵי רַבְתִּי. וְחַד אַעֲבָר רוּמֵי זַעֲיִרְתָּא. דְּמִיכָאֵל וּגְבִירָא"ל לְקַבְּלֵיהּ וְאִינוּן.

וּבְגִין דָּא ח', דְּאִיהּ חוּטָא זַעֲיָרָא, תְּבַר לָהּ, וְיִיעוּל ה' בְּאַתְרָהּ. דְּבִקְדָמִיתָא קִנְה וְסוּף קָמְלוּ. קִנְה שְׁלֹטְנוּתָא דְרוּמֵי, וְסוּף לְכָל מַלְכִין, דְּעֵתִיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְתַבְרָא לֵיהּ. גְּעַר חֵיַת קִנְה, גְּעַר חֵיַת בִּישָׂא, ח' מִן חַמֵץ, וְאַתְבַּר רַגְלֵיהּ מִן מַחְמָצָת, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (משלי ה) רַגְלֵיהּ יִרְדוּת מְוֹת. וְעוֹד גְּעַר חֵיַת קִנְה, יִתְבַּר רַגְלֵי קוּף מִן קִנְה, וְיִשְׁתַּאֲר הִנְה. מִיַּד הִנְה יְיָ אֱלֹהִים בְּחֹזֶק יָבֵא, (ישעיה מא) רֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנְה הַנֶּם וְלִירוּשָׁלַם מְבֹשֵׁר אֶתְן. הִנְה: ס' בְּתַר אֶלְף וּמֵאתָן.

וְאָמַר (שמות מט) בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, (בראשית מ"ו) כָּל הַנֶּפֶשׁ לְבֵית יַעֲקֹב, שְׁשִׁים וְשֵׁשׁ. שְׁשִׁים, לְאַתְעֻרְתָּא דְּמְשִׁיחַ רֵאשׁוֹן. וְשֵׁשׁ, לְאַתְעֻרְתָּא דְּמְשִׁיחַ שְׁנֵי. אֲשַׁתָּארוּ ו' שָׁנִים לַע"ב, לְקַיָּים בֵּהּ, (ויקרא כה) שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שְׂדֶךְ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמַר פְּרֻמָּה וְאַסְפָּתָא תְּבוּאָתָהּ, דְּאִתְמַר (ירמיה ב) קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לִי רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ.

אִם בְּן, מַה כְּתִיב לְעִיל (ירמיה לא) רָנוּ לְיַעֲקֹב שְׂמֻחָה. אֶלָּא אַרְבַּע גְּאֻלוֹת עֵתִידִין לְמַהוּי, לְקַבֵּל אַרְבַּע פּוֹסוֹת דְּפֶסַח. בְּגִין דִּישְׂרָאֵל מְפוֹזְרִין בְּאַרְבַּע פְּנוֹת עַלְמָא, וְאִינוּן דִּיהוֹן רְחוּקִין מֵאוּמִין, אַקְדִּימוּ לְרָנוּ. וְתַנְיִינִין, לְשַׁתִּין. וְתַלִּיתָאִין, לְשַׁתִּין וְשִׁית. וּרְבִיעֵאִין לַע"ב.

וּפּוֹרְקָנִין אֵלִין, יְהוֹן בְּאַרְבַּע חִינוּן, בְּשֵׁם יְהוָה דְּרַכִּיב עֲלֵיהּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (חבקוק ג) פִּי תִרְכַּב עַל סוּסֶיךָ מִרְכַּבְתֶּיךָ יִשׁוּעָה. דְּלַקְבְּלֵיהּ, יִתְעַר לְתַתָּא

הַעֲגָל. וְזֵהוּ שְׁכַתּוּב (ישעיה כו) שָׁם יִרְעָה עֶגְלָל וְשָׁם יִרְבֵּץ. שָׁם יִרְעָה עֶגְלָל - זֵה מְשִׁיחַ בְּן יוֹסֵף שְׁנֵאמַר בּו (דברים לג) בְּכוֹר שׁוּרוֹ הִדְר לֹא. וְשָׁם יִרְבֵּץ - זֵה מְשִׁיחַ בְּן דָּוִד. אַחַד לְהַעֲבִיר אֶת רוּמֵי הַגְּדוּלָּה, וְאַחַד לְהַעֲבִיר אֶת רוּמֵי הַקְּטָנָה. וּמִיכָאֵל וּגְבִירָאֵל כְּנַגְדָם הֵם.

וּמְשׁוּם זֵה ח', שְׁהוּא חוּטָא קָטָן, תְּשַׁבַּר אוֹתָהּ, וְתַפְנֵס אוֹת ה' בְּמַקּוּמָהּ. שְׁבַתְחִלָּה נֶאמַר קִנְה וְסוּף קָמְלוּ. קִנְה - שְׁלֹטוֹן שֶׁל רוּמֵי. וְסוּף - לְכָל הַמַּלְכִּיּוֹת, שְׁעֵתִיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשַׁבַּר אוֹתוֹ. גְּעַר חֵיַת קִנְה - גְּעַר חֵיַת רְעָה, שְׁהִיא אוֹת ח' מַחְמָץ, וְשַׁבַּר רַגְלֵיהּ מִן הַמַּחְמָצָת, שְׁנֵאמַר בֵּיהּ (משלי ה) רַגְלֵיהּ יִרְדוּת מְוֹת. וְעוֹד גְּעַר חֵיַת קִנְה - שַׁבַּר רַגְלֵי הַקּוּף מִקִּנְה, וְיִשְׁתַּאֲר הִנְה. מִיַּד הִנְה יְיָ אֱלֹהִים בְּחֹזֶק יָבֵא, (שם מא) רֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנְה הַנֶּם וְלִירוּשָׁלַם מְבֹשֵׁר אֶתְן. הִנְה - ס', אַחַר אֶלְף וּמֵאתִים.

וְאָמַר הַמְּנַרְהַ הַקְּדוּשָׁה, נֶאמַר (בראשית מו) כָּל הַנֶּפֶשׁ לְבֵית יַעֲקֹב שְׁשִׁים וְשֵׁשׁ. לְהַתְעוֹרְרוֹת שֶׁל מְשִׁיחַ רֵאשׁוֹן. וְשֵׁשׁ, לְהַתְעוֹרְרוֹת מְשִׁיחַ שְׁנֵי. נִשְׁאָרוּ שֵׁשׁ שָׁנִים לְשַׁבְעִים וְשָׁנִים, לְקַיָּים בֵּיהֶם (ויקרא כה) שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שְׂדֶךְ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמַר פְּרֻמָּה וְאַסְפָּתָא תְּבוּאָתָהּ, שְׁנֵאמַר (ירמיה ב) קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לֵה' רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ.

אִם בְּן, מַה כְּתוּב לְמַעְלָה (שם לא) רָנוּ לְיַעֲקֹב שְׂמֻחָה? אֶלָּא אַרְבַּע גְּאֻלוֹת עֵתִידוֹת לְהִיוֹת כְּנַגְדָם אַרְבַּע פּוֹסוֹת שֶׁל פֶּסַח. מְשׁוּם

שִׁישְׂרָאֵל מְפֹזְרִים בְּאַרְבַּע פְּנוֹת הָעוֹלָם, וְאֵלוּ שְׁיִהִיו רְחוּקִים מִהֶאֱמוּנוֹת, יְקַדִּימוּ לְרָנוּ. וְהַשְּׁנַיִים - לְשִׁשִּׁים. וְהַשְּׁלִישִׁים - לְשִׁשִּׁים וְשֵׁשׁ. וְהַרְבִּיעִים - לְשַׁבְעִים וְשָׁנִים.

וְנִשְׁאָרוֹת אֵלוּ יִהְיוּ בְּאַרְבַּע חֵיִוֹת, בְּשֵׁם יְהוָה שְׂרוּכֵב עֲלֵיהֶם. זֵהוּ שְׁכַתּוּב (חבקוק ג) פִּי תִרְכַּב עַל סוּסֶיךָ מִרְכַּבְתֶּיךָ יִשׁוּעָה. שְׁכַנְגְדָם יְעוֹרֵר לְמַטָּה אַרְבַּעָה דְגָלִים וְשָׁנִים עֶשֶׂר שְׁבַטִים, בְּסוּד שֶׁל

יְהוָה מְלֶךְ, יְהוָה מְלֶךְ, יְהוָה מְלֶךְ, (שמות טו)
יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד. שְׁתִּים
עָשְׂרָה אוֹתוֹת הֵן, כְּנֶגֶד שְׁנַיִם
עָשְׂרָה שְׁבָטִים, וּשְׁנַיִם עָשָׂר פְּנִים
שֶׁל שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר
עֲלֵיהֶם, הָאֲבוֹת הֵן הַמְּרַכְּבָה.
וְהֵם עָשְׂרָה שְׁבָטִים, אֶלֶף שְׁנַיִם.
שְׁנֵי שְׁבָטִים - מֵאֲתִים שָׁנָה.
וּמִ"ב אוֹתוֹת תְּלוּיִים ע"ב
שְׁמוֹת, שֶׁהֵם ע"ב שְׁנַיִם אַחַר
הָאֶלֶף וּמֵאֲתִים.

וְהֵם כ"ד, לְכָל חִיָּה מְשַׁלֵּשׁ חַיּוֹת.
כ"ד הַסּוּד שְׁלוֹ, (ישעיהו ו) וְקָרָא זֶה
אֶל זֶה וְאָמַר. וְהֵם שְׁלֹשׁ פְּתוֹת
מִכ"ד צוּרוֹת. פֶּת אַחַת אוֹמְרַת
קְדוֹשׁ, וְכַת שְׁנֵיהּ אוֹמְרַת קְדוֹשׁ,
וְכַת שְׁלִישִׁית אוֹמְרַת קְדוֹשׁ. מִיָּד
מִתְעוֹרֵר הַשְּׂמַאל כַּמ"ב אוֹתוֹת,
וְעוֹשֶׂה דִין בְּעַמְּלָק.

(דברים כב) פִּי יִקְרָא קִין צְפוֹר לְפָנָיִךְ
בְּדָרֶךְ - בְּעֲלֵי מִקְרָא. בְּכָל עֵץ -
בְּעֲלֵי מִשְׁנָה, שֶׁהֵם כְּאֶפְרוֹחִים
הַמְקַנְנִים בְּעֵנְפֵי הָאֵילָן. יֵשׁ
שְׁנֵאֱמַר בָּהֶם (ישעיהו סה) פִּי כִימִי
הָעֵץ יְמִי עֲמִי. אוֹ עַל הָאָרֶץ - אֵלוֹ
בְּעֲלֵי תוֹרָה (מִשְׁנָה), שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם,
עַל הָאָרֶץ תִּישָׁן וְחַיִּי צֶעַר תַּחֲיָה
וּבַתּוֹרָה אֶתָּה עֲמַל. אֶפְרוֹחִים -
אֵלוֹ פְּרָחֵי כְהֵנָה. אוֹ בִיּוֹצִים - אֵלוֹ
שְׁזֵן אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִקְרָנֵי רְאֵמִים וְעַד בִּיּוֹצֵי כְנִים.
וְהָאֵם רִבְצַת עַל הָאֶפְרוֹחִים - בְּזִמְן
שֶׁהִיוּ מִקְרִיבִים קְרִבְנוֹת. מַה
פְּתוּבָה? לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים.
חֶרֶב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּבִטְלוּ
הַקְּרִבְנוֹת, מַה פְּתוּבָה? שְׁלַח
תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם. וְגָלוּ הַבְּנִים.
וְזֶהוּ שֶׁנֶּאֱמַר וְאֶת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ,
מִצַּד זֶה שֶׁל הָאוֹר ו', שֶׁהוּא עוֹלָם

אֲרַבַּע דְּגָלִין, וְתִרְסָר שְׁבָטִין. בְּרִזָּא דִּיהוָה מְלֶךְ. יְהוָה
מְלֶךְ, (שמות טו) יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד. תִּרְסָר אֲתוּוֹן אֵינוֹן,
לְקַבֵּל תִּרְסָר שְׁבָטִין, וּי"ב אֲנָפִין דְּתַלְתַּת אֲבָהֵן, דְּאֲתַמַּר
עֲלֵיהֶוּ הָאֲבוֹת הֵן הַן הַמְּרַכְּבָה. וְאֵינוֹן עָשָׂר שְׁבָטִין, אֶלֶף
שְׁנַיִם. תְּרִין שְׁבָטִין, מֵאֲתָן שְׁנַיִם. וּמִי"ב אֲתוּוֹן, תְּלִיין ע"ב
שְׁמָהֵן, דְּאֵינוֹן ע"ב שְׁנַיִם, בְּתַר אֶלֶף וּמֵאֲתָן.

וְאֵינוֹן כ"ד, לְכָל חִיָּה מִתְּלַת חִיּוֹן. כ"ד רִזָּא דִּילֵיהּ,
(ישעיהו ו) וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר. וְאֵינוֹן תְּלַת פְּתוֹת,
מִן כ"ד צוּרוֹת. פֶּת אַחַת אוֹמְרַת קְדוֹשׁ, וְכַת תְּנַיִנָּא
אוֹמְרַת קְדוֹשׁ, וְכַת תְּלִיתָאָה אוֹמְרַת קְדוֹשׁ. מִיָּד אֲתַעַר
שְׂמַאֲלָא כַּמ"ב אֲתוּוֹן, דְּעַבְדֵּי דִּינָא בְּעַמְּלָק.

כִּי יִקְרָא קִין צְפוֹר לְפָנָיִךְ בְּדָרֶךְ, (דברים כב) מֵאֲרִי מִקְרָא.
בְּכָל עֵץ, מֵאֲרִי מִשְׁנָה. דְּאֵינוֹן כְּאֶפְרוֹחִים, דְּמִקְנָנִין
בְּעֵנְפֵי אֵילָנָא. אֵית דְּאֲמָרִי, בְּכָל עֵץ, אֵלִין יִשְׂרָאֵל. (ד
ו"ב ע"ב) דְּאֲתַמַּר בְּהוּ, (ישעיהו סה) פִּי כִימִי הָעֵץ יְמִי עֲמִי.
אוֹ עַל הָאָרֶץ, אֵלִין מֵאֲרִי תוֹרָה (ד"א מִשְׁנָה), דְּאֲתַמַּר בְּהוּ,
עַל הָאָרֶץ תִּישָׁן וְחַיִּי צֶעַר תַּחֲיָה וּבַתּוֹרָה אֶתָּה עֲמַל.
אֶפְרוֹחִים: אֵלִין פְּרָחֵי כְהֵנָה. אוֹ בִיּוֹצִים: אֵלִין דְּזֵן לִוְן
קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִקְרָנֵי רְאֵמִים וְעַד בִּיּוֹצֵי כְנִים. וְהָאֵם
רִבְצַת עַל הָאֶפְרוֹחִים, בְּזִמְנָא דְהוּוּ קְרִבִין קְרִבְנִין. מַה
כְּתִיב לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים.

חֶרֶב בִּי מִקְדָּשָׁא, וּבִטְלוּ קְרִבְנִין, מַה כְּתִיב, שְׁלַח תְּשַׁלַּח
אֶת הָאֵם. וְגָלוּ הַבְּנִים, וְהִינֵנוּ וְאֶת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ,
מִסְטָרָא דָּא דָּאָת ו', דְּאִיהוּ עוֹלָם אַרוּךְ דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ (דברים
כב) לְמַעַן יִיטַב לָךְ וְהֵאֲרַכְתָּ יָמִים, לְעוֹלָם שְׁפִלוּ אַרוּךְ.

וּבִאֲתָר דְּקְרִבְנִין, תִּקְנֵנוּ צְלוֹתִין, וּמִצְפָּצְפִין בְּקָלִין
דְּשִׁירִין. בְּקוֹל דְּקְרִיאַת שְׁמַע, לְגַבֵּי עֲמוּדָא
דְּאֲמָצְעִיתָא דְּאִיהוּ לְעִילָא. דְּהָא אִמָּא וּבְרַתָּא בְּגִלוּתָא,
וּמִיָּד דְּנַחֲתִית, קְשָׁרִין לָהּ בְּכַרְתָּא, דְּאִיהִי יָד בְּהָהּ, לְמַהוּי

אַרְךָ שְׁנֵאֱמַר בוּ (דברים כב) לְמַעַן יִיטַב לָךְ וְהֵאֲרַכְתָּ יָמִים, לְעוֹלָם שְׁפִלוּ אַרְךָ.
בְּמָקוֹם הַקְּרִבְנוֹת תִּקְנֵנוּ תְּפִלוֹת, וּמִצְפָּצְפִים בְּקוֹלוֹת שֶׁל שִׁירִים, בְּקוֹל שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, לְקִרְאָת
הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי שֶׁהוּא לְמַעְלָה. שֶׁהָרִי אִמָּא וְכַת בְּגִלוּת, וּמִיָּד שִׁיּוּרָד, קוֹשְׁרִים אוֹתוֹ בְּכַת, שֶׁהִיא

יד פהה, להיות קשורה ו' עם ה' בשש ספירות. מיד לוחשים לעצמת החכמה: ברוף שם פבוד מלכותו לעולם ועד.

אחד וכבוד גימטריא מ"ה מחכמה. שמוריד אותו אצל אמא, ומיד שירד, קושרים אותו עמה בקשר של תפלין של ראש. ומשום זה בארבע פרשיות של התפלין, שהם: קדש לי - חכמה. והיה כי יביאך - בינה. שמע ישראל - תפארת שכוללת שש ספירות בשש תבות. והיה אם שמע - מלכות, יד פהה. תפלה פתר, כ' על ראשו, אין קדוש פיהוה, שסנדלפון קושר כל התפלות ועושה מהן פתר.

באותו זמן צריך לסדר מנורה (שלח) לסעודה של המלך, ומשפן ומנורה וארון ומזבח, וכל מיני שמוש של בית המלך. ולא אחר שלחן אנו הולכים שאינו עבודת הקדוש ברוף הוא, שאין אנו הולכים אלא אחר שלחן שהוא מעשה ידיו של הקדוש ברוף הוא, שהוא השכינה, משפן שלו, שלחן שלו, מנורה שלו, ארון שלו, מזבח שלו. היא כלולה מכל כלי שמוש למלך העליון.

הם אלו שמתקנים יין ולחם של המלך העליון, שנאמר בהם את קרבני לחמי לאשי, שאין להקריב לו אצלו אלא אלו שנקראים אשי ה'. ומשום זה נאמר את קרבני לחמי לאשי. שעליו נאמר (משלי ט) לכו לחמו בלחמי. ונקרא לחם הפנים, שהם י"ב פנים, שנאמר (במדבר ו) יברכך יהוה, יאר יהוה, ישא יהוה, שנים עשר פנים של שלש חיות.

מהו הלחם של אלו הפנים? זה לחם של אדם, שהוא יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ויש לו לחם בארבעה פנים, שהם ארבע אותיות יהו"ה. זה הלחם של שלחן המלך, הוא סלת נקיה. הבבשן שלו שאופה בו לחם היא השכינה, ששם מתבשל ונשלם. ומשום זה אין בוצעים אלא

קשיר ו' עם ה', בשית ספיראן. מיד מלחשין לגבי חכמה, ברוף שם פבוד מלכותו לעולם ועד.

אח"ד פבוד, גימטריא מ"ה מן חכמה. דנחית ליה לגבי אמיה, ומיד דנחית, קשרין ליה עמא בקשורא דתפלין דרישא. ובגין דא בארבע פרשין דתפלין, קדש לי, חכמה. והיה כי יביאך, בינה. שמע ישראל, תפארת, כליל ו' ספירן, בשית תיבין. והיה אם שמע, מלכות, יד פהה. צלותא פתר כ' על רישיה, אין קדוש פיהוה, דסנדלפון קושר כל צלותין, ועביד לון פתר.

בההוא זמנא צריך לסדרא מנורא (ס"א פתורא) לסעודתא דמלכא, ומשפנא ומנורתא וארונא ומדבחא, וכל מיני שמושא דבייתא דמלכא. ולא כתר פתורא אזלינן דלא עובדא דקודשא בריך הוא, דלא אזלינן אלא בתר פתורא דאיהו עובדי ידוי דקודשא בריך הוא, דאיהו שכינתיה. משפן דיליה, פתורא דיליה, מנורתא דיליה, ארונא דיליה, מדבחא דיליה, איהו כלילא מכל מאני שמושא למלכא עלאה.

אינהו אינון דמתקני חמרא ונהמא דמלכא עלאה, דאתמר בהו את קרבני לחמי לאשי, דלית לקרבא ליה לגביה אלא אלין דאתקריאו אשי יי. ובגין דא את קרבני לחמי לאשי. דעליה אתמר, (משלי ט) לכו לחמו בלחמי. ואתקרי לחם הפנים, דאינון י"ב אנפין, (במדבר ו) יברכך יהוה, יאר יהוה, ישא יהוה, תריסר אנפין דתלת חיון.

מאי לחם דאלין פנים. דא נהמא דאדם, דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ואית ליה נהמא בארבע אנפין, דאינון ארבע אתוון יהוה. האי נהמא דפתורא דמלכא, איהו סלת נקיה.

בבשן דיליה, דאופה ביה נהמא, שכינתא. תמן אתבשל

ואשתלים. ובגין דא, אין בוצעין אלא מאתר דגמר בשולא. בגוונא דשלימו דפרי, איהו גמר בשולו. והאי איהו אדני, גמר ושלימו דיהודה, דאיהו לחם הפנים. אדני, כבשן דיליה. דאיהי כבושה תחות בעלה. ובגינה אתמר, (שמות ט) והר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו יי באש ויעל עשנו כעשן הכבשן. ולא ככבשן דאש דהדיוט, אלא ככבשן, דביה כבש רחמיו לעמיה, כד מצלין ובעון בעותין, כן יכבשו רחמיה את פעסך. וביה כבשי דרחמנא למה לך.

ובנהמא דאורייתא, אית סלת דיהב ליה מלפא, לאינון דאתמר עליהו, כל ישראל בני מלכים. מיכלא דצדיקאי. ואית נהמא דאורייתא, דאיהו פסולת, לאינון עבדין ושפחות, דבי מלפא. ובגין דא במטרוניתא אתמר (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותמן טרף לביתה וחק לנערתי, דאינון מארי מתניתין. ובגין דא אתמר במיכלא דמלפא, ועשירית האיפה סלת ודאי, ודא יו"ד מן אדני, איהי עשירית. ודא סלת דהיכלא דמלפא אשבת (ר"א דמיכלא דמלפא אשתכחת).

קום בוצינא קדישא, אנת ורבי אלעזר ברך, ורבי אבא, ורבי יהודה, ורבי יוסי, ורבי חניא, ורבי יודאי, לתקנא דורונא למלפא, ולקרבא כל אברין, דאינון ישראל, קרבנין לקודשא בריהו הוא דאתקרי נשמה, לגבי אברים שכינתא קדישתא, אש של גבוה. דאחיד בעצים, דאתקריאו עצי העולה, דאינון עץ החיים ועץ הדעת טוב ורע. עצי הקדש אתקריאו, אינון מארי תורה, דאתאחדת בהון אורייתא, דאתמר בה (ירמיה כג) הלא כה דברי כאש נאם יי.

ואתמר בה, עולה לי, קרבן לי, אשה לי, ואתמר את קרבני לחמי לאשי. והא כתיב דלית לקרבא

החיים ועץ הדעת טוב ורע. עצי הקדש נקראים אלו בעלי תורה, שנאמר בה (ירמיה כג) הלא כה דברי כאש נאם ה'.

ממקום שנגמר בשולו. כדגמת שלמות הפרי, שהוא גמר בשולו. וזהו שם אדני, גמר ושלמות שם יהוה, שהוא לחם הפנים. אדני הוא הכבשן שלו. שהיא כבושה תחת בעלה. ובגללה נאמר, (שמות ט) והר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו ה' באש ויעל עשנו כעשן הכבשן. ולא כמו כבשן של אש הדיוט, אלא כמו כבשן שבו כובש רחמיו על עמו כאשר מתפללים ומבקשים בקשות, כן יכבשו רחמיה את פעסך. ובו, דברים הכבושים של הקדוש ברוך הוא, למה לך לחקר?

ובלחם התורה יש סלת שנתן לו המלך לאותם שנאמר עליהם, כל ישראל בני מלכים. מאכל הצדיקים. ויש לחם של התורה שהוא פסולת לאותם עבדים ושפחות של בית המלך. ומשום זה במלכה נאמר, (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותמן טרף לביתה וחק לנערתי, שהם בעלי משנה. ומשום זה נאמר במאכל של המלך, ועשירית האיפה סלת, ודאי. וזו יו"ד מאדני, שהיא עשירית. וזה סלת של היכל המלך, ומשתכחת (של מאכל המלך נמצאת).

קום המנורה הקדושה, אתה ורבי אלעזר בנה, ורבי אבא, ורבי יהודה, ורבי יוסי, ורבי חניא, ורבי יודאי, לתקן מתנה למלך, ולהקריב כל איברים, שהם ישראל, קרבנות להקדוש ברוך הוא, זה שנקרא נשמה של האיברים, שכינה הקדושה, אש של גבוה. שאחוז בעצים שנקראים עצי העולה, שהם עץ הדעת טוב ורע, שמתאחדת בהם התורה,

שנאמר בה (ירמיה כג) הלא כה דברי כאש נאם ה'.

ונאמר בה עלה לה, קרבן לה, אשה לה. ונאמר את קרבני לחמי לאשי. והרי כתוב שאין

קרבן אלא ליני, מאי ניהו, את קרבני לחמי לאשי. אלא ארְחא, דמאן דקריב דורונא, למקרב ליה למלכא, ולבתר איהו פליג ליה, למאן דבעי. אוף הכי ישראל, מקריבין אורייתא לקודשא בריהּ הוא, (דף רנ"ג ע"א) דאיהו לחמו, ואיהו יינו, ואיהו בשר דיליה, ואתמר בה, (בראשית ב) עצם מעצמי ובשר מבשרי. בשר קדש, דאוקמוה עלה מארי מתיבתאן, בבשר היורד מן השמים עסקינן.

קדשא בריהּ הוא מאי עביד מההוא דורונא. למלכא דאכיל על פתורא. דקריבין על פתוריה מפל מין ומין, סלת, ובינוני, ופסולת. ואיהו פליג מפתוריה, לכל מארי סעודתא, לכל חד כדקא יאות, על ידי ממנן דיליה. ומההוא נהמא, דאיהו סלת, דמלכא אכיל, איהו מני למיהב לאינון דרחימין גביה. הךא הוא דכתיב, את קרבני לחמי לאשי ריח ניחחי. דהינון (דברים יח) אשי יי ונחלתו יאכלון (והוא הוא דאתמר ביה (משלי ט) לבו לחמו בלחמי ושתו ביינן מסבתי.) האי איהו מסטרא דאילנא דחיי. אבל מסטרא דעץ הדעת טוב ורע, מני למיהב בינוני, למלאכים. ופסולת לשדין ומזיקין, דאינון משמשין לסוסוון ולפרשיין דמלכא.

ואוה הכי דפרשין דמלכא, הוו מארי משנה, דאינון כמלאכים. משמשין לון שדים יהודאי, דאינון רשימין באות שדי, (ס"א באות י) ואית שדין ומזיקין מסטרא דמסאבו, דאתקריאו שדים עובדי כוכבים ומזלות. (קהלת ז) וזה לעמת זה עשה האלהים.

ובגין דא אמרו מארי מתניתין, דאינון ג' מינין מינייהו, חד מין דלהון כמלאכי השרת. ומין תניינא, כבני אדם. ומין תליתאי, כבעירן. ואית בהון חכימין באורייתא דככתב ודבעל פה. אתקרי יוסף שידא, על שם דאוליד ליה שד. ולא למגנא אמרו מארי מתניתין, אם הרב

להקריב קרבן אלא לשם ה', מהו את קרבני לחמי לאשי? אלא הדרף, שמי שמקריב דורון להקריב אותו למלך ואחר כך הוא מחלק אותו למי שרוצה, אף כף ישראל מקריבים תורה להקדוש ברוך הוא, שהוא לחמו, והוא יינו, והוא בשרו, ונאמר בה (בראשית ב) עצם מעצמי ובשר מבשרי. בשר קדש, שפרשו עליה בעלי המשנה, בבשר היורד מן השמים אנו עסוקים.

מה עושה הקדוש ברוך הוא מאותו דורון? משל למלך שאכל על שלחן, ומקריבים על שלחנו מפל מין ומין - סלת, ובינוני, ופסולת. והוא מחלק משלחנו לכל בעלי הסעודה, לכל אחד כמו שראוי, על ידי הממנים שלו. ומאותו לחם שהוא סלת, שהמלך אוכל, הוא מצוה לתת לאלו שאהובים אצלו. זהו שכתוב את קרבני לחמי לאשי ריח ניחחי. פלומר, (דברים יח) אשי ה' ונחלתו יאכלון (וזהו אותו שנאמר בו (משלי ט) לבו לחמו בלחמי ושתו ביינן מסבתי) - זהו מצד של עץ החיים. אבל מצד של עץ הדעת טוב ורע, מצוה לתת בינוני למלאכים, ופסולת לשדים ומזיקים, שהם משמשים לסוסים ולפרשים של המלך.

ואף כך שפרשי המלך היו בעלי משנה, שהם כמלאכים - משמשים להם שדים יהודיים, שהם רשומים באות שדי (באות י). ויש שדים ומזיקים מצד השמאה, שנקראים שדים עובדי כוכבים ומזלות. (קהלת ז) וזה לעמת זה עשה האלהים.

ובשום זה אמרו בעלי המשנה, שהם ג' מינים מהם: אחד מין כמלאכי השרת, ומין שני כבני אדם, ומין שלישי כבהמות. ויש בהם חכמים בתורה שבכתב ושבעל פה. נקרא יוסף השד, על שם שהוליד אותו שד. ולא לחנם אמרו בעלי המשנה, אם הרב דומה למלאך ה'

צְבָאוֹת, תִּזְרַח יִבְקֶשׁוּ מִפִּיהוּ. וְאֲשַׁמְדָּאֵי הַמֶּלֶךְ, הוּא וְכָל מִשְׁפַּחְתּוֹ, כְּכֹר בְּאַרְנוֹ שֶׁהֵם שְׂדִים יְהוּדִיִּים, שְׁנֹכְנָעִים בַּתּוֹרָה וּבִשְׂמֹת הַתּוֹרָה.

וּבְנֵי אֶהְרֹן, מִשׁוּם שְׁעָרָכֹו קָרְבָּנוֹתֶיהֶם, בְּגִלְל זֶה נֶעֱנְשׂוּ. שְׂכַל הַקָּרְבָּנוֹת, אֵף עַל גִּב שְׁנֹקְרָבִים בְּשִׁבִיל הַמֶּלֶךְ, הוּא מְחַלֵּק לָהֶם לְכָל אֶחָד כְּמוֹ שְׂרָאוּי, וְנוֹטֵל לְחֻלְקוֹ מִה שְׂרָאוּי לוֹ. (ע"ב

רעיא מהימנא.)

זהר:

וּבַחֲבוּר הַקְּדָמוֹן, נֶאֱמַר (במדבר כח) וּבַיּוֹם הַבְּפוּרִים בְּהִקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה וְגו' . אָמַר רַבִּי אֲבָא, יוֹם הַבְּפוּרִים, מִיְהוּ הַיּוֹם? זֶה נִהְר הַיֵּצֵא מֵעֵדֶן, שֶׁהוּא יוֹם מְאוֹתָם בְּפוּרִים עֲלִיוֹנִים. וְזֶהוּ שֶׁהַתּוֹרָה תְּלוּיָהּ בּוֹ, וְהוּא מוֹצֵיא כָּל סוּדוֹת הַתּוֹרָה. וּמִשׁוּם שֶׁהוּא עֵץ הַחַיִּים, צְרִיכִים לְהִבְיֵא פְרוֹת הָאֵילָן.

רעיא מהימנא

וּבַיּוֹם הַבְּפוּרִים בְּהִקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה וְגו' (במדבר כח). רַבִּי אֲבָא אָמַר, יוֹם הַבְּפוּרִים הֵם בְּפוּרִים עֲלִיוֹנִים שֶׁל הַתּוֹרָה. זֶהוּ שְׂכָתוּב (שמות כג) רֵאשִׁית בְּפוּרֵי אֲדָמָתְךָ תָּבִיא וְגו'. אָמַר הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן, כְּמוֹ הַבְּכוֹרוֹת לְאִמּוֹתֵיהֶם, אֵף כִּף נִקְרָאוּ הַפְּרוֹת בְּפוּרִים, שֶׁל פְּרוֹת הָאֵילָנוֹת. (הושע ט) כְּבַפְּוֹרָה בַּתְּאֲנָה, כִּף יִשְׂרָאֵל קְדָמוֹנִים וּבְפוּרִים לְהִקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִכָּל אֲמוֹת הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׂכָתוּב (ירמיה א) קִדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה וְגו'. וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר בָּהֶם, (שמות כג)

תָּבִיא בֵּית ה' אֱלֹהֶיךָ. וּמִשׁוּם זֶה אֲמוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת שְׁנֹאֲמַר בָּהֶם (ישעיה ט) וַיֹּאכְלוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל פֶּה - יֹאשְׁמוּ רָעָה תָּבֵא אֲלֵיהֶם.

אֵף כִּף ו' שְׁפִלוּלָה מִשֵּׁשׁ סְפִירוֹת, וְהוּא בֵּן י"ה, שְׁנִקְרָא בְּכ"ר. וְכָל עֲנָפִים שְׂיוּצָאִים מִמֶּנּוּ שְׂבָהֶם

הַדְּמָה לְמִלְאָף יִי צְבָאוֹת, תִּזְרַח יִבְקֶשׁוּ מִפִּיהוּ. וְאֲשַׁמְדָּאֵי מִלְכָּא, הוּא וְכָל מִשְׁפַּחְתִּיהָ, הָא אוֹקִימְנָא דְאֵינוֹן שְׂדִין יְהוּדָאִין, דְּאֵתְכַפְּיִין בְּאוּרֵייתָא, וּבִשְׂמֹהֶן דְּאוּרֵייתָא.

וּבְנֵי אֶהְרֹן, בְּגִין דְּעָרִיכוּ קָרְבָּנֵהוּן, בְּגִין דָּא אֲתַעֲנְשׂוּ, דְּכִלְהוּ קָרְבָּנֵין אֵף עַל גִּב דְּאֵתְקָרִיבוּ לְגַבֵּי מִלְכָּא, אִיהוּ פְּלִיג לִוְן לְכָל חַד בְּדָקָא חֲזִי. וְנוֹטֵל לְחוּלְקֵיהָ מַה דְּאֵתְחֲזִי לֵיהָ. (ע"ב רעיא מהימנא).

זהר:

וּבַחֲבוּרָא קְדָמָא (במדבר כ"ח) וּבַיּוֹם הַבְּפוּרִים בְּהִקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה וְגו' . אָמַר רַבִּי אֲבָא, יוֹם הַבְּפוּרִים, מָאן יוֹם. דָּא נִהְר הַיֵּצֵא מֵעֵדֶן, דְּאִיהוּ יוֹמָא מְאִינוֹן בְּכוֹרֵין עֲלָאִין. וְדָא אִיהוּ דְּאוּרֵייתָא תְּלוּיָהּ בֵּיהּ, וְאִיהוּ אֲפִיק כָּל רְזִין דְּאוּרֵייתָא. וּבְגִין דְּאִיהוּ אֵילָנָא דְּחַיִּי, פְּרִי אֵילָנִין אֲצַטְרִיכוּ לְאֵייתָאָה.

רעיא מהימנא

וּבַיּוֹם הַבְּפוּרִים בְּהִקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה וְגו' . (במדבר כח) רַבִּי אֲבָא אָמַר, יוֹם הַבְּפוּרִים אֵינוֹן בְּפוּרִים עֲלָאִין דְּאוּרֵייתָא. הָדָא הוּא דְּכֵתִיב, (שמות כג) רֵאשִׁית בְּפוּרֵי אֲדָמָתְךָ תָּבִיא וְגו'. אָמַר רַעְיָא מְהִימְנָא, כְּגוּוֹנָא דְּבְכוֹרִים לְאִמְהוֹן, אוֹף הָכִי אֵתְקָרִיאוּ פִירוֹת בְּפוּרִים, דְּפִירוֹת דְּאֵילָנִין, (הושע ט) כְּבַפְּוֹרָה בַּתְּאֲנָה, הָכִי יִשְׂרָאֵל קְדָמוֹנִים וּבְפוּרִים לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִכָּל אוֹמִין דְּעֲלָמָא, הָדָא הוּא דְּכֵתִיב, (ירמיה ב) קִדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה וְגו'. וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר בְּהוֹן, (שמות כג) תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ. וּבְגִין דָּא אוֹמִין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן (ישעיה ט) וַיֹּאכְלוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל פֶּה יֹאשְׁמוּ רָעָה תָּבֵא אֲלֵיהֶם.

אוֹף הָכִי ו' דְּכִלִּיל שֵׁית סְפִירָאֵן, וְאִיהוּ בֵּן י"ה, אֲתַקְרִי בְּכ"ר. וְכָל עֲנָפִין דְּנִפְקִין מִנֵּיהּ דְּבַהוֹן רֵאשִׁין, כְּגוּוֹנָא

תָּבִיא בֵּית ה' אֱלֹהֶיךָ. וּמִשׁוּם זֶה אֲמוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת שְׁנֹאֲמַר בָּהֶם (ישעיה ט) וַיֹּאכְלוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל פֶּה - יֹאשְׁמוּ רָעָה תָּבֵא אֲלֵיהֶם.

אֵף כִּף ו' שְׁפִלוּלָה מִשֵּׁשׁ סְפִירוֹת, וְהוּא בֵּן י"ה, שְׁנִקְרָא בְּכ"ר. וְכָל עֲנָפִים שְׂיוּצָאִים מִמֶּנּוּ שְׂבָהֶם

ראשים, כמו זה (ציור למעלה)
נקראים בפורים. אות ו' היא נהר
מאלו בפורים עליונים, ואותו
נהר יוצא מעדן, וזהו שהתורה
תלויה בו. וכאשר יוצא, יוצאים
כל סודות התורה, ומשום שהוא
עץ החיים של התורה, זהו (אחת
היא) שכתוב (משלי ג) עץ חיים היא
למחזיקים בה. והמצוות שלה
דומות לפרי של האילנות,
צריכים להביאן.

אמר הרועה הנאמן, ואם תאמרו
מדוע הבפורים שלהם נקראים
מנחה חדשה, מששה חדשים
לששה חדשים, ומאדם שנאמר
בו (דברים כ) כי האדם עץ השדה -
לתשעה חדשים או לשבעה.
ובחמות אף כף - שבעת ימים
יהיה (ויקרא כב) תחת אמו ומיום
השמיני והלאה ירצה לקרבן
אשה לה', להקריב קרבן לפני
ה'. ועוד, הספירות, בהן שם
יהיה, וכל הפנויים שלו, מדוע
נקראות בשם חיות?

א"ת מנחה חדשה בדרך סוד זו
השכינה. מששה חדשים לששה
חדשים אלו שש ספירות,
שנקראות שנים קדמוניות
לבריא העולם, שהן שש אלף
שנים שקים העולם, מצד של
אמא עליונה. ומצד של אמא
תחתונה נקראים חדשים. ומשום
שקדמו לעולם ולכל הבריות,
נקראים בפורים.

והשכינה, מנחה חדשה, מצד של
חיה, שנאמר בה (יחזקאל א) ודמות
פניהם פני אדם. והוא תשע
לחשבון קטן של חנוף. הוא אדם
שנולד לתשעה חדשים של
המעברת, שהיא עשירית. ובזה
טפה ראשונה שנמשך ממנה זרע
יורה פחץ, שהיא ו', והיא י' שעולה על ו' כפרי שעולה על ענף האילן.

ואף על גב שפמה ענפים יש באילן וכמה תאנים עליהם - אלו שהקדמו בראשונה נקראים

דא אתקריאו בפורים. ו' איהו נהר, מאינון בפורים
עלאין, וההוא נהר נפיק מעדן. ודא איהו דאורייתא
תלייא ביה. וכד נפיק נפקי כל רזין דאורייתא, ובגין
דאיהו אילנא דחיי אורייתא, הדא
הוא (נ"א דא היא) דכתיב, (משלי ג) עץ
חיים היא למחזיקים בה. ופקודין
דילה דמזין לאיבא פרי דאילנין,
אצטריכו לאייתאה.

אמר רעיא מהימנא ואי תימרון אמאי בפורים, דלהון
אתקריאו מנחה חדשה, משית ירחין לשית ירחין.
ומבר נש דאתמר ביה (דברים כ) כי האדם עץ השדה, לתשע
ירחין, או לשבעה. ובעירא אוף הכי, שבעת ימים יהיה
(ויקרא כב) תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן
אשה ליהוה, לקרבא קרבנא קדם יי. ועוד ספיראן, בהון
שם יהוה, וכל פנויין דיליה, אמאי אתקריאו בשם חיון.
אלא מנחה חדשה בארז רזא, דא שכנינתא. משית ירחין
לשית ירחין, אינון שית ספיראן, דאתקריאו שנים
קדמוניות לבריא עלמא, דאינון שיתא אלפי שנין הוי
עלמא, מסטרא דאימא עלאה. ומסטרא דאימא תתאה,
אתקריאו ירחין. ובגין דקדמו לעלמא, וכל ברין.
אתקריאו בפורים.

ושכינתא מנחה חדשה, מסטרא דחיה, דאתמר בה
(יחזקאל א) ודמות פניהם פני אדם. ואיהו תשע
לחשבון זעיר דחנוף. איהו בר נש (דף רנ"ג ע"ב) דאתיליד
לתשע ירחין דעופרא, דאיהו עשיראה. ובדא כליל
מפלהו, ואתקרי בן בוכרא, על שם אות ברית, דאיהו
י', טפה קדמאה דאתמשך מניה זרע יורה כחץ. דאיהו
ו', ואיהו י', סליק על ו', פאיבא דסליק על ענפא דאילנא.
ואף על גב דכמה ענפין אית באילנא, וכמה תאנים

כלול מכלם, ונקרא בן בכור, על שם אות ברית, שהיא י',
יורה פחץ, שהיא ו', והיא י' שעולה על ו' כפרי שעולה על ענף האילן.

ואף על גב שפמה ענפים יש באילן וכמה תאנים עליהם - אלו שהקדמו בראשונה נקראים

בפורים. אלו הם ראשים של כלם. פדגמא שלהם נאמר (תהלים כד) שאו שערים ראשיכם. (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם וראו מי כרא אלה. (במדבר א) שאו את ראש כל עדת בני ישראל.

שאו שערים ראשיכם. שערים אלו הם חמשים שערים של בינה, שהיא ישיבה של מעלה. ושאו פתחי עולם - של ישיבה של מטה. שכל מי שמשתדל בתורה, לבסוף מתנשא. זהו שכתוב (משלי ו) אם נבלת בהתנשא. ובארוהו בעלי המשנה, כל המנבל עצמו על דברי תורה, לסוף מתנשא, ויבא מלך הפבוד, ואין פבוד אלא תורה.

מכאן, מי שלומד תורה שנקראת פבוד, נקרא מלך. ולא תאמר באותו עולם הבא ולא יותר - אלא מלך בשני עולמות, בדמות רבנו. ומשום זה כפול הפסוק פעמים. אחת - מי זה מלך הפבוד. שתיים - מי הוא זה מלך הפבוד. שאו שערים ראשיכם, מהו ראשיכם? פעמים. אלו חיות המרפכה העליונה, וחיות המרפכה התחתונה. ובחבור הקדמון.

(ע"כ רעיא מהימנא).

רבי שמעון פתח פסוק ואמר, שאו שערים ראשיכם וגו'. פסוק זה בארוהו ונתבאר. אבל שאו שערים ראשיכם - אלו הם שערים עליונים, שערים של שכל עליון, ואלו חמשים שערים. ראשיכם - אלו הראשים מי הם? אלא כל אחד ואחד יש לו ראש להתפשט ולעלות זה בזה ולהכלל זה בזה.

מצאנו בספרו של חנוך: שאו שערים - אלו הם שערים שלמטה מהאבות, ואלו שלשה אחרונים.

ראשיכם - אלו הם ראשי אלפי ישראל, ואלו האבות העליונים, ואלו ראשים של אותם שערים. ומשום אלו שהם אופנים, שסובבים ונוטלים אותם על כתפיהם, שאו שערים ראשיכם.

עליהו, אינון דאקדימו בקדמימא, אתקריאו בפורים. אלין אינון רישין דכלהו. פגוונא דלהון אתמר (תהלים כד) שאו שערים ראשיכם. (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם וראו מי כרא אלה. (במדבר א) שאו את ראש כל עדת בני ישראל.

שאו שערים ראשיכם. שערים אלין, אינון חמשין תרעין דבינה. דאיהי מתיבתא דלעילא. ושאו פתחי עולם, דמתיבתא תתאה, דכל מאן דאשתדל באורייתא לסוף מתנשא. הדא הוא דכתיב, (משלי ו) אם נבלת בהתנשא.

ואוקמוה מארי מתניתין, כל המנבל עצמו על דברי תורה, לסוף מתנשא, ויבא מלך הפבוד, ולית פבוד אלא תורה. מהבא, מאן דיליף אורייתא דאתקריאת פבוד, אקרי מלך. ולא תימא בההוא עלמא דאתי ולא יתיר,

אלא מלך בתרין עלמין, בדיוקנא דמאריה. ובגין דא כפול פסוקא תרין זמנין, חד מי זה מלך הפבוד. תננינא מי הוא זה מלך הפבוד. שאו שערים ראשיכם, מאי ראשיכם תרין זמנין. אינון חיון דמרפכתא עלאה, וחיון דמרפכתא תתאה. ובחבורא קדמאה (ע"כ רעיא מהימנא).

רבי שמעון פתח קרא ואמר, שאו שערים ראשיכם וגו'. האי קרא אוקמוה ואתמר. אבל שאו שערים ראשיכם, אלין אינון תרעין עלאין, תרעין דסכלתנו עלאה. ואינון חמשין תרעין. ראשיכם, אינון ראשים מאן אינון. אלא, כל חד וחד, אית ליה רישא לאתפשטא ולמיעל דא בדא, ולאכללא דא בדא.

אשבהנא בספרא דחנוך, שאו שערים, אלין אינון תרעין דלתתא מאבהן, ואינון תלתא בתראין. ראשיכם: אלין אינון ראשי אלפי ישראל, ואינון אבהן עלאי, ואינון ראשין דאינון תרעין. ובגין אלין דאינון אופנים, דסחרן ונטלין לון על פתפייהו, אמרי

ראשיכם - אלו הם ראשי אלפי ישראל, ואלו האבות העליונים, ואלו ראשים של אותם שערים. ומשום אלו שהם אופנים, שסובבים ונוטלים אותם על כתפיהם, שאו שערים ראשיכם.

שאו, למי? לראשיכם. שהם ראשים עליכם ושולטים עליכם. והנשאו פתחי עולם - אלו האמהות, וארבע הן שלמטה.

ויבוא מלך הכבוד - זה המלך העליון של הכל, שהוא מלך מאתו כבוד, שמאיר ללכנה. ומי הוא? ה' צבאות. ויבוא, לאיזה מקום? להכניס התורה בארון, בחבור אחד כמו שראוי. וכיון שזה נכנס למקומו, אז התורה נכנסת בארון, ומתחבר חבור אחד, תורה עליונה בתורה שבצל פה, מתחברות לפרש דברים סתומים.

מתי? בשבעתיכם, למנין שאתם מונים. שכל שעה שישאל עושים חשבון לחדשים וזמנים, הקדוש ברוך הוא מתקן תבה תוף אותם רקיעים, ומעביר פרוז: הנה בני למטה, קדשו החדש, קדשו זמן, התקדשו פלכם למעלה! ועושה לכל החילות שבשמים שמתקדשים כאחד בעם הקדוש, וכלם שומרים כאחד שמירה אחת, ועל זה נאמר בשבעתיכם, למנין שאתם מונים אותם שבע שבתות.

ואז מושף הקדוש ברוך הוא המשכה של שבע מדרגות למטה באותה מדרגה שמתאחדת בהן, באלו שבע שבתות. (באותן שבע שבתות. ואז מושף הקדוש ברוך הוא המשכה של שבע מדרגות שלמעלה באותה מדרגה שלמטה שמתאחדת באלו שבע שבתות). ואם תאמר, והרי שש הן ולא יותר - אלא כאשר אמא יושבת על האפרוחים ונמצאת רובצת עליהם, ואנו משלחים אותה ולוקחים אלו הששה בנים בזו המדרגה שלמטה, לקים שנאמר (דברים כב) שלח תשלח את האם ואת הבנים וגו'.

רב המנונא סבא אמר, ביום זה

שאו שערים ראשיכם, שאו למאן. לראשיכם. דאינון ראשין עליכו, ושלטנין עליכו, והנשאו פתחי עולם. אלין אמהן וארבע אינון דלתתא.

ויבוא מלך הכבוד, דא מלכא עלאה דכלא, דאיהו מלך מההוא כבוד, דנהיר לסיהרא, ומאן איהו. יי צבאות. ויבוא, לאן אתר. למיעל אורייתא בארונא, בחבורא חדא, כדקא יאות. וכיון דהאי עאל לאתריה, פדין אורייתא עאל בארונא. ואתחבר חבורא חדא, אורייתא עלאה, באורייתא (דף ו"ד ע"א) דבעל פה, מתחברו לפרשא מילין סתימין.

אימתי. בשבעתיכם. למנינא דאתון מונין. דבכל שעתא דישראל עבדין חושפנין לירחין וזמנין, קדשא בריך הוא אתקין תיבה גו אינון רקיעין, ואעבר פרוזא, הא בני לתתא, קדשו ירחא, קדשו זמנא, אתקדשו כלכו לעילא. ועביד לכל חילי דבשמיא, דמתקדשין פחדא בעמא קדישא, וכלהו נטרי פחדא, נטירא חדא, ועל דא בשבעתיכם, למנינא דאתון מונין אינון שבע שבתות.

וכדין משיף קדשא בריך הוא, משיכו דשבע דרגין לתתא, בההוא דרגא דאתאחד בהו, באינון שבע שבתות. (ס"א באינון שבע שבתות. וכדין משיף קדשא בריך הוא, משיכו דשבע דרגין דלעילא, בההוא דרגא לתתא דאתאחד באינון שבע שבתות). ואי תימא, והא שיתא אינון ולא יתיר. אלא כדין אימא יתבא על אפרוחין, ואשתכחת רביעא עליהו. ואנן מפרחין לה, ונטלין אינון שית בנין. בהאי דרגא דלתתא, לקיימא דכתיב, (דברים כב) שלח תשלח את האם ואת הבנים וגו'.

רב המנונא סבא אמר, בהאי יומא, לא נטלין

לא לוקחים ישראל אלא חמשה בנים, ואלו הם חמשה חמשי תורה. ואם תאמר ששה הם - אלא שבעה הם בצפור אחת שנמצאת בין כנפיה של אמה. וישראל יודעים לצוד ציד טוב, גדול וחשוב. מה עושים? מוציאים מתחת כנפיה של אמה אותה הצפור, בלחישת הפה מלחשים לה, לחישה אחר לחישה.

ואותה צפור שחוששת (שאורהבת) לאותן הלחישות ולאותם קולות שמלחשים לה, ואף על גב שהיא תחת כנפי אמה, זוקפת ראשה ומסתפקת אצל אותה לחישה הקול, ופורחת אליהם, ויוצאת מתחת כנפיה של אמה. וכיון שישראל לוקחים אותה, מחזיקים בה ולוחשים אצלה, וקושרים אותה בקשר שלא תעוף ותלך. מיד לוקחים אותה ישראל באותו קשר, והיא מבקשת לעוף וללכת, ואינה יכולה ללכת לה. ובעוד שהיא קשורה בידיהם, הם לוחשים בקולם, והיא מצפצפת עמהם, ומעופפת למעלה ויורדת. וכל אותם בנים שפחת כנפי אמותיהם, כיון ששומעים אותו הצפצוף של אחותם ולחישת אותו הקול, מיד יוצאים תחת כנפי אמותיהם ומעופפים אצל אותה הצפור. וישראל לוקחים אותם ואוחזים בהם. ואם לא אותה צפור שאוחזים בה בתחלה, לא היו אלו מעופפים אצלם לעולמים, ולא יכולים לאחו בהם.

איך צדים צידה של צפור קדושה זו? מתקנים לפניה מאכל מכבד בשמחה וכל תענוגים, ונכנסים לבתי כנסיות ולבתי מדרשות, ומצפצפים אליה בקול לחש כמו ורואה שלחנות מתקנים וצפצופים

ישראל אלא חמש בנים, ואינן חמשה חומשי תורה. ואי תימא שית אינון. אלא שבע אינון, בחד צפורה דאשפחת בין גדפה דאימא. וישראל, ידעי למימד צידא טבא, רבא ויקירא. מה עבדי. מפקי מתחות גדפה דאמהא, ההוא צפורה, בלחישו דפומא מלחשו לגבה, לחישו בתר לחישו.

וההוא צפורה דחייש (ס"א דרמים) לאינון לחישין, ולאינון קלין, דקא מלחשי לגבה. ואף על גב דאיהי תחות גדפי אמהא, זקיף רישא ואסתפלת לגבי ההוא לחישו דקלא, ופרחת לגבייהו, ונפקת מתחות גדפה דאימא. כיון דישאל נטלי לה, אתקיפו בה, ולחשין לה, וקשרין לה בקשורה דלא תפרח ותזיל. מיד נטלי לה ישראל בההוא קשורה, ואיהי בעאת למפרח ולמיזל, ולא יכולת למיזל לה.

ובעוד דהיא קשורה בידיהו, אינון מלחשי בקליהו, ואיהי מצפצפא בהדיהו, (דף ת"ע"ב) ופרחת לעילא ונחתת. וכלאינון בנין דתחות גדפי אמהו, כיון דשמעי ההוא צפצפא דאחתהו, ולחישו דההוא קלא, מיד נפקי מתחות גדפה דאמהו, ופרחי לגבי ההוא צפורה, וישאל נטלי לון, ואחדי בהו. ואלמלא ההוא צפורה דקא אחדי בקדמיתא, אינון לא פרחי לגבייהו לעלמין, ולא יכלין לאחדא בהו.

היך צדין צידה דהאי צפורה קדישא. מתקנין לקמא מיכלא וקירא בחדוה, וכל ענוגין, ועאלין לבי כנשתא ולבי מדרשא, ומצפצפן לגבה בקל לחישו כדקא יאות. ואיהי דמטמרא תחות גדפה דאימא, זקפת רישא, וקמאת פתורין מתקנין, וצפצופין לגבה כדקא שראוי. והיא נסתרת תחת כנפיה של אמה, וזוקפת ראשה,

יאות. נפקת ופרחת לגבייהו כמה דאתמר, ובה אחדין כל אינון בנין.

ומשרחין לההוא דרביעא עלייהו ואזלת. בגין דהא מן רקייעא שביעאה ולעילא, במכסה ממך אל תדרוש. שלח ליה, דלא תיכול לאדבקה ועל דא כתיב, (דברים כב) שלח תשלח וגו'.

מקרא קדש, דא קריאה וצפופא, דעבדין לההוא צפרא קדישא בקדמיתא. וכיון דאחדין בה שאר יומין, אקרון מקראי קדש. האי צפרא אקרי קדש, דכתיב, פי קדש היא לכם. ובגין דאיהי קדש, איהי קראה לכולהו ואתיין לגבה. ובגין פה אקרון מקראי קדש. איהי קראה, וישראל מצפצפן בהדה, וקראן אוף הכי. ועל דא אינון אתיין לגבייהו, ואחדי בהו. בגין פה (ויקרא כג) אלה מועדי יי מקראי קדש אשר תקראו אתם. מקראי קדש, בצפופא דלהון, ובההוא צפרא קדישא קדש, דקרא לון.

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, מלין אלין, כמה סתימין אינון, למאן דלא ידע, ונגליין למאן דידע בהו. ודאי ההוא צפרא איהו שכינתא. קן דילה, דא בי מקדשא. וישראל אינון אפרוחין, דאימא יתבא עלייהו. הדא הוא דכתיב, (דברים כב) והאם רבצת על האפרוחים, ואינון מארי משנה, דפרחין פפקודין דילה. או ביצים, אינון מארי מקרא.

ובזמנא דחבו ישראל, ואתחריב בי מקדשא, מה כתיב. שלח תשלח את האם, הדא הוא דכתיב, (ישעיה

ו) ובפשעיהם שלחה אמכם. ואינון מארי שיתא סדרי משנה כתיב בהו, ואת הבנים תקח לך. דאינון שית,

ובפשעיהם שלחה אמכם. ואלו בעלי ששה סדרי משנה כתוב

אליה כמו שראוי. יוצאת ומעופפת אצלם כמו שנתבאר, ובה אחוזים כל אותם בנים. ומשרחים לאותה שרובצת עליהם, והולכת. משום שהרי מהרקייע השביעי ולמעלה, במכסה ממך אל תדרוש. שלח אותה, שלא תוכל להשיגה, ועל זה כתוב (דברים כב) שלח תשלח וגו'.

מקרא קדש - זוהי הקריאה והצפופא שעושים לאותה צפור קדושה בראשונה. וכיון שאחוזים בה שאר הימים, נקראים מקראי קדש. צפור זו נקראת קדש, שכתוב כי קדש היא לכם. ומשום שהיא קדש, היא קוראת לכלם ובאים אצלה, ומשום זה נקראים מקראי קדש. היא קוראת, וישראל מצפצפים עמה וקוראים גם כן. ועל זה הם באים אצלם ואוחזים בהם. ומשום זה (ויקרא כג) אלה מועדי ה' מקראי קדש אשר תקראו אתם. מקראי קדש - בצפופים שלהם, ובאותה צפור קדושה. קדש - שקוראת להם.

רעיא מהימנא

אמר הרועה הנאמן, דברים אלו כמה סתומים הם למי שלא ידע, ונגלים למי שידע בהם. ודאי אותה צפור היא השכינה. הקן שלה זה בית המקדש. וישראל הם האפרוחים, שאמא יושבת עליהם. זהו שכתוב (דברים לב) והאם רבצת על האפרוחים, והם בעלי משנה שמעופפים במצוות שלה. או ביצים - אלו בעלי מקרא.

ובזמן שחטאו ישראל ונחרב בית המקדש, מה כתוב? שלח תשלח את האם. זהו שכתוב (ישעיה ו) ובפשעיהם שלחה אמכם. ואת הבנים תקח לך. שהם

ששה מצד של ששה בנים שפתח האמא העליונה, שהם בשש תבות של קריאת שמע, או בששה סדרי משנה, אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוון לבו לשמים. וקשרין לון בקשרין ותפלין, על רישא ועל דרועא. ובמא' נטלין בנין, בכמה צפופין דקלין דקריאת שמע. ולבית לחשין בלחישו בצלותא דחשאי, לגבי אימא וברתא, ואינון ה' ה', ונחתין לגביה ו', בקשר דיליה דאיהו יו"ד. ושריא ה' עלאה, על ו', תפלין על רישיה. ה' זעירא, נחת לגבי י', דאיהו קשר דה' עלאה, על ראש ו', ואיהו ו', קשר עמה בה' דיך כהה.

ובגין דא, אפרוחים מסטרא דאת ו', פליל ו' סדרי משנה. או ביצים, אלין. מארי מקרא, דאתמר עליהו, בן ה' שנים למקרא, ודא ה'. בנין מסטרא דבן י"ה, אלין מארי קבלה. עליהו אתמר (דברים כב) לא תקח האם על הבנים.

ומשום זה אפרוחים, מצד של אות ו', כולל ששה סדרי משנה. או ביצים - אלו בעלי מקרא שנאמר עליהם בן חמש שנים למקרא, וזו ה'. בנים מצד של בן י"ה, אלו בעלי קבלה. עליהם נאמר (דברים כב) לא תקח האם על הבנים. ובעלי קבלה אלו בעלי תלמוד, ונאמר עליהם (שם ו) ושננתם. ובארוהו בעלי המשנה, אל תקרי ושננתם אלא ושלשתם. שהם שלישי במקרא, שלישי במשנה, שלישי בתלמוד. וסוד הדבר - (שם כב) כי יקרא קן צפור לפניך בדרך, בכעלי מקרא. (שמות כה) ועשית מנרת זהב טהור. הרי בארוהו, מנרת - פלל. זהב - פרט. מקשה - פלל. וכמה פסוקים בעלי המשנה, אלו מרבים וממעטים, כגון רבה ומעט. אף כף מרבים, אל תקרא מה אלא מאה.

אף כף אל תקרא ושננתם אלא ושלתם. ודורשים ממו, שלישי במקרא, שלישי במשנה, שלישי בתלמוד. כמו שיש בקדושין. אף כף (במדבר ז) ביום פלת משה, ודורשים בו פלת. אם תאמר שדורשים להם מהם - כיצד מאלף בית ולא מעצמם, שהם אין להם רשות להוסיף ולא לגרע אות ממנו, (שהיא ו) או להחליף

מסטרא דשית בנין דתחות אימא עלאה, דאינון בשית תיבין דקריאת שמע. או בשית סדרי משנה, אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוון לבו לשמים. וקשרין לון בקשרין ותפלין, על רישא ועל דרועא.

ובמא' נטלין בנין, בכמה צפופין דקלין דקריאת שמע. ולבית לחשין בלחישו בצלותא דחשאי, לגבי אימא וברתא, ואינון ה' ה', ונחתין לגביה ו', בקשר דיליה דאיהו יו"ד. ושריא ה' עלאה, על ו', תפלין על רישיה. ה' זעירא, נחת לגבי י', דאיהו קשר דה' עלאה, על ראש ו', ואיהו ו', קשר עמה בה' דיך כהה.

ובגין דא, אפרוחים מסטרא דאת ו', פליל ו' סדרי משנה. או ביצים, אלין. מארי מקרא, דאתמר עליהו, בן ה' שנים למקרא, ודא ה'. בנין מסטרא דבן י"ה, אלין מארי קבלה. עליהו אתמר (דברים כב) לא תקח האם על הבנים.

ומארי קבלה, אינון מארי תלמוד. ואתמר עליהו, (דברים ו) ושננתם. ואוקמוה מארי מתניתין, אל תקרי ושננתם, אלא ושלשתם, דאינון שלישי במקרא, שלישי במשנה, שלישי בתלמוד. ורזא דמלה, (דברים כב) כי יקרא קן צפור לפניך בדרך, במקרי מקרא. (שמות כה) ועשית מנרת זהב טהור. הא אוקמוה, ועשית מנרת, פלל. זהב, פרט. מקשה, פלל. וכמה מקראין מארי מתניתין, אינון מרביין וממעטיין, כגון רבה ומעט. אוף הכי, מרביין, אל תקרי מה. אלא מאה.

אוף הכי, אל תקרי ושננתם, אלא ושלשתם. ודרשינן מניה, שלישי במקרא, שלישי במשנה, שלישי בתלמוד. כדאיתא בקדושין. אוף הכי, (במדבר ז) ביום פלת משה, פלת דרשינן ביה. אי תימא דרשינן לון מנהון. כיצד מאלפא ביתא, ולא מעצמן דאינון לית לון רשו,

ושלתם. ודורשים ממו, שלישי במקרא, שלישי במשנה, שלישי בתלמוד. כמו שיש בקדושין. אף כף (במדבר ז) ביום פלת משה, ודורשים בו פלת. אם תאמר שדורשים להם מהם - כיצד מאלף בית ולא מעצמם, שהם אין להם רשות להוסיף ולא לגרע אות ממנו, (שהיא ו) או להחליף

אות זו באות אחרת. הרי כתוב פלות מלא בתורה, ומי נותן להם רשות לגרע אות ממנה, שהיא ו? הרי אין כאן דבר שמתחלף באלף בית. אלא על אלו תבות חסרות שהן מלאות, ומלאות שהן חסרות, ועל כל פרושים שיכולים לעשות לקשט פלה בתכשיטיה, הקדוש ברוך הוא מצוה לעשות כמו שיאמרו, ולהיות מאמין להם. זהו שכתוב (דברים י) על פי התורה אשר יורוך.

לאמן שחתך כלי לבושים של המלכות ועשה מהם חתיכות רבות - אלו שיודעים המקומות שחסרים אלו החתיכות או אלו שנסארים, אלו מתקנים אותם הלבושים, ושמים אלו החתיכות שנוספות במקום החסרות, וחתיכות שהן מועטות, מוסיפים עליהן, וזהו שנאמר על פי התורה אשר יורוך.

ואם תאמר, אם כן הוא, מהו שלפעמים טועה אחד מהם ויאמר חזרני בי? אלא עד שיעשו הוראה מאותו דבור שחולקים עליו, יכול אותו שהקשה עליו לומר חזרני בי. שלא כל אלו שמפרקים תכשיטי הפלה יודעים בחתיכות לאן הולכות, עד שיהא הפסק על בריו, תרוצי ההלכות על ברים. המנורה, שבעת גרותיה הוא שנאמר, (אסתר ב) את שבע הנערות הראיות לתת לה מבית המלך. כנגד שי"ן של שלשה ראשים ש, ואות שי"ן של ארבעה ראשים שבתפליון, **ש** והם כנגד שבע ברכות של קריאת שמע, שהן: בשחר מברך שמים לפניה ואחת לפניה וצ"ן תפלין. משם ואילך, (שמות ל)

לאוספא, ולא למגרע אות מניה, (דהיא ו) או לאחלפא את דא באת אחרא. הא פתיב פלות מלא באורייתא. מאן זיהיב לון רשות למגרע אות מניה, דהוא ו', הא לא אית הקא מלה דאתחלף באלפא ביתא. אלא על אלין תיבין חסרין, דאינון מלאים. ומלאים, דאינון חסרים. ועל כל פירושין דיכלין למעבד לקשטא כלה בתכשיטין דילה, קדשא ברין הוא מני למעבד, כמה דנימרון, ולמהוי מאמין לון, הדא הוא דכתיב, (דברים י) על פי התורה אשר יורוך.

לאומן דחתך מאני לבושין דמלכותא, ועביד מנהון חתיכן סגיאין, אינון דידעין אתרין דחסרין אלין חתיכות, או אלין דמשתארין, אינון מתקנין אינון לבושין, ושון אינון חתיכות דאתוספן, באתר דמעוטיין, וחתיכות דאינון מעטיין, מוסיפין עלייהו, והאי איהו על פי התורה אשר יורוך.

ואי תימא, אי כן הוא, מאי איהו דלומנין טעי חד מניהו, וינימא הדרי בי. אלא עד דיעבדי הוראה מההיא מלה דחולקין עליה, וכיל ההוא דאקשי עליה, למימר הדרי בי. דלא כל מפרקי תכשיטין דכלה, ידעין בחתיכות לאן אזלן, עד דיהא פסק על ברייה, פרוקין דהלכות על בורייהו.

מנורה, שבע בוצינין דילה, (אסתר ב) את שבע הנערות הראיות לתת לה מבית המלך. לקבל שי"ן דתלת ראשין ש. ושי"ן דארבע ראשין דתפליון **ש** ואינון לקבל ז' ברכאן דקריאת שמע, דאינון בשחר מברך שמים לפניה ואחת לאחריה, ובערב מברך שמים לפניה ושמים לאחריה. לבתר, פהנא רבא בעבודה, דמשמש בכנפי מצוה, פעמונים ורמונים, אינון קשרין וחולקין וציץ תפליון, מתמן ואילך (שמות ל) ועשית מזבח מקטר קטרת.

לאחריה, ובערב מברך שמים לפניה ואחת לאחריה. ואחר כן כהן גדול בעבודה, שמשמש בכנפי מצוה. פעמונים ורמונים - אלו הקשרים והחליות. וציץ - תפליון. משם ואילך, (שמות ל) ועשית מזבח מקטר קטרת.

פָּתַח הַרְעֵה הַנֶּאֱמָן (רבי שמעון) וְאָמַר, כְּתוּב בְּפָרְשָׁה זֹה, וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה עֲלֵהּ לָהּ. וּפְרָשִׁי, שְׁעוּלָה לְאִשִּׁים. וְלִכְּנָן סִמְךָ עוּלָה לְאִשָּׁה. וְעוֹד פְּרָשִׁי, שְׁאִין עוּלָה בָּאָה אֶלָּא עַל הַרְהוּר הַלֵּב.

וְדָא, כָּל הַקְּרַבְנֵי לֹא בְּאִים אֶלָּא לְכַפְרָה. כָּל קְרַבְנֵי וְקְרַבְנֵי עַל כָּל אִיכָרִים שֶׁל אָדָם כְּפִי אוֹתוֹ חֲטָא שֶׁל אוֹתוֹ אִיכָר. עַל טְפוֹת הַמַּח נֶאֱמַר, (שְׁמוֹת יב) עֲגַת מִצּוֹת כִּי לֹא חֲמִץ. אִם זֹרֵק טְפוֹת רֵאשׁוֹנוֹת קֹדֶם שֶׁהִחְמִיצוּ בְּמִקּוֹם שֶׁלֹּא שָׁלוּ. וְעַל אֵלּוֹ שֶׁהִחְמִיצוּ וְזֵרֵק אוֹתָן בְּמִקּוֹם שֶׁלֹּא צָרִיךְ, צָרִיךְ לְהִבְיֵא עֲלֵיהֶן לְחֵם חֲמִץ, וְאוֹתָם לְחֲמֵי תוֹדָה כִּף הֵם - מֵהֶם חֲמִץ וּמֵהֶם מִצָּה.

פָּרִים - מִצַּד הַדִּין, וְכֵן כְּבָשִׂים וְאֵילִים וְעִתּוּדִים וְעֵזִים. מִשׁוּם שֶׁהֵם פְּנֵי שׁוֹר, כָּלֶם שְׁחִטְתֶּם בְּצַפּוֹן, וְקַבּוּל דָּמָם בְּכִלֵי שֶׁרֵת בְּצַפּוֹן. שְׁחִטָּה וְקַבְלָה וְזִרְיָקָה כָּלֶם בְּצַפּוֹן, לְבִסָּם מִדַּת הַדִּין שֶׁבָּאָה לְבֵית דִּין מִצַּד הַגְּבוּרָה. בֵּית דִּין הַגְּדוֹל מִצַּד הַגְּבוּרָה, שֶׁשָּׁם בִּינָה. בֵּית דִּין הַקָּטָן מִצַּד הַמְּלָכוּת, וְכָל אוֹתָם שׁוֹפְכֵי דָמִים לְמִצָּה הֵם מִצַּד הַגְּבוּרָה.

וְכֹחַ שֶׁבְּאִרְוֵה עֲלֵת שֶׁבֶת בְּשֶׁבֶתוֹ - וְלֹא בְּשֶׁבֶת אַחֲרָת, מִשׁוּם שֶׁעֵבֶר יוֹמוֹ בְּטַל קְרַבְנֵי. שֶׁקְּרַבְנֵי דוֹחָה שֶׁבֶת, וּמְדַלֵּיק אֵשׁ בְּשֶׁבֶת, מִשׁוּם שֶׁהוּא אֵשׁ שֶׁל קֹדֶשׁ. שֶׁכָּל אֵשׁ שֶׁל קְרַבְנֵי הוּא קֹדֶשׁ, וְשֶׁבֶת קֹדֶשׁ, אַחֲזִים זֶה בְּזֶה.

אֲבָרָה אֵשׁ שֶׁל חַל אֲסוּר לְתַת לוֹ אַחֲזִיָּה בְּקֹדֶשׁ, וּמִשׁוּם זֶה צָוָה לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל, (שְׁמוֹת לה) לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשֶּׁבֶת.

שֶׁזֶהוּ כְּלָאִים שֶׁל טוֹב וְרַע. וּבְשֶׁבֶת שֶׁשׁוּלְט עֵץ הַחַיִּים, שְׁאִין בּוֹ תַעֲרֹבֶת, (אֲסוּר לְהִבְעִיר בּוֹ חֲלִין שׁוֹהַ חַאשׁ שֶׁל חֲלִין שֶׁל טְמֵאָה, וְלֹא שֶׁל חֲלִין שֶׁל טְהוֹרָה) וְחֲלִין שֶׁל טְהוֹרָה אֲסוּר לְעַרְבּ בְּאֵשׁ שֶׁל קֹדֶשׁ. כָּל שֶׁפָּן חֲלִין

פָּתַח רַעֲיָא מְהִימְנָא, (ר"א רבי שמעון) וְאָמַר, כְּתוּב בְּפָרְשָׁתָא דָּא, וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה עֲלֵהּ לִי. וְאוֹקְמוּהָ, דְּעוּלָה לְאִשִּׁים. וּבִגְיִין כִּף סִמְךָ עוּלָה לְאִשָּׁה. וְעוֹד אוֹקְמוּהָ, דְּלִית עוּלָה אֶתְיָא אֶלָּא עַל הַרְהוּר הַלֵּב.

וְדָא, כָּל קְרַבְנֵי לֹא אֶתְיָין, אֶלָּא לְכַפְרָא. כָּל קְרַבְנָא וְקְרַבְנָא, עַל כָּל אֲבָרִין דְּבִר נֶשׁ, כְּפּוּם הֵהוּא חֲטָא דֵּההוּא אֲבָר. עַל טְפִין דְּמוֹחָא, (שְׁמוֹת יב) עֲגַת מִצּוֹת כִּי לֹא חֲמִץ. אִי זִרִיק טְפִין קְדָמָאִין, קֹדֶם דְּאִחְמִיצוּ, בְּאֶתֶר דְּלֹא דִילֵיהּ. וְעַל אֵלּוֹן דְּאִחְמִיצוּ, וְזִרִיק לֹא בְּאֶתֶר דְּלֹא אֲצִטְרִיךְ, צָרִיךְ לְאִיִּתְפָּא עֲלֵיהּ לְחֵם חֲמִץ, וְאִינוּן לְחֲמֵי תוֹדָה הִכִּי הוּוּ, מִנְהוּן חֲמִץ, וּמִנְהוּן מִצָּה.

פָּרִים מִסְטָרָא דְּדִינָא, כְּבָשִׂים וְאֵילִים וְעִתּוּדִים וְעֵזִים. בְּגִין דְּאִינוּן אֲנָפִי דְּשׁוֹר, כְּלֵהוּ שְׁחִיטְתָן בְּצַפּוֹן, וְקַבּוּל דָּמָן בְּכִלֵי שֶׁרֵת בְּצַפּוֹן. שְׁחִיטָה וְקַבְלָה וְזִרְיָקָה כָּלֶם בְּצַפּוֹן. לְבִסָּמָא מִדַּת הַדִּין, דְּאֶתִי לְבֵית דִּין מִסְטָרָא דְּגְבוּרָה. בֵּית דִּין הַגְּדוֹל מִסְטָרָא דְּגְבוּרָה, דְּתַמְנָן בִּינָה. בֵּית דִּין הַקָּטָן, מִסְטָרָא דְּמְלָכוּת. וְכָל אִינוּן שׁוֹפְכֵי דָמִים לְמִצָּה, אִינוּן מִסְטָרָא דְּגְבוּרָה.

וְכֹחַ דְּאוֹקְמוּהָ, עֲלֵת שֶׁבֶת בְּשֶׁבֶתוֹ וְלֹא בְּשֶׁבֶת אַחֲרָא, בְּגִין דְּעֵבֶר יוֹמוֹ בְּטַל קְרַבְנֵי. דְּקְרַבְנֵי דוֹחָה שֶׁבֶת, וְאֲדַלֵּיק אֵשׁ בְּשֶׁבֶת, בְּגִין דְּאִיהוּ אִשָּׁא קֹדוּשָׁה. דְּכָל אֵשׁ דְּקְרַבְנֵי אִיהוּ קֹדֶשׁ, וְשֶׁבֶת קֹדֶשׁ, אַחֲזִידוֹ דָּא בְּדָא.

אֲבָל אֵשׁ דְּחוּל, אֲסִיר לְאַחֲדָא לֵיהּ בְּקֹדֶשׁ, וּבִגְיִין דָּא מְנִי לֹא לְיִשְׂרָאֵל, (שְׁמוֹת לה) לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשֶּׁבֶת. דְּהֵאִי אִיהוּ כְּלָאִים דְּטוֹב וְרַע. וּבְשֶׁבֶת דְּשֶׁלְטָא אִילְנָא דְּחַיִּי, דְּלִית בִּיהּ תַעֲרוּבֶת, (אֲסִיר לְאִבְעָרָא בִּיהּ דְּחַלִּין, דְּהֵאִי אֵשׁ דְּחַלִּין דְּטְמֵאָה וְלֹא דְּחַלִּין דְּטְהוֹרָה) וְחֲלִין דְּטְהוֹרָה אֲסִיר לְעַרְבָא בְּאֵשׁ דְּקֹדֶשׁ. כָּל שֶׁפָּן חֲלִין דְּטְמֵאָה, דְּאֲסִיר לְעַרְבָא לֹא בְּקֹדֶשׁ. אוֹף הִכִּי כָּל קְרַבְנֵי, אֶתְקִרְיָאוּ בְּשׁוֹר קֹדֶשׁ. וְכָל קְרַבְנֵי דְּכָל מִין, אִית בְּהוּן

שֶׁזֶהוּ כְּלָאִים שֶׁל טוֹב וְרַע. וּבְשֶׁבֶת שֶׁשׁוּלְט עֵץ הַחַיִּים, שְׁאִין בּוֹ תַעֲרֹבֶת, (אֲסוּר לְהִבְעִיר בּוֹ חֲלִין שׁוֹהַ חַאשׁ שֶׁל חֲלִין שֶׁל טְמֵאָה, וְלֹא שֶׁל חֲלִין שֶׁל טְהוֹרָה) וְחֲלִין שֶׁל טְהוֹרָה אֲסוּר לְעַרְבּ בְּאֵשׁ שֶׁל קֹדֶשׁ. כָּל שֶׁפָּן חֲלִין

חלין דְּטַהֲרָה, וְאִית בְּהוּן (דף ת"ה ע"א) קִדְּשׁ וְקִדְּשׁ
הַקִּדְּשִׁים.

וְרוּזָא, דְּאִית הַפְּרֵשׁ בֵּין קִדְּשׁ לְקִדְּשׁ, הִדָּא הוּא דְכְתִיב,
(שמות כו) וְהִבְדִּילָהּ הַפְּרֻכֶּת לְכֶם בֵּין הַקִּדְּשׁ וּבֵין
קִדְּשׁ הַקִּדְּשִׁים. אוּף הֵכָא אָשׁוּת דְקִרְבָּנִין, לָאו אֵינוּן
שְׁוִין. דְּאֵשׁ שֶׁל גְּבוּהַ מְקִדְּשׁ מֵאֵשׁ דְקִדְּשׁ דִּלְתַתָּא.
דְּאִתְקֵרִי אֵשׁ עֲצֵי הַקִּדְּשׁ, אוּ אֵשׁ בְּשֵׁר הַקִּדְּשׁ. וְאִשָּׂא
דְקוּדְשָׁא, אִית בֵּיהַּ הַפְּרָשָׁה לְבִין אֵשׁ הַדְּיוּט. אַף עַל גַּב
דְּאוּקְמוּהָ עֲלֵיהָ, דְמַצְוָה לְהִבְיָא מִן הַהַדְּיוּט, אַף עַל גַּב
דְּאִית אֵשׁ דְקוּדְשָׁא, דְכָל חַד צְרִיף לְאַתְרֵיהָ. וּמִתְלָא
אִמְתִּילּוּ יִשְׂרָאֵל קִדְמָאֵי לְהֵאֵי רִזָּא יִשְׂרָאֵל.

(נ"א יִשְׂרָאֵל אִמְתִּילּוּ לְהֵאֵי. דְהָא יִשְׂרָאֵל בְּכָלֵל) אִתְקֵרִיאַו מְלָכִים
כְּמָה דְאוּקְמוּהָ, כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים. אֲבָל כַּד הוּוּ
עֲאֵלִין לְבֵי מְקִדְשָׁא, כָּל חַד שְׁרִיָּא בְּאַתְרֵיהָ, כְּדִקָּא יָאוּת
לֵיהָ. אוּף הֵכִי כָל קִרְבָּנִין לָאו אֵינוּן שְׁוִין, דְאַף עַל גַּב
דְּכַוְלָהוּ כְתִיב קִרְבָּן לִי, אִיהוּ פְּלִיג כְּלָא כָּל חַד וְחַד
כְּדִקָּא יָאוּת. וְרוּזָא דָא, אֲשֶׁתְּמוּדַע בְּפִרֵי הַחֵג, דְהוּוּ קִרְבָּן
לוּן יִשְׂרָאֵל קִדְּמֵי יִי.

אָמַר בּוּצִינָא קְדִישָׁא, קוּם רַעֲיָא מְהֵימְנָא מִשְׁנַתְךָ, דְאַנְתָּ
וְאַבְהֵן יִשְׁנֵי עֶפְרַת אִתְקֵרִיוּן, דְעַד כְּעַן הָוִיתוּן
מִשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרֵייתָא, בְּאֵינוּן יִשְׁנִים בְּמִשְׁנָה, דְאַתְמַר בְּהוּן
עַל הָאֲרִץ תִּישָׁן. וּבִיּוֹם הַבְּפוּרִים בְּהַקִּרְיָבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה
לִיהוּהָ. אַתּוּן אֵינוּן (בְּנֵי) בְּפוּרִים דְשְׁכִינְתָּא, וּבְעוּבְדִין
דְלָכוּן, אִיהִי אִתְחַדְּשַׁת בְּצִלוֹתִין דְאַבְהֵן בְּכָל יוּמָא.
דְאוּקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, תְּפִלוֹת כְּנִגְדַּ אַבוֹת תְּקִנוּם.
וּבְקִרְיַאת שְׁמַע דְאַמַר רַעֲיָא מְהֵימְנָא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
וְאוּקְמוּהָ כָּל הַקּוּרָא קִרְיַאת שְׁמַע בְּכָל יוֹם, כְּאֵלוּ הוּא
מְקַיִים (יְהוֹשֻׁעַ א) וְהִגִּית בּוּ יוּמָם וְלִילָהּ.

וְדָאֵי בְּצִלוֹתִין דְלָכוּן, בְּקִרְיַאת שְׁמַע דְלָכוּן, שְׁכִינְתָּא
בְּפוּרִים שֶׁל הַשְּׁכִינָה, וּבְמַעֲשִׂים שְׁלָכֶם הִיא מִתְחַדְּשַׁת בְּתַפְלוֹת שֶׁל הָאֲבוֹת בְּכָל יוֹם. שְׁבָאֵרוּ
בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, תְּפִלוֹת כְּנִגְדַּ אַבוֹת תְּקִנוּם. וּבְקִרְיַאת שְׁמַע שְׁאִמַר הַרוּעָה הַנְּאֻמֵּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
וּפְרָשׁוּהָ כָּל הַקּוּרָא קִרְיַאת שְׁמַע בְּכָל יוֹם כְּאֵלוּ הוּא מְקַיִים (יְהוֹשֻׁעַ א) וְהִגִּית בּוּ יוּמָם וְלִילָהּ.
וְדָאֵי בְּתַפְלוֹת שְׁלָכֶם, בְּקִרְיַאת שְׁמַע שְׁלָכֶם, הַשְּׁכִינָה הִיא מִתְחַדְּשַׁת לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא.

שֶׁל טְמֵאָה שְׁאָסוּר לְעִרְבֵי אוֹתָם
בְּקִדְּשָׁה. אַף כֶּף כָּל קִרְבָּנוֹת
נְקִרְאִים בְּשֵׁר קִדְּשׁ, וְכָל קִרְבָּנוֹת
שֶׁל כָּל מִין יֵשׁ בְּהֵם חֲלִין שֶׁל
טְהָרָה, וְיֵשׁ בְּהֵם קִדְּשׁ וְקִדְּשׁ
הַקִּדְּשִׁים.

וְהַסוּד שְׂיֵשׁ הַפְּרֵשׁ בֵּין קִדְּשׁ
לְקִדְּשׁ, זְהוּ שְׁכִתּוּב (שְׁמוֹת כו)
וְהִבְדִּילָהּ הַפְּרֻכֶּת לְכֶם בֵּין הַקִּדְּשׁ
וּבֵין קִדְּשׁ הַקִּדְּשִׁים. אַף כֶּף אִשֵּׁי
הַקִּרְבָּנוֹת אֵינָם שְׁוִים. שְׂאֵשׁ שֶׁל
גְּבוּהַ מְקִדְּשׁ מֵאֵשׁ שֶׁל קִדְּשׁ
שְׁלִמְטָה, שְׁנִקְרָא אֵשׁ עֲצֵי הַקִּדְּשׁ,
אוּ אֵשׁ בְּשֵׁר הַקִּדְּשׁ. וְאֵשׁ שֶׁל
קִדְּשָׁה יֵשׁ בּוּ הַבְּדִלָהּ בֵּינוּ לְבִין
אֵשׁ שֶׁל הַדְּיוּט. אַף עַל גַּב שְׁבָאֵרוּ
עֲלֵיו שְׁמַצְוָה לְהִבְיָא מִן הַהַדְּיוּט
אַף עַל גַּב שְׂיֵשׁ אֵשׁ שֶׁל קִדְּשׁ,
שְׁכָל אֶחָד צְרִיף לְמִקְוֹמוֹ. וּמִשָּׁל
נִמְשְׁלוּ יִשְׂרָאֵל הַרְאֵשׁוּנִים לְסוּד
זֶה יִשְׂרָאֵל.

(יִשְׂרָאֵל נִמְשְׁלוּ לְזֶה. שְׁהֵרֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָלֵל)
נְקִרְאִים מְלָכִים, כְּמוֹ שְׁבָאֵרוּהוּ,
כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים. אֲבָל
כְּאִשֵּׁר הָיוּ עוֹלִים לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ,
כָּל אֶחָד שׁוֹרְהַ בְּמִקְוֹמוֹ כְּמוֹ
שְׂרָאוּי לוֹ. אַף כֶּף כָּל הַקִּרְבָּנוֹת
אֵינָם שְׁוִים, שְׂאֵף עַל גַּב שְׁכָלֶם
כְּתוּב קִרְבָּן לַה', הוּא מִחֶלֶק הַכֹּל
כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּמוֹ שְׂרָאוּי. וְסוּד
זֶה נוֹדַע בְּפִרֵי הַחֵג, שְׁהָיוּ
מְקִרְיָבִים לְהֵם יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי ה'.
אָמַר הַמְּנַרְהַ הַקְּדוּשָׁה, קוּם
רוּעָה נְאֻמֵּן מִשְׁנַתְךָ, שְׂאִתָּה
וְהָאֲבוֹת נְקִרְאִים יִשְׁנֵי עֶפְרַת, שְׁעַד
כְּאֵן הָיִיתֶם מִשְׁתַּדְּלִים בְּתוֹרָה
בְּאוֹתָם יִשְׁנִים בְּמִשְׁנָה, שְׁנֹאֻמַר
בְּהֵם עַל הָאֲרִץ תִּישָׁן. וּבִיּוֹם
הַבְּפוּרִים בְּהַקִּרְיָבְכֶם מִנְחָה
חֲדָשָׁה לַה'. אַתֶּם הֵם (בְּנֵי)
שְׁבָאֵרוּ בְּתַפְלוֹת שֶׁל הָאֲבוֹת בְּכָל יוֹם. שְׁבָאֵרוּ
בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, תְּפִלוֹת כְּנִגְדַּ אַבוֹת תְּקִנוּם. וּבְקִרְיַאת שְׁמַע שְׁאִמַר הַנְּאֻמֵּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
וּפְרָשׁוּהָ כָּל הַקּוּרָא קִרְיַאת שְׁמַע בְּכָל יוֹם כְּאֵלוּ הוּא מְקַיִים (יְהוֹשֻׁעַ א) וְהִגִּית בּוּ יוּמָם וְלִילָהּ.
וְדָאֵי בְּתַפְלוֹת שְׁלָכֶם, בְּקִרְיַאת שְׁמַע שְׁלָכֶם, הַשְּׁכִינָה הִיא מִתְחַדְּשַׁת לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא.

ומשום זה נאמר והקרבנתם מנחה
חדשה לה'. בתפלות שהן במקום
הקרבנות. באילו קרבנות של
התפלות היא מתחדשת?
בשבעתיכם. כלומר שביעות,
שבו מתן תורה, ונקרא חמשים
יום לעמר. ובו שבעה שביעות,
מצד אותו שנאמר בו (תהלים קיט)
שבע ביום הללתיך. והיא מלכות,
כלה, כלולה משבע ספירות,
כלולה בכינה, שהיא מתפשטת
בחמש ספירות לחמשים.

יסוד כל, כלול מאלין חמשים. כל"ה: פ"ל ה'. כלילא
מחמשים, פלהו נבלעים פגו חמשים, חכמה
דאיהי, י' עלאה, מובלעת פגו חמשים. ה' זמנין עשר.
ה' בינה. י' חכמה. עשר זמנין ה' היינו חמשים ובחושפן
פ"ל. ובחושפן י"ם. ואיהו ים התורה. מקורא דיליה
פתר, דלית ליה סוף. שאר ספיראן, אתקריאו על שמה
שבעת ימים. ומלכות ים סוף, סוף דכל ימים.

ובגין דא דאינון חמשים, שבע שביעות, מנחתם שלשה
עשרונים, ושני עשרונים. חמש, דאינון חמש
זמנין עשר. הדא הוא דכתיב, (במדבר כח) ומנחתם סלת
בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר האחד [ו] שני עשרנים
לאיל האחד. עשרון עשרון לפכש האחד לשבעת
הפכשים. ושבעת הפכשים, לקבל (ויקרא כג) שבע שבתות
תמימת תהינה. כל חד עם שית יומין דיליה.

ובעשור לחדש השביעי, (במדבר כט) דאיהו תשרי. מקרא
קדש יהיה לכם, דא יום הפורים. דאיהו
עשירי י', כליל מעשרת ימי תשובה. ותקינו ביה ה'
צלותין, לחברא לה עם ה'. (מאי מקרא קדש ויהיה לכם, דא יום
הפורים דאיהו עשירי י', כליל מעשרת ימי תשובה. ותקינו ביה ה' צלותין,
לחברא עם ה') מאי מקרא קדש. לאפרשא ליה משאר יומין,
דאית בהו פולחנא דחול. ובגין דא, כל מלאכת עבדה
לא תעשו.

יסוד כל, כלול מאלין חמשים. כל"ה: פ"ל ה'. כלילא
מחמשים, פלהו נבלעים פגו חמשים, חכמה
דאיהי, י' עלאה, מובלעת פגו חמשים. ה' זמנין עשר.
ה' בינה. י' חכמה. עשר זמנין ה' היינו חמשים ובחושפן
פ"ל. ובחושפן י"ם. ואיהו ים התורה. מקורא דיליה
פתר, דלית ליה סוף. שאר ספיראן, אתקריאו על שמה
שבעת ימים. ומלכות ים סוף, סוף דכל ימים.

ובגין דא דאינון חמשים, שבע שביעות, מנחתם שלשה
עשרונים, ושני עשרונים. חמש, דאינון חמש
זמנין עשר. הדא הוא דכתיב, (במדבר כח) ומנחתם סלת
בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר האחד [ו] שני עשרנים
לאיל האחד. עשרון עשרון לפכש האחד לשבעת
הפכשים. ושבעת הפכשים, לקבל (ויקרא כג) שבע שבתות
תמימת תהינה. כל חד עם שית יומין דיליה.

ובעשור לחדש השביעי, (במדבר כט) דאיהו תשרי. מקרא
קדש יהיה לכם, דא יום הפורים. דאיהו
עשירי י', כליל מעשרת ימי תשובה. ותקינו ביה ה'
צלותין, לחברא לה עם ה'. (מאי מקרא קדש ויהיה לכם, דא יום
הפורים דאיהו עשירי י', כליל מעשרת ימי תשובה. ותקינו ביה ה' צלותין,
לחברא עם ה') מאי מקרא קדש. לאפרשא ליה משאר יומין,
דאית בהו פולחנא דחול. ובגין דא, כל מלאכת עבדה
לא תעשו.

ובעשור לחדש השביעי (במדבר כט) דאיהו תשרי. מקרא
קדש יהיה לכם - זה יום הפורים, שהוא עשירי,
כליל מעשרת ימי תשובה. ותקינו בו חמש תפלות, לחברו עם ה') מהו מקרא קדש? להבדילו משאר ימים שיש
בהם עבודה של חל. ומשום זה, כל מלאכת עבדה לא תעשו.

תשובה. ותקינו בו חמש תפלות, לחבר אותו עם ה'. (מהו מקרא קדש ויהיה לכם? זה יום הפורים שהוא עשירי,
כליל מעשרת ימי תשובה. ותקינו בו חמש תפלות, לחברו עם ה') מהו מקרא קדש? להבדילו משאר ימים שיש
בהם עבודה של חל. ומשום זה, כל מלאכת עבדה לא תעשו.

י/ כליל מעשרת ימי תשובה. ותקינו בו חמש תפלות, לחברו עם ה') מהו מקרא קדש? להבדילו משאר ימים שיש בהם עבודה של חל. ומשום זה, כל מלאכת עבדה לא תעשו.

שִׁימוּם שֵׁשׁ בָּהֶם מְלֹאכָה שֶׁל חל, הם מצד של עץ הדעת טוב ורע. שהתהפך ממטה לנחש, ומנחש למטה, לכל אחד כפי מעשיו. וזה מטטרון מטה, נחש, סמאל. אבל ביום זה, שהוא יום הכפורים שנקרא קדש, שולט עץ החיים, שלא משתתף עמו שטן ופגע רע. ומצדו (תהלים ה) לא יגרף רע. ומשום זה יש בו מנוחה לעבדים בעץ החיים, (ומשתתפים אצלם) ובו יוצאים לחרות, בו יוצאים משלשלותיהם.

אֵלֶּה שֵׁשׁ עֲלֵיהֶם גִּזְרֵי דִין בְּנֶדֶר וּבִשְׁבוּעָה, ומשום זה התקינו לומר בו: כל נדרים ואסורים וכו', כלם יהיו משבתים ועזובים בלי תקף ולא קיימים. ומשום זה נדר של שם יהו"ה, שהיא תפארת. ושבועה - של אדני, שהיא מלכות. שעשו על גלות שלהם, בחכמה ובינה יהיו נעזבים ומשבתים ללא תקף ובלי קיום, (במדבר טו) ונסלח לכל עדת בני ישראל. שחסד הוא מים, וגבורה אש, ותפארת אור. ומשום זה בארו בעלי המשנה, הטר נדרים פורחים באויר.

ומשום ששבועה ממלכות, שהיא למטה ממנו, פרושהו, נדרים על גבי שבועות עולים. ועוד פרושו, כל הנשבע כאלו נשבע במלך עצמו, וכל הנודר כאלו נודר בחיי המלך. המלך עצמו - אדני. חיי המלך - יהו"ה. ומשום זה נאמר (במדבר ל) כי ידר נדר ליהו"ה.

ואם כן יש סוד אחר, חיי המלך - חכמה. זהו שפתוב (קהלת ז) החכמה תחיה בעליה. כל הנודר ביהוה, שהוא תפארת, כאלו נודר בחכמה, שהוא שם יו"ד ה"א וכו' ה"א, חיי המלך. וכל הנשבע באדני, כאלו נשבע עצמו. עצם השמים לטהר, מסטרא דחסד, (בראשית ב) עצם מעצמי. ובשר מבשרי, מסטרא דגבורה, דא מלכות. ובחכמה דאיהי וכו' ה"א, חיי המלך. וכל הנשבע באדני, כאלו נשבע עצמו. עצם השמים לטהר. מצד החסד - (בראשית ב) עצם מעצמי. ובשר

דיומוני דאית בהון מלאכת חול, אינון מסטרא דעץ הדעת טוב ורע. דאתהפך ממטה לנחש, ומנחש למטה. לכל חד כפום עובדוי, ודא מטטרון מטה, נחש, סמאל. אבל בהאי יומא דאיהו יום הכפורים דאתקרי קדש, שלטא אילנא דחיי, דלא אשתתף עמיה שטן ופגע רע. ומסטריה (תהלים ה) לא יגרף רע. ובגין דא, ביה גייחין עבדין באילנא דחיי, (נ"א ואשתתפון גביה) וביה נפקן לחירות, ביה נפקי משלשליהון.

אינון דאית עליהו גזר דין, בנדר ובשבועה, ובגין דא תקינו למימר ביה, כל נדרי ואיסרי וכו', פולהון יהון שביתין ושביקין לא שרירין ולא קיימין. ובגין דא נדר דיהו"ה, דאיהו תפארת. ושבועה דאדני, דאיהו מלכות. דעבדו על גלותא דלהון, בחכמה ובינה יהון שביקין ושביטין לא שרירין ולא קיימין, (במדבר טו) ונסלח לכל עדת בני ישראל. דחסד איהו מים. גבורה אש. תפארת אור. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, הטר נדרים פורחים באויר.

ובגין דשבועה ממלכות, דאיהי לתתא מיניה. אוקמוה, נדרים על גבי שבועות עולים. ועוד אוקמוה, כל הנשבע כאלו נשבע במלך עצמו. וכל הנודר כאלו נודר בחיי המלך. המלך עצמו, אדני. חיי המלך, יהו"ה. ובגין דא (במדבר ל) כי ידר נדר ליהו"ה.

ואורף הכי אית רזא אתרא, חיי (דף ונ"ה ע"ב) המלך, חכמה. הדא הוא דכתיב, (קהלת ז) החכמה תחיה בעליה. כל הנודר ביהוה, דאיהו תפארת. כאלו נודר בחכמה, דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, חיי המלך. וכל הנשבע באדני, כאלו נשבע עצמו. עצמו דא אימא עלאה, כאלו נשבע בה, דאיהי (שמות כד) עצם השמים לטהר. מסטרא דחסד, (בראשית ב) עצם מעצמי. ובשר מבשרי, מסטרא דגבורה, דא מלכות. ובחכמה דאיהי

וכו' ה"א, חיי המלך. וכל הנשבע באדני, כאלו נשבע עצמו. עצם השמים לטהר. מצד החסד - (בראשית ב) עצם מעצמי. ובשר

מבשרי - מצד הגבורה, זו מלכות. ובחכמה, שהיא חיי תפארת, הוא עולה לקראת אדם. זהו שכתוב (ישעיה מד) כתפארת אדם.

וְנֹאמַר בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, (ויקרא טז) וענינתם את נפשתיכם. ובצעשור לחדש השביעי הזה תענו את נפשתיכם. תקנו בו חמשה ענויים, כדי שתתלבן ה' קטנה בה' עליונה, שהיא חמש תפלות. לקים בישראל, (ישעיה א) אם יהיו חטאיכם פשנים כשלג ילבינו. וזהו סוד של לשון זהרית, משום שכל החובות של ישראל מגיעים אצל המלכות, ותשובה, שהיא בינה, מלבנת אותם, משום שנאמר בה (ויקרא טז) השכן אתם בתוך טמאתם. וארבעה בגדי לבן וארבעה בגדי זהב להלביש - אֶהְדוֹנָהּ.

ותקנו לתקוע שופר ביום הכפורים, להעלות קול, שהוא אות ו', לחרות, שנאמר בה (ישעיה ג) ככל צרתם לו צר - בא' וכו', קרי וכתוב. ועבודת יום הכפורים היא באריכות, והיא פלולה משלש מדרגות - במחשבה, דבור ומעשה.

בחמשה עשר יום לחדש השביעי וגו' (ויקרא כג), שהוא תשרי, מקרא קדש יהיה לכם. כל מלאכת עבודה לא תעשו. וחסותם אתו חג לה' שבעת ימים וגו'. בחמשה עשר - מצד של י"ה. וחסותם אתו - זו אות ו', העמוד האמצעי. (ח"ג - חסד גבורה) שבעת ימים - מצד של בת שבע, שהיא מלכות. האבות, והרועה הנאמן, ואהרן, דוד ושלמה - הרי הם שבעה, פנגד שבע ספירות. אני רוצה לתקן לכם סכה, שהיא אמה עליונה, לסכך עליהם כאמא על בנים ומשום שבע ספירות אמר הפסוק, (ויקרא כג) פי בספות הושבתי את בני ישראל, בצאתם מארץ מצרים, בשבעה ענני כבוד. סכה (יש שכתובה באות ו', בסכת חסר ו', דאתמר בה בסכת תשבו שבעת ימים, איחי אימא אכל סכה) באת ו', איהו ברזא שבע ספירות. אני רוצה לתקן לכם סכה, שהיא אמה עליונה, לסכך עליהם כאמא על בנים ומשום שבע ספירות אמר הפסוק, (ויקרא כג) פי בספות הושבתי את בני ישראל, בצאתם מארץ מצרים, בשבעה ענני כבוד. סכה (יש שכתובה באות ו', בסכת חסר ו', שנאמר בה בסכת תשבו שבעת ימים. היא אמא. אבל

חיי תפארת, איהו סליק לאתקרי אדם, הדא הוא דכתיב, (ישעיה מד) כתפארת אדם.

וְאִתְמַר בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים. (ויקרא טז) וענינתם את נפשתיכם. ובצעשור לחדש השביעי הזה תענו את נפשתיכם. תקינו ביה ה' ענויים, בגין דתתלבן ה' זעירא בה' עלאה, דאיהו ה' צלותין. לקיים בישראל, (ישעיה א) אם יהיו חטאיכם פשנים כשלג ילבינו. והאי איהו רזא דלשון של זהרית. בגין דכל חובין דישראל מטון לגבי מלכות. ותשובה דאיהי בינה, מלבנת לון. בגין דאתמר בה, (ויקרא טז) השכן אתם בתוך טמאתם. וד' בגדי לבן, וד' בגדי זהב למלביש. אֶהְדוֹנָהּ.

ותקינו לתקוע שופר ביום הכפורים, לסלקא קול דאיהו ו', לחרות. דאתמר בה, (ישעיה ג) ככל צרתם לו צר, בא' וכו', קרי וכתוב. ועבודת יום הכפורים איהי באריכות, ואיהי כלילא מתלת דרגין, במחשבה דבור ומעשה.

בחמשה עשר יום לחדש השביעי וגו', (ויקרא כג) דאיהו תשרי, מקרא קדש יהיה לכם. כל מלאכת עבודה לא תעשו. וחסותם אתו חג ליי שבעת ימים וגו'. בחמשה עשר, מסטרא די"ה. וחסותם אתו, דא אות ו', עמודא דאמצעיתא. (ח"ג חסד גבורה) שבעת ימים, מסטרא דבת שבע, דאיהי מלכות. אבהו, ורעיא מהימנא, ואהרן, דוד ושלמה, הא אינון שבע, לקבל שבע ספיראן. אָנָּא בְּעִינָא לְתַקְנָא לְכוּן סְכָה, דאיהי אימא עלאה, לספכא עליוהו, פאמא על בנין.

ובגין ז' ספיראן אמר קרא, (ויקרא כג) פי בספות הושבתי את בני ישראל, במפקנותהון מארעא דמצרים, בז' ענני כבוד. סכה (אית באת ו', בסכת חסר ו', דאתמר בה בסכת תשבו שבעת ימים, איחי אימא אכל סכה) באת ו', איהו ברזא שבע ספירות. אני רוצה לתקן לכם סכה, שהיא אמה עליונה, לסכך עליהם כאמא על בנים ומשום שבע ספירות אמר הפסוק, (ויקרא כג) פי בספות הושבתי את בני ישראל, בצאתם מארץ מצרים, בשבעה ענני כבוד. סכה (יש שכתובה באות ו', בסכת חסר ו', שנאמר בה בסכת תשבו שבעת ימים. היא אמא. אבל

סכה) באות ו' היא בסוד (התבות) של שני בנים - יהודה אדני. וכך עולה סוכ"ה בחשבון יאהדונהי. שני כרובים, שהם (שמות כה) סככים בכנפיהם על הפפרת ופניהם איש אל אחיו.

ויש עשרה טפחים בכרובים ממטה למעלה, מרגליהם עד ראשיהם, ומראשיהם עד רגליהם, ושורים על טפח שהוא י'. ועשרה עשרה ממעלה למטה, וממטה למעלה, כלומר יו"ד. ומשום זה שעור סכה אמרו חכמים, לא פחות מעשרה, ולא למעלה מעשרים. סכה העשויה ככבשן מצד של אמא, עליה נאמר (שמות יט) ויהר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו ה' באש ויעל עשנו כעשן הכבשן. (ופרשודו, מדר יחזקאל א) והחיות רצוא ושוב? באור היוצא מפי הכבשן) והכל אחד.

וסכה תהיה לצל יומם (ישעיה ד), שצריך סכך. וסכך נעשה לצל, שנאמר בו (תהלים צא) בצל שדי יתלונן. ולא בצל סכת הדיוט, שמגן על הגוף משמש. אלא צל להגן על הנשמה, כמו שנאמר (שיר השירים ב) בצלו חמדתי וישבתי. (איכה ד) אשר אמרנו בצלו נחיה בגוים. צל עם ס' הוא צלם, שנאמר בו (תהלים לט) אף בצלם יתהלך איש. ס' סתומה יש לה ארבע דפנות.

ומה שפרשוהו שמים פהלכתן ושלישית אפלו טפח, ולמי שאמר שלשה פהלכתן ורביעית אפלו טפח, והם בגלל זה, שמים שלש, ארבע - הרי תשע. וטפח הוא עשירי, להשלים כל חסרון. ומשום זה שעור סכה לא פחות מעשר, שהיא אות כ', פתר עליון, שלא שולטת בו עין. כבוד עליון, אמר משה, (שמות לג) הראני נא את פניך, לא תוכל לראת את פני. ולית כבוד, בלא כ'.

ומשום זה שערו בעלי המשנה כנגדם, סכה העשויה כמבוי, מצד אות ב', כמין גא"ם, מצד

(דפיכיו) דתרין בגין, יהיה אדני. והכי סליק סוכ"ה בחושפן יאהדונהי. תרין כרובים, דהם (שמות כה) סככים בכנפיהם על הפפרת ופניהם איש אל אחיו.

ואית עשרה טפחים בכרובים מתתא לעילא, מרגליהון עד רישיהון, ומרישיהון ועד רגליהון, ושריין על טפח דאיהו י'. ועשרה עשרה מעילא לתתא, ומתתא לעילא, היינו יו"ד. ובגין כך, שיעורא דסכה אמרו רבנן, לא פחות מעשרה, ולא למעלה מעשרים. סכה העשויה ככבשן מסטרא דאימא, עלה אתמר, (שמות יט) ויהר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו יי באש ויעל עשנו כעשן הכבשן. (ואוקמוה מאי יחזקאל א) והחיות רצוא ושוב, באור היוצא מפי הכבשן) וכלא חד.

וסכה תהיה לצל יומם, (ישעיה ד) דסכך בעינן. וסכך אתעביד לצל. דאתמר ביה, (תהלים צא) בצל שדי יתלונן. ולא בצל סכת הדיוט, דאגין על גופא משמשא. אלא צל לאגנא על נשמתא. (שיר השירים ב) בצלו חמדתי וישבתי. (איכה ד) אשר אמרנו בצלו נחיה בגוים. צל עם ס', איהי צלם. דאתמר ביה, (תהלים לט) אף בצלם יתהלך איש. ס' סתומה אית לה ארבעה דפנות.

ומה דאוקמוה שמים פהלכתן ושלישית אפילו טפח. ולמאן דאמר שלשה פהלכתן ורביעית אפילו טפח. ואינון בגין דא, תרין, תלת, ארבע, הא תשע, טפח איהי עשיראה, לאשלמא כל חסרון. ובגין דא, שיעור סכה לא פחות מעשר, דאיהי מלכות, עשיראה דכל דרגין. ולא למעלה מעשרין, דאיהי כ', פתר עליון, דלא שלטא ביה עינא. כבוד עלאה, עליה אמר משה, (שמות לג) הראני נא את פניך, לא תוכל לראת את פני. ולית כבוד, בלא כ'.

ובגין דא שערו מארי מתניתין לקבליהו, סכה העשויה מעשר, שהיא מלכות, עשירית של כל הדרגות. ולא למעלה מעשרים, שהיא אות כ', פתר עליון, שלא שולטת בו עין. כבוד עליון, אמר משה, (שמות לג) הראני נא את פניך, לא תוכל לראת את פני. ואין כבוד בלי אות כ'.

ומשום זה שערו בעלי המשנה כנגדם, סכה העשויה כמבוי, מצד אות ב', כמין גא"ם, מצד

הדומה ללב, תקנו להיות ביד
שמאל. כמו שפרשוהו, לולב
בימין, ואתרוג בשמאלו. והם
כנגד זכור ושמור. ומי נטל
שניהם? העמוד האמצעי. לולב
בימינו, ואתרוג בשמאלו.

כאן האבות, והרועה הנאמן,
ואהרן ודוד ושלמה, ובכרו אותו
ואמרו לו, אתה המנורה
הקדושה, והחברים שלך שהם
ששה, כנגד אלו שהם שבעה.
ואתה המנורה הקדושה, גר
מערכי באמצע, שכל ששה נרות
מאירים מפה. בכל אחד נאמר
בו, (משלי ב) גר ה' נשמת אדם.

והרועה הנאמן מאיר בך, ואתה
בחברים שלך, והפל אחד בלי
פרוד כלל. ומשם ואילך
מתפשטים ענפים לכל פעלי
החכמה, השלם דברי החבורה
הראשונה שלך לעטר אותם.

פתח המנורה הקדושה ואמר,
בחבור הראשון נאמר, (שיר השירים
ח) מים לא יוכלו לכבות את
האהבה וגו'. מהו בוז? יום שני
ויום ששי ויום שביעי של סכות,
שבהם היו מנסכים מים ויין.

שבעה ימי סכות בהם היו
מקריבים ישראל שבעים פרים
לכפר על שבעים ממנים כדי
שלא ישאר העולם חרוב מהם.
זהו שכתוב ובחמשה עשר יום
והקרבתם עלה אשה לריח ניחח
לה' פרים בני בקר שלשה עשר
תמימים. וביום השני פרים שנים
עשר. וביום השלישי אחד עשר.
וביום הרביעי עשרה. וביום
החמישי פרים תשעה. וביום
הששי פרים שמונה. וביום

השביעי שבעה. וכלם שבעים. ובכל יום היו חסרים. מדוע חסרים?

אמא כאן הוא רמוז, (בראשית ח) ותנח התבה בחדש השביעי. ומה שם בימי המבול (שם) והמים
היו הלוח וחסור - אף כף בתשרי, שהוא החדש השביעי, שבו כמה מצוות: ראש השנה, ויום
הכפורים, סכה ולולב, אתרוג, מינים של הלולב, שופר - השכינה העליונה שורה על ישראל,

ואתרג בשמאלו. אינון לקבל זכור ושמור. ומאן נטיל
תרווייהו. עמודא דאמצעייתא. לולב בימיניה, ואתרג
בשמאליה.

אתו אבהן, ורעיא מהימנא, ואהרן ודוד ושלמה, ובכריכו
ליה, ואמרו ליה, אנת בוצינא קדישא, וחבריאי
דילך דאינון שית, לקבל אינון ז'. ואנת בוצינא קדישא
גר מערכי באמצע, דכל שית נרות נהרין מנה. בכל חד
אתמר ביה, (משלי ב) גר יי נשמת אדם. ורעיא מהימנא
נהיר בך, ואנת בחבריאי דילך, וכלא חד, בלא פרודא
כלל. ומתמן ואילך מתפשטין ענפין לכל מארי חכמתא,
אשלים מלין דחבורא קדמאה דילך לאעטרא לון.

פתח בוצינא קדישא ואמר, בחבורא קדמאה אתמר (שיר
השירים ח) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה
וגו'. מאי בוז. יומא תניינא, ויומא שתיתאה, ויומא
שביעאה דסופות. דבהון הוו מנסכים מים ויין.

דשבע יומין דסופות, בהון היו מקריבין ישראל שבעים
פרים, לכפרא על שבעין ממנן, בגין דלא ישתאר
עלמא חרוב מנייהו. הדא הוא דכתיב, ובחמשה עשר
יום והקרבתם עולה אשה לריח ניחח ליי פרים בני בקר
שלשה עשר תמימים. וביום השני פרים י"ב. וביום
השלישי י"א. וביום הרביעי עשרה. וביום החמישי פרים
תשעה. וביום הששי פרים שמונה. וביום השביעי שבעה.
וכלהו שבעין. ובכל יומא הוו חסרים. אמאי חסרים.

אלא הכא קא רמיז, (בראשית ח) ותנח התיבה בחדש
השביעי. ומה התם בימי טופנא, (בראשית ח) והמים
היו הלוח וחסור, אוף הכי בתשרי, דאיהו גרמא שביעאה,
דביה כמה פקודין, ראש השנה ויום הכפורים, סכה
ולולב אתרוג, מינין דלולב שופר. שכינתא עלאה שרייא

על ישראל, דאיהי תשובה, ספה, אַתְרוֹג, וְקוֹדֶשׁא בְרִיךְ
הוא דאיהו לילב. מנד והמים היו הלוף וחסור, מתמעטין
חובין דישראל, אוף הכי מתמעטין ממנן דאינון מלאכי
חבלה, דממנן עלייהו, דדמין למי טופנא. כמה
דאוקמוה, עשה עברה אחת קנה לו קטיגור אחד. בההוא
זמנא דמתמעטין חובין, מתמעטין פרים דלהון,
מתמעטין ממנן דע' אומין, מתמעטין ע' אומין, מתמעט
טובא דלהון.

תיבת נח, מני קדשא בריך הוא, לאעלא עמיה שנים
שנים (בראשית ז) שבעה שבעה זכר ונקבה, לקרבנא,
לאגנא על נח, ועל כל אינון דעאלין עמיה לתיבה. אוף
הכי אלין דמנטרין חגין וזמנין, דאינון ימים טובים,
שנים שנים שבעה שבעה, שנים שנים תרין יומין דראש
השנה, ותרין יומין דשבועות, ובגין דאינון תרין מנייהו
בספק, הא אית שני ימי הפורים באתרייהו. שבעה
שבעה, ז' יומין דפסח, ז' יומין דסוכות. נח לקבל יום
השבת, והאי איהו מכל החי.

ספה קא אגינת עלייהו דישראל, הדא הוא דכתיב, (ישעיה
ד) וספה תהיה לצל יומם מחרב. ספה קא אגינת.
מה תיבת נח לאגנא, אוף הכי ספה לאגנא. ועוד מכל
החי, ח"י ברקאן דצלותא, מאינון ט' ט', ברקתא דמינין
בה אשתלימו י' ספיראן מעילא לתתא, ומתתא לעילא.
ואיהו לקבל נח.

ועוד מכל החי, שכנינתא אגינת על אלין דנטרין י', אות
שבת בתחומא דיליה, דאיהו ח' אלפים, תרין
אלפין לכל צד. ועוד, מכל החי, אלין דנטרין י' אות
ברית, דאיהו בח' יומין, דאתמר עלייהו, (ויקרא יב) וביום
השמיני ימול בשר ערלתו. ועוד, מכל החי, אלין דנטרין
אות י', תפלין בתמנייא פרשין.

אלפים, אלפים לכל צד. ועוד מכל החי - אלו ששומרים י', אות ברית, שהוא בשמונה ימים,
שנאמר עליהם, (ויקרא יב) וביום השמיני ימול בשר ערלתו. ועוד מכל החי - אלו ששומרים אות
י', תפלין בשמונה פרשיות.

שהיא תשובה, ספה, אַתְרוֹג,
והקדוש ברוך הוא שהוא לילב.
מיד - והמים היו הלוף וחסור.
מתמעטים החטאים של ישראל.
אף כף מתמעטים הממנים, שהם
מלאכי החבלה שממנים עליהם
שדומים למי המבול. כמו
שפרשהו, עשה עברה אחת,
קנה לו קטיגור אחד. באותו זמן
שמתמעטים החטאים,
מתמעטים הפרים שלהם,
מתמעטים הממנים של שבעים
אמות, מתמעטים שבעים אמות,
מתמעט הטוב שלהם.

תיבת נח, צוה הקדוש ברוך הוא
להכניס עמו שנים שנים (בראשית
ז) שבעה שבעה זכר ונקבה,
לקרבן, להגן על נח ועל כל אלו
שנכנסים עמו לתבה. אף כף אלו
ששומרים חגים וזמנים, שהם
ימים טובים, שנים שנים שבעה
שבעה. שנים שנים - שני ימי
ראש השנה ושני ימים של
שבועות. ומפני שאלו שנים מהם
בספק, הרי שני ימי הפורים
במקומם. שבעה שבעה - שבעת
ימי הפסח, שבעת ימי הסכות.
נח פנגד יום השבת, וזהו (שם ו)
מכל החי.

הספה מגנה על ישראל, זהו
שפתוב (ישעיה ד) וספה תהיה לצל
יומם מחרב. הספה היא מגנה.
מה תבת נח להגן, אף כף ספה
להגן. ועוד מכל החי - ח"י
ברכות התפלה, והן תשע תשע.
ברכת המינים בה נשלמות עשר
ספירות ממעלה למטה וממטה
למעלה, והיא פנגד נח.

ועוד מכל החי - השכינה מגנה
על אלו ששומרים י', אות שבת
בתחום שלו, שהוא שמונת
אלפים, אלפים לכל צד. ועוד מכל החי - אות ברית, שהוא בשמונה ימים,
שנאמר עליהם, (ויקרא יב) וביום השמיני ימול בשר ערלתו. ועוד מכל החי - אלו ששומרים אות
י', תפלין בשמונה פרשיות.

השכינה, שהיא סכה, מגנה עליהם, ופורשת כנפה עליהם כאמא על בנים, ומפני זה תקנו לברך הפורס סכת שלום עלינו. ומפני זה בחדש השביעי, שבו כל מצוות אלו, (שיר השירים ח) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, עם ישראל באביהם שבשמים. ואין מים רבים אלא כל האמות והממנים שלהם. אם יתן איש, שהוא סמאל, כל מה שיש לו בעולם הזה, כדי שישתתף באלו המצוות עם ישראל - בוז יבוזו לו.

וביום השמיני עצרת, פר אחד איל אחד. הרי פרשהו בעלי המשנה, למלך שזמן אורחים, לאחר ששלח אותם, אמר לאלו בני ביתו: אני ואתם נעשה סעודה קטנה. ומה עצרת? כמו שנאמר (שמואל א-ט) זה יעצר בעמי, ואין עצר אלא מלכות. מצד השכינה העליונה עושה סעודה גדולה, ומצד המלכות סעודה קטנה. ונהגין לעשות ישראל עמה שמחה, ונקראת שמחת תורה. ומעטרים לספר תורה בכתר שלו, רמז ספר תורה לתפארת, השכינה - עטרת תפארת.

אמר רבי אלעזר, אבא, מדוע מצד האמא העליונה מזמן כל הממנים של כל האמות, ומצד השכינה התחתונה לא מזמן אלא אמה יחידה, כנגד פר יחיד?

אמר לו, בני, טוב שאלת. מפני שמלכות היא רומזת לבת, שהיא צנועה בבית אביה ואמה. והיא ארוסה ולא נשואה. אין דרך ארץ לאכל עם אורחים. אבל אמא שהיא נשואה, דרך ארץ הוא

(לאכל עם האורחים) אחר שמזמין בעלה אורחים לאכל על השלחן עם בעלה. ואם הם אורחים נכרים, לא אוכלים עמהם לא אבא ולא אמא, וכל שכן הבת. ומשום כך בסעודה של שבעים

שכינתא דאיהי סכה, אגינת עליהו, ופרישת גדפאָה עליהו, כאמא על בנין, ובגין דא תקינו לברכא, הפורס סכת שלום עלינו. ובגין דא בירחא שביעאה, דביה כל פקודין אלין, (שיר השירים ח) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה. עם ישראל באביוהו שבשמים. ולית מים רבים, אלא כל אומין וממנן דלהון. אם יתן איש, דאיהו סמאל, כל מה דאית ליה בעלמא דין, בגין (דף נ"ו ע"ב) דישתתף באלין פקודין עם ישראל, בוז יבוזו לו.

וביום השמיני עצרת פר אחד איל אחד, הא אוקמוהו מארי מתניתין, למלכא דזמין אושפיזין, לבתר דשלח לון, אמר לאלין בני ביתא דיליה, אנא ואתון נעביד סעודה קטנה. ומאי עצרת. כמה דאת אמר, (שמואל א כ ט) זה יעצר בעמי, ולית עצר אלא מלכות. מסטרא דשכינתא עלאה, עביד סעודתא רברבא, ומסטרא דמלכותא, סעודתא זעירא. ונהגין למעבד ישראל עמה חדוה, ואתקריאת שמחת תורה. ומעטרין לספר תורה בכתר דיליה, רמז ספר תורה לתפארת, שכינתא עטרת תפארת.

אמר רבי אלעזר, אבא, אמאי מסטרא דאמא עלאה, זמין לכל ממנן דכל אומין, ומסטרא דשכינתא תתאה, לא זמין אלא לאומה יחידה, לקבל פר יחידא.

אמר ליה ברי, שפיר שאילת. בגין דמלכות איהי רמיזא לברתא, דאיהי צנועה בבית אביה ואמה. ואיהי ארוסה ולא נשואה. לאו אורח ארעא, למיכל עם אושפיזין. אבל אימא דהיא נשואה, אורח ארעא איהו (למיכל עם אורח) בתר דמזמין בעלה אושפיזין, למיכל על פתורא עם בעלה. ואי אינון אושפיזין נכראין, לא אכלי עמהון, לא אבא, ולא אמא, וכל שכן ברתא. ובגין כך בסעודתא דשבעין ממנן, לא אשתתף למיכל עמהון, חד

(לאכל עם האורחים) אחר שמזמין בעלה אורחים לאכל על השלחן עם בעלה. ואם הם אורחים נכרים, לא אוכלים עמהם לא אבא ולא אמא, וכל שכן הבת. ומשום כך בסעודה של שבעים

הממנים לא משפתתך לאכל עמיהם אחד מבצעי המלך, מפני שהם נכרים. אמר לו, ודאי עתה יתישב הדבר בלבי על בריו. ע"ת תמיד - זו השכינה, שעולה למעלה באותה דרגה, שנאמר בה ערב ובקר בכל יום תמיד אומרים פעמים שמע ישראל. והיא עולה בעמוד האמצעי, שהוא תדיר עמה בלי פרווד כלל.

והאן עולה? למקום שנגזרה משם, שהוא אין סוף, והוא גבוה מכל הספירות. ומפני זה פרשה, עולה - פלה לגבוה עולה. וכאשר הא עולה, אוחזות בה כל הספירות, והן עולות עמה. ומה העליה שלה? לריח נחת, לתת ריח טוב לפני ה', ואחר כך נאמר בה, (ויקרא ט) וירד מעשת החטאת והעלה. ירדה מלאה כפרה מכל חטאי ישראל.

והרי העליה שלה היא בעמוד האמצעי. ומפני כך הירדה שלה היא בו, וכל הצבאות שלה. ומפני זה נקרא סלם, שבו כל ההיות (הכנויים) עולות ויורדות, שהן תלויות מן יהוה. ומפני זה כל הקרבנות והעולות הם ליהוה. ונקראת קרבן על שם שמתקרים בה כל הכנויים ליהוה.

ומפני זה נאמר עליה, (במדבר ז) קרבנו קצרת כסף אחת. אין דרגה נקרכת לגבי יהוה פחותה ממנה. ואין תפלה ומצוה מכל מצוות התורה, וכל קרבנות ועולות, שהם לחוץ ממנה. בכל דרגות הספירות לא מתקבלות לפני יהוה חוץ ממנה. ומפני זה נאמר עליה, (ויקרא טז) בזאת יבא אהרן אל הקדש. ומפני זה אמר הנביא, (ירמיה ט) כי אם בזאת יתהלל המתהלל.

היא שלמים, שלמות השם של יהוה, בכל דרגה ודרגה. היא ה' אדני. י' של יהוה. היא ה' מאלהים. היא ה' מאהיה. י' משדי. סוף כל הויה וכנוי. ומפני זה נאמר בה, (קהלת יב) סוף דבר

מן מארי מלפא, בגין דאינון נוכראין. אמר ליה ודאי כען אתיישבת מלה בלפאי, על ברייה.

עולת תמיד, דא שכינתא, דסליקת לעילא בההוא דרגא, דאתמר בה ערב ובקר בכל יום תמיד, אומרים פעמים שמע ישראל. ואיהי סליקת בעמודא דאמצעיתא, דאיהו תדיר עמה בלא פרוודא כלל.

ולאן סליקת. לאתר דאתגזרת מתמן, דאיהו אין סוף, ואיהו גבוה מכל ספיראן. ובגין דא אוקמוה. עולה פלה לגבוה סלקא. וכד איהי סליקת, אחידן בה כל ספירן, ואינון סלקין עמה. ומאי סליקו דילה. לריח נחת, למיהב ריחא טבא קדם יי, ולבתר אתמר בה, (ויקרא ט) וירד מעשות החטאת והעולה. נחתת מליא כפרה מכל חובין דישראל.

והא סליקו דילה איהו, בעמודא דאמצעיתא. אוף הכי נחיתו דילה איהו ביה, וכל חייילין דילה, ובגין דא אקרי סלם, דביה כל הויין (נ"א כנויין) סלקין ונחתין, דאינון תליין מן יהוה. ובגין דא, כל קרבנין ועלוון אינון ליהוה. ואתקריאת קרבן, על שם דאתקריבו בה כל כנויין ליהוה. ובגין דא אתמר עליה, (במדבר ז) קרבנו קצרת כסף אחת. לית דרגא דאתקריב לגבי יהוה, פחות מנה. ולית צלותא ופקודא מכל פקודין דאורייתא, וכל קרבנין ועלוון, דאינון לבר מנה. בכל דרגין דספיראן לא מתקבלן קדם יהוה, לבר מנה. ובגין דא אתמר עליה, (ויקרא טז) בזאת יבא אהרן אל הקדש. ובגין דא אמר נביא, (ירמיה ט) כי אם בזאת יתהלל המתהלל.

איהי שלמים, שלימו דשמא דיהוה, בכל דרגא ודרגא. איהי ה'. אדני. י' דיהוה. איהי ה' מן אלהים. איהי ה' מן אהיה. י' מן שדי. סוף דכל הויה וכנוי. ובגין דא אתמר בה, (קהלת יב) סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור. איהי סוף מעשר

היא שלמים, שלמות השם של יהוה, בכל דרגה ודרגה. היא ה' אדני. י' של יהוה. היא ה' מאלהים. היא ה' מאהיה. י' משדי. סוף כל הויה וכנוי. ומפני זה נאמר בה, (קהלת יב) סוף דבר

הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור. היא סוף מעשר ספירות, ים סוף. שלמות עליונים ותחתונים. היא שער להכנס לכל חכמה, לכל פנוי והויה, ולהכנס בכל ספירה וספירה, ידיעה של הכל. ופחות ממנה אין רשות לשום בריה להשגיח לשום ידיעה בעולם. עליה נאמר, (תהלים קיח) זה השער לה' צדיקים יבאו בו.

היא שם של מ"ב אותיות, שבהן נבראו עליונים ותחתונים. (ואלו הן אותיות פנויים לאותיות הקרויות שבהן נבראו עליונים). היא נקראת עין מצד הימין, (תהלים לג) הנה עין יהוה אל יראיו. ונקראת און מצד השמאל, (דניאל ט) הטה אלהי אונך ושמע. ונקראת ריח מצד העמוד האמצעי. ונקראת פה מעצמה. זהו שפתוב (במדבר יב) פה אל פה אדבר בו.

נקראת מצוה ראשונה אנכי, מצד הפתח, שהוא אי"ן מאלהינו. אנכי - בו כ', פתח. ובו אין. ופתח נקרא מצד האמא העליונה, שהזכיר אצלה חמשים פעמים יציאת מצרים בתורה. והיא ב"ת מבראשית, שכוללת עשר אמירות מצד החכמה, בת י', (משלי א) בחכמה יסד ארץ. באבא יסד הבת. והוא (איוב כח) נתיב לא ידעו עיט, שכולל ל"ב נתיבות, שהם ל"ב אלהים מצד האמא העליונה, שנקראת כבוד. וכאשר נכללים בבת, נקרא ל"ב. ומפני זה כבוד למעלה, ל"ב למטה.

ועשרה דברות נתנו. חמשה בלוח אחד, וחמשה בלוח שני. היא כוללת אותו, חמשה מפתח עד גבורה, וחמשה מהעמוד האמצעי עד הבת. והם חמשה חמשה. וכי יש לדבר בעשרה פיות? אלא כולל אותם בבת יחידה י', ונעשו כלם אחד. אף כן ו' נקרא קול, ולא מכירים בו עד שמשפתף עד (עם) דבור. ומפני זה, (דברים ד) קול דברים אתם שמעים.

ספיראן, ים סוף. שלימו דעלאין ותמאין. איהו תרעא לאעלא לכל חכמתא, לכל פנוי והויה, ולאעלא בכל ספירה וספירה, ידיעה דכלא. ופחות מינה, לית רשו לשום בריה, לאשגחא לשום ידיעה בעולם. עליה אתמר, (תהלים קיח) זה השער ליי צדיקים יבאו בו.

איהו שם מ"ב אתון, דבהון אתבראו עלאין ותמאין. (ואלו אינו אתון פנויו לאתון דמויו דבהון אתבראו עלאין) איהו אתקריאת עין מסטרא דימינא, (תהלים לג) הנה עין יהוה אל יראיו. ואתקריאת און מסטרא דשמאלא, (דניאל ט) הטה אלהי אונך ושמע. ואתקריאת ריח מסטרא דעמודא דאמצעיתא. ואתקריאת פה, מגרמה. הודא הוא דכתיב, (במדבר יב) פה אל פה אדבר בו.

אתקריאת פקודא קדמאה אנכי, מסטרא דכתר, דאיהו אי"ן מאלהינו. אנכי ביה כ', פתח. וביה אין. וכתר אתקרי מסטרא דאימא עלאה. דאדבר לגבה חמשין זמנין יציאת מצרים באורייתא. ואיהו ב"ת מן בראשית, דכלילא עשר אמירן, מסטרא דחכמה בת י', (משלי א) בחכמה יסד ארץ. באבא יסד ברתא. ואיהו (איוב כח) נתיב לא ידעו עיט, דכליל ל"ב נתיבות, דאינון ל"ב אלהים מסטרא דאימא עלאה, דאתקרי כבוד. וכד אתפלילן בברתא, אתקרי ל"ב. ובגין דא כבוד לעילא, ל"ב לתתא.

וי' דברן אתיהיבו. חמש בלוחא חדא, וחמש בלוחא תניינא. איהו כליל לון, ה' מפתח עד גבורה. וה' מעמודא דאמצעיתא, עד (דף רנ"ז ע"א) ברתא. ואינון ה' ה'. וכי אית למללא בעשרה פיות. אלא כליל לון בבת יחידה י' ואתעבירו כלהו חדא. אוף הכי ו', אתקרי קול, ולא אשתמודעין ביה, עד דאשתתף עד (כ"א עם) דבור. ובגין דא, (דברים ד) קול דברים אתם שמעים.

היא כוללת אותו, חמשה מפתח עד גבורה, וחמשה מהעמוד האמצעי עד הבת. והם חמשה חמשה. וכי יש לדבר בעשרה פיות? אלא כולל אותם בבת יחידה י', ונעשו כלם אחד. אף כן ו' נקרא קול, ולא מכירים בו עד שמשפתף עד (עם) דבור. ומפני זה, (דברים ד) קול דברים אתם שמעים.

היא מצוה שניה מצד הגבורה, יראת ב'חשבון. ורמוזה במלת בראשית, ירא בשת. ופרשוה, מי שאין לו בשת פנים, ודאי שלא עמדו אבותיו על הר סיני.

היא מצוה שלישית, שנקראת אהבת חסד. זהו שפתוב (ירמיה לא) אהבת עולם אהבתיו על פן משכתיף חסד. אהבה כלולה מהאבות, שנקרא בהם בכל מכל. כל וסוד הדבר - (שם ב) זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולתיך.

והיא מצוה רביעית, יחוד, מצד העמוד האמצעי, שמע ישראל. והיא כ"ה כ"ה אותיות עמו בשש תבות, שהן שמע ישראל (וכו'). ובגללה אמר אברהם, (בראשית כב) גלכה עד כ"ה ונשתתחה. (שמות ט) כ"ה תאמר לבית יעקב.

היא א"ח, עמוד האמצעי, והיא ד', שלמות היחוד שלו להשלים בו אחד. א"ח כולל תשע ספירות, שהן א' - אין סוף, ח' - שמונה ספירות, מחכמה עד יסוד. ד' - מלכות, הקוץ שלה, בה נשלמות לעשר, שהם יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ד' כלולה מארבע אותיות יהוה. מצוה חמישית, (יהושע א) והגית בו יומם ולילה. היא תורה שבכתב מצד החסד, ותורה שבפעל פה מצד הגבורה, שבהן חכמה ובינה. כמו שפרשוה בעלי המשנה, הרוצה להחכים - ידרים. להעשיר - יצפין. והעמוד האמצעי כולל את שניהם, ומפני זה נקרא שמים, כולל אש ומים, אש של גבורה ומים של חסד.

ובפני זה פתר, שהיא כף, (במדבר ז) עשרה עשרה הפך בשקל הקדש. שהם יה"ה, שלש אותיות, נעשות כף על ו'. וזהו כנגד פתך תורה. ו' זה ספר תורה. כף עטרה על ראשו. והכל יהו"ה, עשרים ושש בחשבון.

איהי פקודא תנינא מסטרא דגבורה, יראת בחושבון. ורמיזא במלת בראשית, ירא בשת. ואוקמוה, מאן דלית ליה בשת פנים, ודאי דלא עמדו אבהתוי על טורא דסיני.

איהי פקודא תליתאה, דאתקרי אהבת חסד. הדא הוא דכתיב, (ירמיה לא) אהבת עולם אהבתיו על פן משכתיף חסד. אהבה כלילא מאבהן, דאתקרי בהון בכל מכל כל. ורזא דמלה, (ירמיה ב) זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולתיך.

ואיהי פקודא רביעאה, יחוד, מסטרא דעמודא דאמצעינתא, שמע ישראל. ואיהי כ"ה כ"ה אתוון, עמיה בשית תיבין, דאינון שמע ישראל. ובגינה אמר אברהם (בראשית כב) גלכה עד כ"ה ונשתתחה. (שמות ט) כ"ה תאמר לבית יעקב.

איהו א"ח, עמודא דאמצעינתא, ואיהי ד', שלימו דיחודא דילה, לאשלקא ביה אחד. א"ח, כליל ט' ספיראן, דאינון א' אין סוף. ח' תמניא ספיראן, מחכמה עד יסוד. ד' מלכות, קוצא דילה, בה אשתלימו לעשרה, דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ד' כלילא מד' אתוון יהוה.

פקודא חמישאה, (יהושע א) והגית בו יומם ולילה. איהי אורייתא דבכתב מסטרא דחסד. ואורייתא דבעל פה מסטרא דגבורה. דבהון חכמה ובינה. כמה דאוקמוה מארי מתניין, הרוצה להחכים ידרים. להעשיר יצפין. ועמודא דאמצעינתא כליל תרווייהו, ובגין דא אתקרי שמים, כליל אש ומים, אש דגבורה, ומים דחסד.

ובגין דא כתר, דאיהי כף, (במדבר ז) עשרה עשרה הפך בשקל הקדש. דאינון יה"ה, תלת אתוון, אתעבידו כף, על ו'. והינו כנגד פתך תורה, ו' היינו ספר תורה, כף עטרה על רישיה. וכלא יהו"ה, כ"ו בחושבון.

כף עטרה על ראשו. והכל יהו"ה, עשרים ושש בחשבון.

מִצְוָה שְׁשִׁית הִיא תַּפְלָה שֶׁל יָד בְּזוֹרֵעַ שְׂמָאל. וּמִצְד הַגְּבוּרָה ה' שֶׁל יָד פְּהָה, מִפְּתֵר וְעַד גְּבוּרָה, חֲמֵשׁ סְפִירוֹת, וְהֵן תַּפְּלִין שֶׁל רֹאשׁ שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. וְהִיא קֶשֶׁר שֶׁלֹּשׁ רְצוּעוֹת, שֶׁהֵן נִצַּח הַיּוֹד יְסוּד.

וְהִיא מִצְוָה שְׁבִיעִית, מִצְוֹת צִיצִית, כּוֹלֵלֶת תַּכְלֵת וְלִבָּן, דִּין וְרַחֲמִים. בְּאֵשׁ, אֵשׁ לִבְנֵה לֹא אוֹכֵלֶת. תַּכְלֵת אוֹכֵלֶת וּמְכַלָּה, (מַלְכִים-א יח) וְתֹאכַל אֶת הָעֵלֶה. לִבָּן מִיְמִין, תַּכְלֵת מִשְׂמָאל. הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי יְחוּד בֵּין שְׁנֵיהֶם, יָרֵק. מִשּׁוּם כִּךָ פֶּרֶשׁוּהוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, מֵאִמְתִּי קוֹרִין אֶת שְׁמֵע בְּשַׁחֲרִית? מִשְׁפִּיר בֵּין תַּכְלֵת לְלִבָּן. וּמִפְּנֵי זֶה תִּקְנֵנוּ פְּרִשְׁת לִבָּן. וּמִפְּנֵי זֶה תִּקְנֵנוּ פְּרִשְׁת צִיצִית לְקָרָא אוֹתָהּ בִּיְחוּד.

וְהִיא מִצְוָה שְׁמִינִית, מְזוּזָה. הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת מְזוּזָה מִצְד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שֶׁל אוֹתוֹת יְהוָה. וּמִצְד שֶׁל צְדִיק, סוּד הַבְּרִית, נִקְרָאת שְׂדֵי חוֹתְמַת הַמֶּלֶךְ, שֶׁהוּא יְהוָה.

מִצְוָה תְּשִׁיעִית, הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת אוֹת בְּרִית מִצְד שֶׁל צְדִיק יְסוּד עוֹלָם. (בְּרֵאשִׁית ט) זֹאת אוֹת הַבְּרִית. (שְׁמוֹת לא) בִּינֵי, הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, נִצַּח וְהוֹד. אוֹת - זֶה צְדִיק. הִיא - זוֹ הַשְּׂכִינָה. כִּי שִׁשֶּׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם - מִפְּתֵר עַד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. שְׂאִין שֶׁשָּׂה בְּכָל מְקוֹם אֲלֵא מִצְד הָאוֹת ו'. וְאִין שְׁבִיעִי אֲלֵא מִצְד הָאוֹת י', עֲטָרָה עַל רֹאשׁוֹ חֲכְמָה עֲלִיוֹנָה, אוֹת הוּא. חֲכְמָה תַּחְתּוֹנָה, אוֹת הִיא.

וְתִקְנֵנוּ לְמוֹל לְשִׁמוֹנָה, שֶׁהֵם ח', מִחֲכְמָה עַד יְסוּד. לְקַבֵּל בָּהֶם י' קֶשֶׁר, לְהַעֲלוֹת אוֹתָהּ עַד כְּתֵר, לְהִיּוֹת עֲטָרָה עַל רֹאשָׁם. וְתִקְנֵנוּ לְשִׁים הָעֲרָלָה בְּכָלֵי עֶפְרָה, לְקַיֵּם (יִשְׁעִיָּה סח) וּנְחַשׁ עֶפְרָה לְחַמוֹ.

מִצְוָה עֲשִׂירִית, (שְׁמוֹת לא) וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׁבֶת. הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת שְׁבֶת מִצְד שֶׁלֹּשׁ דְּרָגוֹת

פְּקוּדָא שְׁתִּיתָא, אִיהִי תַּפְלָה שֶׁל יָד, בְּדוֹרְעָא שְׂמָאלָא. וּמִסְטָרָא דְּגְבוּרָה ה' דִּיד פְּהָה, מִפְּתֵר וְעַד גְּבוּרָה, ה' סְפִירָאן, וְאִינוּן תַּפְּלִין דְּרִישָׁא דְּעֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא. וְאִיהִי קֶשֶׁר תַּלְת רְצוּעוֹת, דְּאִינוּן נִצַּח הַיּוֹד יְסוּד.

וְאִיהִי פְּקוּדָא שְׁבִיעֵאָה, מִצְוֹת צִיצִית, כְּלִיל תַּכְלֵת וְלִבָּן, דִּינָא וְרַחֲמִי. בְּנוּרָא, אֲשָׁא חוּרָא לֹא אֲכִיל. תַּכְלָא, אֲכִיל וְשְׂעִי, (מַלְכִים א יח) וְתֹאכַל אֶת הָעוֹלָה. חוּר מִיְמִינָא, תַּכְלֵת מִשְׂמָאלָא, עֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא, יְחוּד בֵּין תַּרְוֵיהוּ, יָרוּק. בְּגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, מֵאִמְתִּי קוֹרִין אֶת שְׁמֵע בְּשַׁחֲרִין מִשְׁפִּיר בֵּין תַּכְלֵת לְלִבָּן. וּבְגִין דָּא תִּקְנֵנוּ פְּרִשְׁת צִיצִית, לְמִקְרֵי לָהּ בִּיְחוּדָא.

וְאִיהִי פְּקוּדָא תְּמִינָאָה, מְזוּזָה. שְׂכִינְתָא אֲתִקְרִיאַת מְזוּזָה, מִסְטָרָא דְּעֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא, דְּאֲתוּוֹן דִּיהוָה. וּמִסְטָרָא דְּצְדִיק, רְזָא דְּבְרִית, אֲתִקְרִי שְׂדֵי. שְׂדֵי חוֹתְמַת דְּמִלְכָא, דְּאִיהוּ יְהוָה.

פְּקוּדָא תְּשִׁיעֵאָה, שְׂכִינְתָא אֲתִקְרִיאַת אוֹת בְּרִית, מִסְטָרָא דְּצְדִיק יְסוּד עוֹלָם. (בְּרֵאשִׁית ט) זֹאת אוֹת הַבְּרִית. (שְׁמוֹת לא) בִּינֵי, עֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא, וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, נִצַּח הוֹד. אוֹת, דָּא צְדִיק. הִיא, דָּא שְׂכִינְתָא. כִּי שִׁשֶּׁת יָמִים עָשָׂה יי אֶת הַשָּׁמַיִם, מִפְּתֵר עַד עֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא. דְּלִית שִׁית בְּכָל אֲתֵר, אֲלֵא מִסְטָרָא דָּאֵת ו'. וְלִית שְׁבִיעִי, אֲלֵא מִסְטָרָא דָּאֵת י', עֲטָרָה עַל רֹאשֵׁי חֲכְמָה עֲלִיָּאָה. אוֹת הוּא. חֲכְמָה תַּתָּאָה, אוֹת הִיא.

וְתִקְנֵנוּ לְמַגְזֵר לְתַמְנֵנָא, דְּאִינוּן ח', מִן חֲכְמָה עַד יְסוּד. לְקַבֵּלָא בְּהוּן י' זְעִירָא, לְסַלְקָא לָהּ עַד כְּתֵר, לְמַהוּי עֲטָרָה עַל רֹאשֵׁיהוּן. וְתִקְנֵנוּ לְשׁוּיָא לְעֲרָלָה בְּמָנָא דְּעֶפְרָא, לְקַיֵּים (יִשְׁעִיָּה סח) וּנְחַשׁ עֶפְרָה לְחַמוֹ.

פְּקוּדָא עֲשִׂירָאָה, (שְׁמוֹת לא) וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׁבֶת. שְׂכִינְתָא אֲתִקְרִיאַת שְׁבֶת, מִסְטָרָא דְּתַלְת דְּרָגִין קֶטְנָה, לְהַעֲלוֹת אוֹתָהּ עַד כְּתֵר, לְהִיּוֹת עֲטָרָה עַל רֹאשָׁם. וְתִקְנֵנוּ לְשִׁים הָעֲרָלָה בְּכָלֵי עֶפְרָה, לְקַיֵּים (יִשְׁעִיָּה סח) וּנְחַשׁ עֶפְרָה לְחַמוֹ.

מִצְוָה עֲשִׂירִית, (שְׁמוֹת לא) וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׁבֶת. הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת שְׁבֶת מִצְד שֶׁלֹּשׁ דְּרָגוֹת

עליזנות שהן ש', שלשה פתרים:
פתר, חכמה, בינה. והיא בת,
רביעית להם. ששה ימים, מחסד
עד יסוד, בהם תעשה מלאכה,
מפני שהבנן מתחיל מחסד. זהו
שפתוב (תהלים פט) עולם חסד יבנה.
אבל מבינה ולמעלה היא מנוחה
וענג ושבייתה לכל מעשה.

מצוה אחת עשרה היא נקראת
תפלה של שחרית, מנחה
וערבית, מצד שלשת האבות,
והיא תפלת כ"ל פ"ה. אין כל
אלא צדיק, שפתוב (דברי הימים א-
בט) כי כל בשמים ובארץ, ותרגם
יונתן בן עזיאל, שאוחז בשמים
ובארץ. פ"ה כחשבון מילה. ומה
ברית בה מתניחים זכר ונקבה
שלמטה - אף ביסוד מתניח חתן
וכלה שלמעלה, הוא חי
העולמים כולל ח"י ברכות, זהו
שפתוב (משלי י) ברכות לראש
צדיק.

ומפני זה, כל הכורע - כורע
בכרוף, וכל הזוקף - זוקף בשם.
זו השכינה. בשם יהו"ה, בו צריך
לזקף השכינה, ההיא שנאמר בה,
(עמוס ה) נפלה לא תוסיף קום
בתולת ישראל, על ידי דרגה
אחרת. ומפני זה, (שם ט) ביום
ההוא אקים את ספת דויד
הנפלת. אותו שנאמר בו, (תהלים
קמו) יהו"ה זוקף פפופים.

מצוה שתיים עשרה, היא נקראת
חג המצות וחג השבועות וחג
הספות, מצד שלשת האבות.
וראש השנה מהצד שלה, דין
המלכות - דין. ויש שיאמר, פסח
זרוע ימין. שבועות, מתן תורה,
שנתנה במדבר, שהוא ממנה
עליו שור, מצד הגבורה. סכות,
(בראשית לג) ויעקב נסע סכתה.

מצוה שלש עשרה, קריאת שמע. ויש לדעת שהוא נקרא חכם בכל מיני תבונות, וחסיד בכל מיני חסדים, וגבור בכל מיני גבורות, ויועץ בכל מיני עצות, ומלך בכל מיני מלכות, עד אין סוף. עד (ב"א ב"ר) אין חקר. ובכל אלו הדרגות,

עלאין דאינון ש', ג' פתרים: פתר, חכמה, ובינה. ואיהי
בת, רביעאה לון. שית יומין, מחסד עד יסוד, בהון
תעשה מלאכה, בגין דבניינא מתחיל מחסד, הדא הוא
דכתיב, (תהלים פט) עולם חסד יבנה. אבל מבינה ולעילא,
איהי מנוחה וענג ושבייתה לכל עובדא.

פקודא חד סר, איהי אתקריאת צלותא דשחרית מנחה
ערבית, מסטרא דתלת אבהן, ואיהי תפלת כ"ל
פ"ה, לית כל, אלא צדיק דכתיב, (דברי הימים א בט) פי כל
בשמים ובארץ, ותרגם יונתן בן עזיאל, דאחיד בשמייא
ובארעא. פ"ה כחושבון מילה. ומה ברית ביה מתניחין
דכר ונוקבא דלתתא, אוף ביסוד, מתניח חתן וכלה
דלעילא, הוא חי עלמין כליל ח"י ברכאן, הדא הוא
דכתיב, (משלי י) ברכות לראש צדיק.

ובגין דא, כל הכורע כורע בכרוף וכל הזוקף זוקף בשם.
דא שכניתא, בשם דיהו"ה, ביה צריך לזקפא
שכניתא. ההיא דאתמר בה, (עמוס ה) נפלה לא תוסיף (ד)
רנ"ז ע"ב) קום בתולת ישראל, על ידי דרגא אחרא, ובגין
דא (עמוס ט) ביום ההוא אקים את ספת דויד הנפלת. ההוא
דאתמר ביה, (תהלים קמו) יהו"ה זוקף פפופים.

פקודא תריסר, איהי אתקריאת חג המצות, וחג
השבועות, וחג הספות, מסטרא דג' אבהן.
וראש השנה מסטרא דילה, דינא דמלכותא דינא. ואית
דיימא, פסח דרועא ימינא. שבועות, מתן תורה,
דאתיהיבת במדברא, דאיהו ממנא עליה שור, מסטרא
דגבורה. סכות (בראשית לג) ויעקב נסע סכתה.

פקודא תליסר, קריאת שמע. ואית למנדע, דאיהו אתקרי
חכם בכל מיני חכמות. ומבין, בכל מיני תבונות.
וחסיד, בכל מיני חסדים. וגבור, בכל מיני גבורות. ויועץ,
בכל מיני עצות. וצדיק, בכל מיני צדקות. ומלך, בכל
מיני מלכות. עד אין סוף. עד (ב"א ב"ר) אין חקר. ובכל

מצוה שלש עשרה, קריאת שמע. ויש לדעת שהוא נקרא חכם בכל מיני תבונות, וחסיד בכל מיני חסדים, וגבור בכל מיני גבורות, ויועץ בכל מיני עצות, ומלך בכל מיני מלכות, עד אין סוף. עד (ב"א ב"ר) אין חקר. ובכל אלו הדרגות,

באחת נקרא רחמן, ובאחת נקרא דין. וכך בכמה דרגות עד אין סוף. אם כך, שנוי יש בין רחמן לדין. אלא קדם שברא העולם נקרא הוא בכל אלו הדרגות, על שם בריות שהיו עתידות להבראות. שאם לא בריות

העולם, מדוע נקרא רחום, דין? אלא על שם הבריות העתידות. ומפני זה כל השמות הם פנויים שלו, על שם המעשים שלו. כמו כן ברא הנשמה בדרמות שלו, שנקראת על שם פעולות שלה בכל איבר ואיבר של הגוף, שנקרא עולם קטן. כמו שאדון העולם נוהג בכל הבריות ובכל דור כפי מעשיו, כך הנשמה כפי מעשיו של כל איבר ואיבר. אותו איבר שעושה בו מצוה, נקראת הנשמה לגביו חסד וחן ורחמים. ובאותו איבר שעושה בו עברה, נקראת הנשמה לגביו דין וחמה וכעס. אבל לחוץ מן הגוף, למי תהיה חמלה או אכזריות?

אך כך אדון העולם, קדם שברא את העולם וברא בריותיו, למי נקרא רחום וחנן או דין? אלא כל השמות שלו הם פנויים, ולא נקרא בהם אלא על שם בריות העולם. ומפני זה, כאשר בעלי הדור הם טובים, הוא נקרא אצלם יהו"ה, במדת הרחמים. וכאשר בעלי הדור הם רשעים, נקרא אדנ"י, במדת הדין. לכל דור ולכל כן אדם כפי מדתו. אבל לא שיש לו מדה ולא שם ידוע. כמו הספירות, שכל ספירה יש לה שם ידוע ומדה וגבול ותחום. ובאלו השמות אדון העולם הוא מתפשט, ומולך בהם, ונקרא

בהם, ונתכסה בהם, וגר בהם, כנשמה אצל אברי הגוף. ומה רבון העולמים אין לו שם ידוע, ולא מקום ידוע, אלא בכל צד שלטונו - אף כך אין לה לנשמה שם ידוע, ולא מקום ידוע בכל הגוף, אלא בכל צד שלטונה, ואין איבר פנוי ממנה.

אלין דרגין, בחד אקרי רחמן. ובחד אקרי דין. והכי בכמה דרגין, עד אין סוף. אי הכי שנוי אית, בין רחמן לדין. אלא קודם דברא עלמא, אתקרי הוא בכל אלין דרגין, על שם ברין דהוו עתידין להבראות, דאי לאו ברין דעלמא, אמאי אתקרי רחום דין, אלא על שם ברין דעתידין.

ובגין דא, כל שמקן, אינון פנוין דיליה. על שם עובדין דיליה. פגוונא דא, ברא נשמתא, בדיוקנא דיליה, דאתקריאת על שם פעולות דילה, בכל אבר ואבר דגופא, דאתקרי עלמא זעירא. פגוונא דמארי עלמא, אתנהיג בכל ברין. ובכל דרא, כפום עובדוי. כף נשמתא, כפום עובדוי דכל אבר ואבר. ההוא אבר דעביד ביה פקודא, אתקרי נשמתא, לגבי חמלה וחסדא חנא ורחמי. ובההוא אבר דעביד ביה עבירה, אתקרי נשמתא לגבי, דינא וחימה וכעס. אבל לבר מן גופא, למאן תהא חמלה, או אכזריות.

אוף הכי מארי עלמא, קדם דברא עלמא, וברא ברין דיליה, למאן אתקרי רחום וחנן או דין. אלא כל שמקן דיליה, אינון פנוין, ולא אתקרי בהון, אלא על שם ברין דעלמא, ובגין דא, כד מארי דרא אינון טבין, איהו אתקרי לגבייהו, יהו"ה במדת רחמים. וכד מארי דרא אינון חייבין, אתקרי אדנ"י במדת הדין. לכל דרא, ולכל בר נש, כפום מדה דיליה. אבל לאו דאית ליה מדה ולא שם ידוע.

פגוונא דספיראן, דכל ספירה אית לה שם ידוע, ומדה, וגבול, ותחום. ובאלין שמקן מארי עלמא איהו אתפשט, ואמליך בהון, ואתקרי בהון, ואתפסי בהון, ודר בהון, כנשמתא לגבי אברים דגופא. ומה רבון עלמין, לית ליה שם ידוע ולא אתר ידוע, אלא בכל סטרא שולטנותיה. אוף הכי לית לה לנשמתא שם ידוע, ולא אתר ידוע, בכל גופא אלא בכל סטר שולטנותיה, ולית אבר פנוי ממנה.

ובגין דא, לית לרשמא לה פחד אתר, דאי לאו הא חסר שולטנותא בשאר אברים. ולא לאתקרי לה בשמא חד, או בתרין, או בג'. למימר דאיהי חכמה מבינה, ואית לה דעת, ולא נתיר. דאי עביד הכי, הא חסר לה משאר דרגין.

ומפני זה אין לצייר אותה במקום אחד, שאם לא הרי חסר השלטון בשאר האיברים. ולא לקרא לה בשם אחד, או בשנים, או בשלשה, לומר שהיא חכמה מבינה ויש לה דעת, ולא יותר. שאם עושה כך, הרי חסר לה משאר דרגות.

כל שפן למארי עלמא, דלית לרשמא ליה באתר ידיע, או לאתקרי ליה בשמהן, או לשנאה ליה בהון, או (ס"א לשלשא) לשלטאה ליה פגון דרגא דמרפכתא, דאתמר בה קדשה לה ישלשו, דכל דרגין דכל מרפכות דיליה, אינון משולשים, פגון האבות הן הן המרפכה, דאינון דמות אריה שור נשר, דאינון מרפכה לאדם. דאתמר עליה, (יחזקאל א) ודמות פניהם פני אדם. ומסטרא דנוקבא, אינון שלטין על אדם, ונוקבא איהי מרפכה לגבייהו. ובגין דא אתמר עליה, קדשה לה ישלשו.

כ"ל שפן לאדון העולם שאין לצייר אותו במקום ידוע, או לקרא לו בשמות, או לשנות לו בהם, או (לשלש) להשליט לו כמו דרגת המרפכה שנאמר בה קדשה לה ישלשו. שכל הדרגות של המרפכות שלו הן משלשות, כמו האבות הן הן המרפכה, שהם דמות אריה שור נשר, שהם מרפכה לאדם, שנאמר עליו (יחזקאל א) ודמות פניהם פני אדם. ומצד הנקבה הם שולטים על אדם, והנקבה היא מרפכה לגביהם. ומפני זה נאמר עליה, קדשה לה ישלשו.

ואות הכי אתוון, דאינון אנפין דחיון, משולשין, פגוונא דא: יה"ו. הו"י. וה"י. ה' רביעאה, קדשה לה ישלשו. איהי שלמים דכלהו, לאשלמא בכלהו שם יהו"ה. אבל למאריה דכלא, לית לשלשא ביה בשמהן, ולא באתוון, אלא איהו אתקרי בכל שמהן, ולית ליה שם ידיע. וכל שם ושם אסהיד עליה, דאיהו אדון כל עלמין. אסהיד עליה אדני.

ואף כך האותיות, שהן פני החיות, משלשות, כמו זה: יה"ו. הו"י. וה"י. ה' רביעית - קדשה לה ישלשו. היא שלמים של כלם, להשלים בכלם שם יהו"ה. אבל לאדון הכל אין לשלש בו בשמות ולא באותיות, אלא הוא נקרא בכל השמות, ואין לו שם ידוע, וכל שם ושם מעיד עליו שהוא אדון כל העולמות. מעיד עליו אדני.

ולית דידעין דאית בר נש, דירית ג' מאה ועשר עלמין, הדא הוא דכתיב, (משלי ח) להנחיל אהבי יש. כפום דרגא דיליה, דאתקרי יש מאין. ודא חכמה עלאה. ואית בר נש דלא ירית אלא עלמא חד, כפום דרגא דיליה, כמה דאוקמוה, כל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני עצמו. והכי ירית עלמין כל בר נש מישראל, כפום דרגא דיליה לעילא. אבל למארי עלמא, לית לרשמא ליה עלמין בחושבון, אלא אדון כל עלמין, ואדנ"י קא סהיד עליה.

ואין שיודעים שיש בן אדם שירוש שלש מאות ועשרה עולמות, זהו שכתוב (משלי ח) להנחיל אהבי יש. כפי הדרגה שלו, שנקראת יש מאין. וזו חכמה עליונה. ויש בן אדם שלא יורש אלא עולם אחד, כפי הדרגה שלו, כמו שפרשהו, כל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני עצמו. וכך יורש עולמות כל אדם מישראל כפי הדרגה שלו למעלה. אבל לאדון העולם אין לצייר לו עולמות בחשבון, אלא אדון כל העולמות, ואדנ"י הוא מעיד עליו.

אף כף יהו"ה, מִמֶּנּוּ תִלְוִיֹת כָּל הַתְּלוֹת, וְהוּא וְכָל הַתְּלוֹת שְׁלוֹ מְעִידִים עַל אֲדוֹן הָעוֹלָם, שֶׁהוּא הִיָּה קֹדֶם כָּל הַתְּלוֹת, וְהוּא בְּתוֹךְ כָּל הַתְּלוֹת, וְהוּא לְאַחַר כָּל הַתְּלוֹת. וְזֶה סוֹד שְׁמַעֲיָדוֹת הַתְּלוֹת עָלָיו - הִיָּה, הָוָה, וְיִהְיֶה.

דִּינָא בְּהַפּוֹךְ אוֹתִיּוֹת - אֲדַנְיָ. וּמִפְּנֵי זֶה אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּ לְבִרְכָה, דִּין הַמַּלְכוּת - דִּין. שֵׁם א"ל מְעִיד עַל אֲדוֹן הַכֹּל, שְׁאִין יְכַלֵּת לְכָל שֵׁם וְהַוְיָה וְדַרְגָּה. כָּל שְׁפָן לְשָׂאָר בְּרִיּוֹת פְּחוֹת מִמֶּנּוּ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דְּנִיאל ד) כְּלָא נְחֻשְׁבִים וְכַרְצוֹנּוּ עוֹשֶׂה בְּצַבָּא הַשְּׁמַיִם וְגו'. אֱלֹהִיִּים מְעִיד עַל אֱלֹהוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהוּא אֱלֹהִיִּים וְאֵלֹהֵי הָאֱלֹהִים, וְהוּא אֱלֹהֵי עַל הַכֹּל, וְאִין אֱלֹהֵי עָלָיו. צְבָאוֹת מְעִיד עָלָיו כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שם) וְכַרְצוֹנּוּ עוֹשֶׂה בְּצַבָּא הַשְּׁמַיִם. שְׁדִי מְעִיד עָלָיו, שְׁכַפְאֶשֶׁר הוּא אָמַר לְעוֹלָם דִּי, עֲמַד בְּתַחוּמֵיהּ וְלֹא הִתְפַּשְׁט יוֹתֵר. וְגַם לְמִים, וְרוּחַ וְאֵשׁ.

וְאֵף כָּף, כָּל הַוְיָה וְשֵׁם מְעִידִים עָלָיו. שְׁכַפְאֶשֶׁר הִיָּה הוּא יְחִיד קֹדֶם שְׁבָרָא הָעוֹלָם, מְדוּעַ הִיָּה הוּא צְרִיף לְהַקְרָא בְּשִׁמּוֹת אֱלוֹ, אוֹ בְּשָׂאָר כְּנֻיִים, כְּגוֹן (שְׁמוֹת לז) רַחוּם וְחַנּוּן אַרְף אִפִּים וְגו', דִּין, אֲמִין, חֲזַק. וְרַבִּים בְּכָל אֱלוֹ שְׁמוֹת וְכְנֻיִים. אֲלֹא נִקְרָא עַל שֵׁם כָּל עוֹלָמוֹת וּבְרִיּוֹת שְׁלֵהֶם, לְהַקְרָאוֹת שְׁלִטוֹנּוֹ עָלֵיהֶם.

אֵף כָּף הַנְּשֻׁמָּה, עַל שְׁלִטוֹן כָּל אֲבָרֵי הַגּוּף הַמְשִׁיל אוֹתָהּ אֲצִלוֹ. לֹא שֶׁהִיא דוֹמָה לוֹ הִיא בְּעֲצָמָה, שֶׁהוּא בְּרָא אוֹתָהּ, וְאִין לוֹ אֱלֹהֵי עָלָיו שְׁבָרָא אוֹתוֹ. וְעוֹד, הַנְּשֻׁמָּה יֵשׁ לָהּ כְּמֵה שְׁנֻיִים וּמְקָרִים דוֹמָה בְּשִׁלְטוֹן שְׁלָהּ עַל כָּל אֲבָרֵי

אוֹף הַכִּי יְהו"ה, מְנִיָּה תִלְוִיָּא כָּל הַוְיָין, וְאִיהוּ וְכָל הַוְיָין דִּילִיָּה, סְהַדִּין עַל מְאָרֵי עֲלָמָא, דְּאִיהוּ הָוָה קֹדֶם כָּל הַוְיָין. וְאִיהוּ בְּתוֹךְ כָּל הַוְיָין. וְאִיהוּ לְאַחַר כָּל הַוְיָין. וְדָא רְזָא, דְּסְהַדִּין הַוְיָין עָלֵיהּ, הִיָּה, הָוָה, וְיִהְיֶה.

דִּינָא, בְּהַפּוֹךְ אֲתוֹן אֲדַנְיָ. וּבְגִין דָּא אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּ לְבִרְכָה, דִּינָא דְּמַלְכוּתָא דִּינָא. שֵׁם א"ל סְהִיד עַל מְאָרֵי דְכְּלָא, דְּלִית יְכוּלָּת לְכָל שֵׁם, וְהַוְיָה וְדַרְגָּא. כָּל שְׁפָן לְשָׂאָר בְּרִיּוֹן, פְּחוֹת מְנִיָּה. הִדָּא הוּא דְכַתִּיב, (דְּנִיאל ד) כְּלָהּ (דף רנ"ח ע"א) חֲשִׁיבִין וּכְמַצְבִּיָּה עַבְד בַּחִיל שְׁמִיָּא וְגו'. אֱלֹהִיִּים, סְהִיד עַל אֱלֹהוֹת דִּילִיָּה, דְּאִיהוּ אֱלֹהִיִּים וְאֵלֹהֵי הָאֱלֹהִים, וְאִיהוּ אֱלֹהֵי עַל כְּלָא, וְלִית אֱלֹהֵי עָלֵיהּ. צְבָאוֹת, סְהִיד עָלֵיהּ כְּדַכַּתִּיב, וּכְמַצְבִּיָּה עַבְד בַּחִיל שְׁמִיָּא. שְׁדִי, סְהִיד עָלֵיהּ, דְּכַד אִיהוּ אָמַר לְעוֹלָם דִּי, עֲמַד בְּתַחוּמֵיהּ, וְלֹא אֲתַפְּשֵׁט יְתִיר. וְאוּף לְמִיָּא וְרוּחָא וְאֵשָׁא.

וְאוֹף הַכִּי, כָּל הַוְיָה, וְשֵׁם, סְהַדִּין עָלֵיהּ. דְּכַד הָוָה אִיהוּ יְחִיד קוֹדֶם דְּבָרָא עֲלָמָא, אֲמַאי הָוָה אִיהוּ צְרִיף לְאַתְקָרִי בְּשִׁמְהוֹן אֱלִין, אוֹ בְּשָׂאָר כְּנֻיִין, כְּגוֹן (שְׁמוֹת לד) רַחוּם וְחַנּוּן אַרְף אִפִּים וְגו', דִּין אֲמִין חֲזַק. וְסִגְיָאִין בְּכָל אֵינוֹן שְׁמָהוֹן וְכְנֻיִין, אֲלֹא אֲתַקְרִי עַל שֵׁם כָּל עֲלָמִין וּבְרִיּוֹן דְּלַהוֹן, לְאַחַזְזָה שׁוּלְטָנוּתֵיהּ עָלֵיהּוּ.

אוֹף הַכִּי נְשֻׁמָּתָא, עַל שׁוּלְטָנוּתָא דְכָל אֲבָרִים דְּגוּפָא, אֲמַתִּיל לָהּ לְגַבִּיָּה. לֹא דְאִיהִי אֲדַמְיָא לִיָּה אִיהִי בְּעֲצָמָה, דְּהוּא בְּרָא לָהּ, וְלִית לִיָּה אֱלֹהֵי עָלֵיהּ דְּבָרָא לִיָּה. וְעוֹד, נְשֻׁמָּתָא אִית לָהּ כְּמֵה שְׁנֻיִים וּמְקָרִים וְסַבּוֹת, דְּאַתְקָרִיאוּ לָהּ. מַה דְּלָאוּ הַכִּי לְמְאָרֵי כְּלָא. וּבְגִין דָּא הִיא אֲדַמְיָא בְּשִׁלְטָנוּתָא דִּילָהּ עַל כָּל אֲבָרֵי גוּפָא, אֲבָל לֹא כְּמֵלָה אַחְרָא.

וְעוֹד, (דְּבָרִים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, שֵׁם ע' רַבְתִּי, ד' מִן אַח"ד וְסַבּוֹת שְׁקוֹרִים לָהּ, מַה שְׁאִין כָּף לְאֲדוֹן הַכֹּל. וּמִפְּנֵי זֶה הִיא הַגּוּף, אֲבָל לֹא בְּדַבְרָא אַחַר.

וְעוֹד, (דְּבָרִים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל - שֵׁם ע' רַבְתִּי, ד' מִן אַח"ד רַבְתִּי, זְהוּ ע"ד, בֵּין ש"ם מִן שְׁמַע, א"ח

מן אַח"ד. (שמואל א-יב) עַד ה' בָּכֶם. וְעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד שְׁמִיחַד אוֹתוֹ בְּעוֹלָם. וְעַל כֵּן אָמַר דָּוִד, (תהלים קד) אֲנֹכִי אֶשְׂמַח בִּי. ש"מ מן שְׂמַע, א"ח מן אַח"ד, הָרִי אֶשְׂמַח.

וְעוֹד, ד' רַבְתִּי - אַרְבַּעַה בְּתִי תְּפַלִּין, שְׁמַנִּיחַ אוֹתָם א"ח וּמִתְעַטֵּר בָּהֶם, וְהֵם פָּאָר עַל רֵאשׁוֹ. וְהֵם יְהוֹ"ה (יהו"ה), וְעֵטְרָה עַל ה', וְזוּהִי בַת, וְזוּהוּ (משלי ג) יְהוֹ"ה בַּחֲכָמָה יֶסֶד אֶרֶץ. אֲבָא יֶסֶד בַּת. ה', אֲמָא עֲלִיוֹנָה, עֵטְרָה עַל ו', שֶׁהוּא בֶן, וְזוּהוּ (משלי ג) כּוֹנֵן שָׁמַיִם בַּתְּבוּנָה. בְּאֲמָא כּוֹנֵן בֶּן. וְזוּהוּ שְׁעוֹלָם הֵבָא אֵין בּוֹ לֹא אֲכִילָה וְלֹא שְׁתִּיָּה, אֲלֵא צְדִיקִים יוֹשְׁבִים וְעֵטְרוֹתֵיהֶם בְּרֵאשִׁיָּה. וְבַת הִיא תְּפַלָּה שֶׁל יָד כְּה"ה. וְקֶשֶׁר שְׁלֵה. ה' עֲלִיוֹנָה אֲמָא, תְּפַלִּין שֶׁל רֵאשׁ עַל רֵאשׁ תְּפַאָרַת. תְּפַלִּין שֶׁל כּוֹסֵדֵר יְהוֹ"ה, שֶׁהוּא: קֶדֶשׁ לִי. וְהִיא כִּי יִבְאֵךְ. שְׂמַע. וְהִיא אִם שְׂמַע. אֲבָל בְּעוֹלָם הֵבָא הַיּוֹי"ת בְּאֲמַצְעַ, שֶׁהֵם ה' ה'. וּמִפְּנֵי זֶה אָמַר הַנְּבִיא, (ירמיה ט) בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַ"מְתַהַלֵּל הַ"שֶּׁפֶל וְיִדְעַ אוֹתִי כִּי אֲנִי זֶה פֶּרְשׁוֹהוּ בְּעַלִּי הַמְּשֻׁנָּה, שְׁיֵשׁ בְּרֵאשׁ מְקוֹם לְהַנִּיחַ שְׁנֵי זִוגוֹת תְּפַלִּין. וְזֶה זִוְכָה לְשִׁתִּי מְצוֹת שְׁפָרְשׁוּ עֲלֵיהֶן, לֹא כָּל אָדָם זִוְכָה לְשִׁנֵּי שְׁלִחְנוֹת.

ו' - חֲכָמָה, ה' - בִּינָה. ו' - הַעֲמוּד הַאֲמַצְעִי. ה' - מַלְכוּת קְדוּשָׁה. הָרֵאשׁ שְׁמִתְעַטֵּר בְּאַרְבַּע אוֹתוֹת זֶה כְּתוּר הַקֶּף הָרֵאשׁ שְׁמִסּוּבָב אוֹתָם וּמְכַסֶּה אוֹתָם. אֲהָבָה חֶסֶד קְרִיאַת שְׂמַע, שְׁשִׁקוּלָה לְתוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִיְמִין. תְּפַלִּין עֵז, מִשְׁמַאל שֶׁל גְּבוּרָה. הַעֲמוּד הַאֲמַצְעִי כּוֹלֵל הַכָּל, כְּנִפְי הַמְּצוּה, נֶצַח וְהוֹד, תְּכַלֵּת וְלִבָּן. בְּמִזוּזָה רְשׁוּם שְׂדִי, וְהַשְׂכִּינָה שְׁעַר הַמְּזוּזָה, זֶה הַשְׁעַר לַיהוָה.

וְעוֹד, ש' - שְׁלֵשׁ רְצוּעוֹת. ד' - קֶשֶׁר שֶׁל תְּפַלִּין מְאַחְזָרֵיו. ו' - קֶשֶׁר שֶׁל תְּפַלִּין שֶׁל יָד. וּמִפְּנֵי

רַבְתִּי, הֵינִינוּ ע"ד, בֵּין ש"ם מן שְׂמַע, א"ח מן אַח"ד. (שמואל א יב) עַד יי בָּכֶם. וְעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד דְּמִיחַד אוֹתוֹ בְּעוֹלָם. וְעַל כֵּן אָמַר דָּוִד, (תהלים קד) אֲנֹכִי אֶשְׂמַח בִּי. ש"מ מן שְׂמַע, א"ח מן אַח"ד, הָרִי אֶשְׂמַח.

וְעוֹד. ד' רַבְתִּי, ד' בְּתִי תְּפַלִּין, דְּמִנַּח לְהוֹן א"ח, וְאַתְעַטֵּר בְּהוּ, וְאִינוֹן פָּאָר עַל רִישִׁיָּה. וְאִינוֹן יְהוֹ"ה (ס"א יוה"ו), וְעֵטְרָא עַל ה', דְּאִיְהִי בְּרֵתָא, וְהֵינִינוּ (משלי ג) יְהוֹ"ה בַּחֲכָמָה יֶסֶד אֶרֶץ, אֲבָא יֶסֶד בְּרֵתָא. ה', אֲמָא עֲלֵאָה, עֵטְרָה עַל ו', דְּאִיְהוּ בְּרָא, וְהֵינִינוּ (משלי ג) כּוֹנֵן שָׁמַיִם בַּתְּבוּנָה. בְּאֲמָא כּוֹנֵן בְּרָא. וְהֵאֵי אִיְהוּ דְּעוֹלָם הֵבָא אֵין בּוֹ לֹא אֲכִילָה וְלֹא שְׁתִּיָּה, אֲלֵא צְדִיקִים יוֹשְׁבִים וְעֵטְרוֹתֵיהֶם בְּרֵאשִׁיָּהם.

וּבְרֵתָא אִיְהִי תְּפַלָּה שֶׁל יָד, כְּה"ה. ו' קֶשֶׁר דִּילִיָּה. ה' עֲלֵאָה אִימָא, תְּפַלִּין דְּרִישָׁא עַל רֵאשׁ תְּפַאָרַת.

תְּפַלִּין דִּילִיָּה, כְּסֵדֵר יְהוֹ"ה, דְּאִיְהוּ קֶדֶשׁ לִי. וְהִיא כִּי יִבְאֵךְ. שְׂמַע. וְהִיא אִם שְׂמַע. אֲבָל בְּעֵלְמָא דְּאִתִּי, הַיּוֹת בְּאֲמַצְעַ, דְּאִינוֹן ה' ה'. וּבְגִין דָּא אָמַר הַנְּבִיא, (ירמיה ט) בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַ"מְתַהַלֵּל הַ"שֶּׁפֶל וְיִדְעַ אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוֹ"ה. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאָרִי מְתַנִּיתִין, דְּאִית בְּרִישָׁא אֲתֵר, לְאַנְחָא תְּרִי זִוְגִי דְּתְּפַלִּי. וְדָא זְכִי לְתַרְיִן פְּקוּדִין, דְּאוֹקְמוּהָ עֲלִיָּהוּ, לֹא כָּל אָדָם זִוְכָה לְשִׁתִּי שׁוּלְחָנוֹת.

ו' חֲכָמָה. ה' בִּינָה. ו' עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא. ה' מַלְכוּת קְדִישָׁא. רִישָׁא דְּאַתְעַטֵּר בְּאַרְבַּע אֲתוּוֹן, דָּא כְּתוּר רִיהֶטָא דְּרִישָׁא דְּאַסְחַר לוֹן, וְכִסִּי לוֹן. אֲהָבָה חֶסֶד קְרִיאַת שְׂמַע, דְּשִׁקוּלָא לְאוּרִיָּתָא, דְּאִתִּיְהִיבַת מִיְמִינָא. תְּפַלִּין עֵז, מִשְׁמַאלָא דְּגְבוּרָה. עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, כְּלִיל כְּלָא, כְּנִפְי דְּמְצוּהָ, נֶצַח וְהוֹד, תְּכַלֵּת וְלִבָּן. מְזוּזָה רְשׁוּם שְׂדִי, צְדִיק. וְשְׁכִינְתָא תְּרַעָא דְּמְזוּזָה, זֶה הַשְׁעַר לַיהוָה.

וְעוֹד ש' תְּלַת רְצוּעוֹת. ד' קֶשֶׁר שֶׁל תְּפַלִּין מְאַחְזָרֵיו. ו'

הַכָּל, כְּנִפְי הַמְּצוּה, נֶצַח וְהוֹד, תְּכַלֵּת וְלִבָּן. בְּמִזוּזָה רְשׁוּם שְׂדִי, וְהַשְׂכִּינָה שְׁעַר הַמְּזוּזָה, זֶה הַשְׁעַר לַיהוָה.

זֶה שְׁדִי מִבְּחוּץ, יְהוֹ"ה מִבְּפָנִים,
שְׁהִיא אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת. שֶׁל
אַרְבַּעַה רֵאשִׁים רָמַז לְאַרְבַּעַה בְּתֵי
הַתְּפִלִּין. שְׁדִי, אֹת שְׁלוֹ עוֹלָה
מִטְטְרוֹ"ן.

וְעוֹד, י' חֲכָמָה, קִדְשׁ לִי. ה' בִּינָה
- וְהִיא כִּי יִבְאֶךָ. ו' - שְׁמַע, שֶׁשׁ
תְּבוּת, רֹמַז לְשֵׁשׁ סְפִירוֹת, שֶׁשֶׁה
עֲנִפֵי הָאֵלֶן, שְׁכוּלֶלֶת אוֹתָם
תְּפָאֶרֶת. ה' - וְהִיא אִם שְׁמַע,
מִלְכוּת. אֱלוֹ הֵם שֶׁל הָרֵאשׁ,
שְׁהוּא כְּתָר, כ', (שְׁמוּאֵל א ב) אֵין
קִדְשׁ כְּה' כִּי אֵין בְּלִתְךָ.

שְׁדִי, רָמוּז רְצוּעוֹת וּבְתֵי וּקְשָׁרֵי
הַתְּפִלִּין מִבְּחוּץ. אָף כֶּף בְּמִזְוֵנָה,
יְהוֹ"ה מִבְּפָנִים, שְׁדִי מִבְּחוּץ,
שֶׁל אַרְבַּעַה רֵאשִׁים עִם ד', רָמַז
לְאַרְבַּעַה בְּתֵים וּלְקָשֶׁר תְּפִלִּין
מֵאֲחוּר. ד' כְּפוּלָה, אָף כֶּף ש'
כְּפוּלָה, י' קָשֶׁר שֶׁל יָד כְּהַה,
שְׁהוּא בֵּית חֲמִישִׁי. ד' (י) שֶׁל
שְׁדִי הוּא מֵת, שֶׁפְּרָשׁוּהוּ עֲלוּי,
בְּמִקּוּם שְׁמַחוֹ שֶׁל תִּינּוֹק רוֹפֵס
בּוֹ, וְהוּא תִינּוֹק יוֹנֵק מִשְׁדֵי אִמּוֹ,
שְׁדִי.

הַתְּפִלִּין שֶׁל אֲדוֹן הָעוֹלָם - כְּתָר.
וּמַהוּ הַכְּתָר שֶׁל אֲדוֹן הָעוֹלָם?
שֵׁם יְהוֹ"ה, שְׁהוּא: י' - חֲכָמָה.
ה' - בִּינָה. ו' - תְּפָאֶרֶת, כּוּלֶלֶת
שֵׁשׁ סְפִירוֹת. ה' - מִלְכוּת. וּמִפְּנֵי
זֶה, (שְׁמוּאֵל ב-ו) וּמִי כְּעַמְדָּה פִּישְׁרָאֵל.
(דְּבָרִים ד) כִּי מִי גוֹי גְדוֹל אֲשֶׁר לוֹ
אֱלֹהִים קְרִבִים אֵלָיו כְּה' אֱלֹהֵינוּ
בְּכָל קְרָאנוּ אֵלָיו. אַרְבַּעַה
פְּסוּקִים, כְּלָם רְשׁוּמִים בְּכ'. סוּד
הָאוֹת כ' - י' י'. שְׁהוּא י' מִן
יְאֵהוּדוֹנָהי, (בְּמִדְבָר ז) עֲשֶׂרָה עֲשֶׂרָה
הַכֶּף בְּשֶׁקֶל הַקִּדְשׁ. כ' מִן כְּתָר,
כְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת, כְּלוּלוֹת

מִמְעָלָה לְמַטָּה, וּמֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת מִמַּטָּה לְמַעְלָה.

וְאֵלֵינוּ הֵם: (תְּהִלִּים קמח) וְהַמִּים אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם, מִים
עֲלוּנוֹתִים זְכָרִים, מִים תְּחַתּוֹנִים נְקִבוֹת. וְעֲלוּיָהוּ
אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו, כְּשֶׁתְּגִיעוּ לְאֲבְנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר,
אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים, שְׁמָא תְּסַתְּפְנוּ בְּנַפְשְׁכֶם. דְּלָאוּ אֵינוֹן

קָשֶׁר דְּתְּפִלִּין דִּידָךְ. וּבְגִין דָּא שְׁדִי מְלַבֵּר, יְהוֹ"ה מְלַגוּ,
דְּאִיהִי ד' פְּרָשִׁיּוֹן. דְּד' רֵאשִׁין רָמַז לְד' בְּתֵי דְּתְּפִלִּין,
שְׁדִי אֹת דִּילְיָה עוֹלָה מִטְטְרוֹ"ן.

וְעוֹד. י' חֲכָמָה קִדְשׁ לִי. ה' בִּינָה, וְהִיא כִּי יִבְאֶךָ. ו'
שְׁמַע, שִׁית תִּיבִין, רָמִיזָא לְשִׁית סְפִירָן, שִׁית עֲנִפִין
דְּאֵילָנָא, דְּכָלֶל לֹון תְּפָאֶרֶת. ה' וְהִיא אִם שְׁמַע מִלְכוּת.
אֵלִין אֵינוֹן דְּרִישָׁא, דְּאִיהוּ כְּתָר, כ', (שְׁמוּאֵל א ב) אֵין קִדְשׁ
כִּי אֵין בְּלִתְךָ.

שְׁדִי, רָמִיז רְצוּעֵי וּבְתֵי וּקְשָׁרֵי דְּתְּפִלִּין מְלַבֵּר. אוֹף הַכִּי
בְּמִזְוֵנָה, יְהוֹ"ה מְלַגוּ, שְׁדִי מְלַבֵּר, דְּאַרְבַּע רֵאשִׁין
עִם ד' רָמִיז

לְד' בְּתֵי וּלְקָשֶׁר תְּפִלִּין מֵאֲחוּר ד' כְּפוּלָה אוֹף הַכִּי ש'
כְּפוּלָה, י' קָשֶׁר דִּידָךְ כְּהַה דְּאִיהוּ בֵּיתָא חֲמִישָׁא ד' (פ"א
י) דְּשְׁדִי אִיהוּ מוֹחָא דְּאוּקְמוּהָ עֲלֵיהָ, בְּמִקּוּם שְׁמַחוֹ
שֶׁל תִּינּוֹק רוֹפֵס בּוֹ, וְדָא תִינּוֹק יוֹנֵק מִשְׁדֵי אִמּוֹ שְׁדִי.

תְּפִלִּין דְּמֵאֵרֵי עֲלָמָא, כְּתָר. וּמֵאֵי נִיהוּ כְּתָר דְּמֵאֵרֵי
עֲלָמָא. יְהוֹ"ה. דְּאִיהוּ: י' חֲכָמָה. ה' בִּינָה. ו'

תְּפָאֶרֶת. כְּלוּלָה שִׁית סְפִירָן. ה' מִלְכוּת. וּבְגִין דָּא (שְׁמוּאֵל
ב ז) וּמִי כְּעַמְדָּה פִּישְׁרָאֵל, (דְּבָרִים ד) כִּי מִי גוֹי גְדוֹל אֲשֶׁר לוֹ
אֱלֹהִים קְרִבִים אֵלָיו, כִּי אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרָאנוּ אֵלָיו. אַרְבַּע
קְרָאֵי, כְּהַה רְשִׁימִין בְּכ', רְזָא דְּאֵת כ': י' י'. דְּאִיהִי י'
י' מִן יְאֵהוּדוֹנָהי, (בְּמִדְבָר ז) עֲשֶׂרָה עֲשֶׂרָה הַכֶּף בְּשֶׁקֶל הַקִּדְשׁ,
כ' מִן כְּתָר, כְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר סְפִירָן, כְּלוּלָה מֵעֵילָא לְתַתָּא,
וּמֵעֶשֶׂר סְפִירָן מִתְּתָא לְעֵילָא.

וְאֵלִין אֵינוֹן, (תְּהִלִּים קמח) וְהַמִּים אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם, מִים
עֲלוּנוֹתִים זְכָרִים, מִים תְּחַתּוֹנִים נְקִבוֹת. וְעֲלוּיָהוּ
אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו, כְּשֶׁתְּגִיעוּ לְאֲבְנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר,
אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים, שְׁמָא תְּסַתְּפְנוּ בְּנַפְשְׁכֶם. דְּלָאוּ אֵינוֹן

מִמְעָלָה לְמַטָּה, וּמֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת מִמַּטָּה לְמַעְלָה.

מים כמשמעותן. אלא איהו אור נובע. ובגין דא, אדמו למים נובעים. והאי נהורא לית ליה פסק, ולא קצוץ, ופרוד. ובגין דאינון מכתר, אתקריאן שאין להם סוף, דכתר אין סוף אתקרי. (ע"כ רעיא מהימנא). (דף רנ"ח ע"ב).

והקרבתם עולה לריח ניחח ליי. (במדבר כח) תא חזי, בפסח פתיב, והקרבתם אשה

עלה ליי. והכא לא כתיב אשה, (דהא ביומא דא אשה לא כתיב ביה) אלא והקרבתם עולה. מאי טעמא.

יומא דא, יומא דעיילת פלה לחפה איהו. וישראל מנו יומין דדכיו. יומין ושבויעין,

ואתפלילו ועאלו ביומין דדכיו. והיא נפקת מפל סטרא בישא, ונטרת יומי דכיו כדקא

חזי. ורזא דא, מלפא טעם בתולה טעים. בגין פך לא כתיב ביה אשה, דהא אתרא לא קריב

למשפנא, והא אתרחק מתמן. ועל דא אשים לאו הכא, ולאו אצטריכו להכא, וישראל

מרחקן אינון מן סטרא בישא. (ומנו יומין דדכיו, יומין ושבויעין, ואתפלילו ועאלו ביומין דדכיו). אמר רבי אבא, עדיין

צריכין אנן לפתחא דא למפתח. אמר רבי שמעון, ארימית ידי בצלו למאן

דברא עלמא, ורזא דא, אשפחן בספרי קדמאי, אשים אינון באמצעיתא, ואתיין

בסטרא דא ובסטרא דא, אדבקו באילנא דדעת טוב ורע, אדבקן ברע, ואדבקן בטוב. ובגין

פך, בשאר יומין פתיב בהו אשה עולה. אבל בהני יומא, דאילנא דחיי קיימא, ולא אתרא,

לית אנן צריכין לאשה, ולא אצטריף למהוי תמן. ויומא דא, יומא דאילנא דחיי איהו,

ולא דדעת טוב ורע. ובגין דא, והקרבתם עולה לריח ניחח ליי, ולא אשה ליי עולה.

ועולה, לשון (נ"א לשם) עולה, פמה דאתמר, והא אתערנא מלי דפרים בני בקר, וכל ההוא קרבן.

ובחדש השביעי, (במדבר כט) פמה דאתמר, יומא

וזה האור אין לו הפסק, ולא קצוץ ופרוד. ומפני שהם מכתר, נקראו שאין להם סוף, שכתר נקרא אין סוף. (ע"כ רעיא מהימנא).

והקרבתם עולה לריח ניחח לה' (במדבר כח). בא וראה, בפסח פתיב והקרבתם אשה עלה לה. וכאן

לא כתוב אשה (שהרי ביום זה אשה לא כתוב בו), אלא והקרבתם עולה. מה

הטעם? יום זה, יום שנכנסת פלה לחפה הוא, וישראל מונים ימי

טהרה, ימים ושבועות, ונכללים ונכנסים בימי הטהרה. והיא

יוצאת מפל צד רע, ושומרת ימי טהרה כמו שראוי. וסוד זה,

המלך טעם בתולה טועם. משום פך לא כתוב בו אשה, שהרי אחר

לא קרב למשפן, והרי מתרחק משם. ועל פן אשים לא כאן, ולא צריכים לכאן, וישראל מרחקים

הם מצד רע (ומונים ימי טהרה, ימים ושבועות, ונכללים ונכנסים בימי הטהרה). אמר רבי אבא, עדין צריכים

אנחנו לפתח זה לפתח. אמר רבי שמעון, הרמתי ידי

בתפלה למי שפרא העולם, וסוד זה מצאנו בספרי הראשונים.

אשים הם באמצע, ובאים בצד זה ובצד זה, נדבקים בעץ הדעת טוב ורע. נדבקים ברע ונדבקים

בטוב. ומשום פך בשאר הימים פתיב בהם אשה עולה, אבל

באלו הימים שעץ החיים קים ולא אחר, אין אנחנו צריכים לאשה, ולא צריך להיות שם.

ויום זה יום של עץ החיים הוא, ולא של דעת טוב ורע. ומפני זה, והקרבתם עולה לריח ניחח לה,

ולא אשה לה' עולה. ועולה לשון (לשם) עולה, כמו שנאמר, והרי הערנו דברים של פרים בני בקר, וכל אותו קרבן.

ובחדש השביעי (במדבר כט), כמו שנאמר, יום של ראש השנה דין

פָּתַח, (בראשית ח) וַתִּנַּח הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וַגּוֹ'. תָּא חֲזִי, כָּל הַיָּמִים יוֹמִין, אֲזַלְתְּ אִימָא עַל בְּנֵיִיא, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁלוּט סַטְרָא אַחְרָא עֲלֵיהוּ, וּבְגִין לְשִׁזְבָּא לֹוֹן. כִּיּוֹן דְּאִשְׁתַּזְיְבוּ בְּנֵהָא, וְהָא יִתְבִּין בְּסַפּוֹת, מִתְנַטְרִין בְּנִטּוּרָא. יוֹמָא קַדְמָאָה, וְיוֹמָא תַנְיָנָא, פְּקֻדַת לֹוֹן לְיִשְׂרָאֵל, לְמַעַבְד סְעוּדָתָא לְמַמְנָן דְּשָׂאר עַמּוּין, וְאִיהִי לָא שְׂרִיא תַמָּן. כִּיּוֹמָא תְּלִיתָאָה, דְּאִיהִי י"ז לַחֹדֶשׁ, שְׂרִיאַת לְמִשְׁרֵי עֲלֵייהוּ. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, וַתִּנַּח הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל הַרִי אֲרָרַט, טוּרִין דְּכָל לְוֹטִין וּמְרַדִּין שְׂרָאן בְּגוּוֹיֵיהוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, יוֹמָא קַדְמָאָה דְּחַג, לָא שְׂרִיא עֲלֵייהוּ, וְלָא יוֹמָא תַנְיָנָא, אֶלָּא יוֹמָא תְּלִיתָאָה, דְּאוּסִיף וְגַרְע שְׂרִיא עֲלֵייהוּ, אוּסִיף אַתְוּוֹן, וְגַרְע קְרַבְנִין. דְּכַתִּיב עֲשֵׂתִי עָשָׂר וַגּוֹ'. וְהָכִי אַתְחַזִּי לְרַע עֵין, בְּגִין דְּיוֹמָא קַדְמָאָה וְיוֹמָא תַנְיָנָא חֲדוּה דְּכַנְהָא, וְאִינוּן מְפַלְגִי עַדְדָּאן לֹוֹן. מִיּוֹמָא תְּלִיתָאָה וְלֵהֲלָאָה, דְּאִיהִי שְׂרִיא עֲלֵייהוּ, מַה פְּתִיב. (בראשית ח) וְהַמַּיִם הָיוּ הַלֹּוֹף וְחִסּוּר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בְּעֲשִׂירֵי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ נִרְאוּ רְאשֵׁי הַהָרִים. (דף רנ"ח ע"א) וְהַמַּיִם הָיוּ הַלֹּוֹף וְחִסּוּר, אֶלִּין קְרַבְנִין, דְּאֲזַלִּין וּמִתְמַעֲטִין. וּכְמָה דְּאִינוּן מִתְמַעֲטִין, הָכִי נָמִי אַתְמַעֲט טוּבָא דְּלֵהוֹן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר, תָּא חֲזִי, מִיּוֹמָא תַנְיָנָא שְׂרִיאָו מִיָּא לְאַתְחַזָּאָה, כִּיּוֹן דְּשְׂרִיאָו מַיִם, מִיּוֹמָא תְּלִיתָאָה אִיהִי שְׂרַת עֲלֵייהוּ, וְאִינוּן מַיִם לָא הָווּ יַדְעִי בְּבִלְאִי (פ"א כְּבוֹלָא), אִמָּאִי רְשִׁימִין הָבָא, דְּהָא טוּבָא דְּיִשְׂרָאֵל לָא הוּי בְּאַתְר דְּמַעוּטָא, אֶלָּא בְּאַתְר דְּרַבּוּיָא. וּבְגִין דְּאֶלִּין מִיִּין דְּרְשִׁימִין הָבָא אַתְמַעֲטִין, אַתִּי קָרָא לְאַשְׁמַעֲיָנָן דְּכַתִּיב, וְהַמַּיִם אִינוּן

הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וַגּוֹ'. בָּא וְרָאָה, כָּל אֵלוּ הַיָּמִים הוֹלְכַת אִמָּא עַל הַבָּנִים כְּדִי שְׁלֹא יִשְׁלוּט הַצַּד הָאֲחֵר עֲלֵיהֶם וּבְכַדִּי לְהַצִּיל אוֹתָם. כִּיּוֹן שְׁנַצְלוּ בְּנֵיהּ וְהָרִי יוֹשְׁבִים בְּסַפּוֹת, שְׁמוּרִים בְּשְׁמִירָה, יוֹם רֵאשׁוֹן וְיוֹם שְׁנֵי צוּתָהּ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת סְעוּדָה לְמַמְנֵי שְׂאָר הָעַמִּים, וְהָיָא לָא שׁוּרָה שָׁם. כִּיּוֹם שְׁלִישִׁי, שְׁהוּא י"ז לַחֹדֶשׁ, מִתְחִילָה לְשׁוּרָת עֲלֵיהֶם. זֶהוּ שְׁפָתוּב וַתִּנַּח הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל הַרִי אֲרָרַט. הָרִים שְׁכָל קְלָלוֹת וְיַסּוּרִים שְׁרוּיִים בְּתוֹכָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, יוֹם רֵאשׁוֹן שְׁל חַג לָא שׁוּרָה עֲלֵיהֶם, וְלָא יוֹם שְׁנֵי, אֶלָּא יוֹם שְׁלִישִׁי, שְׁמוּסִיף וְגוּרַע שׁוּרָה עֲלֵיהֶם. מוּסִיף אוֹתִיּוֹת וְגוּרַע קְרַבְנוֹת, שְׁפָתוּב עֲשֵׂתִי עָשָׂר וַגּוֹ'. וְכַךְ רָאוּי לְרַע עֵין, מִפְּנֵי שְׁיוּם רֵאשׁוֹן וְיוּם שְׁנֵי שְׁמַחַת בְּנֵיהּ, וְהֵם מְחַלְקִים שְׁלָלָם לָהֶם. מִיּוֹם שְׁלִישִׁי וְהֲלָאָה, שְׁהִיא שׁוּרָה עֲלֵיהֶם, מַה פְּתוּב? (ס) וְהַמַּיִם הָיוּ הַלֹּוֹף וְחִסּוּר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בְּעֲשִׂירֵי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ נִרְאוּ רְאֵי רֵאשֵׁי הַהָרִים. וְהַמַּיִם הָיוּ הַלֹּוֹף וְחִסּוּר - אֵלוּ הַקְּרַבְנוֹת שְׁהוֹלְכִים וּמִתְמַעֲטִים. וּכְמוֹ שְׁהֵם מִתְמַעֲטִים, כַּךְ גַּם מִתְמַעֲט הַטּוֹב שְׁלָהֶם.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר, בָּא וְרָאָה, מִיּוֹם שְׁנֵי מִתְחִילִים הַמַּיִם לְהִרְאוֹת. כִּיּוֹן שְׁהִתְחִילוּ הַמַּיִם - מִיּוֹם שְׁלִישִׁי הִיא שׁוּרָה עֲלֵיהֶם, וְאֵלוּ הַמַּיִם לָא הָיוּ יוֹדְעִים הַבְּבִלִים (כְּבֵל) מְדוּעָ רְשׁוּמִים כְּאֵן, שְׁהָרִי הַטּוֹב שְׁל יִשְׂרָאֵל אִינוּ בְּמַקּוֹם הַמַּעוּט, אֶלָּא בְּמַקּוֹם הַרְבּוּי. וּמִפְּנֵי שְׁאֵלוּ הַמַּיִם

דִּידֵעַן בְּיוֹמֵי דְחַג, אֵינּוֹן דְּרִשְׁמִין גּוֹ קְרַבְנִין,
דְּאֵינּוֹן טוּרֵי לְוֹטִין, הֵיוּ הַלּוֹף וְחֶסֶר טוּבָא
דְּלַהוֹן, וּנְגִידוֹ דְּאֲנְגִיד עֲלֵייהוּ, הֵיוּ הַלּוֹף
וְחֶסֶר, וּבְגִין דְּאֵינּוֹן מִים דְּלַהוֹן הוּא, לֹא
אֲתַחְבְּרֵן אֲתוֹן, דְּלֹא יִתְחַבֵּר טוּבָא דְּלַהוֹן,
אֶלָּא זְעִיר זְעִיר.

אָבֵר לְיִשְׂרָאֵל, דְּאֵינּוֹן מְקַדְּשָׁא בְּרִיף הוּא, מַה
כְּתִיב. (תהלים לד) וּדְרָשִׁי יי לֹא יַחְסְרוּ כָּל
טוֹב. רִישִׁיה דְּקָרָא, כְּפִירִים רְשׁוּ וְרַעְבוּ, אֲלִין
מִמֶּנּוּ דְּשָׂר עֲמִין. וּדְרָשִׁי יי, אֲלִין יִשְׂרָאֵל,
לֹא יַחְסְרוּ כָּל טוֹב, אֲלִין אֲזִלִין וְאֲסַתְלָּקוּ
לְעִילָא לְעִילָא. וּבְגִין כֶּף, טוּבָא דְּלַהוֹן דְּאֵינּוֹן
מִים, הֵיוּ הַלּוֹף וְחֶסֶר. עַד הַחֲדָשׁ הָעֵשְׂרִי.
דָּא טַבַּת, דְּהָא כְּדִין יְמֵי הָרַעָה הוּוּ, וְאֲתַעֲרַת
הֵיא רַעָה וְאֲתַתְקַפַּת, וּכְלָה קְדִישָׁא לֹא
אֲנַהֲיֶרַת מְגוּ שְׂמֶשָׁא, כְּדִין נִרְאוּ רֵאשֵׁי הַהָרִים,
אֲלִין אֵינּוֹן הָרֵי חֲשׂוּכָא, טוּרִין דְּלְוֹטִין
אֲתַחְזוֹן וְאֲתַתְקַפּוּ, וְעַבְדִין בִּישִׁין בְּעֶלְמָא.

בְּיוֹמֵין אֲלִין, אֵשָׁה בְּהַאי עוֹלָה, דְּהָא כְּדִין הֵינִי
אֵשִׁים אֲכִלֵי חוֹלְקִיהוֹן. שְׁבַעִים פְּרִים
אֲלִין, אֵינּוֹן לְקַבֵּל שְׁבַעִים מִמֶּנּוּ, דְּשִׁלְטוּ עַל
שְׁבַעִין עֲמִין. וְסִלְקִין בְּיוֹמָא קְדָמָא, וְנַחְתִּי
בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, וְאֲקֶרוּן פְּרִים מְנַגְחִין בְּיוֹמִין
דְּלַהוֹן. אֵילִם, אַרְבִּיסֶר, תְּרִין בְּכָל יוֹמָא אֵינּוֹן
י"ד יְהוֹ"ה. יְדָא דְּשִׁלְטָא עֲלֵייהוּ תְּדִיר, בְּכָל
יוֹמָא וְיוֹמָא. אֲמַרִין בְּנֵי שָׁנָה, מְנַיִנָא דְּלַהוֹן
ח"ץ.

וְאִי תִימָא אִי הָכִי, רַע עֵין הוֹינֶן לְגַבִּייהוּ. אֵין,
דְּהָא פְּתִיב, (משלי כה) פִּי גַחְלִים אֲתָה חֲתָה
עַל רֵאשׁוּ. אָבֵל אֲנִן לֹא יַהֲבִינֶן אֶלָּא בְּחֶדְוֹתָא,
דְּלִית בְּיוֹמֵי שְׂתָא, חֶדְוֹתָא, כְּאֲלִין יוֹמִין. וּבְגִין
דְּאֲנִן יַהֲבִין בְּטוֹב לְבָא, וּבְחֶדְוֹתָא דְּרַעוּתָא,

אָבֵל אֲנַחְנוּ לֹא נוֹתְנִים אֶלָּא בְּשִׂמְחָה, שְׂאִין בִּימֵי הַשָּׁנָה שְׂמַחָה כְּאֵלוּ הַיָּמִים. וּמִפְּנֵי שְׂאֲנַחְנוּ

שְׂרִשׁוּמִים כְּאֵין מְתַמְעָטִים, כְּאֵין
הַפְּסוּק לְהַשְׁמִיעֵנוּ, שְׂפָתוֹב
וְהַמִּים, אֵלוּ שְׂיִדוּעִים בִּימֵי הַחַג,
אֵלוּ שְׂרִשׁוּמִים תוֹף הַקְּרַבְנֹת,
שְׁהִם הָרֵי קְלָלוֹת, הֵיוּ הַלּוֹף
וְחֶסֶר הַטוֹב שְׁלָהֶם. וּמִשִּׁכָּה
שְׂנַמְשַׁכְתָּ עֲלֵיהֶם הֵיוּ הַלּוֹף
וְחֶסֶר. וּמִפְּנֵי שְׂאֵלוּ הַמִּים שְׁלָהֶם
הוּא, לֹא מִתְחַבְּרוֹת אוֹתִיּוֹת, שְׂלֹא
יִתְחַבֵּר הַטוֹב שְׁלָהֶם אֶלָּא מְעַט
מְעַט.

אָבֵר לְיִשְׂרָאֵל, שְׁהִם מִהַקְּדוּשׁ
בְּרוּף הוּא, מַה פְּתוֹב? (תהלים לד)
וּדְרָשִׁי ה' לֹא יַחְסְרוּ כָּל טוֹב. רֵאשׁ
הַפְּסוּק - כְּפִירִים רְשׁוּ וְרַעְבוּ -
אֵלוּ הַמְּמַנִּים שֶׁל שְׂאֵר הָעַמִּים.
וּדְרָשִׁי ה' - אֵלוּ יִשְׂרָאֵל - לֹא
יַחְסְרוּ כָּל טוֹב. אֵלוּ הוֹלְכִים
וְעוֹלִים לְמַעְלָה לְמַעְלָה. וּמִשׁוּם
כֶּף הַטוֹב שְׁלָהֶם, שְׁהִם מִים, הֵיוּ
הַלּוֹף וְחֶסֶר, עַד הַחֲדָשׁ הָעֵשְׂרִי,
זֶה טַבַּת, שְׁהָרֵי אִזְ יְמֵי הָרַעָה הִם,
וּמִתְעוֹרְרַת אוֹתָהּ רַעָה וּמִתְחַזְקַת,
וְהַפְּלָה הַקְּדוּשָׁה לֹא מְאִירָה מִתּוֹף
הַשְּׂמֶשׁ. אִזְ נִרְאוּ רֵאשֵׁי הַהָרִים,
אֵלוּ הִם הָרֵי הַחֲשֵׁף, הָרֵי הַקְּלָלוֹת
נִרְאִים וּמִתְחַזְקִים וְעוֹשִׂים רַעוֹת
בְּעוֹלָם.

בְּיָמִים אֵלוּ אֵשָׁה בְּזוֹ הַעוֹלָה,
שְׁהָרֵי אִזְ אֵלוּ הָאֵשִׁים אוֹכְלִים
חֲלָקִים. שְׁבַעִים פְּרִים אֵלוּ הִם
כְּנַגְדֵי שְׁבַעִים מְמַנִּים שְׂשׁוּלְטִים
עַל שְׁבַעִים עַמִּים, וְעוֹלִים בְּיוֹם
רֵאשׁוֹן, וְיוֹרְדִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם,
וְנִקְרְאִים פְּרִים מְנַגְחִים בְּיָמִים
שְׁלָהֶם. אֵילִם אַרְבַּעַה עֶשֶׂר, שְׁנַיִם
בְּכָל יוֹם הִם י"ד יְהוֹ"ה. יְדָ
שְׂשׁוּלְטַת עֲלֵיהֶם תְּדִיר, בְּכָל יוֹם
וְיוֹם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה, הַמְּנַיִן
שְׁלָהֶם ח"ץ.

וְאִם תֵּאמַר, אִם כֶּף, רַע עֵין אֲנוּ
אֶצְלֵם - כֵּן, שְׁהָרֵי פְתוֹב (משלי כה)
פִּי גַחְלִים אֲתָה חֲתָה עַל רֵאשׁוּ.
אָבֵל אֲנַחְנוּ לֹא נוֹתְנִים אֶלָּא בְּשִׂמְחָה, שְׂאִין בִּימֵי הַשָּׁנָה שְׂמַחָה כְּאֵלוּ הַיָּמִים. וּמִפְּנֵי שְׂאֲנַחְנוּ

נותנים בטוב לב ובשמחה של רצון - מתהפף עליהם גחלים על ראשיהם, גחלים לוהטות של השמחה שלנו עושות להם רע. י"ד (ה), ע', וח"ץ, כף עולים בחשבון שלהם.

וכר זה אם תאמר מי נתן לנו להקריב עליהם, אולי הם לא רוצים את כל זה? אלא אין שמחה לכל אלו הממנים בכל אלו התורים, האילים, והכבשים כאלו, בשעה שישראל נתנו להם סעודות אלו. ועם כל זה לא קרב הכל אלא להקדוש ברוך הוא בלבדו, והם מתקרכים שם והוא מחלק להם. ועל זה כתוב, (שם) אם רעב שנאף האכלהו לחם - אלו הם קרבנות החג. ואם צמא השקהו מים - אלו מים שרשומים כאן בימי החג, וביום שני, וביום ששי ושביעי, וסימן - (שיר השירים ח) בו"ז יבוזו לו.

מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה - אלו הם מים אשר מנסכים ישראל בשמחה ובאהבת הקדוש ברוך הוא, שכתוב (ישעיה יב) ושאבתם מים בששון. ונהרות לא ישטפוה - אלו הם נהרות אפרסמון טהור, שכלם דבוקים ומתקשרים באהבה זו. אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו - זה סמאל, באהבת ישראל, להיות לו חלק אתם באלו המים שרשומים כאן בפירשה, שכתוב אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו, סימן של אלו המים בו"ז - יבוזו לו ודאי, שהרי כלם נחשבים אצלנו חרש נשבר, שאין לו תקנה לעולמים.

המים שלהם נחלקים בימי בו"ז. נשארו שאר מים, שהם ג' ד' ה' (נוטריקון) חמישי רביעי שלישי, אפנו ולא לעולמים. ואם תאמר,

אתהפף עליהו גחלים על רישיהו, גומרין מלהטן, דחדוותא דילן, עבדי לון ביש. י"ד, (מ"א ה) ע', וחץ. כף סלקין בחושפנא דילהון.

וכר דא אי תימא מאן יהיב לן לאקרבא עלייהו, דלמא אינון לא בעאן כל דא.

אלא לית חדווה לכל אינון ממנן, בכל אינון תורים אילים ואמרין כהני, בשעתא דישראל יהבי לון סעודתין אלין. ועם כל דא לא מתקרבו כלא, אלא לקודשא בריך הוא בלחודוי, ואינון מתקרבי תמן, ואיהו פליג לון. ועל דא כתיב, (משלי כה) אם רעב שנאף האכלהו לחם, אלין אינון קרבנין דחג. ואם צמא השקהו מים, אלין מים דרשימין הכא ביומי דחג. וביומא תננינא, וביומא שתיתאה ושביעאה, וסימן (שיר השירים ח) בו"ז יבוזו לו.

מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, אלין אינון מים, די מנסכי ישראל, בחדוה

וברחימו דקודשא בריך הוא, דכתיב, (ישעיה יב) ושאבתם מים בששון. ונהרות לא ישטפוה, אלין אינון נהרי דאפרסמונא דכיא, דכלהו דבקי ומתקשרי ברחימו דא. אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו, דא סמאל, באהבה דישראל, למיהוי ליה חולקא בהדייהו, באינון מים דרשימין הכא בפרשתא, דכתיב אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו, סימנא דאינון מים בו"ז, יבוזו לו ודאי, דהא כלהו אתחשיבו לגבון, חרש נשבר, דלית ליה תקנה לעלמין.

מים דלהון אתפליגו ביומין בו"ז, אשתארו שאר יומין, דאינון ג' ד' ה' (נוטריקון) חמישי

רביעי שלישי, וסימן, (ישעיה מה) חר"ש את חרשי [ה]אדמה, ולית לון תקונא בהדן, ולא

וסימן - (ישעיה מה) חר"ש את חרשי [ה]אדמה, ואין להם תקון

בוז וכוזו לו פתוב שם, (תהלים כב) כי לא בזה ולא שקץ ענות.

יום ראשון מה עושה לו? אלא לא נקרא ראשון ולא נקרא אחד, אלא חמשה עשר סתם, בלי רשום כלל. אבל התחלת רשום המים מיום שני הוא. וכך ראוי, מפני שאין טוב בשני, ומשום כך לא רשום ראשון ולא אחד כלל, והוא בסתם, ומתחיל רשום הימים ביום שני. ונחלקו מים בבו"ז, ונשארו בימי חר"ש, כמו שנאמר, והכל כמו שצריך.

אשרי חלקם של ישראל שיוצעים להכנס לתוך מח האגוז, וכדי להכנס לתוך המח משברים קלפות אלו ונכנסים. מה פתוב לאחר כל זה? ביום השמיני עצרת תהיה לכם. לאחר ששברו כל אלו הקלפות, ושברו כמה חתיכות, וכמה נחשים הרגו, וכמה עקרבים שהיו להם באלו הרי החשף, עד שמצאו מקום ישוב ועיר קדושה מקפת חומות סביב סביב - אז נכנסים אצלה, לעשות מנוחה שם ולשמח בה. והרי בארנו הדבר.

וזהו עצרת, אסיפה, מקום שנאסף הכל אצלה. תהיה לכם, ולא לאחר, לשמח אתם באדונכם, והוא אתכם. ועל פן פתוב, (תהלים לב) שמחו בה' וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב.

ראשי המטות

וכר' הטף בנשים אשר לא ידעו משכב זכר. שם שנינו, אמר רבי יהודה, אין העולם מתנהג אלא בשני גונים שפאו מצד אשה שנמצאה חכמת לב. זהו שפתוב (שמות לה) וכל אשה חכמת לב בדיקה טוה ויביאו מטוה את

לעלמין. ואי תימא בוז וכוזו לו פתיב. התם (תהלים כב) כי לא בזה ולא שקץ ענות.

וימא קדמאה מאי עביד ליה. אלא לא אקרי ראשון, ולא אקרי אחד, אלא חמשה עשר סתם, בלא רשומא כלל. אבל שירותא דרשימו דמיין, מיום שני הוי. והכי אתחזי, בגין דלית טוב בשני, ובגין כך, לא רשים ראשון ולא אחד כלל, והוי בסתם, ושרי רשימו דיומין, ביום שני. ואתפלגו מים בבו"ז, ונשארו ביומין חר"ש, כמה דאתמר, וכלא כדקא יאות.

ובאה חולקיהון דישראל, דידעי (דף ת"ט ע"ב) לאעלאה לגו מוחא דאגוזא. ובגין למיעאל לגו מוחא, מתברין קליפין אלין, ועאלין. מה כתיב לבתר כל האי. ביום השמיני עצרת תהיה לכם. לבתר דתברו כל הני קליפין, ותברו כמה גזיזין, וכמה נחשים קטלו, וכמה עקרבים דהוו לון באינון טורי דחשוכא, עד דאשפחו אתר דישובא, וקרתיא קדישא, מקפא שורין סחור סחור, פדין עאלו לגבה, למעבד נייחא תמן, ולמחדי בה. והא אוקימנא מלה. ודא איהו עצרת, פנישו. אתר דמתפנש פלא לגבה. תהיה לכם, ולא לאחרא, למחדי אתון במאריכון, ואיהו בהדיכון. ועל דא כתיב, (תהלים לב) שמחו ביי וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב.

פרשת ראשי המטות

וכר' הטף בנשים אשר לא ידעו משכב זכר. (במדבר לא) תמן תנינן, אמר רבי יהודה, אין העולם מתנהג אלא בתרי גוונין, דאתו מסטר אתתא דאשתכחת חפימת לבא. הדא הוא דכתיב, (שמות לה) וכל אשה חכמת לב בדיקה טוה ויביאו מטוה את התכלת

ויביאו מטוה את התכלת

התכלת ואת הארגמן. ומה הביאו? את התכלת ואת הארגמן, גונים שפלולים בתוף גונים.

זהו שכתוב (משלי לא) דרשה צמר ופשתים ותעש בחפץ כפיה. וכתוב בידיה טוו, מה זה טוו? אמר רבי יהודה, טוו בדין, טוו ברחמים. אמר רבי יצחק, למה נקראה אשה? אמר לו, שפלולה בדין, וכלולה ברחמים.

בא וראה, שאמר רבי אלעזר, כל אשה נקראת בדין עד שטועמת טעם הרחמים. שלמדנו, מצד האיש בא הלבן, ומצד האשה בא האדם. טעם אשה מלבן, ולבן עדיף.

ובא וראה, למה נשות שאר עמים עובדי כוכבים ומזלות שידעו משכב זכר אסורות? משום ששנינו, יש זמין ויש שמאל, ישראל ושאר העמים עובדי כוכבים ומזלות, וגן עדן וגיהנם, עולם הזה ועולם הבא. ישראל כנגד הרחמים, ושאר העמים עובדי כוכבים ומזלות כנגד הדין. ושנינו, אשה שטעמה טעם הרחמים - הרחמים מנצחים. ואשה שטעמה טעם הדין - דין בדין נדבק, ועליהם קראו, (ישעיה נא) והפלבים עזי נפש לא ידעו שבעה.

ועל זה למדנו, הנבעלת לעובדי כוכבים ומזלות קשורה בו ככלב. מה הפלב תקיף ברוחו, חצוף - גם כאן דין בדין, חצופה בכל. הנבעלת לישראל, שנינו, כתוב (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים פלכם היום. מה הטעם? משום שנשמת ישראל באה מרוח אלהים חיים, שכתוב (ישעיה נא) פי רוח מלפני יעטוף משמע שכתוב מלפני. ומשום

ואת הארגמן. ומאי מתזין. את התכלת ואת הארגמן, גוונין דכלילין בגו גווני.

הדא הוא דכתיב, (משלי לא) דרשה צמר ופשתים ותעש בחפץ כפיה. וכתיב בידיה טוו, מאי טוו. אמר רבי יהודה, טוו בדינא, טוו ברחמי. אמר רבי יצחק, אמאי אתקריא אשה. אמר ליה דכלילא בדינא, וכלילא ברחמי. הא חזי, דאמר רבי אלעזר, כל אתתא בדינא אתקריא, עד דאטעמא טעמא דרחמי. דתניא, מסטרא דבר נש, אתי חוורא. ומסטרא דאתתא, אתי סומקא. טעמא (ס"א אתתא) דאתתא מחוורא, וחווורא עדיף.

והא חזי אמאי אסירן נשי שאר עמין עובדי כוכבים ומזלות, דיידעי משכבי דכורא. משום דתנינן, אית ימינא, ואית שמאלא. ישראל, ושאר עמין עובדי כוכבים ומזלות. וגן עדן, וגיהנם. עלמא דא, ועלמא דאתי. ישראל לקבלי דרחמי, ושאר עמין עובדי כוכבים ומזלות לקבלי דדינא. ותנן, אתתא דאטעמא טעמא דרחמי, רחמי נצחא. אתתא דטעמא טעמא דדינא, דינא בדינא אתדבקת, ועלייהו אתקרי (ישעיה נא) והפלבים עזי נפש לא ידעו שבעה.

ועל דא תנינן, הנבעלת לעובד כוכבים ומזלות קשורה בו ככלב. מה כלבא תקיפא ברוחיה חציפא. אוף הכא דינא בדינא, חציפא בכלא. הנבעלת לישראל, תנינן, פתיב (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים פלכם היום. מאי טעמא. משום דנשמתא דישראל, אתיאי מרוחא דאלהים חיים. דכתיב (ישעיה נא) פי רוח מלפני יעטוף, משמע דכתיב מלפני. ובגין כך, אתתא דהיא בתולתא, ולא אתדבקת

בְּדִינָא קָשִׁיא דְשָׂאָר עֲמִין, וְאִתְדַבְּקַת בְּיִשְׂרָאֵל,
רַחֲמֵי נִצְחָא וְאִתְנַשְׂרַת.

וְהָא חֲזִי, כְּתִיב (תהלים פט) אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד
יִבְנֶה. מָאֵי חֶסֶד. הוּא חַד מִכְתָּרֵי עֲלָאֵי
דְמַלְפָּא, דְנִשְׁמַתָּא דְיִשְׂרָאֵל קָרָא לָהּ קַדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא חֶסֶד. עַל תְּנַאי דִּיתְבַּנִּי, וְלֹא יִשְׁתִּיצֵי
חֶסֶד מִעֲלָמָא. מִשְׁמַע דְכְּתִיב יִבְנֶה. בְּגִין כֶּף
תְּנִינָן, מָאֵן דְשִׁיצֵי חֶסֶד מִעֲלָמָא, אֲשִׁתִּיצֵי הוּא
לְעֲלָמָא דְאִתִּי. וְעַל דָּא כְּתִיב, (דברים כה) לֹא תִהְיֶה
אֲשֶׁת הַמֵּת הַחוּצָה, בְּגִין לְמַעַבְד חֶסֶד עִם
מִיתָא. וְאִתְעַבֵּיד בְּנִינָא, דְכְּתִיב, (תהלים פט) עוֹלָם
חֶסֶד יִבְנֶה.

זֶה, אֲשֶׁה שְׁהִיא בְּתוּלָה, וְלֹא
נִדְבְּקָה בְּדִין הַקָּשָׁה שֶׁל שָׂאָר
הָעַמִּים, וְנִדְבְּקַת בְּיִשְׂרָאֵל -
הַרְחֵמִים מִנְצָחִים, וְנִכְשְׂרַת.
בֵּא וְרָאָה, כְּתוּב (תהלים פט) אֲמַרְתִּי
עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. מַה זֶה חֶסֶד?
הוּא אֶחָד מִכְתָּרִים עֲלִיּוֹנִים שֶׁל
הַמַּלְאָךְ, שְׁנִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל קָרָא לָהּ
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חֶסֶד, עַל תְּנַאי
שִׁיבְנָה, וְלֹא יִשְׁמַד חֶסֶד מִהָעוֹלָם,
מִשְׁמַע שְׁכָתוּב יִבְנֶה. וּמִשּׁוּם כֶּף
שְׁנִינָן, מִי שֶׁמִּשְׁמִיד חֶסֶד
מִהָעוֹלָם, יִשְׁמַר הוּא לְעוֹלָם
הַבָּא. וְעַל זֶה כְּתוּב, (דברים כה) לֹא
תִהְיֶה אֲשֶׁת הַמֵּת הַחוּצָה, בְּשִׁבִיל
לְעִשׂוֹת חֶסֶד עִם הַמֵּת. וְיַעֲשֶׂה
הַבְּנִין, שְׁכָתוּב עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה.

הַדְרָן לְסִיּוּם סֵפֶר בְּמַדְבַּר מִסֵּפֶר הַזוּהַר

הַדְרָן עֲלֵךְ סֵפֶר בְּמַדְבַּר מִסֵּפֶר הַזוּהַר. וְהַדְרָךְ עֲלֵךְ. דַּעְתָּן עֲלֵךְ סֵפֶר בְּמַדְבַּר מִסֵּפֶר הַזוּהַר. וְדַעְתָּךְ
עֲלֵךְ. לֹא נִתְנָשִׂי מִנְךָ סֵפֶר בְּמַדְבַּר מִסֵּפֶר הַזוּהַר. וְלֹא תִתְנָשִׂי מִנִּי. לֹא בְעֲלָמָא הַדְרִין וְלֹא בְעֲלָמָא דְאִתִּי:

(ג"ג)

הַעֲרַב נָא יי אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרַתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאֵינוּ
וְצִאֲצֵאֵי צִאֲצֵאֵינוּ, וְצִאֲצֵאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כְּלָנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרַתְךָ לְשִׁמְחָה. מֵאוֹיְבֵי תַחֲכַמְנֵי
מִצּוֹתְךָ, כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי. יְהִי לְבִי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֲבוּשׁ. לְעוֹלָם לֹא אֲשַׁכַּח פְּקוּדֶיךָ כִּי
בְּם חֵייתִנִּי. בְּרוּךְ אַתָּה יי לְמַדְנֵי חֻקֶּיךָ. אָמֵן אָמֵן אָמֵן סֵלָה וְעַד. מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁשְׁמַת חֲלָקְנוּ מִיוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא שְׁמַת חֲלָקְנוּ מִיוֹשְׁבֵי קְרִנּוֹת. שְׂאֵנוּ
מִשְׁכִּימִים וְהֵם מִשְׁכִּימִים. אָנוּ מִשְׁכִּימִים לְדַבְּרֵי תוֹרָה וְהֵם מִשְׁכִּימִים לְדַבְּרִים בְּטָלִים. אָנוּ עֹמְלִים
וְהֵם עֹמְלִים, אָנוּ עֹמְלִים וּמְקַבְּלִים שְׂכָר, וְהֵם עֹמְלִים וְאִינָם מְקַבְּלִים שְׂכָר. אָנוּ רְצִים וְהֵם רְצִים,
הֵם רְצִים לְבָאָר שַׁחַת, וְאָנוּ רְצִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, שְׁנֹאֲמַר וְאַתָּה אֱלֹהִים תוֹרִידֵם לְבָאָר שַׁחַת.
אֲנִישֵׁי דְמִים וּמְרָמָה לֹא יִחְצוּ יְמֵיהֶם, וְאִנִּי אֲבַטַח בְּךָ.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, כְּשֵׁם שֶׁעוֹרְתֵנִי לְסִים סֵפֶר בְּמַדְבַּר. כֶּךָ תַעֲזֹרְנִי לְהַתְחִיל
סְפָרִים אַחֵרִים וְלִסְיָמָם. לְלַמֵּד וְלִלְמֹד מִתּוֹךְ הַרְחֵבָה. לְשַׁמֵּר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תַלְמוּד
תוֹרַתְךָ בְּאַהֲבָה. וּזְכוּת כָּל הַתְּנָאִים (וְהַנְּבִיאִים) וְתַלְמִידֵי חֲכָמִים הַנּוֹזְרִים בְּסֵפֶר תְּקוּנֵי הַזוּהַר, יַעֲמֹד
לִי וְלוֹרְעֵי וְלוֹרְעֵי זָרְעִי, שְׁלֹא תִמוּשׁ הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה מִפִּי וּמִפִּי זָרְעִי וְזָרְעֵי זָרְעֵי מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם.
וּיְקַיֵּם בְּנוּ מִקְרָא שְׁכָתוּב, בְּהַתְחַלְּכֶךָ תִּנְחָה אֶתְךָ בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ, וְהַקִּיצוֹת הִיא תְּשִׁיחֶךָ. כִּי
כִּי יִרְבוּ יְמֶיךָ וְיִוֹסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים. אַרְךָ יָמִים בְּיָמֶיךָ, עוֹשֵׁר וְכָבוֹד בְּשִׁמְאֵלָה. יי עֲזֵר לְעַמּוֹ וְתֵן יי
יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

פרשת "אלה הדברים" הוא בפרשת בלק דף קפ"ו ע"א ושם ביתו וכך
הסכימו הקדמונים

פְּרַשְׁת וְאַתְחַנֵּן (דף ר"ט ע"א)

וְאַתְחַנֵּן אֶל יְיָ בְּעֵת הַהִיא לֵאמֹר. (דברים
ג) אֲדַנְיִי יְהוָה אַתָּה הַחֲלוֹת
לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ וְגו'. רַבִּי יוֹסִי פֶתַח, (ישעיה
לח) וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל
יְיָ. תָּא חֲזִי, כַּמָּה הוּא חֵילָא תְּקִיפָא
דְּאוּרִייתָא, וְכַמָּה הוּא עֲלָאָה עַל כְּלָא. דְּכָל
מָאן דְּאַשְׁתַּדַּל בְּאוּרִייתָא, לָא דְחִיל מְעֻלָּאי
וְתַתָּאי. וְלָא דְחִיל מְעַרְעוּרִין בִּישִׁין דְּעֻלְמָא.
בְּגִין דְּאִיהוּ אֶחִיד בְּאִילָנָא דְחַיִּי, וְאָכִיל מִנֶּיהָ
בְּכָל יוֹמָא.

דְּהָא אוּרִייתָא אוּלְיָף לִיה לְבַר נֶשׁ, לְמִיּהוּ
בְּאַרְח קְשׁוּט. אוּלְיָף לִיה עֵיטָא הִיךְ
יְתוּב קָמִי מְאַרְיָה (לְבַטְלָה לְחַיָּא עֲנִיָּה). וְאַפִּילוּ
יִתְגַּזֵּר עָלֶיהָ מוֹתָא, כְּלָא יִתְבַּטַּל וַיִּסְתַּלַּק
מִנֶּיהָ, וְלָא שְׂרָיָא עֲלוּי. (עֵיטָא דְבַר נֶשׁ כְּהָא
עֻלְמָא) וְעַל דָּא בְּעֵי לְאַשְׁתַּדַּלָּא בְּאוּרִייתָא
יְמָמָא וְלֵילִי, וְלָא יִתְעַדֵּי מִנָּה, הַדָּא הוּא
דְּכַתִּיב, (יהושע א) וְהִגִּית בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה. וְאִי
אַעֲדֵי מִינֶיהָ אוּרִייתָא, אוֹ אֶתְפָּרֵשׁ מִנָּה, כְּאֵלוּ
אַתְפָּרֵשׁ מִן חַיִּי.

תָּא חֲזִי, עֵיטָא דְבַר נֶשׁ כַּד אִיהוּ סְלִיק
בְּלֵילִיא עַל עַרְסִיָּה, בְּעֵי לְקַבְּלָא עָלֶיהָ
עוֹל מְלֻכוֹתָא דְלְעִילָא, בְּלִבָּא שְׁלִים.
וְלֹאֲקַדְמֵי לְמִימְסַר גְּבִיָּה פְּקֻדוֹנָא דְנַפְשֵׁיהָ.
וְהָא אוּקְמוּהָ, בְּגִין דְּכָל עֻלְמָא טַעֲמִין טַעֲמָא
דְּמוֹתָא, דְּהָא אִילָנָא דְמוֹתָא שְׂרָיָא בְּעֻלְמָא,

וְכָל רוּחֵי דְבְנֵי נֶשְׁא נְפָקִין, וְסֻלְקִין וְאַתְטַמְרִין (כ"א וְאַתְמַסְרוּ) גְּבִיָּה. וּבְגִין
דְּאִינוּן בְּפְקֻדוֹנָא, כְּלָהוּ תִּיבִין לְאַתְרֵיהוּ.

תָּא חֲזִי, כַּד אֶתְעַר רוּחַ צְפוֹן בְּפִלְגוֹת לֵילִיא, וְכַרְוִזָּא נְפִיק. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

וְאַתְחַנֵּן אֶל ה' בְּעֵת הַהִיא
לֵאמֹר. אֲדַנְיִי יְהוָה אַתָּה
הַחֲלוֹת לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ וְגו'.
רַבִּי יוֹסִי פֶתַח, (ישעיה לח) וַיִּסַּב
חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל
אֶל ה'. בָּא וּרְאֵה כַּמָּה הוּא
הַכַּח הַחֲזֹק שֶׁל הַתּוֹרָה וְכַמָּה
הוּא עֲלִיוֹן עַל הַכּל, שֶׁכָּל מִי
שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, לֹא פוֹחַד
מִמְּעֻלּוֹתָיו וְתַחֲתוֹנָיו, וְלֹא פוֹחַד
מִמְּקָרִים רָעִים שֶׁל הָעוֹלָם,
מִשּׁוּם שֶׁהוּא אֶחָד בְּעֵץ הַחַיִּים
וְאוֹכֵל מִמֶּנּוּ בְּכָל יוֹם.

שְׁהַרֵּי הַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אֶת הָאָדָם
לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ אֱמֶת, מְלַמֶּדֶת אוֹתוֹ
עֲצָה אִיךָ יָשׁוּב לְפָנָי רַבּוֹנוֹ (לְבַטֵּל
לְאוֹתָהּ הַגּוֹרָה), וְאַפְלוּ שֶׁתְּגַזֵּר עָלָיו
מִיָּתֵהּ - הַכּל יִתְבַּטֵּל וַיִּסְתַּלַּק
מִמֶּנּוּ וְלֹא יִשְׁרָה עָלָיו. (עֲצָה שֶׁל אָדָם
בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְעַל כֵּן צָרִיךְ לְהִשְׁתַּדֵּל
בַּתּוֹרָה יוֹמָם וְלַיְלָה וְלֹא יִזוּז
מִמֶּנָּה, זֶהוּ שְׂכָתוּב (יהושע א)
וְהִגִּית בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה. וְאִם מִזִּיד
מִמֶּנּוּ אֶת הַתּוֹרָה אוֹ נִפְרַד מִמֶּנָּה,
כְּאֵלוּ נִפְרַד מִן הַחַיִּים.

בָּא וּרְאֵה, עֲצָה שֶׁל הָאָדָם,
כְּשֶׁהוּא בְּלִילָה עַל מִשְׁתּוֹ, צָרִיךְ
לְקַבֵּל עָלָיו עַל מְלָכוֹת שֶׁל
מְעֻלָּה בְּלִב שְׁלֵם, וְלְהַקְדִּים
לְמַסַּר אֵלָיו פְּקוּדוֹן נַפְשׁוֹ. וְהָרִי
פְּרֻשׁוּהָ, מִשּׁוּם שֶׁכָּל הָעוֹלָם
טוֹעֲמִים טַעַם הַמּוֹת, שְׁהַרֵּי
עַץ הַמּוֹת שְׂרוּי בְּעוֹלָם, וְכָל
רוּחוֹת בְּנֵי אָדָם יוֹצְאוֹת וְעוֹלוֹת
וּמִתְחַבְּאוֹת (וּנְמַסְרוּ) אֲצֻלוֹ. וּמִשּׁוּם
שֶׁהֵן בְּפְקוּדוֹן, כְּלָן שְׂבוֹת
לְמַקּוֹמוֹתֵיהֶן.

בָּא וּרְאֵה, כְּשֶׁמִּתְעוֹרְרַת רוּחַ

וְכַד אֶתְעַר רוּחַ צְפוֹן בְּפִלְגוֹת לֵילִיא, וְכַרְוִזָּא נְפִיק. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

צפון פחצות הלילה, וכרוז יוצא, והקדוש ברוך הוא בא לגן עדן להשתעשע ברוחות הצדיקים, אז מתכוננים (מתעוררים) כל בני המלכה וכל בני ההיכל לשבח את המלך הקדוש. ואז כל אותם פקדונות של הרוחות שנמסרו בידה, את כלם משיב לבעליהם. ורב בני העולם מתעוררים באותה שעה, והרי פקדון של כלם משיב אליהם.

אותם שבני ההיכל העליון עומדים בעמדם מתעוררים, משתדלים בתשבחות התורה, ומשתתפים בכנסת ישראל עד שמאיר היום. כשמגיע הבקר, היא וכל בני ההיכל (המלך), כלם באים למלך הקדוש, והם נקראים בני המלך והמלכה, והרי פרשה.

כשמגיע הבקר צריך לנקות עצמו בכל ולחגור כלי מלחמתו להשתדל עם המלך הקדוש, שהרי בלילה השתדל במלכה. כעת בא עם המלכה לזוג אותה עם המלך.

בא לבית הפנסת, מטהר עצמו בקרבנות, משבח בתשבחות דוד המלך, אוזח תפלין בראשו (בידו ובראשו) וציצית בכנפיו, אומר "תהלה לדוד". והרי פרשה, מתפלל תפלה לפני רבונו, בתפלה צריך לעמד, כמו (בזוהר) מלאכים העליונים, להתחבר עמם, שהם נקראים העומדים, כמו שנאמר (זכריה א) ונתתי לך מהלכים בין העמדים, ולכונן רצונו לפני רבונו, ויתבע בקשתו.

בא וראה, בשעה שאדם קם פחצות הלילה ממטתו להשתדל בתורה, הפרוז קורא עליו ואומר: (תהלים קלד) הנה ברכו את ה' כל עבדי ה' העמדים בבית ה'

הוא אתי לגנתא דעדן לאשתעשעא ברוחיהון דצדיקתא, כדין מתכווני (נ"א מתערי) כל בני מטרוניתא, וכל בני היכלא, לשבחא ליה למלכא קדישא. וכדין כל אינון פקדונין דרוחין דאתמסרן בידה, בלהו אתיב למאריהון. ורופא דבני עלמא מתערין בהיא שעתא, והא פקדוניה דכלהו אתיב לגבייהו.

אינון דבני היכלא עלאה קיימי בקיומיהו, מתערי משתדלי בתושבחתא דאורייתא, ומשתתפי בכנסת ישראל, עד דנהיר יממא. כד אתי צפרא, היא, וכל בני היכלא (דמלכא) בלהו אתיין לגבי מלכא קדישא, ואינון אקרון בנין דמלכא ומטרוניתא. והא אוקמוה.

כד אתי צפרא, בעי לנקאה גרמיה בכלא, ולמיזן זייגיה, לאשתדלא עם מלכא קדישא, דהא בליליא אשתדל במטרוניתא. השתא אתיא עם מטרוניתא, לזוגא לה עם מלכא.

אתי לבי כנישתא, מדפי גרמיה בקרבנין, משבח בתושבחתיהו דדוד מלכא. אחיד תפלין ברישיה, (ס"א בדיה ובר"שיה) וציצית בגדיה, אומר תהלה לדוד. והא אוקמוה, צלי צלותא קמי מאריה, בצלותא בעי למיקם, כגוונא (ס"א כוונא) דמלאכי עלאי, לאתחברא בהדייהו, דאינון אקרון העומדים, כמה דאת אמר, (זכריה א) ונתתי לך מהלכים בין העומדים. ולכוונא רעותיה קמי מאריה, ויתבע בעותיה.

הא חזי, בשעתא דבר נש קאים בפלגות ליליא מערסיה, לאשתדלא באורייתא, פרוזא קארי עליה ואמר, (תהלים קלד) הנה ברכו

אֶת יְיָ כָּל עַבְדֵי יְיָ הָעֹמְדִים בְּבֵית יְיָ
בְּלִילוֹת. הִשְׁתָּא כַד אִיהוּ קָאִים בְּצִלוֹתָא קָמִי
מֵאֲרִיָּה, הֵהוּא כְרוּזָא קָאֲרִי עָלֵיהּ וְאָמַר,
וְנִתְתִּי לָךְ מֵהַלְכִים בֵּין הָעֹמְדִים הָאֵלֶּה.

בְּתַר דְּמַסִּיִּים צְלוֹתָא בְּרַעוּ (וּקָאִים בְּעִישָׂא) קָמִי
מֵאֲרִיָּה, הָא אוּקְמוּהָ, דְּבַעֵי לְמִמְסַר
נַפְשֵׁיהּ בְּרַעוּתָא דְּלַבָּא, לְהֵהוּא אֲתָר
דְּאַצְטְרִיף. וְכַמְּה עֵיטִין אִית לֵיהּ לְבַר נֶשׁ
בְּכֻלָּא. (דְּר"ס ע"ב) וּבְשַׁעְתָּא דְּצִלוֹתָא קָיִימָא (ס"א
ס"ב), כָּל אֵינוֹן מְלִין דְּאַפִּיק בַּר נֶשׁ מִפּוּמִיָּה
בְּהֵיא צִלוֹתָא, כְּלֵהוּ סְלָקִין לְעֵילָא, וּבְקַעֲיִן
אֲוִירִין וּרְקִיעִין, עַד דְּמָטוּ לְהֵהוּא אֲתָר דְּמָטוּ
וּמִתְעַטְרוּ בְּרִישָׁא דְּמִלְכָּא, וְעַבִּיד מְנַיִיהוּ
עֵטְרָה. וְהָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא, צְלוֹתָא דְּבַעֵי
בַר נֶשׁ לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, לְכוּוֹנָא דִּיהָא
צְלוֹתָא תַּחְנוּנִים. מְנַלְן. מִמִּשָּׁה, דְּכַתִּיב
וְאֶתְחַנֵּן אֶל יְיָ. דָּא אִיהוּ צְלוֹתָא מַעְלִיא.

הָא חֲזִי, מָאן דְּקָאִים בְּצִלוֹתָא, בְּעֵי לְכוּוֹנָא
רְגֵלוֹ, וְאוּקְמוּהָ. וּבַעֵי לְחַפְיָא רִישֵׁיהּ,
כְּמָאן דְּקָאִים קָמִי מִלְכָּא. וּבַעֵי לְמַכְסְיָהּ
(לְמַכְסְיָא) (ס"א לְאַסְתְּמָא) עֵינוֹי, בְּגִין דְּלָא יִסְתַּפֵּל
בְּשְׂכִינְתָּא. וּבְסַפְרָא דְּרַב הַמְנוּנָא סָבָא אָמַר,
מָאן דְּפָקַח עֵינוֹי בְּשַׁעְתָּא דְּצִלוֹתָא, אוּ דְּלָא
מְאִיף עֵינוֹי בְּאַרְעָא, אַקְדִּים עָלֵיהּ מְלֵאף
הַמּוֹת, וְכַד תִּיפּוּק נַפְשֵׁיהּ, לָא יִסְתַּפֵּל בְּנִהְיִרוּ
דְּשְׂכִינְתָּא, וְלָא יָמוּת בְּנִשְׁיָקָה. מָאן דְּמְזַלְזֵל
בְּשְׂכִינְתָּא מְתוּלְזֵל הוּא בְּהֵהוּא שַׁעְתָּא
דְּאַצְטְרִיף בֵּיהּ, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (שְׂמוּאֵל א' ב') פִּי
מְכַבְּדִי אֶכְבֵּד וּבִזִי יִקְלוּ.

הָא מָאן דְּאַסְתַּפֵּל בְּשְׂכִינְתָּא, בְּשַׁעְתָּא דְּאִיהוּ
מְצֵלִי. וְהִיךְ יָכִיל לְאַסְתַּפֵּלָא בְּשְׂכִינְתָּא.
אֵלָּא לִינְדַע דְּוִדָּאי שְׂכִינְתָּא קָיִימָא קָמִיָּה,
הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (ישעיה' לח) וַיִּסַּב חִזְקִיָּהוּ פָּנָיו

בְּלִילוֹת. עַכְשָׁו כְּשֵׁהוּא עוֹמֵד
בְּתַפְלָה לְפָנֵי רַבּוּנּוּ, אוֹתוּ כְרוּז
קוֹרָא עָלָיו וְאוֹמַר: וְנִתְתִּי לָךְ
מֵהַלְכִים בֵּין הָעֹמְדִים הָאֵלֶּה.

אַחַר שְׂמַסִּים תַּפְלָה בְּרַצוֹן (וְעוֹמֵד
בְּעֵצָה) לְפָנֵי רַבּוּנּוּ, הָרִי פְּרִשׁוּהָ
שְׂצָרִיף לְמַסַּר נַפְשׁוֹ בְּרַצוֹן הַלֵּב
לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׂצָרִיף. וְכַמְּה
עֲצוֹת יֵשׁ לְאָדָם בְּכַל. וּבְשַׁעְתָּה
שְׂתַּתְּפֵלָה קִיַּמַת (הַסְתַּיְמָה), כָּל
אוֹתָם דְּבוּרִים שְׂמוּצִיא אָדָם
מִפְּנוּ בְּאוֹתָהּ תַּפְלָה, כְּלָם עוֹלִים
לְמַעְלָה וּבוֹקְעִים אֲוִירִים
וּרְקִיעִים, עַד שְׂמַגִּיעִים לְאוֹתוֹ
מְקוֹם שְׂמַגִּיעִים, וּמִתְעַטְרוּ
בְּרִישׁ הַמְּלָךְ וְעוֹשִׂים מֵהֶם
עֵטְרָה. וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ הַחֲבָרִים,
תַּפְלָה שְׂצָרִיף לְקוּדְשָׁא בְּרוּף-
הוּא, לְכוּוֹן שְׂתַּהֲיָה תַּפְלַת
תַּחְנוּנִים. מְנַן לָנוּ? מִמִּשָּׁה,
שְׂכַתוּב וְאֶתְחַנֵּן אֶל ה'. זוֹהִי
תַּפְלָה מַעְלָה.

בֵּא וְרֵאָה, מִי שְׂעוּמֵד בְּתַפְלָה,
צָרִיף לְכוּוֹן רְגֵלוֹ, וּפְרִשׁוּהָ.
וְצָרִיף לְכַסּוֹת רֵאשׁוֹ כְּמִי שְׂעוּמֵד
לְפָנֵי הַמְּלָךְ, וְצָרִיף לְכַסּוֹת (לְכַסּוֹת)
(לְסַתֵּם) עֵינוֹי כְּדִי שְׂלֵא יִסְתַּפֵּל
בְּשְׂכִינְהָ. וּבְסַפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְנוּנָא
סָבָא אָמַר, מִי שְׂפּוֹקַח עֵינוֹ
בְּשַׁעְתָּה תַּפְלָה אוּ שְׂלֵא מְנַמִּיף
אֶת עֵינוֹ לְאַרְץ, מְקַדִּים עָלָיו
מְלֵאף הַמּוֹת, וְכַשְׂתַּצָּא נַפְשׁוֹ לָא
יִסְתַּפֵּל בְּאוֹר הַשְּׂכִינְהָ וְלֵא יָמוּת
בְּנִשְׁיָקָה. מִי שְׂמְזַלְזֵל בְּשְׂכִינְהָ
הוּא מְתוּלְזֵל בְּאוֹתָהּ שַׁעְתָּה שְׂהוּא
צָרִיף אוֹתָהּ, זְהוּ שְׂכַתוּב (שְׂמוּאֵל א'-

ב') כִּי מְכַבְּדִי אֶכְבֵּד וּבִזִי יִקְלוּ.
זֶה מִי שְׂמַסְתַּפֵּל בְּשְׂכִינְהָ בְּשַׁעְתָּה
שְׂהוּא מְתַפֵּל. וְאִיף יָכוֹל
לְהַסְתַּפֵּל בְּשְׂכִינְהָ? אֵלָּא לְדַעַת
שְׂוִדָּאי הַשְּׂכִינְה עוֹמְדַת לְפָנָיו.
זְהוּ שְׂכַתוּב וַיִּסַּב חִזְקִיָּהוּ פָּנָיו
אֶל הַקִּיר, שְׂשֵׁם שׁוֹרָה הַשְּׂכִינְה.

אַל הַקִּיר, דְּתַמֵּן שְׂאֲרֵי שְׂכִינְתָא. בְּגִין כֶּף לֹא
 בַּעֲיָא לְמַהוּי חוּצָץ בֵּינוּ וּבֵין הַקִּיר, וְאוּקְמוּהָ.
 מֵאֵן דְּקָאִים בְּצִלוֹתָא, בְּעֵי לְסִדְרָא שְׂבַחָא
 דְּמֵאֲרִיָּה בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר יִתְבַּע
 בְּעוֹתִיָּה. דְּהָא מֹשֶׁה הָכִי אָמַר בְּקַדְמִיתָא,
 אַתָּה הַחֲלוֹת וְגו' . וּלְבַסּוֹף אָעֲבַרְהָ וְגו' . רַבִּי
 יְהוּדָה אָמַר, מָאִי שְׁנָא הָכָא דְכָתִיב אֲדַנְי
 בְּקַדְמִיתָא, בְּאֶלְיָף דְּלִ"ת נו"ן יו"ד, וּלְבַסּוֹף
 יְהו"ה, וְקָרִינָן אֱלֹהִי"ם. אֶלָּא סִדְרָא הָכִי
 הוּא מִתְתָּא לְעֵילָא, וּלְאֶכְלָלָא מֵדַת יוֹם
 בְּלִילָה, וּמֵדַת לַיְלָה בְּיוֹם וּלְזוּוּגָא כֻּלָּא כְּחֻדָּא
 כְּדָקָא יָאוּת.

אַתָּה הַחֲלוֹת לְהִרְאוֹת אֶת עֲבָדֶיךָ. (דברים ג) מָאִי
 שִׁירוּתָא הָכָא. אֶלָּא וְדָאִי מֹשֶׁה שִׁירוּתָא
 הָוָה בְּעֵלְמָא, לְמַהוּי שְׁלִים בְּכֻלָּא. וְאִי תִימָא
 יַעֲקֹב שְׁלִים הָוָה, וְאִילְנָא אֲשֶׁתְּלִים לְתַתָּא
 כְּגוּוּנָא דְלְעֵילָא. הָכִי הוּא וְדָאִי, אֲבָל מַה
 דְּהָוָה לְמֹשֶׁה, לֹא הָוָה לְבַר נֶשׂ אַחְרָא, דְּהָא
 אֲתַעֲטֵר בְּשְׁלִימוֹ יִתִּיר, בְּכַמְהָ אֶלְיָ וּרְבַבְן
 מִיִּשְׂרָאֵל, בְּאוּרֵיָתָא, בְּמִשְׁכַּנָּא, בְּכַהֲנִין,
 בְּלִיּוֹאִי, בְּתַרִּיסַר שְׁבַטִין, רַבְרַבִּין מְמַנָּן
 עֲלֵיהוּ, בְּשַׁבְעִין סְנֵהֲדָרִין. הוּא אֲשֶׁתְּלִים
 בְּגוּפָא שְׁלִים. אַהֲרֹן לִימִינָא, נַחֲשׁוֹן
 לְשְׂמָאלָא, הוּא בִּינֵיהוּ.

בְּגִין כֶּף אֶת גְּדֻלָּךְ, מִימִינָא, דָּא אַהֲרֹן. וְאֶת
 יְדֶךָ הַחֲזֹקָה, מְשֻׁמָּאלָא, דָּא נַחֲשׁוֹן. וְהָא
 אֲתַמַּר. בְּגִין כֶּף מֹשֶׁה שִׁירוּתָא בְּעֵלְמָא הָוָה.
 וְאִי תִימָא מֵאֵן הָוָה סִיּוּמָא (דְּהָא מֹשֶׁה שִׁירוּתָא הָוָה).
 סִיּוּמָא מְלָכָא מְשִׁיחָא הוּא, דְּהָא כְּרִין יִשְׁתַּפַּח
 שְׁלִימוֹ בְּעֵלְמָא, מַה דְּלֹא הָוָה כֵּן לְדָרִי דָרִין.
 בְּהִיּוּא זְמַנָּא יִשְׁתַּפַּח שְׁלִימוֹ לְעֵילָא וְתַתָּא,
 וְיַהוּן עֲלֵמִין כְּלָהּוּ בְּזוּוּגָא חַד, כְּרִין כְּתִיב (זכריה
 יד) בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְי' אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

משום כֶּף לֹא צָרִיף לְהִיּוֹת חוּצָץ
 בֵּינוּ וּבֵין הַקִּיר, וּפְרָשׁוּהָ.
 מִי שְׁעוּמַד בְּתַפְלָה צָרִיף לְסִדְרָא
 שְׂבַח רְבוּנוּ בְּתַחֲלָה, וְאַחַר כֶּף
 יִבְקַשׁ בְּקִשְׁתּוֹ. שְׁהֵרִי מֹשֶׁה כֶּף
 אָמַר בְּתַחֲלָה, אַתָּה הַחֲלוֹת וְגו',
 וּלְבַסּוֹף אָעֲבַרְהָ וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה
 אָמַר, מַה שׁוּנָה כָּאֵן שְׂפַתּוֹב אֲדַנְי
 בְּהַתְחַלָּה, בְּאֶלְיָף דְּלִ"ת נו"ן
 יו"ד, וּלְבַסּוֹף יְהו"ה, וְקוּרְאִים
 אֱלֹהִי"ם? אֶלָּא הַסִּדּוּר כֶּף הוּא -
 מְלַמְטָה לְמַעְלָה, וּלְהַכְלִיל מֵדַת
 יוֹם בְּלִילָה וּמֵדַת לַיְלָה בְּיוֹם,
 וּלְזוּוּגָא כְּחֻדָּא כְּדָקָא יָאוּי.

אַתָּה הַחֲלוֹת לְהִרְאוֹת אֶת עֲבָדֶיךָ.
 מַה הִרְאוּשִׁית כָּאֵן? אֶלָּא וְדָאִי
 מֹשֶׁה רֵאשִׁית הִזְהָ בְּעוֹלָם לְהִיּוֹת
 שְׁלָם בְּכָל. וְאִם תֹּאמַר, יַעֲקֹב
 הִזְהָ שְׁלָם, וְהָאִילָן הַשְּׁתֵּלָם
 לְמַטָּה כְּמוֹ לְמַעְלָה - כֶּף זֶה
 בְּוִדָאִי, אֲבָל מַה שְׁהִיָּה לְמֹשֶׁה
 לֹא הִזְהָ לְאָדָם אַחַר, שְׁהֵרִי
 הַתַּעֲטֵר בְּשִׁלְמוֹת יִתְרָה בְּכַמְהָ
 אֲלָפִים וּרְבַבּוֹת מִיִּשְׂרָאֵל,
 בְּתוֹרָה, בְּמִשְׁכָּן, בְּכַהֲנִים,
 בְּלוּיִם, בְּשָׁנִים עֶשֶׂר שְׁבַטִים,
 גְּדוּלִים מְמַנִּים עֲלֵיהֶם, בְּשַׁבְעִים
 סְנֵהֲדָרִין. הוּא הַשְּׁתֵּלָם בְּגוּף
 שְׁלָם. אַהֲרֹן לִימִין, נַחֲשׁוֹן
 לְשְׂמָאל, וְהוּא בִּינֵיהֶם.

משום זֶה אֶת גְּדֻלָּךְ, מִימִין, זֶה
 אַהֲרֹן. וְאֶת יְדֶךָ הַחֲזֹקָה,
 מְשֻׁמָּאל, זֶה נַחֲשׁוֹן. וְהֵרִי
 נִתְבָּאֵר. מִשׁוּם כֶּף מֹשֶׁה הִזְהָ
 רֵאשִׁית בְּעוֹלָם. וְאִם תֹּאמַר, מִי
 הִזְהָ הַסִּיּוּם (שְׁהֵרִי מֹשֶׁה הִזְהָ הִרְאוּשִׁית)?
 הַסִּיּוּם הוּא מְלָכָא מְשִׁיחָא, שְׁהֵרִי
 אֲזַ תְּמַצָּא שְׁלִמוֹת בְּעוֹלָם מַה
 שְׁלֹא הִזְהָ כֵּן לְדוּרֵי דוֹרוֹת.
 בְּאוֹתוֹ זְמַן תְּמַצָּא שְׁלִמוֹת
 לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, וְיַהוּי הַעוֹלָמוֹת
 כְּלָם בְּזוּוּגָא אֶחָד, וְאֲזַ כְּתוּב (זכריה
 יד) בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד
 וּשְׁמוֹ אֶחָד.

וַיֹּאמֶר יי' אֵלַי רַב לָךְ אֵל תּוֹסֵף וְגו' (דברים ד)
 אָמַר רַבִּי חֲזִי, אָמַר לִיָּה קִדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא לְמִשָּׁה, מִשָּׁה, רַב לָךְ דְּאִזְדִּיּוּגַת
 בְּשַׁכְּינְתָּא, מִפְּאֵן וּלְהִלָּאָה אֵל תּוֹסֵף, רַבִּי
 יִצְחָק אָמַר, רַב לָךְ בְּנֵהִירוֹ דְּשִׁמְשָׁא דְהָהוּ
 גַבְרָ, אֵל תּוֹסֵף, דְּהָא זְמַנָּא דְּסִיְהָרָא מְטָא,
 וְסִיְהָרָא לָא יְכִיל לְאַנְהָרָא, עַד דִּיתְקַנְיֵשׁ
 שְׁמִשָּׁא. אָבֵל וְצוֹ אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְחִזְקִהוּ
 וְאַמְצִהוּ. אֲנִתְ דְּהוּא שְׁמִשָּׁא, בְּעֵי לְאַנְהָרָא
 לְסִיְהָרָא, וְהָא אֲתַמַּר.

וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי רַב לָךְ אֵל תּוֹסֵף
 וְגו'. אָמַר רַבִּי חֲזִי, אָמַר לִו
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ- הוּא לְמִשָּׁה,
 מִשָּׁה, רַב לָךְ שְׁהַדְיוּגַת בְּשַׁכְּינְהוּ,
 מִפְּאֵן וְאִילָף אֵל תּוֹסֵף. רַבִּי
 יִצְחָק אָמַר, רַב לָךְ בְּאִוֹר הַשְּׁמֶשׁ
 שְׁהִיָּה לָךְ, אֵל תּוֹסֵף, שְׁהִרִי זְמַן
 הַלְבָנָה הַגִּיעַ, וּלְבָנָה לֹא יִכּוּלָּה
 לְהֵאִיר עַד שִׁיתְפַּנֵּס הַשְּׁמֶשׁ.
 אָבֵל, וְצוֹ אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְחִזְקִהוּ
 וְאַמְצִהוּ. אֲתָה, שְׁהוּא הַשְּׁמֶשׁ,
 צְרִיךְ לְהֵאִיר לְלְבָנָה, וְהִרִי
 נִתְבָּאֵר.

וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּינִי אֱלֹהֵיכֶם וְגו' (דברים ד)
 רַבִּי יוֹסִי אָמַר (תהלים קמד)
 אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁפְכָה לֹו וְגו'. אֲשֶׁרִי
 הָעַם שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּחַר
 בָּהֶם מִכָּל עַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
 וּמִזְלוֹת, וְהַעֲלָה אוֹתָם לְגוּרְלוֹ
 וּבְרַכָּם בְּבְרַכְתּוֹ, בְּכַרְפַּת שְׁמוֹ,
 זְהוּ שִׁכְתוּב (ישעיה סא) כִּי הֵם זִרְע
 בְּרַךְ ה', בְּרַךְ ה' מִמֶּשׁ.

וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּה' אֱלֹהֵיכֶם
 וְגו'. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, (תהלים קמד)
 אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁפְכָה לֹו וְגו'. אֲשֶׁרִי
 הָעַם שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּחַר
 בָּהֶם מִכָּל עַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
 וּמִזְלוֹת, וְהַעֲלָה אוֹתָם לְגוּרְלוֹ
 וּבְרַכָּם בְּבְרַכְתּוֹ, בְּכַרְפַּת שְׁמוֹ,
 זְהוּ שִׁכְתוּב (ישעיה סא) כִּי הֵם זִרְע
 בְּרַךְ ה', בְּרַךְ ה' מִמֶּשׁ.

תָּא חֲזִי, כָּל שְׂאֵר עַמִּין דְּעֵלְמָא, יְהִב לֹון
 קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְרַבְרַבִּי מְמַנָּן, דְּשִׁלְטִין
 עֲלֵיהוּ. וַיִּשְׂרָאֵל אַחִיד לֹון קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 לְעַדְבֵיָה, לְחוּלְקֵיה, לְאַתְאַחְדָּא בֵיה מִמֶּשׁ.
 וְיַהִיב לֹון אוּרִייתָא קִדְשָׁא, בְּגִין לְאַתְאַחְדָּא
 בְּשַׁמִּיָּה, (דף רס"א ע"א) וְעַל דָּא וְאַתֶּם הַדְּבָקִים
 בֵּינִי, וְלֹא בְּמַמְנָא אַחְרָא כְּשְׂאֵר עַמִּין, וְהָא
 אוּקְמוּהָ בְּכַמְהָ אַתְר.

בָּא וַרְאָה, אֶת כָּל שְׂאֵר עַמִּי
 הַעוֹלָם נִתְּן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 לְמַמְנִים גְּדוֹלִים שְׁשׁוּלְטִים
 עֲלֵיהֶם, וְאֶת יִשְׂרָאֵל אַחִיד
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְגוּרְלוֹ
 וּלְחֻלְקוֹ, לְהַאֲחִז בּוֹ מִמֶּשׁ. וְנִתְּן
 לְהֶם תּוֹרָה קְדוּשָׁה כְּדִי לְהַאֲחִז
 בְּשְׁמוֹ, וְעַל זֶה וְאַתֶּם הַדְּבָקִים
 בַּה', וְלֹא בְּמַמְנָה אַחַר כְּשְׂאֵר
 הָעַמִּים, וְהִרִי פְּרוּשָׁה בְּכַמְהָ
 מְקוּמוֹת.

וַיְדַבֵּר יי' אֲלֵיכֶם מִתּוֹךְ הָאֵשׁ קוֹל דְּבָרִים אַתֶּם
 שׁוֹמְעִים וְגו' (דברים ד) אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
 הָאִי קָרָא אִית לְאַסְתְּפִלָּא בֵיה, קוֹל דְּבָרִים,
 מָאִי קוֹל דְּבָרִים. אֶלָּא קוֹל דְּאַקְרִי דְּבוּר, דְּכָל
 דְּבוּרָא בֵיה תְּלִיא. וְעַל דָּא כְּתִיב, וַיְדַבֵּר ה'
 אֲלֵיכֶם, דְּהָא דְּבוּר בְּאַתְר דָּא תְּלִיא, לְהָאִי
 אַקְרִי קוֹל דְּבָרִים.

וַיְדַבֵּר ה' אֲלֵיכֶם מִתּוֹךְ הָאֵשׁ
 קוֹל דְּבָרִים אַתֶּם שְׁמַעִים וְגו'
 (דברים ד). אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
 בְּפִסּוּק זֶה יֵשׁ לְהַסְתְּפִלָּ. קוֹל
 דְּבָרִים, מָה זֶה קוֹל דְּבָרִים?
 אֶלָּא קוֹל שְׁנַקְרָא דְּבוּר, שְׁכָל
 דְּבוּר תְּלוּי בּוֹ. וְעַל זֶה כְּתוּב
 וַיְדַבֵּר ה' אֲלֵיכֶם, שְׁהִרִי דְּבוּר
 בְּמִקּוּם זֶה תְּלוּי, לְזֶה נְקָרָא קוֹל
 דְּבָרִים.

אַתֶּם שׁוֹמְעִים, דְּשְׁמִיעָה לָא תְּלִיא אֶלָּא

אַתֶּם שְׁמַעִים, שְׁשְׁמִיעָה לֹא

בְּהַאִי. בְּגִין דְּשְׁמִיעָה בְּדְבוּר תְּלִיא. וּבְגִין כְּךָ
אַתֶּם שׁוֹמְעִים. (כ"א אַתֶּם שׁוֹמְעִים, דְּשְׁמִיעָה בְּדְבוּר תְּלִיא)
וְהָא אִוְקְמוּהָ, (שמות כא) וְרַצַּע אֲדָנְיוּ אֶת אֲזִנּוּ
בַּמְרַצַּע, בְּגִין דְּפָגִים אַתְרָא דְּאֶקְרִי שְׁמִיעָה,
וְהוּא דְּבוּר וְהוּא שְׁמִיעָה.

קוּל דְּבָרִים אַתֶּם שׁוֹמְעִים וְתַמוּנָה אֵינְכֶם
רוֹאִים. מָאִי וְתַמוּנָה. כְּמָה דְּאֶת אֶמְר
(במדבר יב) וְתַמוּנַת יְיָ יִבִּיט. דְּבָר אַחַר וְתַמוּנָה,
דָּא קוּל פְּנִימָאָה, דְּלֹא הָוָה מִתְחַזֵּי כְּלָל.
זוּלְתֵי קוּל, דָּא קוּל אַחְרָא דְּקֶאֱמָרְן. וְתַמוּנָה,
אַמְאִי אֶקְרִי הָכִי. בְּגִין דְּכָל תְּקוּנָא דְּגוּפָא
מִינֵיהּ נִפְקָא.

וְאִי תִימָא אַחְרָא אֶקְרִי הָכִי נְמִי. אֵין. דְּהֵאִי
אַחְרָא תְּקוּנָא דְּלְתַתָּא מִינֵיהּ נִפְקָא,
וּבְגִין כְּךָ, ה' עֲלָאָה ה' תַּתָּאָה, ה' עֲלָאָה,
קוּל גְּדוּל וְלֹא יִסָּף, דְּלֹא פְּסָקִי מִבּוּעֵי
לְעֲלָמִין, וְכָל אֵינּוֹן קוּלוֹת תַּמָּן אֲשַׁתְּכַחוּ כַּד
אֲתִיִּיהִיבַת אוּרִייתָא לְיִשְׂרָאֵל. וְכֹלָא נִפְקָא
מֵהֵוּא קוּל פְּנִימָאָה דְּכֹלָא, בְּגִין דְּבִיָּה תְּלִיא
מִלְתָּא.

הֵאִי דְּאֶקְרִי מְשִׁנָּה תוֹרָה, מְשִׁנָּה מְפִי עֲצָמו
אַמְרָן. וְהָא אוּקִימָנָא מְלָה. אַמְאִי הָכִי.
אַלָּא חֲכָמָה עֲלָאָה, כְּלָלָא דְּאוּרִייתָא אַתְקִרִי,
וּמְנָה נִפְקָא כְּלָא, בְּהֵוּא קוּל פְּנִימָאָה.
לְבַתָּר מִתְיַשְׁבָּא כְּלָא וְאַתְאַחַד, בְּאַתָּר דְּאֶקְרִי
עֵץ הַחַיִּים, וּבִיָּה תְּלִיא כְּלָל וּפְרִט, תוֹרָה
שְׁבַכְתָּב וְשְׁבַעֲל פְּהָ, וְהוּא אֶקְרִי תוֹרָה
וּמְשִׁנָּה תוֹרָה. בְּקַדְמִיתָא גְבוּרָה דְּלֹא פְּסִיק,
וְהַשְׁתָּא כְּלָא כְּחֻדָּא. בְּגִין כְּךָ הָכָא בְּאֵלִין
עֲשֻׁרַת הַדְּבָרוֹת, כְּלָא רְשִׁים בְּוֹא"ו, וְלֹא
תְּנַאָף, וְלֹא תְּגָנוּב, וְלֹא תַעֲנֶה, וְלֹא תַחְמוּד,
וְלֹא תַתְּאוּהָ, וְהָא אוּקְמוּהָ.

אַמְר רַבִּי יוֹסִי, מָאִי וְלֹא תַתְּאוּהָ, פִּינּוֹן דְּכַתִּיב

תְּלוּיָה אֲלֵא בְּזָה, מְשׁוּם
שְׁשִׁמְיעָה תְּלוּיָה בְּדְבוּר, וּמְשׁוּם
כְּךָ אַתֶּם שְׁמִיעִים. (אַתֶּם שְׁמִיעִים,
שְׁשִׁמְיעָה תְּלוּיָה בְּדְבוּר) וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ,
(שמות כא) וְרַצַּע אֲדָנְיוּ אֶת אֲזִנּוּ
בַּמְרַצַּע, מְשׁוּם שְׁפָגַם מְקוּם
שְׁנַקְרָא שְׁמִיעָה, וְהוּא דְּבוּר וְהוּא
שְׁמִיעָה.

קוּל דְּבָרִים אַתֶּם שְׁמִיעִים וְתַמוּנָה
אֵינְכֶם רֹאִים. מַה זֶה וְתַמוּנָה?
כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (במדבר יב) וְתַמוּנַת ה'
יִבִּיט. דְּבָר אַחַר וְתַמוּנָה - זֶה קוּל
פְּנִימִי שְׁלֵא הִיָּה נְרָאָה כְּלָל.
זוּלְתֵי קוּל, זֶה קוּל אַחַר שְׁאֲמָרְנוּ.
וְתַמוּנָה, לְמָה נִקְרָא כְּךָ? מְשׁוּם
שְׁכָל תְּקוּן הַגּוּף יוֹצֵא מִמֶּנָּה.

וְאִם תֵּאמְרוּ, אַחַר נִקְרָא גַם כְּךָ -
כֵּן. שְׁזָה הַאֲחַר הַתְּקוּן שְׁלִמְטָה
מִמֶּנּוּ יוֹצֵא. וּמְשׁוּם זֶה ה' עֲלִיוּנָה
ה' תַּחְתּוּנָה. ה' עֲלִיוּנָה - קוּל
גְּדוּל וְלֹא יִסָּף (דברים ה), שְׁלֵא
פּוֹסְקִים הַמְּבּוּעִים לְעוֹלָמִים, וְכָל
אוּתֶם קוּלוֹת נִמְצָאִים שִׁם
כְּשֶׁנִּתְּנָה תוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, וְהַכֵּל
יוֹצֵא מֵאוּתוֹ קוּל פְּנִימִי שֶׁל הַכֵּל,
מְשׁוּם שְׁבוּ תְּלוּי הַדְּבָר.

זֶה שְׁנַקְרָא מְשִׁנָּה תוֹרָה, מְשִׁנָּה
מְפִי עֲצָמו אֶמְר אוּתֶם, וְהָרִי
בְּאַרְנוּ אֶת הַדְּבָר. לְמָה כְּךָ? אֲלֵא
חֲכָמָה עֲלִיוּנָה, כְּלָל הַתּוֹרָה
נִקְרָאת, וּמִמֶּנָּה הַכֵּל יוֹצֵא בְּאוּתוֹ
קוּל פְּנִימִי. אַחַר כְּךָ הַכֵּל מִתְיַשְׁב
וּמִתְאַחַד בְּמְקוּם שְׁנַקְרָא עֵץ
הַחַיִּים, וּבוּ תְּלוּי כְּלָל וּפְרִט,
תוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַעֲל פְּהָ,
וְהוּא נִקְרָא תוֹרָה וּמְשִׁנָּה תוֹרָה.
בְּהַתְּחֵלָה גְבוּרָה שְׁלֵא פּוֹסְקַת,
וְעַכְשָׁו הַכֵּל כְּאַחַד. מְשׁוּם כְּךָ
כָּאן בְּאוּתֶם עֲשֻׁרַת הַדְּבָרוֹת, הַכֵּל
רְשׁוּם בְּוֹא"ו, וְלֹא תֵּאנָף, וְלֹא
תְּגַנֵּב, וְלֹא תַעֲנֶה, וְלֹא תַחְמוּד,
וְלֹא תַתְּאוּהָ, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ.

אַמְר רַבִּי יוֹסִי, מַה זֶה וְלֹא
תַתְּאוּהָ, פִּינּוֹן שְׁכַתוּב וְלֹא תַחְמוּד,

שְׁהָרִי בְּזֶה מִסְפִּיק? אָמַר לוֹ, אֲשֶׁרִי בְּעֲלֵי הָאֲמַת, חֲמִידָה דְרָגָה אַחַת, תְּאֹהֶה דְרָגָה אַחֶרֶת. חֲמִידָה - שְׂאֵם יְכוּל, הוּלֵף לְקַחַת אֶת שְׁלוֹ מִשּׁוּם אוֹתָהּ חֲמִידָה שְׁלֶקַח, הוּלֵף לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה. תְּאֹהֶה לֹא כֶּף, שְׁהָרִי אֶפְלוּ שְׁלֹא יִקַּח דְרָף לְלַכַּת אַחֲרֵי זֶה, וְהָרִי פֶרְשׁוּהָ הַחֲבָרִים.

אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי, לְמָה לֹא כְּתוּב וְלֹא תִרְצַח, כְּמוֹ הָאֲחֵרִים הִלְלוּ? אָמַר לוֹ, מִשּׁוּם שְׁדַרְגַּת הַדִּין תְּלוּיָהּ בְּגִבּוּרָה, וְלֹא בְּמִקּוּם הַרְחָמִים, וּמִשּׁוּם זֶה לֹא כְּתוּב וְא"ו בְּלֹא תִרְצַח. וּמִשּׁוּם שְׁצָרִיכִים חֲמֵשׁ וְי"ס, הַתּוֹסֵף וְא"ו וְלֹא תִתְאֹהֶה, שְׁהָרִי בְּלֹא תִרְצַח לֹא צָרִיף לְשִׁים וְא"ו, וְהַתּוֹסֵף כְּאֵן.

שָׁמַע רַבִּי פִּנְחָס שֵׁיבֵב אַחֲרָיו וּנְשָׁקוּ. בְּכָה וַחֲיִידָה. אָמַר, גּוֹר אַרְיָה, אֵין מִי שֵׁיַעֲמַד לְפָנָיִהּ, מִי יְכוּל לַעֲמַד לְפָנָיו וְאָבִיו בְּעוֹלָם. אֲשֶׁרִי חֲלָקָם שֶׁל הַצְּדִיקִים, וְאֲשֶׁרִי חֲלָקִי בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא שְׁזִכִּיתִי לָזֶה. עַל זֶה כְּתוּב, (אִיּוֹב כב) יִרְאוּ צְדִיקִים וַיִּשְׁמְחוּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, קָרַב אֶתָּה וּשְׁמַע וּגו'. בָּא וּרְאֵה, בְּשַׁעֲרֵי שְׁנֵתָנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, כָּל הַקּוֹלוֹת נִמְצְאוּ, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶף, וְזֶה מִתּוֹךְ זֶה נִרְאֶה, וְדַבּוּר שֶׁל זֶה יֵצֵא מִתּוֹךְ הַעֲלִיּוֹן שְׁמַעֲלִינוּ. וְזֶהוּ סוּד הַפְּתוּב פְּנִים בְּפָנִים דְּבָר ה' עִמָּכֶם בְּהַר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ. שְׁדַבּוּר יֵצֵא, וְדַבּר מִתּוֹךְ אֵשׁ וְשִׁלְהֵבֶת שְׁדַחָה אוֹתוֹ הַחוּצָה בְּדַפְּקָה שֶׁל רוּחַ וּמִים שְׁנוֹתָנִים כַּח. שְׂאֵשׁ וְרוּחַ וּמִים מִתּוֹךְ שׁוֹפָר שְׁכוּלָל אֶת כָּלֶם יוֹצְאִים, וַיִּשְׂרָאֵל הַתִּרְחָקוּ מִפְּסֵד זֶה.

וְלֹא תִחַמּוּד, דְּהָא בְּהָאֵי סִגְיָה. אָמַר לִיָּה, זְכָאִין אֵינּוֹן מְאָרִי קְשׁוּט. חֲמִידָה חַד דְּרָגָא. תְּאֹהֶה דְרָגָא אַחֶרֶא. חֲמִידָה, דְּאֵי יְכוּל, אֲזִיל לְמִיסַב דִּילִיָּה בְּגִין הֵהִיא חֲמִידָה דְנִקְט, אֲזִיל לְמַעַבְדַּ עוֹבְדָא. תְּאֹהֶה, לָאו הָכִי. דְּהָא אֶפְלוּ דְלֹא יִנְקוּט אוֹרְחָא לְמַהֵךְ אַבְתְּרִיָּה, וְהָא אוֹקְמוּהָ חֲבָרִיָּא.

אָמַר לִיָּה רַבִּי יוֹסִי, אָמַאי לָא כְּתִיב וְלֹא תִרְצַח, כְּהִנֵּי אַחֲרִינִי. אָמַר לִיָּה בְּגִין דְּרָגָא דְרִינָא בְּגִבּוּרָה תְּלִיָא, וְלֹא בְּאֶתְרִ דִּרְחָמִי, בְּגִין כֶּף לֹא תִרְצַח לֹא כְּתִיב בִּיָּה וְא"ו. וּבְגִין דְּבַעֲיִין חֲמִשָּׁה וְיִין אֶתּוֹסֵף וְא"ו וְלֹא תִתְאֹהֶה, דְּהָא בְּלֹא תִרְצַח לֹא בְּעֵי לְמִשְׁרֵי וְא"ו, וְאֶתּוֹסֵף הֵכָא.

שָׁמַע רַבִּי פִּנְחָס דִּיתִיב אַבְתְּרִיָּה, וּנְשָׁקִיָּה. בְּכָה וַחֲיִידָה. אָמַר גּוֹר אַרְיָה, לִית מָאן דְּקָאִים קַמִּיָּהּ, מָאן יְכוּל לְקַיִמָא קַמִּיָּהּ וְאָבִוּהָ בְּעֶלְמָא. זְכָאֶה חוּלְקִיָּהוֹן דְּצַדִּיקָא, וְזְכָאֶה חוּלְקִי בְּהָאֵי עֶלְמָא, וּבְעֶלְמָא דְאֶתִי, דְּזַכִּינָא לְהָאֵי. עַל דָּא כְּתִיב, (אִיּוֹב כב) יִרְאוּ צְדִיקִים וַיִּשְׁמְחוּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (דְּבָרִים ה) קָרַב אֶתָּה וּשְׁמַע וּגו'. תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲרֵי דְאֶתִיָּהִיבֶת אוֹרִיָּיתָא לְיִשְׂרָאֵל, כְּלֵהוּן קוֹלוֹת אֲשֶׁתְּכַחוּ. וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יִתִּיב עַל כּוּרְסֵיָא, וְדָא מְגוּ דְדָא אֶתְחַזִּי, וּמְלוּלָא דְדָא נְפִיק מְגוּ עֶלְאָה דְעֶלְיָה, וְדָא הוּא רְזָא דְכְּתִיב, (דְּבָרִים ה) פְּנִים בְּפָנִים דְּבָר יי' עִמָּכֶם בְּהַר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ, דְּמְלוּלָא נְפָקָא, וּמְלִיל מְגוּ אֲשָׁא וְשִׁלְהוּבָא, דְדַחִי לִיָּה לְבָר, בְּדַפְּיקוּ דְרוּחָא וּמִיָּיָא, דִּיהִבִּין חִילָא. דְאֲשָׁא וְרוּחָא וּמִיָּיָא, מְגוּ שׁוֹפָר, דְאִיְהוּ כְּלִיל לְכֵלְהוּ נְפִיק. וַיִּשְׂרָאֵל אֶתְרַחֲקוּ מִדְּחִילוּ דָא.

ומשום כך, ואת תדבר אלינו. לא רוצים בכח עליון שלמעלה, אלא במקום של הנקבה ולא יותר, ואת תדבר אלינו וגו'. אמר משה, ודאי החלשתם את פחי, החלשתם כח אחר, שאלמלא לא התרחקו ישראל וישמעו כל אותו דבר כמו בפתלה, לא היה יכול העולם להיות חרב אחר כך, והם היו קימים לדורי דורות.

שהרי בשעה ראשונה מתו. מה הטעם? משום שפך צריך, שהרי עץ המות גרם. אחר שחיו וקמו והתברו ורצה הקדוש ברוך הוא להכניסם לעץ החיים שעומד על אותו עץ המות כדי להיות קימים לעולמים, התרחקו ולא רצו, ואז נחלש פח משה עליהם ונחלש כח אחר. אמר הקדוש ברוך הוא, אני רציתי לקיים אתכם במקום עליון ולהדבק בחיים - אתם רציתם מקום ששרויה הנקבה, ולכן לך אמר להם וגו'. כל אחד ילך לנקבה שלו ויתיחד עמה.

ועם כל זה, פיון שישאל לא עשו אלא בפחד עליון שהיה עליהם, לא נאמר עליהם, אלא מי יתן והיה לבכם זה להם וגו'. מפאן למדנו, כל מי שעושה דבר, ולבו ורצונו לא שם בצד הרע, אף על גב שהוא רע - הואיל ולא עשה ברצון, לא שורה עליו ענש, ולא כאדם אחר, והקדוש ברוך הוא לא דן אותו לרע.

ואתה פה עמד עמדי. מפאן נפרד מכל וכל מאשתו, ונדבק ועלה במקום אחר של הזכר, ולא בנקבה. אשרי חלקו של משה, נביא האמת, שזכה לדרגות עליונות, מה שלא זכה אדם אחר לעולמים. ועל זה

ובגין כך, ואת תדבר אלינו, לא בעינן בתוקפא עלאה דלעילא, אלא מאתר דנוקבא ולא יתיר, ואת תדבר אלינו וגו'. אמר משה ודאי חלשתון חילא דילי, חלשתון חילא אחרא, דאלמלא לא אתרחקו ישראל, וישמעון כל (דף רס"א ע"ב) ההיא מלה כד בקדמיתא, לא הוה יכול עלמא למהוי חריב לבתר, ואינון הוו קיימין לדרי דרין.

דהא בשעתא קדמיתא מיתו. מאי טעמא. בגין דהכי אצטריך, דהא אילנא דמותא גרים. לבתר דחיו וקמו וקא סגו, ובצא קדשא בריך הוא לאעלא לון לאילנא דחיי, דקאים על ההוא אילנא דמותא, בגין למהוי קיימין לעלמין, אתרחק ולא בעון, פדין אתחלש חילא דמשה עליהו, ואתחלש חילא אחרא. אמר קדשא בריך הוא, אנא בעינא לקיימא לכו באתר עלאה, ולא תדבקא בחיים, אתון בעיתון אתר דנוקבא שריא. ובגין כך, לך אמור להם וגו'. כל חד יהי לנוקביה, ויתיחד בה.

ועם כל דא, פיון דישאל לא עבדו, אלא בדחילו עלאה דהוה עליהו, לא אתמר עליהו, אלא מי יתן והיה לבכם זה להם וגו'. מפאן אוליפנא, כל מאן דעביד מלה, ולבא ורעותיה לא שוי לסטרא בישא, אף על גב דאיהו ביש, הואיל ולא עביד ברעותא, עונשא לא שריא עליה. ולא כבר נש אחרא. וקודשא בריך הוא לא דאין ליה לביש.

ואתה פה עמוד עמדי. (דברים ה) מהכא, אתפרש מפל וכל, מאתתיה, ואתדבק ואסתלק באתר אחרא דדכורא, ולא בנוקבא. זכאה חולקא דמשה נביאה מהימנא, דזכה לדרגין עלאין, מה דלא זכה בר נש אחרא לעלמין.

כְּתוּב, (קהלת ז) טוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יִמְלֹט מִמְּנָה. מֵה זֶה טוֹב? זֶה מִשָּׁה, שְׁכַתוּב (שמות ב) כִּי טוֹב הוּא. וּמִשׁוּם שֶׁהִיא טוֹב, עָלֶיהָ לְדַרְגָּה אַחֲרַת עֲלִיּוֹנָה. וְעַל זֶה כְּתוּב (שם א) כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא. עוֹמֵד עָלָיו דּוֹקֵא. מֵה הַטַּעַם? מִשׁוּם כִּי טוֹב הוּא, וְטוֹב הוּא זָכָר.

וְאִם תֹּאמַר שֶׁהָרִי אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָרִי דָּוִד שְׁכַתוּב בּוֹ טוֹב, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמואל א טו) וְטוֹב רָאִי, לְמַה לֹּא הָיָה יוֹתֵר? אָמַר לוֹ, כְּתוּב וְטוֹב רָאִי. טוֹב רָאִי זֶה שֶׁהוּא מֵרָאֵה לְהַסְתַּפֵּל, כִּפּוּ הָיָה דָּוִד. טוֹב רָאִי - הָיָה טוֹב שֶׁהוּא מֵרָאֵה. וּבְמִשָּׁה כְּתוּב טוֹב הוּא, מִמֶּשׁ וְכֵאֵן טוֹב רָאִי, וְעַם כָּל זֶה בְּשִׁנְיָהֶם הָיָה אַחֲזוּ, שֶׁהָרִי זֶה בְּזֶה אַחֲזוּ. וּמִשָּׁה, אַחֲרֵי שֶׁהִיא טוֹב, עָלֶיהָ לְהִיּוֹת גּוֹפֵא אִישׁ. (דברים א) אִישׁ הָאֱלֹהִים. (במדבר יב) וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנּוּ מָאֵד.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכָל מַעֲשֵׂי צְרִיף הָאָדָם לְשִׁים פְּנִגְדוֹ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהָרִי בְּאֶרְצוֹ אֶת הַדְּבָר. רַבִּי יְהוּדָה לְטַעְמוֹ. שֶׁאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ יְכוֹן לְשַׁלֵּשׁ דְּבָרִים, וְעֲלִיּוֹן מִכָּל זֶה הַתַּפְּלָה. וְאִם עַל גַּב שְׁתַּפְּלָה יוֹתֵר עֲלִיּוֹנָה מִהַפֵּל, שְׁנֵי חֲבָרִים אוֹ שְׁלֹשָׁה שְׁעוֹסְקִים בְּדִבְרֵי תוֹרָה, שֶׁהָרִי לֹא יִפְחָדוּ, כִּי הַשְּׂכִינָה (ולְמַעַל מִמֶּה תַּפְּלָה, וְעֲלִיּוֹנָה מִכָּל, חֲבָרִים בְּדִבְרֵי תוֹרָה. שֶׁהָרִי הַשְּׂכִינָה) מִשְׁתַּתְּפֵת עִמָּם.

(כפ' זח טו) רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי חִיָּא הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתוּב (בראשית א) וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוּת עוֹר. וְכִי עַד עֲכָשׁוּ מִפְּשָׁטִים הָיוּ מְאוֹתוֹ הָעוֹר? כֵּן. אֲלֵא כִּלִּי לְבוּשֵׁי כְבוֹד הָיוּ. אָמַר לוֹ רַבִּי

עַל דָּא כְּתִיב, טוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יִמְלֹט מִמְּנָה. מֵאִי טוֹב. דָּא מִשָּׁה. דְּכְתִיב, (שמות ב) כִּי טוֹב הוּא. וּבְגִין דְּהוּה טַב, סְלִיק לְדַרְגָּא אַחֲרָא עֲלָאָה. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שמות ג) כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא, עוֹמֵד עָלָיו דִּיִּיקָא. מֵאִי טַעְמָא. בְּגִין כִּי טוֹב הוּא, וְטוֹב הוּא דְּכוּרָא.

וְאִי תִימָא, דְּהָא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָא דָּוִד דְּכְתִיב בֵּיה טוֹב, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (שמואל א טו) וְטוֹב רָאִי, אָמַר לָא הָוּה יְתִיר. אָמַר לִיה וְטוֹב רָאִי כְּתִיב. טוֹב רָאִי, דָּא דְּאִיהוּ חִיזוּ לְאַסְתַּפְּלָא, הָכִי הָוּה דָּוִד. טוֹב רָאִי, הָוּה טוֹב דְּאִיהוּ חִיזוּ. וּבְמִשָּׁה כְּתִיב טוֹב הוּא מִמֶּשׁ, וְהָכָא טוֹב רָאִי. וְעַם כָּל דָּא, בְּתַרְוִייהוּ הָוּה אַחִיד, דְּהָא דָּא בְּדָא אַחִיד. וּמִשָּׁה לְבִתֵּר דְּהוּה טַב, סְלִיק לְמַהוּי גּוֹפָא אִישׁ. (דברים כ"א) אִישׁ הָאֱלֹהִים, (במדבר יב) וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנּוּ מָאֵד. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכָל עוֹבְדֵי, בְּעֵי בַר נֶשׁ לְשׁוּאָה לְקַבְּלִיהָ לְקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא, וְהָא אוֹקִימָנָא מְלָה. רַבִּי יְהוּדָה לְטַעְמִיהָ, דְּאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָאִי מָאן דְּאָזִיל בְּאַרְחָא, יְכוּוֹן לְתַלְתַּת מַלְיָן, וְעֵילָא מְנַהוֹן צְלוּתָא, וְאִם עַל גַּב דְּצְלוּתָא יְתִיר עֲלָאָה מִכָּל, תְּרִי חֲבָרִי אוֹ תַלְתָּא דְּלַעָאן בְּמַלְי דְּאוּרִייתָא. דְּהָא לֹא מִסְתַּפִּי, בְּגִין דְּשְׂכִינְתָּא (כ"א) וְעֵילָא מְנַהוֹן צְלוּתָא, וְעֵילָא מִכָּל, חֲבָרִיא כְּמַלְי דְּאוּרִייתָא. דְּהָא שְׂכִינְתָּא) אֲשֶׁתַּתְּפָא בְּהַדְרִייהוּ.

(כ"א) רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי חִיָּא הָיוּ אֶזְלֵי בְּאַרְחָא, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר (כ"א) חִיָּא, כְּתִיב, (בראשית ג) וַיַּעַשׂ יי' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוּת עוֹר. וְכִי עַד הַשְּׁתָּא פְּשִׁטֵי הָיוּ מִהֵוּא עוֹר. אִין. אֲלֵא מָאֲנִי לְבוּשֵׁי יְקָר הָיוּ. אָמַר לִיה רַבִּי חִיָּא, אִי הָכִי לֹא אֲתַחֲזוּן לְהוּ אֶפִּילוּ

חַיִּיא, אִם כִּף לֹא רָאוּי לָהֶם אֶפְלוּ
כְּתָנוּת עוֹר. וְאִם תֹּאמַר שְׁעַד
שְׁלֹא חָטְאוּ הַלְבִּישׁוּ אוֹתָם - לֹא.
אֲלֹא אַחַר שֶׁחָטְאוּ כְּתוּב (בראשית
א) וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹהִים לְאָדָם
וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוּ עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם וְגו' .
אָמַר לוֹ, כִּף זֶה בּוֹדְאִי. בְּהַתְחִלָּה
הָיָה כְּמוֹ שְׁלֹמְעָלָה, וּמִפְשָׁטִים
מֵהַגּוֹנִים שְׁלֹמְטָה, וְהָיָה הָאֹר
הָעֲלִיּוֹן סוֹבֵב עֲלֵיהֶם. אַחַר
שֶׁחָטְאוּ הַחַיִּימִים בְּצוּרוֹת הָעוֹלָם
הַזֶּה, וְהָעֵבִיר מֵהֶם הַצּוּרוֹת
שְׁלֹמְעָלָה. מֵה כְּתוּב? וַיַּעַשׂ ה'
אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוּת
עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם, מִצּוּרַת הָעוֹלָם
הַזֶּה. כְּתוּב (שמות כט) [וְאֵת אֲהֲרֹן] וְאֵת
בְּנָיו תִּקְרִיב וְהַלְבַּשְׁתָּם כְּתָנוּת.
שֵׁם כְּגוֹן עֲלִיּוֹן, כָּאֵן כְּגוֹן
תַּחְתּוֹן. שֵׁם כְּתָנוּת שֵׁשׁ, כָּאֵן
כְּתָנוּת עוֹר. וְאֵף עַל גֵּב שֶׁכֵּף
הוּא, הַיְפִי שֶׁל אוֹתָם לְבוּשִׁים
עֲלֵה עַל הַכֵּל.

וְהַתְּבַקְחָנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם (בראשית א).
(בְּצוּרַת) (בְּדַפּוּס) הָעוֹלָם הַזֶּה, מֵה
שְׁלֹא הָיָה קֶדֶם שֶׁהָיָה מִשְׁגִּיחִים
וּפּוֹקְחִים לְמַעְלָה, לְעֵתִיד לְבֹא
כְּתוּב (ישעיה מב) וְהוֹלַכְתִּי עוֹרִים
בְּדַרְךָ לֹא יָדְעוּ וְגו' . עֵתִיד
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לִפְקַח עֵינַיִם
שֶׁל אֲנָשִׁים לֹא חֲכָמִים,
וְלַהֲסַתְּפֵל בְּחֻכְמָה עֲלִיוֹנָה
וְלַהֲדַבֵּק בְּמָה שְׁלֹא נִדְבְּקוּ
בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּדִי שִׁדְעוּ אֵת
רַבּוֹנָם. אֲשֶׁרִי הַצְּדִיקִים שִׁיזְכּוּ
לְאוֹתָהּ חֻכְמָה, שְׂאִין חֻכְמָה
כְּאוֹתָהּ חֻכְמָה, וְלֹא יָדִיעָה
כְּאוֹתָהּ יָדִיעָה, וְלֹא דְבָקוּת
כְּאוֹתָהּ דְבָקוּת.

עַד שֶׁהָיָה הוֹלְכִים רָאוּ אוֹתָם
לִיסְטִים הוֹלְכִים אַחֲרֵיהֶם לְקַפֵּחַ
אוֹתָם. הַסְתַּפֵּל בְּהֶם רַבִּי אֶלְעָזָר.
כְּאוּ שְׁתֵּי חֵיזוֹת שְׂדָה וְהָרְגוּ
אוֹתָם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּרוּךְ
וְאִם תְּרוּץ לֹא תִפְשֵׁל, וְכְתוּב (תהלים

כְּתָנוּת עוֹר. וְכִי תִימָא דְעַד לֹא חָאבוּ אֶלְבִּישׁוּ
לָהּ, לֹא. אֶלֹא לְבַתֵּר דְּחָבוּ כְּתִיב, וַיַּעַשׂ יי'
אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוּת עוֹר וַיַּלְבִּישֵׁם
וְגו' .

אָמַר לֵיהּ, הָכִי הוּא וְדָאִי, בְּקַדְמִיתָא הוּוּ
כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיִלָא, וּמִתְפָּשְׁטִין מִן גּוּוֹנֵי
דְלַתְפָּתָא, וְהָיָה נְהוּרָא דְלַעֲיִלָא אֶסְחַר עֲלֵיהּ.
וּלְבַתֵּר דְּחָבוּ, אֶהְדַּר לוֹן בְּגוּוֹנֵי דְהָאִי עֲלֵמָא,
וְאֶעְפֵּר מִנֵּיהּ גּוּוֹנֵי דְלַעֲיִלָא. מֵה כְּתִיב. וַיַּעַשׂ
יי' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוּת עוֹר
וַיַּלְבִּישֵׁם מְגוּוֹנָא דְהָאִי עֲלֵמָא. כְּתִיב (שמות כט)
וְאֵת אֲהֲרֹן וְאֵת בְּנָיו תִּקְרִיב וְהַלְבַּשְׁתָּם כְּתָנוּת,
הֵתָם כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיִלָא. הֵכָא כְּגוּוֹנָא דְלַתְפָּתָא.
הֵתָם כְּתָנוּת שֵׁשׁ, הֵכָא כְּתָנוּת עוֹר. וְאֵף עַל
גֵּב דְאִיהוּ הָכִי, שְׁפִירָא דְאִינוּן לְבוּשִׁין סְלִיק
עַל כֵּלָא.

וְהַתְּבַקְחָנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם (בראשית ג) (בְּמִיפְסָא) (בְּעוֹפְשָׂא)
דְהָאִי עֲלֵמָא, מֵה דְלֹא הָיָה קוֹדֵם,
דְהוּוּ מִשְׁגִּיחִין וּפְקִיחִין לְעֵיִלָא. לְזַמְנָא דְאִתִּי
כְּתִיב, (ישעיה מב) וְהוֹלַכְתִּי עוֹרִים בְּדַרְךָ לֹא יָדְעוּ
וְגו' . זְמִין קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאַפְקָחָא עֵינֵינִין
דְלֹא חִפְמִינִין, וְלֹאֲסַתְּפֵלָא (דְרַס"ב ע"א) בְּחֻכְמָתָא
עֲלֵאָה, וְלֹאֲתַדְבְּקָא בְּמָאִי דְלֹא אֲתַדְבְּקוּ בְּהָאִי
עֲלֵמָא, בְּגִין דִּינִדְעוּן לְמֵאֲרִיָּהוּן. זְכָאִין אִינוּן
צְדִיקָאִי, דִּיזְכּוּן לְהֵיָא חֻכְמָתָא, דְלֹא
חֻכְמָתָא כְּהֵיָא חֻכְמָתָא, וְלֹא יָדִיעָה כְּהֵיָא
יָדִיעָה, וְלֹא דְבָקוּתָא כְּהֵיָא דְבָקוּתָא.

עַד דְהוּוּ אֶזְלִי, חֲזוּ אִינוּן לְסְטִים אֶזְלִי
בְתַרְיָהוּ, לְאַקְפָּחָא לוֹן. אֲסַתְּפֵל בְּהוּ רַבִּי
אֶלְעָזָר, אֵתוּ תְרִין חִיּוֹן בְּרָא וְקִטְלִי לוֹן. אָמַר
רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּרִיךְ רַחֲמָנָא דְשִׁיזְכּוּן, קְרָא
עֲלֵיהּ, (משלי ד) בְּלִכְתָּךְ לֹא יִצַר צַעְדְךָ וְאִם
הֲרַחֲמֵן שֶׁהֲצִילָנוּ. קְרָא עֲלֵיהֶם, (משלי ד) בְּלִכְתָּךְ לֹא יִצַר צַעְדְךָ

לא) פי מלאכיו יצוה לך וגו',
וכתוב (שם) פי בי חשק
ואפלטוהו.

דמננו בסוד עליון בספרא
דצניעותא, שלשה חללים של
אותיות רשומות התגלו בגלגלת
של זעיר אנפין. ושנינו, שלשה
מחות הם שנסתרים באותם
חללים. ומראשית (וממשיכות) המלח
העליון הנסתר של העתיק
הקדוש שנמשך באותו זעיר
אנפין נמצאו ארבעה מחות.
וארבעה המחות הללו (דין אין פתר
מכל פתרי המלך) נמצאים
ומתפשטים (בכל וחס) בכל הגוף,
והם ארבע פרשיות של ארבעה
בתי תפלין שמניח הקדוש
ברוך הוא.

ורבן צריף האדם להניח בכל
יום, משום שהן שם קדוש עליון
באותיותיו רשומות, שכתוב
(דברים כח) וראו כל עמי הארץ פי
שם ה' נקרא עליך. ושנינו שם
ה' ממש, ואלו תפלין של ראש.
(מח עליון שנמשך במח תחתון נקראו שני מחין,
והם שכתוב חכמות, והתפרשו באחד).

רבי יצחק אמר, הוא שכתוב
(שמות יג) קדש לי כל בכור. זהו
פתר שכלול ומסתיר כל אותם
האחרים. (כל בכור, כל בכור סתם, לעליון)
משיכות (מחנה) שלמעלה נסתרת
בו. (של הכל) וזה נקרא פטר כל
רחם, פתיחות של כל משיכות
הרחמים ויסוד (ואור) עליון.
אמר רבי שמעון, ונסתר ביו"ד
של השם הקדוש. וזה (י"ד) בית
אחד של תפלין, שהוא קדש לי
כל בכור סתם. מח (אבא) עליון,
חכמה.

בית שני - והיה פי ביאף ה'
(אלהיד). אמר רבי יהודה, מח
ששערי יוצאים לחמשים
שערים, שערים גדולים, והם
כנגד זמנים רבים, שכתוב (שם כ)

תרוץ לא תפשל, וכתוב (תהלים צא) פי מלאכיו
יצוה לך וגו'. וכתוב (שם) פי בי חשק
ואפלטוהו.

האנא ברזא עלאה בספרא דצניעותא, ג'
חללין דאתוון רשימין, אתגליין בה
בגולגלתא דזעיר אנפין. ותנינן, ג' מוחי
אינון, דסתימו באינון חללין. ומשירותא
(וממשיכותא) דמוחא עלאה סתימאה דעתיקא
קדישא דאתמשיך בההוא זעיר אנפין,
אשתכחו ארבע מוחי. ואלין ארבע מוחין,
(כ"א דינא לית פתרא מכל פתרי מלכא) משתפחין
ומתפשטין (כ"א בכלא ואינון) בכל גופא ואינון
ארבע ריהטי, דארבע בתי דתפלין, דאנח
קדשא בריך הוא.

ובגין כך בעי בר נש לאנחא בכל יומא, בגין
דאינון שמא קדישא עלאה באתווי
רשימן, דכתוב, (דברים כח) וראו כל עמי הארץ
פי שם יי' נקרא עליך. ותנן, שם יי' ממש,
ואלין תפלין דרישא. (מוחא עלאה דאתמשיך במוחא תתאה
אקרוני תרי מוחין ואינון דכתיב חכמות, ומתפרשן בחד).

רבי יצחק אמר, הוא דכתוב, (שמות יג) קדש לי
כל בכור, דא היא כתרא דכליל ואסתים
כל אינון אתרנין. (כל בכור כל בכור סתם, לעלאה)
משיכותא (כ"א משרייתא) דלעילא סתימא ביה.
(דכלא) ודא אקרי פטר כל רחם, פתיחותא דכל
משיכותא דרחמי, ויסודא (נ"א ונהירו) דלעילא.
אמר רבי שמעון, וסתים ביו"ד דשמא
קדישא. ודא (כ"א יו"ד) חד ביתא דתפלין,
דהוא קדש לי כל בכור סתם. מוחא (כ"א אבא)
עלאה, חכמה.

ביתא תננינא, והיה כי יביאך יי' (אלהיד). אמר
רבי יהודה מוחא דתרעוי נפקין
לחמשין תרעין. תרעין סגיאין, ואינון לקבל

אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.
(שם יג) הוֹצִיאָךְ ה' מִמִּצְרַיִם. וְנִזְכָּר
פְּעָמִים רַבּוֹת זְכוֹרֹן מִצְרַיִם, וְהֵם
חֲמִשִּׁים כְּנֶגֶד חֲמִשִּׁים.

וְשָׁנֵינוּ בִּסְפָרוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא
סָבֵא שְׁאָמַר, שְׁעָרִים רַבִּים
שְׁלַמְעֵלָה וְשְׁלַמְטָה שְׁבַר הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהֵיוּ נִסְתָּרִים
וְקִשּׁוּרִים בְּשִׁלְשָׁלוֹתֵיהֶם כְּדִי
לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל (לחור), שֶׁהָיָה
מִהֲשַׁעְרִים הַלְלוּ שֶׁל אוֹתוֹ הַמַּח
נִפְתָּחִים וּמְתָרִים כֹּל שְׁאֵר
הַשְּׁעָרִים, וְאֵלְמָלָא שֶׁהִתְעוֹרְרוּ
וְנִפְתָּחוּ אוֹתָם שְׁעָרִים שֶׁל הַמַּח
הַזֶּה, לֹא הָיוּ נִפְתָּחִים אוֹתָם
הָאֲחֵרִים לַעֲשׂוֹת דִּין וְלְהוֹצִיא
אֶת יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבָדוֹת.

וְהַכֵּל נִסְתַּר בְּזֶה שֶׁנִּקְרָאת אִם
הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁמִּמֶּנָּה מֵתְעוֹרֵר כַּח
לְאִם הַתַּחְתּוֹנָה. וּמַהוּ? שְׁפָתוֹב
כֹּה, (ישעיה נא) וְלֹא אֹמְרִי אֵלֶי הָאֲזִינוּ.
אֵל תִּקְרִי לְאוֹמְרִי אֵלָא לְאֹמִי.
שְׁלֹא זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִלְחַמְבֵּב אֶת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל עַד
שֶׁקָּרָא לָהּ אֹמִי. וְזֶה יוֹצֵא מֵהָאֵם
הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהִיא בֵּית שְׁנֵי,
שֶׁנִּקְרָאת ה' שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ,
שֶׁנִּפְתַּחַת לְחֲמִשִּׁים שְׁעָרִים,
וּמִזֶּה יוֹצֵא רוּחַ לְנֶקֶב אֶחָד שֶׁל
חוֹר הַחֹטֵם.

וְשָׁנֵינוּ, הַיּוֹבֵל שְׁיוֹצְאִים בּוֹ
הָעֲבָדִים לְחֵרוֹת, בְּמַחַ הַזֶּה
נֶאֱחָזוּ, וְהֵם חֲמִשִּׁים שְׁנוֹת הַיּוֹבֵל,
וְהֵם חֲמִשִּׁים יְמֵי סְפִירַת הָעֵמֶר
בּוֹ נֶאֱחָזִים, שֶׁבָּהֶם נְחוֹת רוּחוֹת
הָעֲבָדִים וּמוֹצִיאֵים רוּחָם (וּמוֹצִיא
רוּחַ) לְמִנְיוּחָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שם יד)
בְּיוֹם הַנִּיחַ ה' לָךְ מַעֲצָבְךָ וּמִרְגֹזְךָ
וּמִן הָעֲבֹדָה וּגּוֹ'. וּמִשּׁוֹם זֶה, ה'
מְנוּחַת הַרוּחַ, וְלְהוֹצִיא רוּחַ
לְחֵרוֹת. וּבְבֵית זֶה תְלוּיָה יְצִיאַת
מִצְרַיִם, וּבְאוֹת ה' שֶׁל הַשֵּׁם
הַקְּדוּשׁ, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר. עַד כָּאֵן
כָּלֵל שֶׁל י"ה שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ.

זְמַנִּין סִגְיָאִין דְּכִתְיִב, (שמות כ) אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. (שמות יג) הוֹצִיאָךְ יי' מִמִּצְרַיִם.
וְאִדְפֵּר זְמַנִּין סִגְיָאִין דְּיוֹכְרָנָא דְּמִצְרַיִם. וְאִינוּן
חֲמִשִּׁין לְקַבֵּל חֲמִשִּׁין.

וְתַנִּינן בְּסַפְרָא דְּרַב הַמְּנוּנָא סָבֵא, דְּאָמַר
תְּרַעִין סִגְיָאִין דְּלַעֲיָלָא וְתַתָּא, תְּבַר
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּהוּוּ סְתִימִין וּמִתְקַטְרִין
בְּשִׁלְשָׁלִיהוּן, בְּגִין לְאַפְקָא לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל (לבר).
דְּהָא מְאֵלִין תְּרַעִין דְּהָהוּא מוּחָא, מִתְּפַתְחִי
וּמִשְׁתַּרוּ כֹּל שְׁאֵר תְּרַעִין. וְאֵלְמָלָא דְּאִתְעַרוּ
וְאִתְּפַתְחוּ אִינוּן תְּרַעִין דְּהָאִי מוּחָא, לָא הוּוּ
מִתְּפַתְחִין אִינוּן אֲחֵרִין לְמַעַבְד דִּינָא,
וְלְאַפְקָא לוּן לְיִשְׂרָאֵל מִן עֲבָדוֹתָא.

וּכְרָא סְתִים בְּהָאִי דְּאִקְרִי אִימָא עֲלָאָה, דְּמִנָּה
אִתְעַר חֵילָא לְאִימָא תַתָּאָה. וּמֵאִי
אִיהוּ. דְּכִתְיִב בָּהּ (ישעיה נא) וְלֹא אֹמְרִי אֵלֶי הָאֲזִינוּ.
אֵל תִּקְרִי לְאוֹמְרִי, אֵלָא לְאֹמִי. דְּלֹא זֶה קִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא מִחֲבָבָה לְכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, עַד דְּקָרָאָהּ
אֹמִי. וְהָאִי נִפְקָא מֵאִימָא עֲלָאָה, דְּהִיא בֵּיתָא
תְּנַיִנָא, דְּאִקְרִי ה' דְּשָׂמָא קִדְשָׁא, דְּאִתְּפַתְחָא
לְחֲמִשִּׁין תְּרַעִין. וּמֵהָאִי נִפְק רּוּחָא לְחַד
נּוּקְבָא דְּפִרְדֵּשְׁקָא דְּחוּטְמָא.

וְתַנִּינן, יוֹבֵלָא דְּנִפְקִין בֵּיהּ עֲבָדִין לְחֵירוֹ,
בְּהָאִי מוּחָא אֲתַאֲחַד. וְאִינוּן חֲמִשִּׁין
שְׁנֵין דְּיוֹבֵלָא. וְאִינוּן חֲמִשִּׁין יוֹמִין דְּחוּשְׁבָּנָא
דְּעוֹמֵר, בֵּיהּ אֲתַאֲחַדוּ. דְּבָהּ נִיחִין רוּחִי
דְּעֲבָדִין, וּמִפְקִי רוּחִיהוּן (ג"א וּמִפְקִי רוּחִיהוּן) לְנִיחָא.
כְּמָה דְּכִתְיִב, (ישעיה יד) בְּיוֹם הַנִּיחַ יי' לָךְ מַעֲצָבְךָ
וּמִרְגֹזְךָ וּמִן הָעֲבֹדָה וּגּוֹ'. וּבְגִין כֵּן, ה' נִיחָא
דְּרוּחָא, וְלְאַפְקָא רוּחָא לְחֵירוֹ. וְהָאִי בֵּיתָא
יְצִיאַת מִצְרַיִם בָּהּ תְלוּיָא, וּבָאֵת ה' דְּשָׂמָא
קִדְשָׁא, כְּמָה דְּאִתְמַר. עַד כָּאֵן כָּלֵלָא דִּי"ה
דְּשָׂמָא קִדְשָׁא.

בא וְרָאָה, מִצַּד אֶבְיָא וְיֵצֵא חֶסֶד,
מִצַּד אֶמְא יוֹצֵאת גְּבוּרָה, וְהַכֵּל
אוּחוּז הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמִתְעַטֵּר
בְּהֵם אוֹת וְא"ו.

בֵּית שְׁלִישִׁי - שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
יִשְׂרָאֵל סְבָא. וְאַהֲבַת אֵת ה' ^{ה'}
אֱלֹהֶיךָ. שְׁנָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, זְהוּ
סוּד עֲלִיּוֹן שְׁיִשְׂרָאֵל הַעֲלִיּוֹן
הַתְּעַטֵּר בְּצַד הָאֶבְיָא, וּמַהוּ?
אֲבִרְהֵם. וְהַתְּעַטֵּר בְּצַד הָאֶמְא,
וּמַהוּ? יִצְחָק.

שְׁנִינוּ, וְאַהֲבַת - מִי שְׂאוּהֵב אֵת
הַמְּלֶכֶךְ, עוֹשֶׂה יוֹתֵר טוֹב חֶסֶד עִם
הַכֵּל. וְחֶסֶד יוֹתֵר, אוֹתוֹ שְׁנִקְרָא
חֶסֶד שֶׁל אֶמְת, שְׁלֵא רוּצָה עֲלִיו
שְׂכָר, אֲלֵא בְּשִׁבִיל אַהֲבַת הַמְּלֶכֶךְ
שְׂאוּהֵב אוֹתוֹ יוֹתֵר, וּבְאַהֲבַת
הַמְּלֶכֶךְ תְּלוּי הַחֶסֶד. וְעַל זֶה נִקְרָא
(יְשִׁיעָה מֵא) אֲבִרְהֵם אוֹהֲבֵי. וּמִשּׁוּם
שְׂאוּהֵב אוֹתוֹ יוֹתֵר, מְגִדִיל חֶסֶד
בְּעוֹלָם. וְעַל זֶה פֶּאן וְאַהֲבַת.
וּבְאַהֲבַת תְּלוּי הַחֶסֶד, וְזְהוּ הַבֵּית
הַשְּׁלִישִׁי.

הַבֵּית הַרְבִּיעִי - (דְּבָרִים יא) וְהִיא
אִם שְׁמוּעַ. הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם. וְחִרָה
אִף ה'. גְּבוּרָה חֲזָקָה וְדִין קִשָּׁה
הִיא, וְיוֹצֵאת מִצַּד הָאֶמְא
הַעֲלִיּוֹנָה. וְשְׁנִינוּ, אִף עַל גֵּב
שְׁהִיא אֵינָה דִין, מִצַּדָּה יוֹצֵא דִין,
(שְׁיוּצָא) גְּבוּרָה עֲלִיּוֹנָה. וְאִם
תֹּאמֵר, וְהִיא אִם שְׁמוּעַ שְׁאֵינָנוּ
דִין, אֵין כְּתֵר בְּכֹל כְּתָרֵי הַמְּלֶכֶךְ
שְׁלֵא יִכְּלֹוּ בּוֹ דִין וְרַחֲמִים, כֹּל
שֶׁכֵּן גְּבוּרָה שְׁנִכְלֵל טוֹב וְרַע.

וְאַרְבָּעָה אֵלֶּה לּוֹקֵת אוֹתָם וְא"ו
וּמִתְעַטֵּר בְּהֵם, וְאֵלוֹ הֵן תְּפִלִּין
שְׁמַנִּים הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.
שְׁנִינוּ, הוּא וְהָיָה עוֹלָה
וּמִתְעַטֵּר בְּעֶטְרוֹתָיו, וְאוּחוּז אֵת
זֶה וְאֵת זֶה וּמִתְעַטֵּר בְּכֹלָם, וְעַל
זֶה וְא"ו אֲמַצְעַת הַכֵּל, שְׁלַמְעֵלָה
וּלְמַטָּה, לְהִרְאוֹת חֲכָמָה שְׁלָמָה
מִכָּל צְדָדָיו.

(שְׁנָה רַבִּי אֶבְיָא, כְּתוּב (דְּבָרִים י) וְקַ

תָּא חֲזִי, מִסְטָרָא דְאֶבְיָא נְפִיק חֶסֶד. מִסְטָרָא
דְאֶמְא נְפִיק גְּבוּרָה. וְכֹלְא אֶחִיד קִדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא, וּמִתְעַטֵּר בְּהוּ, אֵת וְא"ו. (דְּפָרְס"ב ע"ב)

בֵּיתָא תְּלִיתָאָה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סְבָא.
וְאַהֲבַת אֵת יי' אֱלֹהֶיךָ. תִּאֲנָא רַבִּי
שְׁמַעוֹן, דָּא הוּא רְזָא עֲלָאָה, דִּישְׂרָאֵל עֲלָאָה
אֲתְעַטֵּר בְּסְטָרָא דְאֶבְיָא. וּמַאי אִיהוּ. אֲבִרְהֵם.
וְאֲתְעַטֵּר בְּסְטָרָא דְאֶמְא. וּמַאי אִיהוּ. יִצְחָק.

תְּנִינָן, וְאַהֲבַת מָאן דְּרַחֲמִים לִיה לְמַלְכָּא, עֲבִיד
יְתִיר טִיבוּ חֶסֶד עִם כֹּלְא. וְחֶסֶד יִתִּירָא,

הֵהוּא דְאֶקְרִי חֶסֶד דְּאַמְת, דְּלָא בְּעִי אֲגֵר
עֲלִיה, אֲלֵא בְּגִין רַחֲמִימוּתָא דְּמַלְכָּא, דְּרַחֲמִים
לִיה יְתִיר, וּבְרַחֲמִימוּתָא דְּמַלְכָּא תְּלִיָא חֶסֶד.

וְעַל דָּא אֶקְרִי (יְשִׁיעָה מֵא) אֲבִרְהֵם אוֹהֲבֵי. וּבְגִין
דְּרַחֲמִים לִיה יְתִיר, אֲסַגִּי חֶסֶד בְּעֶלְמָא. וְעַל
דָּא, הָכָא וְאַהֲבַת. וּבְרַחֲמִימוּתָא תְּלִיָא חֶסֶד,
וְדָא הִיא בֵּיתָא תְּלִיתָאָה.

בֵּיתָא רַבִּיעָאָה, וְהִיא אִם שְׁמוּעַ. הַשְּׁמֵרוּ
לָכֶם. וְחִרָה אִף יי'. גְּבוּרָה תְּקִיפָא,

וְדִינָא קִשָּׁיָא הִיא, וּנְפִקַת מִסְטָרָא דְאֶמְא
עֲלָאָה. וְתְנִינָן, אִף עַל גֵּב דְּלִית הִיא דִינָא,

מִסְטָרָהָא נְפִקָא דִינָא, (דְּנִפְק) גְּבוּרָה עֲלָאָה. וְאִי
תִּימָא, וְהִיא אִם שְׁמוּעַ דְּלָאו הִיא דִינָא. לִית

כְּתָרָא מִכָּל כְּתָרֵי מַלְכָּא, דְּלָא יִתְפַּלִּיל דִּינָא
וְרַחֲמֵי, כֹּל שְׁפָן גְּבוּרָה דְאֲתְפַּלִּיל טַב וּבִישׁ.

וְאֲרִינן אַרְבָּעָה נְטִיל לּוֹן וְא"ו, וְאֲתְעַטֵּר בְּהוּ.
וְאֲרִינן אֵינוֹן תְּפִלִּין דְּאַנַח קִדְשָׁא בְּרִיךְ

הוּא. תְּנִינָן, הֵאִי וְא"ו סְלִיק וְאֲתְעַטֵּר
בְּעֶטְרוֹי, וְאַחִיד לְהֵאִי וּלְהֵאִי, וְאֲתְעַטֵּר

בְּכֹלְהוּ, וְעַל דָּא וְא"ו, אֲמַצְעִיתָא דְכֹלְא,
דְּעִילָא וְתַתָּא, לְאַחֲזָאָה חֲכָמָתָא שְׁלִימָתָא

מִכָּל סְטְרוֹי.

(תִּאֲנִי רַבִּי אֶבְיָא, כְּתוּב (דְּבָרִים י) וְקַ בְּאַבוּתֵיךְ חֶשֶׁק יי'.

מכאן אמר רבי שמעון, אבהתא אינון רתיכא קדישא עלאה, וכתוב חשק יי'. תא חזי, כמה דאית רתיכא קדישא לתתא, כך אית רתיכא קדישא לעילא. ומאי ניהו, הא דאמרן, רתיכא קדישא כלא אקרי, וכלא אתקשר דא בדא, ואתעביד כלא חד.

רק באבותיך תלתא, ורתיכא ארבעה, ד' מנלן. דכתיב (דברים י) ויבחר בזרעם אחריהם. מאי משמע. לאכללא בהו דוד מלפא, דאיהו רביעאה, לאתתקנא ברתיכא קדישא. דתנינן, אבהתא תקונא ושלימותא דכלא, וגופא בהו אשפתכלל ואתבני, ובהו אתאחיד. אתא דוד מלפא, ושכליל כלא, ואתקין גופא, ואשלמיה בהו. ואמר רבי יצחק, כמה דזכו אבהתא לאתעטרא ברתיכא קדישא, כך זכה דוד לאתתקנא בסמכא רביעאה דרתיכא.

אמר רבי יהודה, כתיב ביה בדוד, (שמואל א טז) והוא אדמוני עם יפה עינים וטוב ראי. מאי טעמא אדמוני. משום דחולקא דעדביה גרמא ליה. אדמוני דינא ודאי. עם יפה עינים, דינא ברחמי. כמה דכתיב, (ישעיה נה) חסדי דוד הנאמנים.

אמר רבי יצחק, חסדי דוד, באתריה אוקימנא. אלא והוא אדמוני, בדאמרן. עם יפה עינים, אלן אבהתא. תא חזי, ירושלים וציון, דינא ורחמי. ואף על פי כן כתיב, (מלכים א ח) עיר דוד היא ציון. וכתוב (הושע יא) בקרבך קדוש ולא אבא בעיר, נשבע קדשא בריך הוא שלא יפגס בירושלים של מעלה וכו'. אימתי. אמר רבי יהודה, פד אתהדר מלכו בית דוד לאתריה לתתא.

באבותיך חשק ה'. מכאן אמר רבי שמעון, האבות הם מרפכה קדושה עליונה, וכתוב חשק ה'. בא וראה, כמו שיש מרפכה קדושה למטה, כך יש מרפכה קדושה למעלה. ומה היא? זה שאמרנו, מרפכה קדושה הפל נקרא, והכל נקשר זה בזה, ונעשה הכל אחד.

רק באבותיך - שלשה, ומרפכה - ארבעה. ארבעה מנין לנו? שכתוב ויבחר בזרעם אחריהם. מה משמיע? להכליל בהם את דוד המלך, שהוא רביעי להתפקן במרפכה הקדושה. ושנינו, האבות תקון שלמות הפל, והגוף משתכלל בהם ונבנה, ובהם נאחו. בא דוד המלך ושכלל הכל, והתקין הגוף והשלימם בהם. ואמר רבי יצחק, כמו שזכו האבות להתעטר במרפכה הקדושה, כך זכה דוד להתפקן בעמוד הרביעי של המרפכה.

אמר רבי יהודה, כתוב בדוד (שמואל א טז) והוא אדמוני עם יפה עינים וטוב ראי. מה הטעם אדמוני? משום שחלק גורלו גרם לו. אדמוני, דין ודאי. עם יפה עינים, דין ברחמים, כמו שכתוב (ישעיה נה) חסדי דוד הנאמנים.

אמר רבי יצחק, חסדי דוד, במקומו בארנו. אלא והוא אדמוני, כמו שאמרנו. עם יפה עינים - אלו האבות. בא וראה, ירושלים וציון - דין ורחמים, ואף על פי כן כתוב (מלכים א ח) עיר דוד היא ציון, וכתוב (הושע יא) בקרבך קדוש ולא אבא בעיר. נשבע הקדוש ברוך הוא שלא יפגס בירושלים של מעלה וכו'. אימתי? אמר רבי יהודה, בפתחו מלכות בית דוד למקומה למטה.

רבי יצחק אמר, ש' שְׁמַצִּירַת בְּשִׁלְשֵׁת הַקְּשָׁרִים, (של ארבעה קשרים, רמוזה היא לשלשה, ורמוזה לארבעה. שלשה זה שאמרנו. ארבעה, להיות מרובה קדושה באחד, שהרי הוא כלל התקון העליון. ומפאן נפרדים ונמשכים התחטוים בדרכיהם ברצועותיהם, שתלויים בשערות הללו של הראש שתלויים בהם, ונמשכים מהם כל אותם אחרים, עד שנקשרים במקומם).

שְׁנִינּוּ, ו' נוטל אותם עליונים שאמרנו, ואלו תפלין שמניח הקדוש ברוך הוא. משום כף צריך אדם להתפאר בהם, עליהם פתוב וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך, שם ה' ממש. ואלו אותם תפלין של ראש. תפלין של זרוע היא שמאל, שנקרא עז, וירשה מעז, זהו שכתוב (שמות יג) והיה לאות על ידכה, בה"א, והיא ה"א שבארנו. אשרי חלקם של ישראל. ועל זה ה"א אחרונה לקחה תפלין, שהיא שמאל.

למי הם ארבע אלה, שהם גוף אחד, ועל זה כלולים באחד, ומי הם? תפארת נצח הוד יסוד. והיא ה"א של ידכה, וכלם אחוזים בה בשביל להתברך מהם, וכלולה מכלם.

אמר רבי חייא, אם כף, הרי פתוב (שמות לב) וראית את אחרי, ושנינו, זה קשר של תפלין. אמר לו, הרי פרשוה, ויפה הוא, והכל ברור הדבר. ועל זה מזה תלויה רצועה אחת למטה, שהרי ממנה תלויים התחטוים ונזונים ממנה. ועל זה נקרא אות, כמו שנקרא (בראשית ט) זאת אות הברית. וכתוב והיה לאות על ידכה, בה"א, והרי פרשוה.

שמע ישראל. אמר רבי ייסא, ישראל סבא. רבי יצחק אמר ע' רברבא, לאכללא שבעין שמחן, סהדותא דכלא שמע ישראל, כמה דכתיב, (ישעיה א) שמעו שמים. עדות הכל שמע ישראל, כמו שכתוב (ישעיה א) שמעו שמים. וכתוב (דברים לב) האזינו השמים. גם

רבי יצחק אמר, ש' דרשימא בתלת קשרי, (ד' קשרין רמוזא היא לתלתא ורמוזא לארבעה, תלת הא דאמרן. ארבעה למחוי רתיבא קדישא בסדא. דהא הוא כללא דתקונא עלאה ומהבא מתפרשן ואתמשכן תתאי באורחיהו ברצועיהו דתליון בהני שערי דרישא דתליון בהו ואתמשכן מנייהו כל אינון אחרניו עד דאתקשרן באתרייהו).

הַתִּינֵן, ו' נטיל אינון עלאי דאמרן, ואלין תפלין דאנח קדשא בריך הוא. בגין כף בעי בר נש לאתפארא בהו, עליה פתיב (דברים כח) וראו כל עמי הארץ כי שם יי' נקרא עליך, שם יי' ממש. ואלין אינון תפלין דרישא, תפלין דדרועא היא שמאלא, דאקרי עז, וירתא מעז, הדא הוא דכתיב, (שמות יג) והיה לאות על ידכה בה"א, והיא ה"א דאוקימנא. וזכאה חולקיהו (דף רס"ג ע"א) דישראל. ועל דא, ה"א בתראה נטלא תפלין, דהיא שמאלא. למהן אינון אלין ארבעה, דאינון חד גופא, ועל דא פלילן בחד, ומאן אינון. תפארת נצח הוד יסוד. והיא ה"א דידכה, וכלהו אחידא בה, בגין לאתברכא מנייהו, וכלילא מכלהו.

אמר רבי חייא, אי הכי הא כתיב (שמות לג) וראית את אחורי, ותנין דא קשר של תפלין. אמר ליה, הא אוקמוה, ושפיר הוא, וכלא ברירא דמלה. ועל דא מהאי תלייא רצועה חד לתתא, דהא מנה תליין תתאי, ואתנו מנה. ועל דא איתקרי אות. כמה דאת אמר (בראשית ט) זאת אות הברית. וכתוב (שמות יג) והיה לאות על ידכה בה' והא אוקמוה.

שמע ישראל. (דברים ו) אמר רבי ייסא, ישראל סבא. רבי יצחק אמר ע' רברבא, לאכללא שבעין שמחן, סהדותא דכלא שמע ישראל, כמה דכתיב, (ישעיה א) שמעו שמים. עדות הכל שמע ישראל, כמו שכתוב (ישעיה א) שמעו שמים. וכתוב (דברים לב) האזינו השמים. גם

בְּאֵן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. וְהַכֵּל דְּכַר אֶחָד
הוּא. יְהוֹיָה - רֵאשׁ הַכֵּל בְּאוּר
הַעֲתִיק הַקְּדוֹשׁ, וְזֶהוּ שְׁנֵקְרָא א"ב.
אֱלֹהֵינוּ - עִמָּךְ הַנְּחָלִים וְהַמְּבוּעִים
שְׂוִיצָאִים וְשׁוּפְעִים לְכֹל.

יְהוֹיָה - גּוּף הָאֵילָן, שְׁלֵמוֹת
הַשְּׁרָשִׁים. אֶחָד - כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.
וְהַכֵּל שְׁלֵמוֹת אַחַת, וְנִקְשָׁר זֶה בְּזֶה,
וְלֹא נִמְצָא פְרוּד, אֲלֹא הַכֵּל אֶחָד.
שְׁנָה רַבִּי יִצְחָק, מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה
עֲלֵיוֹנָה, אַרְבַּעָה בְּתֵי תַפְלִין שְׁמַנִּיחַ
ו', כְּמוֹ שְׁנֵאמַר. מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה
אַחֲרָת, אַרְבַּעָה אַחֲרִים שְׁכֹלִים
בְּאֶחָד, שְׁמַנִּיחַ ה' הָאֲחֻרוֹנָה, כְּמוֹ
שֶׁבְּאֻרֵי.

רַעִיָא מְהִימָנָא

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד.
מְצוּה זֶה לִיחַד שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּכֹל יוֹם, שְׁהָרִי כְּמוֹ שְׁמִיחָדִים
שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַטָּה, כִּף
מִתְיַחַד שְׁמוֹ לְמַעְלָה. נִמְצָא
שְׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַחֲדֵי מַעְלָה
וּמַטָּה. מִי שְׁמִיחַד שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, יֵשִׁים לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ בְּאוֹתוֹ יַחֲדֵי
שְׁאֲמַנּוּ, וְיַחֲבַר כֹּל אֵיבְרִיו בְּאוֹתוֹ
יַחֲדֵי לְהִיּוֹת כֵּלָם אֶחָד. כְּמוֹ שֶׁשֵּׁם
כֹּל אֵיבְרִיו בְּסוּד אֶחָד, כִּף לְמַעְלָה
מִחֲבַר כֹּל הָאֵיבְרִים הָעֲלִיוֹנִים
בְּאוֹתוֹ יַחֲדֵי לְהִיּוֹת כֵּלָם אֶחָד.

בְּשַׁעֲרָה שְׁבָא אָדָם לִיחַד אֶת שֵׁם
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כֹּל חֵילוֹת
הַשְּׁמַיִם עוֹמְדִים שׁוֹרֹת שׁוֹרֹת כְּדִי
לְהַתְּפִקֵן וּלְהַכְּלִל כֵּלָם בְּאוֹתוֹ יַחֲדֵי,
לְעַמֵּד בְּסוּד אֶחָד בִּיחֻד אֶחָד. כֵּלָם
מִתְּתַקְּנִים בְּתַקְּוִיָּהֶם כְּרַאוּי.
בְּאוֹתָהּ שַׁעֲרָה עוֹמֵד מְמַנָּה אֶחָד
שְׁמַשׁ שְׁעוֹמֵד תַּחַת מְאֵתִים
אַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנָה עוֹלָמוֹת, וְכֹלָם
נִקְרָאִים אֵיבְרֵי הַגּוּף. וְזֶה נִקְרָא
הַלְנִי"ו, עוֹמֵד וּמַחֲכָה לְאוֹתוֹ יַחֲדֵי,
וְזֶהוּ מְלַקֵּט שׁוֹשְׁנִים, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר
(שִׁיר הַשִּׁירִים ו') וְלִלְקֹט שׁוֹשְׁנִים, שֶׁהֵם
אֵיבְרֵי הַגּוּף.

וְכַתִּיב (דְּבָרִים ל"ב) הָאֲזִינוּ הַשְּׁמַיִם. אוֹף הָכָא
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. וְכֹלָא חַד מְלָה הוּא. יְהוּה,
רִישָׁא דְכֹלָא, בְּנִהִירוֹ דְעֲתִיקָא קְדִישָׁא.
וְהָאֵי הוּא דְאֶקְרִי א"ב. אֱלֹהֵינוּ, עֲמִיקְתָּא
דְנִחְלִין וּמְבוּעִין, דְנִפְקִין וְנִגְדִין לְכֹלָא.

יְהוּה, גּוּפָא דְאֵילָנָא שְׁלִימוֹ דְשְׁרָשִׁין.
אֶחָד, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְכֹלָא חַד
שְׁלִימוֹתָא, וְאֲתַקְשָׁר דָּא בְּדָא, וְלֹא אֲשַׁתְּכַח
פְרוּדָא, אֲלֹא כֹלָא חַד.

תְּנִי רַבִּי יִצְחָק, רְתִיכָא קְדִישָׁא עֲלָאָה,
אַרְבַּע בְּתֵי דְתַפְלִין דְאֲנַח ו'. כְּמָה
דְאֲתַמַּר. רְתִיכָא קְדִישָׁא אַחֲרָא, אַרְבַּע
אַחֲרָנִין דְכִלְיָן בְּחַד, דְאֲנַח ה' בְּתַרְאָה
כְּמָה דְאוּקְמוּהָ.

רַעִיָא מְהִימָנָא

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד, (דְּבָרִים ו') פְּקוּדָא דָּא,
לִיחַדָּא שְׁמִיָּה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּכֹל יוֹמָא,
דְהָא כְּמָה דְמִיחַדִּי שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְתַמָּא,
הָכִי אֲתִיחַד שְׁמִיָּה לְעֵילָא. אֲשַׁתְּכַח קְדִישָׁא בְרִיךְ
הוּא יַחֲדָאֵי עֵילָא וְתַמָּא. מֵאֵן דְמִיחַד שְׁמִיָּה
דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, יִשְׁוִי לְבֵיָה וּרְעוּתִיָּה בְּהֵוּא
יַחֲדָא דְקַאמְרָן, וְיַחֲבַר כֹּל שְׁיִפּוּי בְּהֵוּא יַחֲדָא
בְּהֵוּא רְעוּתָא לְמַהוּי כֵּלָהוּ אֶחָד. כְּמָה דְשׁוּי כֹּל
שְׁיִפּוּי בְרִזָּא דְחַד, הָכִי לְעֵילָא מְחַבַּר כֹּל שְׁיִפּוּי
עֲלָאִין בְּהֵוּא יַחֲדָא, לְמַהוּי כֵּלָהוּ חַד.

בְּשַׁעֲרָתָא דְאֵתִי בַר נָשׁ לִיחַדָּא שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא, כֹּל חֵילֵי שְׁמִיָּא כֵּלָהוּ, קְנִימִין שׁוֹרִין
שׁוֹרִין, בְּגִין לְאֲתַתְּקַנָּא וּלְאֲתַפְּלִלָּא כֵּלָהוּ בְּהֵוּא
יַחֲדָא, לְמִיקָם בְּרִזָּא דְחַד בִּיחֻדָּא חַדָּא. כֵּלָהוּ
מִתְּתַקְּנִין בְּתַקְּוִיָּהוֹן כְּדָקָא יְאוּת. בְּהָאֵי שַׁעֲרָתָא קְנִימָא
חַד מְמַנָּה שְׁמִשָּׁא, דְקְנִימָא תַּחוּת מְאֵתִים וְאַרְבַּעִים
וּשְׁמַנָּה עֲלָמִין, וְכֵלָהוּ אַקְרוּן שְׁיִפּוּי דְגּוּפָא. וְדָא
אֶקְרִי הַלְנִי"ו, קְנִימָא מְחַכָּה לְהֵוּא יַחֲדָא, וְדָא
אִיהוּ מְלַקֵּט שׁוֹשְׁנִים, כְּמָה דְאֵתִי אֲמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ו')
וְלִלְקוֹט שׁוֹשְׁנִים. דְאֵינוּן שְׁיִפּוּי דְגּוּפָא.

שׁוּיפִין עֲלֵאִין לְקִיט לֹון שְׁמָא עֲלֵאָה, בְּרִזָּא דִּיחֻודָא דְקָא אֲתִיחַד בְּרִזָּא דְאַרְבְּעִין וּתְרִין שְׁמָהָן. וְלְקִיט כֹּל אֵינֹון שׁוּשְׁנִים עֲלֵאִין, וְשְׁמָשָׁא דָא לְקִיט כֹּל אֵינֹון תְּתַאִין, דִּי כְּלֵהוּ מְמָנֹון בְּכֻלָּא דְשַׁבְּעִין וּתְרִין שְׁמָהָן, וְאֲתִלְקִיטוּ כְּלֵהוּ בְּהֵוּא יחֻודָא, וְאֲתַעְבִּידוּ כְּלֵהוּ גּוּפָא חָדָא. בְּרִזָּא חָדָא. וְהֵוּא יחֻודָא סְלָקָא, וְקָא מִיחַד כֹּלָא בְּתֵרִין סְטָרִין בִּיחֻודָא חָדָא. בְּהֵוּא שְׁעַתָּא מִתְלַקְטִין שׁוּיפִין כְּלֵהוּ, וּמִתְחַבְּרִין בְּחַבְרָא חָדָא, לְמַהוּי כְּלֵהוּ בְּרִזָּא דְחַד, עֵילָא וְתַתָּא, בְּרִזָּא דִּיהוּהּ אֲחַד וְשְׁמוּ אֲחַד.

וְעַל דָּא מְאַרְיכִין בְּאַחַד, בְּתֵרִי אֲתוּון. לְמַלְקֻט שׁוּשְׁנִים, לְאֲתִיחַדָּא בְּרִזָּא דְאַחַד בִּיחֻודָא שְׁלִים. פִּינֹון דְאֲתִיחַדָּן שׁוּיפִין כְּלֵהוּ, בְּרִזָּא חָדָא דִּיחֻודָא חָדָא, פְּדִין אֲתִקְרִי כֹּלָא קְרַבָּן שְׁלִים. וְעַל רִזָּא דָּא, אָעִיל לִיהּ קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא בְּגַן עֵדֵן לְאָדָם קְדָמָאָה, כְּמָה דְכְּתִיב, (בראשית ב) לְעַבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ. וְתַגִּינוּ, דְאַלִּין אֵינֹון קְרַבְנִין תְּרִין, רִזָּא דִּיהוּהּ אֲחַד וְשְׁמוּ אֲחַד. דְאֵינֹון קְרַבְנִין כְּתִיב, וְלִלְקוּט שׁוּשְׁנִים. (ר"א וְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אִיהוּ לְקִיט שׁוּשְׁנִים לְקִיט כֹּל אֵינֹון שׁוּיפִין דְעֵילָא וְתַתָּא לְחַבְרָא לֹון בִּיחֻודָא כְּהֵוּא דְקָאמְרוּ. כְּדִין אֲתַעַר מָאן דְאֲתַעַר לְלִקוּט שׁוּשְׁנִים) אֲלִין שׁוּיפִין דְתֵרִין סְטָרִין, דְאֵינֹון חַד.

שׁוּשְׁנִים רִזָּא אִיהוּ. דְכַד מִתְחַבְּרִין כֹּל (אֵינֹון) שׁוּיפִין כְּחָדָא, לְמַהוּי כְּלֵהוּ בִּיחֻודָא חָדָא, רִזָּא דְקְרַבָּן, כְּדִין מִתְעַטֵּר קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא בְּעַטְרָה בְּרִישָׁא דְכְּתָם פְּזוּ, לְמַהוּי בִּיקְרוּי מִתְעַטְרָא. וְרִזָּא דָּא הוּי דְכְּתִיב שׁוּשְׁנִים, רִזָּא דְכֹּל אֵינֹון שׁוּיפִין דְעֵילָא וְתַתָּא. וְרִזָּא דְהֵוּא פְּזוּ, עַטְרָא דְמִתְעַטְרָא וְסְלָקָא מְבִינִיָּהּ, וְכֹלָא אִיהוּ בִּיהּ.

כְּחַנְי שׁוּשְׁנִים אִית בָּהּ שִׁית מְאָה וּתְלִיסַר פְּקוּדִין, דְאֵינֹון שׁוּיפִין דְתֵרִין סְטָרִין, רִזָּא דִּיהוּהּ אֲחַד וְשְׁמוּ אֲחַד. (דף רס"ג ע"ב) וְאִית בִּיהּ סְלִיקוּ דְהֵוּא פְּזוּ, דְקָא סְלִיק מְבִינִיָּהּ. וּבְכֹּל אֲתַר דְאֵינֹון מְשַׁתְּכַחִין,

הַאִיבְרִים הַעֲלִינִים לֹוקֻט אוֹתָם הַשֵּׁם הַעֲלִינֹון בְּסוּד הַיחֻוד שֶׁהַיחֻוד בְּסוּד אַרְבְּעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת, וְלֹוקֻט כֹּל אוֹתָם שׁוּשְׁנִים עֲלִינִים, וְשְׁמָשׁ זֶה לֹוקֻט כֹּל אוֹתָם הַתְּחַתּוֹנִים, שְׁכֹּלָם מְמַנִּים בְּכֻלָּל שֶׁל שַׁבְּעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת, וְנִלְקָטִים כֻּלָּם בְּאוֹתוֹ הַיחֻוד, וְנַעֲשִׂים כֻּלָּם גּוּף אֶחָד בְּסוּד אֶחָד. וְאוֹתוֹ הַיחֻוד עוֹלָה, וּמִיחַד הַכֹּל בְּשְׁנֵי צְדָדִים בִּיחֻוד אֶחָד. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה מִתְלַקְטִים כֹּל הַאִיבְרִים וּמִתְחַבְּרִים בְּחַבְרָא אֶחָד, לְהִיּוֹת כֻּלָּם בְּסוּד אֶחָד, לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, בְּסוּד שֶׁל ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד.

וְעַל כֵּן מְאַרְיכִים בְּאַחַד בְּשַׁתִּי אוֹתִיּוֹת, לְלִקֻט שׁוּשְׁנִים, לְהַתִּיחַד בְּסוּד שֶׁל אֶחָד בִּיחֻוד שְׁלִים. פִּינֹון שְׁכֹּל הַאִיבְרִים מִתִּיחַדִּים בְּסוּד אֶחָד שֶׁל יחֻוד אֶחָד, אֲזִי נִקְרָא הַכֹּל קְרַבָּן שְׁלִים, וְעַל סוּד זֶה הַכְּנִיס הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא אֵת אָדָם הַרְאִשׁוֹן לְגַן עֵדֵן, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בראשית ב) לְעַבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ. וְשִׁנְיָנוּ שְׁאֵלָה אוֹתָם קְרַבְנֹות שְׁנַיִם, סוּד שֶׁל ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד. שְׁכַתּוּב קְרַבְנֹות כְּתוּב וְלִלְקֻט שׁוּשְׁנִים. (שְׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא הוּא לֹוקֻט שׁוּשְׁנִים, לֹוקֻט כֹּל אוֹתָם אִיבְרִים שְׁלֹמְעֵלָה וּמְסָה לְחַבְרָא אוֹתָם בִּיחֻוד בְּאוֹתוֹ שְׁאֲמַרְנוּ. אֲזִי מִתְעוֹרֵר מִי שְׁמִתְעוֹרֵר לְלִקֻט שׁוּשְׁנִים) אֲלוֹ הַאִיבְרִים שֶׁל שְׁנֵי צְדָדִים שֶׁהֵם אֶחָד.

שׁוּשְׁנִים, סוּד הוּא. שְׁכַתּוּב מִתְחַבְּרִים כֹּל (אוֹתָם) אִיבְרִים כְּאַחַד, לְהִיּוֹת כֻּלָּם בִּיחֻוד אֶחָד, סוּד הַקְּרַבָּן, אֲזִי מִתְעַטֵּר הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא בְּעַטְרָה בְּרִישָׁא שֶׁל כְּתָם פְּזוּ, לְהִיּוֹת בְּכַבּוּדוֹ מִתְעַטֵּר. וְסוּד זֶה הִיָּה, שְׁכַתּוּב שׁוּשְׁנִים, סוּד שֶׁל כֹּל אוֹתָם אִיבְרִים שְׁלֹמְעֵלָה וּלְמַטָּה. וְסוּד שֶׁל אוֹתוֹ פְּזוּ, עַטְרָא שְׁמִתְעַטֵּר וְעוֹלָה מְבִינִיָּהּ, וְהַכֹּל נִמְצָא בּוּ.

בְּשׁוּשְׁנִים הִלְלוּ יֵשׁ שֵׁשׁ מְאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מְצוּוֹת, שֶׁהֵם אִיבְרִים שֶׁל שְׁנֵי צְדָדִים, סוּד שֶׁל יְהוָה אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד. וְיֵשׁ בּוֹ עֲלֵיהּ שֶׁל אוֹתוֹ פְּזוּ שְׁעוֹלָה מְבִינִיָּהּ. וּבְכֹּל מְקוֹם שֶׁהֵם נִמְצָאִים,

אותה עליה עליונה נמצאת
מביניהם לעלות. וסוד זה (שיר
השירים ב) תפוח בעצי היער,
ושושנה בין החוחים. זה וזה
צריכים לעלות כאחד ביחוד
שלם. אשרי מי שמקריב קרבנות
אלו, ודאי לרצון לו בעולם הזה
ובעולם הבא.

מצוה ליראה (ח) בדרך כלל
ובדרך פרט. והרי יראה בארנו,
משום שיש על האדם לפחד
מלפני הקדוש ברוך הוא תמיד,
כמו שנאמר (דברים כח) ליראה את
השם הנכבד והנורא הזה את ה'
אלהיך. ובשכיל יראה זו ישמר
בדרךכו. ויראה, מקום הוא
שנקרא יראה, משום ששם
נמצאת יראת הקדוש ברוך הוא,
היא יראת ה' לירא ממנו, וזהו
סוד הפתוב (ויקרא יט) ומקדשי
תיראו. ביראה הזו שרויה מפת
אש, להלקות את הרשעים שלא
שומרים מצוות התורה, ועל זה
בדרך כלל יש לירא.

ואחר כך בדרך פרט, כשיודע
האדם מהי יראת ה', וזוהי יראה
של חביבות, שהיא עקר ויסוד
לאהב את הקדוש ברוך הוא.
(אחר) יראה זו עושה כדי לשמר
כל מצוות התורה, להיות אדם
עבד נאמן לקדוש-ברוך-הוא
כראוי. (יראה)

מצוה (ו) לאהבה, והרי בארנו
אהבת הקדוש ברוך הוא, שצריך
האדם לאהב אותו אהבה רבה
כמו אברהם שאהב את הקדוש
ברוך הוא בכמה אהבות ומסר
אליו גופו ונפשו. מכאן למדנו,
מי שאהב את הקדוש ברוך

הוא, מקיים עשר אמירות מעלה ומטה. ועל זה כל אותם עשרה נסיונות שהתנסה אברהם ועמד
בכלם, כנגד עשר אמירות, כל נסיון היא אמירה, והתנסה באותה אמירה ועמד בה.

ועל זה אותם עשרה נסיונות, ובכלם עמד אברהם, משום שהתקשר ונדבק בימינו של הקדוש
ברוך הוא, שהיא אהבה רבה. מה הטעם נקראת אהבה רבה? משום מי שעומד באהבה הזו,
מתקשר בעולם העליון. אהבת עולם, זה סוד העולם התחתון, שהתקשר בו אהבתו, והכל

ההוא סליקו עלאה אשתכח מבינייהו לאסתלקא. ורזא
דא (שיר השירים ב) תפוח בעצי היער. ושושנה בין
החוחים. דא ודא אצטריך לאסתלקא כחדא ביחודא
שלם. זכאה איהו מאן דקריב קרבנין אליו, ודאי
לרעוא ליה בהאי עלמא ובעלמא דאתי.

פקודא ליראה (ח) בארץ כלל, ובארץ פרט. והיא יראה
אוקימנא, בגין דאית עליה דבר נש לדחלא
מקמי קדשא בריך הוא תדיר. כמה דאת אמר, (דברים כח)
ליראה את השם הנכבד והנורא הזה את יי' אלהיך.
ובגין יראה דא, יסתמר בארחוי. ויראה, אתר הוא
דאקרי יראה, בגין דתמן שריא דחלא דקודשא בריך
הוא, איהו יראת יי' לדחלא מגיה, ודא איהו רזא
דכתיב, וממקדשי תיראו בהאי יראה שריא פולסא
דנורא, לאלקאה לזן לחיביבא, דלא נטרין פקודי
אורייתא ועל דא בארץ כלל, אית לדחלא.

ובתר בארץ פרט, כד ידע בר נש מאן איהי יראת יי',
ודא איהו דחלא דחביבותא, דאיהי עיקר ויסודא
למרתם ליה לקודשא בריך הוא. (גמר) האי יראה עביד
לנטרא כל פקודי דאורייתא, למתוי בר נש עבד נאמן
לגבי קדשא בריך הוא פדקא יאות. (יראה)

פקודא (ו) לאהבה, והיא אוקימנא רחימו דקודשא
ברוך הוא, דבעי בר נש לרחמא ליה רחימו
סגי כאברהם, דרחים ליה לקודשא בריך הוא בכמה
רחימו, ומסר גופיה ונפשיה לגביה. מכאן אוליפנא,
מאן דרחים ליה לקודשא בריך הוא, איהו מקיים עשר
אמירן עילא ותתא. ועל דא כל אינון עשר נסיוני
דאתנסא אברהם, וקאים בכלהו לקבל עשר אמירן, כל
נסיונא אמירא היא, ואתנסא בההוא אמירא, וקאים
ביה.

ועל דא אינון עשר נסיוני, וכלהו קאים בהו אברהם,
בגין דאתקשר ואתדבק בימינא דקודשא בריך
הוא, דאיהי אהבה רבה. מאי טעמא אקרי אהבה רבה.

הוא, מקיים עשר אמירות מעלה ומטה. ועל זה כל אותם עשרה נסיונות שהתנסה אברהם ועמד
בכלם, כנגד עשר אמירות, כל נסיון היא אמירה, והתנסה באותה אמירה ועמד בה.

סוד אחד בלי פרויד. והרי נתבאר סוד האהבה, אהבה זו עולה על כל עבודות העולם, בזה נכבד שם הקדוש ברוך הוא יותר מהכל ומתברך. ברוך הוא לעולם ולעולמי עולמים, וסוד האהבה נתבאר.

מצוה (ט) לקרא קריאת שמע פעמים בכל יום, אחת כנגד דרגת יום, ואחת כנגד דרגת הלילה, להכליל ביום דרגת הלילה, ולהכליל בלילה דרגת יום, והרי נתבאר. ועל זה פעמים בכל יום, אחד ביום ואחד בלילה.

מצוה שיקבע אדם מזוזה לשערו, להיות כל אדם שמור מעם הקדוש ברוך הוא כשיוצא וכשנכנס. והסוד - (תהלים קכא) ה' ישמר צאתך ובאך מעתה ועד עולם. משום שסוד המזוזה עומד תמיד לפתח, וזהו פתח שלמעלה, וזהו דרגה שנקראת שומר, להמצא בשמירה.

שאדם אינו שמור, רק משמירת הקדוש ברוך הוא שהוא תמיד שומר, ועומד לפתח, והאדם בפנים. ועוד, שלא ישפח אדם זכרון הקדוש ברוך הוא לעולמים. וזהו כמו הציצית, כמו שנאמר (במדבר טו) וראיתם אתו וזכרתם את וגו'. פיין שרואה האדם את הזכרון הזה, נזכר בעצמו לעשות מצות רבוננו. וסוד האמונה, מזוזה כלל של זכר ונקבה פאחד.

בספרו של שלמה, סמוך לפתח, כנגד שתי דרגות, מזדמן שד אחד (ידה) ויש לו רשות לחבל, והוא עומד לצד שמאל. מרים האדם את עיניו, ורואה את סוד

בגין מאן דקאים בהאי אהבה, אתקשר בעלמא עלאה. אהבת עולם, דא רזא דעלמא תתאה, דאתקשר ביה רחימו דיליה, וכלא רזא תדא, בלא פרוידא, והא אתמר רזא דאהבה, רחימו דא סליק על כל פולחנין דעלמא, בהאי אתיקר שמיה דקודשא בריך הוא יתיר מפלא, ואתברך. בריך הוא לעלם ולעלמי עלמין, ורזא דאהבה אתמר. ע"כ.

פקודא (י) למקרי קריאת שמע ב' זמנין בכל יומא. חד, לקבל דרגא דיממא. וחד, לקבל דרגא דליליא. ולאכללא ביממא דרגא דליליא, ולאכללא בליליא דרגא דיממא, והא אתמר. ועל דא תרין זמנין בכל יומא, חד ביממא וחד בליליא.

פקודא למקבע בר נש מזוזה לתרעיה, למהוי כל בר נש נטיר מעם קדשא בריך הוא, כד נפיק וכד עייל. ורזא (תהלים קכא) יי' ישמר צאתך ובאך מעתה ועד עולם. בגין דרזא דמזוזה איהו קאים תדיר לפתחא. ודא איהו פתחא דלעילא, ודא איהו דרגא דאקרי שומר, לאשתכחא בנטירו.

דבר נש לאו איהו נטיר, בר נטירו דקודשא בריך הוא, דאיהו נטיר תדיר, וקאים לפתחא, ובר נש לגו. ותו, דלא ינשי בר נש דוכרנא דקודשא בריך הוא לעלמין. ודא איהו כגוונא דציצית, כמה דאת אמר (במדבר טו) וראיתם אותו וזכרתם את וגו'. פיין דחמי בר נש להאי דוכרנא, אדפר בגרמיה למעבד פקודא דמאריה. ורזא דמהימנותא, מזוזה כללא דכר ונוקבא פחדא.

בספרא דשלמה, סמיה לפתחא, לקבל תרין דרגין, אנדמן חד שינדא (ודא איהו) ואית ליה רשו לחבלא. ואיהו קאים לסטר שמאלא. זקיף בר נש עינוי, חמי ליה לרזא דשמא דמאריה, ואדפר ליה, ולא יכיל ליה לאבאשא. ואי תימא, אי הכי כי נפיק בר נש מתרעיה לבר, הא ההוא שינדא קאים לימיניה, ומזוזה לשמאליה, והיאך אתנטיר בר נש, אי איהו שארי לשמאליה.

שם רבוננו, ונזכר בו, ולא יכול להרע לו. ואם תאמר, אם כן, כשהאדם יוצא מהשער החוצה הרי אותו שד עומד לימינו, ומזוזה לשמאלו, ואיך נשמר האדם כשהוא שורה לשמאלו?

אֱלֹא כָּל מַה דְּעֵבֵד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל מְלָה וּמְלָה
אֲתַמְשֵׁף בְּתַר זִינְיָה. כְּבַר נֶשׁ קַיִּימִין תְּרִין דְּרַגְיָן,
חַד מִימִינָא, וְחַד מִשְׁמַאלָא. הֵהוּא דִּימִינָא אֶקְרִי יַצָּר
הַטּוֹב, וְהֵהוּא דִּשְׁמַאלָא אֶקְרִי יַצָּר הָרַע. פִּיּוֹן דְּנַפְקַּב בַּר
נֶשׁ מִתְרַעָא דְּבִיתִיה, הֵהוּא שִׂידָא זְקִיף עֵינּוּי, וְחֲמִי לִיַצָּר
הָרַע, דְּשֹׁאֲרֵי לְשְׁמַאלָא, אֲתַמְשֵׁף לְהֵהוּא סְטָרָא וְאֲתַעְדִּי
מִימִינָא. וּבְהֵהוּא סְטָרָא, קָאִים שְׁמָא דְּמֵאֲרִיָּה, וְלֹא יָכִיל
לְקַרְבָּא וְלֹא בְּאֶשָׁא לִיה, וְנַפְיָק בַּר נֶשׁ (דף רס"ד ע"א)
וְאֲשַׁתְּזִיב מְנִיָּה. כַּד עֵייל, הָא שְׁמָא קְדִישָׁא לִימִינָא
קָאִים, וְלֹא יָכִיל לְקַטְרַגָּא בְּהִדְיָה.

וְעַל דָּא אֶצְטְרִיף בַּר נֶשׁ, דְּלֹא יַעֲבִיד (ס"א יעביר) טְנוּפָא
וְלִכְלוּכָא בְּתַרְעָא דְּבִיתִיה, וְלֹא יוֹשִׁיד מִיין עֲכוּרִין.
חַד, דְּלֹא יַעֲבִיד קְלָנָא לְגַבֵּי שְׁמָא דְּמֵאֲרִיָּה. וְחַד, דְּאִית
לִיה רְשׁוּ לְהֵהוּא מְחַבְּלָא לְחַבְּלָא. וּבְגִין כֶּף יַזְדַּהֵר בַּר
נֶשׁ מֵהָא, וְיַזְדַּהֵר בַּר נֶשׁ דְּלֹא יִמְנַע מִתְרַעָא דְּבִיתִיה
שְׁמָא דְּמֵאֲרִיָּה.

וְכַד בַּר נֶשׁ אֲתַקִּין מְזוּזָה לְפַתְחִיה, כַּד עֵייל (ס"א הווא בר
נש), הֵהוּא יַצָּר הָרַע וְהֵהוּא שִׂידָא בְּעַל פְּרִחִיָּהוּ
נְטְרִי לִיה, וְאִמְרִי (תהלים קיח) זֶה הַשַּׁעַר לִינִי צְדִיקִים יְבֹאוּ
בו. וְכַד לֹא קָאִים מְזוּזָה לְפַתְחִיה דְּבַר נֶשׁ, יַצָּר הָרַע
וְהֵהוּא שִׂידָא מִתְפַּקְנִין בְּחַדָּא, שׁוּוּ יַדִּיָּהוּ עַל רִישִׁיָּה
בְּזַמְנָא דְּעֵייל, פַּתְחִי וְאִמְרִי, וְוִי לִיה לְפַלְגֵינָא, דְּהָא נַפְקַ
מִרְשׁוּתָא דְּמֵאֲרִיָּה, מֵהֵהוּא זְמַנָּא קָאִים בְּלֹא נְטִירוּ,
דְּלִית מָאן דְּנְטִיר עָלֵיה, רַחֲמֵנָא לִישְׁזָבֵן.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד, (דברים ו) דָּא אִיהוּ
יְחֻדָּא חַד. בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד,
הָא יְחֻדָּא אֲחָרָא, לְמַהוּי שְׁמִיָּה רְזָא חַד. וְרְזָא דָא,
(מלכים א יח) יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים, דָּא כְּתִיב, כַּד אֵינּוּן בִּיחֻדָּא
חַד.

וְאִי תִימָא, אִי הָכִי כְּגוּוֹנָא דְּכְתִיב, (זכריה יד) יְיָ אֶחָד
וְשְׁמוֹ אֶחָד, לָאו אִיהוּ יְיָ הָאֱלֹהִים, דְּאִי כְּתִיב יְיָ
וְשְׁמוֹ הוּא אֶחָד, הוֹינָא אִמְרִי הָכִי, לֹא כְּתִיב אֱלֹא יְיָ
אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד, וְאֶצְטְרִיף לִוְמַר בְּגוּוֹנָא דָא, יְיָ הוּא
הָאֱלֹהִים הוּא, וְיַתְחַזִּי יְיָ אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד.

אֶרְאָא כָּל מַה שְׁעֲשֵׂה הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, כָּל דְּבַר וּדְבַר נִמְשָׁף
אֲחַר מִינוּ. בְּאָדָם יֵשׁ שְׁתֵּי
דְּרָגוֹת, אַחַת מִימִין וְאַחַת
מִשְׁמַאל. אוֹתוֹ שְׁמִימִין נִקְרָא
יַצָּר הַטּוֹב, וְאוֹתוֹ שֶׁל הַשְּׁמַאל
נִקְרָא יַצָּר הָרַע. פִּיּוֹן שְׁיַצָּא אָדָם
מִשְׁעַר בֵּיתוֹ, אוֹתוֹ שֶׁד מְרִים
עֵינּוּי, וְרוֹאֶה אֶת הַיַּצָּר הָרַע
שְׁשׂוּרָה לְשְׁמַאל, נִמְשָׁף לְאוֹתוֹ
צַד וְזוֹ מִימִין. וּבְאוֹתוֹ צַד עוֹמֵד
שֵׁם שֶׁל רְבוּנוּ, וְלֹא יָכוֹל
לְהִתְקַרֵּב וְלְהִרְעֵל לּוֹ, וְיוֹצֵא הָאָדָם
וְנִצּוֹל מִמֶּנּוּ. כְּשֶׁנִּכְנָס, הָרִי הַשֵּׁם
הַקְדוּשׁ עוֹמֵד לְזִמִּין וְלֹא יָכוֹל
לְקַטְרַג עִמּוֹ.

וְעַל זֶה צְרִיף הָאָדָם שְׁלֹא יַעֲשֵׂה
(יעביר) טְנוּפָא וְלִכְלוּף בְּשַׁעַר בֵּיתוֹ
וְלֹא יִשְׁפֹּף מִים עֲכוּרִים. אֶחָד,
שְׁלֹא יַעֲשֵׂה קְלוּן לְשֵׁם רְבוּנוּ.
וְאֶחָד, שְׁיֵשׁ רְשׁוּת לְאוֹתוֹ
הַמְּחַבֵּל לְחַבְּלָא. וְלִכְּן יַזְדַּהֵר הָאָדָם
מִזֶּה, וְיַזְדַּהֵר הָאָדָם שְׁלֹא יִמְנַע
מִשְׁעַר בֵּיתוֹ שֵׁם רְבוּנוּ.

וּבְשִׁאָדָם מִתְקִין מְזוּזָה לְפַתְחוֹ,
כְּשֶׁנִּכְנָס (אוֹתוֹ הָאָדָם), אוֹתוֹ יַצָּר
הָרַע וְאוֹתוֹ שֶׁד בְּעַל כְּרַחֵם
שׁוּמְרִים אוֹתוֹ, וְאוּמְרִים (תהלים
קיח) זֶה הַשַּׁעַר לַה' צְדִיקִים יְבֹאוּ
בו. וְכִשְׁלֹא עוֹמֵדֵת מְזוּזָה בְּפַתַּח
הָאִישׁ, יַצָּר הָרַע וְאוֹתוֹ שֶׁד
מִתְפַּקְנִים כְּאֶחָד, שְׁמִים יַדִּיָּהם
עַל רֵאשׁוֹ בְּזַמֵּן שְׁנִכְנָס, פּוֹתְחִים
וְאוּמְרִים: אוֹי לוֹ לְפַלּוּנֵי שְׁיַצָּא
מִרְשׁוּת רְבוּנוּ! מְאוֹתוֹ זְמַן הוּא
עוֹמֵד בְּלֵי שְׁמִירָה, שְׂאִין מִי
שְׁיִשְׁמַר עָלָיו. הַרְחֵמֵן יַצִּילֵנוּ.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד,
זֶהוּ יְחֻדָּא אֶחָד. בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, זֶהוּ יְחֻדָּא

אֲחַר, לְהִיּוֹת שְׁמוֹ סוּד אֶחָד. וְסוּד זֶה - ה' הוּא הָאֱלֹהִים, זֶה כְּתִיב כְּשֶׁהֵם בִּיחֻדָּא אֶחָד.
וְאִם תֹּאמְרוּ, אִם כֶּף כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (זכריה יד) ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד, לֹא הִיא ה' הוּא הָאֱלֹהִים. שְׂאִם
כְּתוּב ה' וְשְׁמוֹ הוּא אֶחָד, הִייתִי אוֹמֵר כֶּף. לֹא כְּתוּב אֱלֹא ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד, וְצְרִיף לִוְמַר בְּגוּוֹן
זֶה, ה' הוּא הָאֱלֹהִים הוּא, וְיִרְאֶה ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד.

יחודא דשמע ישראל, אתפליל כלא, ימינא ושמאלא, אמאי כתיב לבתר ואהבת, והיה אם שמוע, דהא ביחודא אתפלילו. אלא התם בכלל. הכא בפרט. והכי אצטרף.

וברזא דיחודא דהא אתערנא ביה, יחודא איהו כגוונא דתפלין דרישא, ותפלין דדרועא, בתפלין

דרישא ד' פרשיין, והא אתמר. והכא ג' שמקן אינון. התם ארבע פרשיין, וכל חד וחד בלחודוי. והכא ג' שמקן, מה בין האי להאי.

אלא אינון ארבע פרשיין הא אתערנו בהו, חד נקודה (כ"א עלאה) קדמאה. וחד רזא דעלמא דאתי. וחד ימינא (ד' רס"ד ע"ב) וחד שמאלא. אלין רזא דתפלין דרישא. והכא ברזא דא, יחודא דא תלת שמקן עלאין, אינון כגוונא דאינון ארבע פרשיין. יי' קדמאה, דא נקודה עלאה, ראשיתא דכלא. אלהינו, רזא דעלמא דאתי. יי' בתראה, פללא דימינא ושמאלא כחדא, בכללא חדא ואלין אינון תפלה דרישא, ודא איהו יחודא קדמאה.

תפלין דדרועא, פללא (גו תפלין דדרועא כללא) דכל הגי כחדא, ודא איהו רזא, ברוף שם פבוד מלכותו לעולם ועד. הכא כללא דאינון תפלין דרישא, דאתפלילו גו תפלין דדרועא.

ורזא דא, ברוף: דא רזא דנקודה עלאה, דאיהו ברוף, דכל ברקאן נבעין מתמן. ואי תימא, עלמא דאתי אקרי ברוף. לאו הכי. דהא נקודה עלאה איהו דכר, עלמא דאתי נוקבא, איהו ברוף, ואיהו ברקה, ברוף דכר, ברקה נוקבא. ועל דא ברוף איהו נקודה עלאה. שם: דא עלמא דאתי, דאיהו שם גדול. כמה דאת אמר (יהושע ז) ומה תעשה לשמך הגדול. פבוד: דא פבוד עלאה, דאיהו ימינא ושמאלא, וכלהו כלילין בהאי תפלה של יד, דאיהו מלכותו. ונטיל פלא בגויה, ובהאי אתפלילין בהאי מלכות, עלמין פלהו, למיזן לון, ולספקא לון, בכמה דאצטרכו.

הזה של שמע ישראל נכלל הכל, ימין ושמאל, למה פתוב אחר כך ואהבת, והיה אם שמוע, שהרי ביחוד נכללו? אלא שם בכלל, כאן בפרט, וכף צריך.

ובסוד היחוד שהרי התעוררנו בו, יחוד הוא כמו תפלין של ראש ותפלין של זרוע. בתפלין של ראש יש ארבע פרשיות, והרי נתבאר. וכאן שלשה שמות הם. שם ארבע פרשיות, וכל אחת ואחת בלבדה. וכאן שלש שמות. מה בין זה לזה?

אמא פאותן ארבע פרשיות הרי התעוררו בהן, אחת נקדה (עליונה) ראשונה, ואחת סוד העולם הבא, ואחת ימין, ואחת שמאל. אלה סוד תפלין של ראש. וכאן בסוד זה, יחוד זה שלשה שמות עליונים הם כמו אותן ארבע פרשיות. ה' הראשון זו נקדה עליונה, ראשית הכל. אלהינו, סוד העולם הבא. ה' האחרון, פלל של ימין ושמאל כאחד, בכלל אחד, ואלה הם תפלה של ראש, וזהו יחוד ראשון.

תפלין של זרוע פלל (תוף תפלין של זרוע) של כל האלה כאחד, וזהו סוד ברוף שם פבוד מלכותו לעולם ועד. כאן פלל של אותן תפלין של ראש שנכללו בתוף תפלין של זרוע.

וסוד זה, ברוף - זה סוד של נקדה עליונה, שהוא ברוף, שפל הברכות נובעות משם. ואם תאמר, העולם הבא נקרא ברוף - לא כך, שהרי נקדה עליונה היא זכר, עולם הבא נקבה. הוא ברוף והיא ברקה. ברוף זכר, ברקה נקבה. ועל זה ברוף הוא נקדה עליונה. שם - זה העולם

הבא, שהוא שם גדול, כמו שנאמר (יהושע ז) ומה תעשה לשמך הגדול. פבוד - זה פבוד עליון, שהוא ימין ושמאל, וכלם כלולים בתפלה זו של יד, שהיא מלכותו. ולוקח הפל לתוכה, ובזה נכללים במלכות הזאת כל העולמות לזון אותם ולהננות אותם במה שהצטרכו.

וְזֶהוּ יְחִוּד שֶׁל תַּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ וְתַפְלִין שֶׁל זְרוּעַ, כְּמוֹ סוּד הַיְחִוּד שֶׁל תַּפְלִין, כִּף הוּא יְחִוּד הַכֵּל, וְזֶהוּ בְרוּר הַדְּבָר. וְהָרִי סִדְרָנוּ יְחִוּד זֶה לַפְנֵי הַמְנוּחָה הַקְדוּשָׁה, וְאָמַר לִי שְׁהִי בְּאַרְבָּעָה גֻּנָּיִם הַסִּתְדָר הַיְחִוּד, וְזֶה הַבְּרוּר שֶׁל כָּלֶם. וְכִף הוּא בְּוֹדָא, וְכָלֶם סוּד הַיְחִוּד. אָבֵל סִדּוּר הַתַּפְלִין זֶהוּ יְחִוּד עֲלִיּוֹן כְּרֹאוּי.

וּמִתּוֹךְ שֶׁנִּכְלְלוּ יְמִין וּשְׂמָאל בְּסוּד שֶׁל שֵׁם אֶחָד בְּדֶרֶךְ כָּלֶל, צָרִיף אַחַר כִּף לְהוֹצִיא אוֹתָם בְּדֶרֶךְ פֶּרֶט, אָבֵל לֹא בְּדֶרֶךְ יְחִוּד, שְׁהִי הַיְחִוּד הוּא בְּפִסּוּקִים הַרְאֻשׁוּנִים, לְהִיּוֹת ה' אֶחָד, בַּתַּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ. וּשְׂמוֹ אֶחָד, בַּתַּפְלִין שֶׁל זְרוּעַ. וְנִהְיָה הַכֵּל אֶחָד. פִּיּוֹן שֶׁהַיְחִוּד הַסִּתְדָר הַכֵּל בְּכָלֶל מְרֹאשׁ הַנְּקֻדָּה הַעֲלִיּוֹנָה, צָרִיף אַחַר כִּף לְהַתְעַטֵּר מִהֲרֹאשׁ שֶׁל הָאוּר הָרֹאשׁוֹן, שֶׁהוּא רֹאשׁ הַכֵּל. (ע"כ רעיא מהימנא).

וזהר:

חֵקֵק וְהִתְקִין מִשֵּׁה כ"ה אוֹתִיּוֹת בְּסוּד שֶׁל הַפְּסוּק שֶׁל הַיְחִוּד, שְׁפָתוֹב שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. וְהֵן כ"ה אוֹתִיּוֹת חֻקוֹת מַחְקָקוֹת בְּסוּד שְׁלֻמְעֵלָה. יַעֲקֹב רָצָה לְהִתְקִין לְמִטָּה בְּסוּד הַיְחִוּד, וְהִתְקִין בְּכ"ד אוֹתִיּוֹת, וְהֵן: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. וְלֹא הַשְּׁלִים לְכ"ה אוֹתִיּוֹת, מִשּׁוּם שֶׁצָּרִיף לֹא הִתְפַּקֵּן הַמִּשְׁכָּן. פִּיּוֹן שֶׁנִּתְפַּקֵּן הַמִּשְׁכָּן וְהַשְּׁתַּלֵּם דְּבַר שְׁהִיָּה יוֹצֵא מִמֶּנּוּ, כְּשֶׁהַשְּׁתַּלֵּם לֹא דְבַר אֶלֶּא בְּכ"ה אוֹתִיּוֹת, לְהִרְאוֹת שְׁהִיָּה זֶה הַשְּׁלֵם כְּמוֹ שְׁלֻמְעֵלָה, שְׁפָתוֹב (ויקרא א) וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד. הָרִי כ"ה אוֹתִיּוֹת.

וְעַל זֶה כ"ה מִיָּנִים לְהַשְׁלִים תְּקוּנַת הַמִּשְׁכָּן, וְכָל הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ בְּאַרְבָּע בְּאוֹתָן אוֹתִיּוֹת חֻקוֹת

וְדָא אִיהוּ יְחִוּדָא דַּתַּפְלִין דְּרִישָׁא וְתַפְלִין דְּדְרוּעָא, כְּגוּוֹנָא רְזָא דִּיחִוּדָא דַּתַּפְלִין, הִכִּי הוּא יְחִוּדָא דְכָלֶא. וְדָא אִיהוּ בְרִירוֹ דְּמַלְהָ. וְהָא סִדְרָנָא יְחִוּדָא דָא קָמִי בּוּצִינָא קְדִישָׁא, וְאָמַר לִי דְהָא בְּאַרְבָּעָה גֻּוּנָּיִן אֶסְתְּדַר יְחִוּדָא, וְדָא בְרִירָא דְכָלְהוּ. וְהִכִּי אִיהוּ וְדָא, וְכָלְהוּ רְזָא דִּיחִוּדָא, אָבֵל סִדְרָא דַּתַּפְלִין, דָּא הוּא יְחִוּדָא עֲלָאָה בְּדָקָא יָאוֹת.

וּמִגּוֹ דַּתַּפְלִילוֹ יְמִינָא וּשְׂמָאלָא בְּרִזָּא דְשְׂמָא חַד בְּאַרְחָ כָּלֶל, אֶצְטְרִיף לְבַתֵּר לְאַפְקָא לֹוֹן. בְּאַרְחָ פֶּרֶט, אָבֵל לָאוּ בְּאַרְחָ יְחִוּדָא, דְּהָא יְחִוּדָא בְּקֶרְאִי קְדָמָאִי אִיהוּ, לְמַהוּי י"י אֶחָד, בַּתַּפְלִין דְּרִישָׁא. וּשְׂמוֹ אֶחָד, בַּתַּפְלִין דְּדְרוּעָא. וְהוּי כָלֶא חַד. פִּיּוֹן דִּיחִוּדָא אֶתְסִדֵּר כָּלֶא בְּכָלֶלֶא, מְרִישָׁא דְנִקְוֵדָה עֲלָאָה, אֶצְטְרִיף לְבַתֵּר לְאַתְעַטְרָא מְרִישָׁא דְנִהוּרָא קְדָמָאָה, דָּאִיהוּ רִישָׁא דְכָלֶא. (ע"כ רעיא מהימנא).

וזהר:

גִּלְרִיף וְאַתְקִין מִשֵּׁה, כ"ה אֶתְוּוֹן בְּרִזָּא דְפִסּוּקָא דִּיחִוּדָא, דְּכַתִּיב שְׁמַע יִשְׂרָאֵל י"י אֱלֹהֵינוּ י"י אֶחָד. וְאִינוּן כ"ה אֶתְוּוֹן גְּלִיפִין, מַחְקָקִין בְּרִזָּא דְלַעֲיָלָא. יַעֲקֹב בָּעָא לְאַתְקֵנָא לְתַתָּא, בְּרִזָּא דִּיחִוּדָא, וְאַתְקִין בְּכ"ד אֶתְוּוֹן, וְאִינוּן בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. וְלֹא אֲשָׁלִים לְכ"ה אֶתְוּוֹן, בְּגִין דְּעַד לָא אֶתְתַּקֵּן מִשְׁכָּנָא. פִּיּוֹן דַּאֲתַתְּקִין מִשְׁכָּנָא, וְאַשְׁתַּלֵּם מְלָה דְהוּא נְפִיק מִנֶּיהָ, כִּד אֲשַׁתַּלֵּם, לָא מְלִיל אֶלֶּא בְּכ"ה אֶתְוּוֹן, לְאַחְזָאָה דְהָא אֲשַׁתַּלֵּם דָּא, כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא, דְכַתִּיב, (ויקרא א) וַיְדַבֵּר י"י אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר, הָא כ"ה אֶתְוּוֹן.

וְעַל דָּא כ"ה זִינִין, לְאַשְׁלֵמָא תְּקוּנָא דְמַקְדָּשָׁא, וְכָל הַנִּי אֶתְוּוֹן אוֹקִימָנָא

שֶׁלְמַדְנוּ מִמֶּר. וּמִשׁוּם שֶׁהַמִּשְׁפָּן
הַשְּׂתֵלֵם בְּסוּדוֹת הַלָּלוּ, נִקְרָא
כ"ה בַּיְחוד שֶׁל שְׁלֹמוֹת הַמִּשְׁפָּן,
וְעַל זֶה כְּתוּב (תְּהִלִּים קמ"ה) וַחֲסִידֶיךָ
יִבְרַכּוּכָה, סוּד הַשְּׁלֹמוֹת שֶׁל כָּל
הַמִּשְׁפָּן וְתִקְוֵנוּ.

כ"ה פִּנְגָד כ"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה,
וְתוֹרָה וּנְבִיאִים וּכְתוּבִים, שֶׁהֵם
כָּלֵל אֶחָד, סוּד אֶחָד. בְּשַׁעַה
שֶׁיִּשְׂרָאֵל מִיְחַדִּים יְחִיד בְּפִסּוּק
זֶה בְּסוּד כ"ה אוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵם
שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד,
וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד כְּבוֹד מְלֻכּוֹתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד, שֶׁהֵם כ"ד אוֹתִיּוֹת,
וַיְכּוּן כָּל אֶחָד בָּהֶם, הָאוֹתִיּוֹת
כֵּלָן מִתְחַבְּרוֹת כְּאַחַת, וְעוֹלוֹת
לְחַבּוּר אֶחָד, אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה
שַׁעֲרִים בְּסוּד הַיּוֹבֵל. וְאֵז צְרִיף
לְעוֹלוֹת וָעֶד, לֹא יוֹתֵר. וְאֵז
נִפְתָּחִים הַשַּׁעֲרִים, וּמִחֲשִׁיב
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאוֹתוֹ אָדָם
כָּאֵלוּ קִיָּם אֵת כָּל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא
בְּאֵה בַמ"ט פָּנִים בְּכָל.

וְעַל זֶה צְרִיף לְכוּן רְצוֹן בְּעֶשְׂרִים
וּחֲמֵשׁ וּבְעֶשְׂרִים וְאַרְבַּע
לְהַעֲלוֹתָן בְּרְצוֹן הַלֵּב בְּאַרְבָּעִים
וְתִשְׁעָה שַׁעֲרִים שְׁאֵמְרָנוּ. פִּיּוֹן
שֶׁהַתְּכּוּן בְּזֶה, יִתְּכּוּן בְּאוֹתוֹ יְחִיד
שְׁאֵמֵר מֵר, שָׁמַע יִשְׂרָאֵל וְגו'
בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוֹתוֹ לְעוֹלָם
וָעֶד, כָּלֵל שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה.
אֲשֶׁרִי חֲלָקוּ שֶׁל מִי שִׁיתְּכּוּן בְּהֵן,
וְדַאי כָּלֵל הוּא שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה
שֶׁלְמַעֲלָה וּמִטָּה. וְזֵהוּ סוּד שֶׁל
אָדָם, שְׁלֹמוֹת שֶׁל זְכָר וּנְקֵבָה,

וְסוּד כָּל הָאֱמוּנָה. (עד כאן)

רְבִי אֲבָא שְׁלַח לוֹ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן
וְאָמַר לוֹ, זֶה שְׁבָאֵר מֵר, בְּתַפְלִין
שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת
הֵן קִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים - יְפָה. עוֹר
שֶׁעַל הַתְּפִלִּין, וְאוֹתָן רְצוּעוֹת
נִקְרְאוֹת קִדְשָׁה, אֲסַמְכְּתָא מְנִין

בְּאֵינוֹן אֲתוּוֹן גְּלִיפִין דְּאוֹלִיפְנָא מִמֶּר. וּבְגִין
דְּמִשְׁפָּנָא אֲשַׁתְּלִים בְּרִזִּין אֵלִין, אֲקָרִי כ"ה,
בַּיְחודָא דְשְׁלִימוֹ דְּמִשְׁפָּנָא. וְעַל דָּא (תְּהִלִּים קמ"ה)
וַחֲסִידֶיךָ יִבְרַכּוּכָה כְּתִיב, רִזָּא דְשְׁלִימוֹ דְכָל
מִשְׁפָּנָא, וְתִקְוֵנָא דִּילֵיהּ.

כ"ה: לְקַבֵּל כ"ב אֲתוּוֹן, וְתוֹרָה וּנְבִיאִים
וּכְתוּבִים, דְּאֵינוֹן כָּלֵל אֶחָד, רִזָּא
חָדָא. בְּשַׁעַתָּא דִּישְׂרָאֵל קָא מִיְחַדִּי יְחִידָא
בְּהַאי קָרָא, בְּרִזָּא דְכ"ה אֲתוּוֹן, דְּאֵינוֹן שָׁמַע
יִשְׂרָאֵל יי' אֱלֹהֵינוּ יי' אֶחָד, וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
מְלֻכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, דְּאֵינוֹן כ"ד אֲתוּוֹן,
וַיְכּוּין כָּל חַד בְּהוּ, כְּלָהוּ אֲתוּוֹן מִתְּחַבְּרָן
כְּחָדָא, וְסִלְקִין לְחַבּוּרָא חַד, תִּשְׁעָה וְאַרְבָּעִים
תְּרַעִין, בְּרִזָּא דִּיּוֹבֵלָא. וּכְדִין אֲצַטְרִיף לְסִלְקָא
וָעֶד, לֹא יִתִּיר. וּכְדִין אֲתַפְתְּחוּ תְרַעִין, וְחֲשִׁיב
קִדְשָׁא בְרִיף הוּא לְהֵהוּא בְר נָשׁ, כָּאֵילוּ קִיָּים
אוֹרִייתָא כְּלָה, דְּאֵיהִי אֲתִיָּא בַמ"ט פָּנִים
בְּכָלָא.

וְעַל דָּא אֲצַטְרִיף לְכוּנָא רְעוּתָא בְּכ"ה
וּבְאַרְבַּע וְעֶשְׂרִין, לְסִלְקָא לוֹן בְּרְעוּתָא
דְּלְבָא, בְּתִשְׁעָה וְאַרְבָּעִין תְּרַעִין דְּקֵאמְרָן, פִּיּוֹן
דְּאֲתְּכּוּוֹן בְּהַאי, יִתְּכּוּוֹן בְּהֵהוּא יְחִידָא דְּאָמֵר
מֵר, שָׁמַע יִשְׂרָאֵל וְגו' בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
מְלֻכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, כָּלֵל דְכָל אוֹרִייתָא
כְּלָא. זְכָאָה חוֹלְקִיָּה מְאֵן דִּיתְּכּוּוֹן בְּהוּ, וְדַאי
כָּלֵלָא אֵיהוּ דְכָל אוֹרִייתָא דְעִילָא וְתַתָּא. וְדַאי
אֵיהוּ רִזָּא דְאָדָם, שְׁלִימוֹ דְדְכָר וְנוֹקְבָא, וְרִזָּא
דְכָל מְהִימְנוּתָא. (עד כאן). (דף רס"ה ע"א)

רְבִי אֲבָא שְׁלַח לֵיה לְרַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר לֵיה,
הַאי דְאוּקְמִיה מֵר בְּתַפְלִין דְּמֵאֲרִי
עֲלֵמָא, ד' פְּרָשִׁיין אֵינוֹן קִדְשָׁא דְקוּדְשִׁין,
שְׁפִיר. מִשְׁכָּא דְעַל תְּפִלִּין, וְאֵינוֹן רְצוּעִין

אֲקָרוּ קִדְשָׁה, אֲסַמְכְּתָא מְנִלָּן. שְׁלַח לֵיה (בראשית א) וַיַּעַשׂ יי' אֱלֹהִים לְאָדָם

לנו? שלח לו, (בראשית א) וַיֵּעַשׂ ה' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ וּגְוִ' דְוָקָא, וְכָף בְּאָרוּ רַב הַמְנוּנָא סְבָא. וְאֵלֶּה אוֹתָם שֶׁל רֵאשׁ, וְזֹרֵעַ יְדָכָה בַּה"א, וְהָרִי פְרִשׁוּהָ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, יֵשׁ מִי שְׁשׁוּנָה בְּצוּרָה זוֹ: וְהִיא - זֹרֵעַ שְׁמַאֵל שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִקְרָאת גְבוּרָה, אִם כֶּף לֹא נִשְׁאָרוּ בְּרֵאשׁ אֲלָא שְׁלֵשׁ, וְהֵן אַרְבַּע. אַכְּל שְׁתֵּי מְרַכְּבוֹת קְדוּשׁוֹת הֵן, זֶה נִקְשָׁר בְּלֵב זֶה נִקְשָׁר בַּמֶּח. וְהַלֵּב וְהַמֶּח נִקְשָׁרוּ זֶה בְּזֶה, וְזוּוּג אֶחָד לָהֶם, וְיָפָה אָמְרוּ הַחֲבָרִים. וְהִיא לְאוֹת עַל יְדָכָה, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר, וְלֹא נִקְרָא אֲלָא אוֹת.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּשַׁעֲה שֶׁהָאָדָם מְקַדֵּם בְּחֻצוֹת הַלְּלִיָּה וְקָם וּמִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה עַד שֶׁמֵּאִיר הַבְּקָר, בְּבִקְר מִנִּיחַ תְּפִלִּין בְּרֵאשׁוֹ וְתְפִלִּין בְּרֵשֶׁם קְדוּשׁ בְּזֹרְעוֹ וּמִתְעַטֵּף בְּעִטּוֹף שֶׁל מִצְוָה וְכֹא לְצִאת מִשְׁעַר בֵּיתוֹ, פּוֹגֵשׁ אֶת הַמְזוּזָה, רֵשֶׁם הַקְדוּשׁ בְּשַׁעֲר בֵּיתוֹ, אַרְבַּעַה מְלֹאכִים קְדוּשִׁים מְזַדְּוֹגִים עִמּוֹ וְיוֹצְאִים עִמּוֹ מִשְׁעַר בֵּיתוֹ וּמְלִוִּים אוֹתוֹ לְבֵית הַכְּנֶסֶת, וּמְכַרְיָזִים לְפָנָיו: תְּנִי כְבוֹד לְדַמּוֹת הַמְּלָךְ הַקְדוּשׁ! תְּנִי כְבוֹד לְבֶן הַמְּלָךְ, לְפָרְצוּף הַיָּקָר שֶׁל הַמְּלָךְ הַקְדוּשׁ! רוּחַ קְדוּשָׁה שׁוֹרָה עָלָיו, מְכַרְיָזָה וְאוֹמְרָת: (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

השלמה מההשממות סימן יד

אָחַר כֶּף יֵשׁ לוֹ לְקָרָא פְּרִשְׁת בְּרֵאשִׁית, עַד וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בִקְר יוֹם אֶחָד. שְׁהִיא מְעֵלָה וְשִׁבַּח שֶׁל הַכֵּל. אָחַר כֶּף יִתְעַסֵּק בְּפְרִשְׁת הַקְרָבָנוֹת לְכַפֵּר עָלָיו. וַיֹּאמֶר, צוֹ אֶת אֶהְרֵן, עַד תּוֹקֵד

וּלְאִשְׁתּוֹ וּגְוִ', דִּיִּיקָא וְהָכִי אוֹקְמִיה רַב הַמְנוּנָא סְבָא. וְאֵלִין אֵינּוֹן דְּרִישָׁא, וְדְרוּעָא יְדָכָה בַּה"א, וְהָא אוֹקְמוּהָ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֵית מָאן דְּמַתְנִי בַּהִי גְוּוּנָא, וְהִיא דְרוּעָא שְׁמַאֲלָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְאִקְרִי גְבוּרָה. אִי הָכִי לֹא אֲשַׁתְּאָרְן בְּרִישָׁא אֲלָא תַלְת. וְאֵינּוֹן אַרְבַּע. אַכְּל תְּרִין רְתִיכִין קְדִישִׁין אֵינּוֹן, דָּא אֶתְקַשְׁר בְּלָפָא, וְדָא אֶתְקַשְׁר בְּמוֹחָא. וְלָפָא וּמוֹחָא, אֶתְקַשְׁר דָּא בְּדָא. וְזוּוּגָא חַד לְהוּ, וְשְׁפִיר קְאָמְרוּ חֲבָרִיָּא. וְהִיא לְאוֹת עַל יְדָכָה, כְּמָה דְאֶתְמַר, וְלֹא אִקְרִי אֲלָא אוֹת.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נֶשׁ אֶקְדִּים בְּפִלְגוֹת לִילִיָּא, וְקָם וְאֲשַׁתְּדֵל בְּאוּרִיָּתָא, עַד דְּנִהִיר צְפָרָא. בְּצַפְרָא אָנַח תְּפִילִין בְּרִישִׁיָּה, וְתְפִילִין בְּרֵשִׁימָא קְדִישָׁא בְּדְרוּעִיָּה, וְאֶתְעַטֵּף בְּעִטּוּפָא דְּמִצְוָה, וְאֶתִּי לְנִפְקָא מִתְרַעָא דְּבֵיתִיה. אַעֲרַע בְּמְזוּזָה, רֵשִׁימָא דְשְׁמָא קְדִישָׁא בְּתְרַעָא דְּבֵיתִיה. אַרְבַּע מְלֹאכִין קְדִישִׁין מְזַדְּוֹגִין עִמִּיה וְנִפְקִין עִמִּיה מִתְרַעָא דְּבֵיתִיה, וְאוֹזְפִי לִיָּה לְבִי כְּנִישְׁתָּא. וּמְכַרְזִי קְמִיָּה, הָבוּ יִקְרָא לְדִיוֹקְנָא דְּמִלְפָא קְדִישָׁא, הָבוּ יִקְרָא לְבְרִיָּה דְּמִלְפָא, לְפָרְצוּפָא יִקְרָא דְּמִלְפָא. רוּחָא קְדִישָׁא שְׂרִיא עָלֶיהָ, אַכְרִיז וְאָמַר (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

השלמה מההשממות (סימן י"ד)

בְּתַר הָכִי אֵית לִיָּה לְמִקְרִי פְּרִשְׁת בְּרֵאשִׁית, עַד וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בִקְר יוֹם אֶחָד. דְּאִיָּה עִלוּיָא וְתוֹשְׁבַּחְתָּא דְּכוּלָּא. לְבְתַר יִתְעַסֵּק בְּפְרִשְׁת הַקְרָבָנוֹת לְכַפֵּרָא עִלוּי. וַיִּימָא, צוֹ אֶת אֶהְרֵן, עַד תּוֹקֵד בּוּ. בְּגִין דְּכָל הַרְהוּרִין

וּמַחְשְׁבִין דְּלִילִיָּא יִתְכַפְּרוּ. לְבְתַר יִשְׁבַּח תּוֹשְׁבַּחְתָּא דְּדוּד, וּבְגִין כֶּף יִיעוּל

גודל השכר והזכות בהוראת אצבע

הגר"א במשלי (יב, יד), מבאר גודל הזכות שיש למזכי הרבים ומוכיח את חבירו, אם שמע, מקבל שכר על כל מה שיעשה לדורות, וגם אם לא שמע, אז מקבל כל חלקו הטוב, וזה שלא שמע לוקח ממנו את חלק הגיהנום שלו.

הידעת? ברגע אחת אתה יכול לזכות לעולמות נצח! "עין לא ראתה.."
 - עתה הכול בידך - אתה יכול לחלק ס' "ערכה של שעה", שמעודד ומעורר ללמוד זה"ק בכל יום. וכל הלומד שעה זה"ק בשבת עולה לו למאה מיליון שנה תורה, ואם תכפיל בכל שבתות השנה ויו"ט, לכל ימי חייו, תגיע ל' 640 מיליארד שנה תורה. ואם בזכותך יתארגן שיעור לעשר יהודים, תגיע ל' 6 טריליון ו' 400 מיליארד שנה תורה. ובזה"ק (פ' ויצא קס"א). כתוב: שכל מה שנותנים משמים הוא באלף, ועוד כידוע כל עשרה ביה שכינה שריה, אתה מכפיל כל מנין יהודים באלף. תגיע ל' 6 זיליון ו' 400 טריליון שנה תורה. - ומי יוכל לחשב את גודל השכר הנצחי שיש לך מכך בוודאות!!!

החפץ חיים והחזון איש זי"ע

במכתבי מרן החפץ חיים זצ"ל (דף יד אות ג'), שספר בנו הר' אריה ליב על אביו, שהחזיק מאד בחכמת הקבלה באמרו כי הוא אחד מחלקי תורה היותר נעלים, ומרגלא בפומיה תמיד כי בלי סתרי תורה מגששים אנו באפלה, ובס' "מאיר עיני ישראל" (כ"ג ע' תקנ"ו), שרבי שלמה ספר לו על רבו החפץ חיים, שכל שבת קודש למד את הזהר של הפרשה, גם היה אומר לאחרים שילמדו הזהר של הפרשה, אפילו בחורים. והיה אומר שרבו כמדרש. (אור הזהר דף 82). ובספר מעשה איש (חלק ג' ע' צ"ח): שמרן החזון איש זצ"ל אמר להג' ר' שמריהו גריינימן זצ"ל, שאין ספר מוסר כל כך טוב כמו ספר הזהר. (מפעל הזהר העולמי - 0548436784)

דבר פעל הפעלה הזאת. לכן הקדוש ברוך הוא, שהוא פועל כל הפעלות, יודע שעסק התורה הוא ראש לכל התקונים, לכן הזהיר עליה כמה פעמים, וכעס עלינו כל הפעם הזה על אשר עזבו את תורתו.

והנה כלל זה הוא בגדינו, שכל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו, כאלו נחרב בימיו (ירושלמי יומא פרק א' הלכה א'), מאחר שהמה בעלי בחירה והיו יכולים לפעל במעשיהם הטובים שיבנה בית המקדש ולא עשו, לכן מעלה עליהם כאלו נחרב בימיהם. כן הדבר הזה מאחר שלנו משפט הבחירה למאס ברע ולבחר בטוב ולעשות תקונים גדולים על ידי עסק תורתנו ואין אנו עוסקים, נמצא, אנו הגרמא בנזקין, שהסטרוא אחרא מתגברת, חס וחלילה, בפרט למוד חכמת האמת, הוא למוד הקבלה, הוא ראש לכל התקונים, כמו שאמר הרב הקדוש רבי שמעון בן יוחאי, זכרוננו לברכה, בפה מלא: דביה יפקון ישראל מגלותא - בזכות למוד הקבלה יצאו ישראל מן הגלות.

והנה כלל זה הוא בגדינו, שכל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו, כאלו נחרב בימיו (ירושלמי יומא פרק א' הלכה א'), מאחר שהמה בעלי בחירה והיו יכולים לפעל במעשיהם הטובים שיבנה בית המקדש ולא עשו, לכן מעלה עליהם כאלו נחרב בימיהם.

והנה זאת התורה אשר נתאוו בה המלאכים, באמרום (תהלים ח ב): "תנה הודך על השמים" - על הקבלה אמרו, כי אין לומר על פשט התורה, וכי לא ידעו שאין שיך בהם פשטי התורה כמו שהשיב להם משה? ואף על פי כן לא נתן הקדוש ברוך הוא להם אלא לישראל. וכל כך למה? רק שידע הקדוש ברוך הוא, שעסק הלמוד זה, הוא ראש לכל התקונים, והתקון אינו יכול להיות על ידי המלאכים, כמו שהארכנו בפרקים הקודמים, מחמת שאינם בעלי בחירה, רק המה כמכרחים, אשר בשביל זה כתיב (זכריה ג ז): "ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה", ונקראים המלאכים "עומדים", מאחר שהם עומדים תמיד במדרגה אחת. אבל בני האדם המה בעלי בחירה,

להם ישפנה התקון על ידי עסק התורה, ולכן נתנה התורה לישראל דוקא, שעל ידה יהיו נתקנים התקונים האלה.

— לימוד היומי - יב אב —

ועוד נוכל לומר טעם אחר, מאחר שיְדוּע, שאם חטא, אָזי אין חָבְרוּ יכול לעשות תשובה עבורו, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה אָמְרוּ בַּזֶּה, "מִפְּנֵי שִׁיבָה תִּקּוּם" - מִפְּנֵי שִׁיבָה דִּידָךְ, וּפְרָשׁוּ הַמְּפָרְשִׁים, שְׁלֵא אַחֲרֵי זְמַן הַתְּשׁוּבָה עַד הַזְּקֵנָה. כִּי כִּיּוֹן שֶׁבָּא הָאָדָם בְּעַת זְקֵנָתוֹ, הוּא דוֹמָה לְאִישׁ אַחֲרֵי וְאִינוֹ אוֹתוֹ הָאִישׁ שֶׁחֲטָא, וְהַתְּשׁוּבָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת דּוֹקָא עַל יְדֵי אוֹתוֹ הָאִישׁ שֶׁחֲטָא, לְכַךְ "מִפְּנֵי שִׁיבָה דִּידָךְ", כְּשֶׁאַתָּה בְּבַחְרֻיְתָךְ, תִּקּוּם מִשְׁנַת תַּרְדֵּמַת הַבְּלִי הַזְּמַן לְהַתְּעוֹרֵר בְּתְשׁוּבָה, בְּכַדִּי שֶׁתְּהִיָּה הַשְּׁבָה מְעַלְיֵיתָא. כֵּן הַדְּבָר הַזֶּה, כִּי כִּיּוֹן שֶׁתַּחֲלַת הַקְּלָקוּל הִיְתָה עַל יְדֵי אָדָם, לְכַךְ אֵי אֶפְשָׁר לְמַלְאָכִים שִׁיתְּקֵנוּ הַדְּבָר הַזֶּה מֵהַ שֶׁקְּלָקַל הָאָדָם. וּכְבָר יְדַעְתָּ, שֶׁכָּל הַנְּשָׁמוֹת כָּלָן הֵיוּ כְּלוּלוֹת בְּנִשְׁמַת אָדָם הָרִאשׁוֹן. וּכְשֶׁחֲטָא אָדָם, פָּגַם אֶת נִשְׁמַתוֹ וְנִכְגְּמוּ כָּל הַנְּשָׁמוֹת כָּלָן, לְכַךְ נִתַּן הַתְּקוּן לְיִשְׂרָאֵל דּוֹקָא שִׁיתְּקֵנוּ מֵהַ שֶׁקְּלָקְלוּ.

בן אדם, בין תבין את אשר לפניך, והבט נא וראה, שכל התקונים הגדולים המה תחת ידיך על ידי עסק התורה וחכמת האמת. והנה החכמה הזאת בקרן זוית היא מונחת, ואין דורש ואין מבקש.

והכתוב מכריז (הושע ג ה): "ובקשו את השם אלהיהם ואת דוד מלכם", שלא תהיה אצלכם באבדה שאינה מתבקשת, רק באבדה המתבקשת, דהינו שצריכים אנו לבקש תקונים שיתקנו כל הקלוקלים, שעל ידי זה יבוא משיחנו. והנה התקון הזה תחת ידינו, ומה נעשה ליום פקדה? אך כבר אמרו חכמינו זכרונם לברכה (אבות דרבי נתן פרק א' משנה ו'): "והוי דן את כל האדם לכף זכות".

והנה יש באחינו בית ישראל כמה כתות, כתות מפתות שונות, כי פת אחת אומרת: "כבוד אלהים הסתר דבר" (משלי כה ב) - אין לך עסק בנסתרות! פת שנייה אומרת: יראתי לגשת אל הקדש מפני האש הגדולה, היא הקלפה אשר קדמה לפרי, והיא הולכת סביב

הקדשה לצוד ציד נפשות עניים אמללים, כאשר נצודו אנשי רשע ופשע ההולכים אחר טעות הצבי, אחר נאוף וגדוף, וילכו ויעבדו אלהים אחרים, וכופרים באלהי ישראל ותורתו. והגם שיש בהם חכמים מחכמים בתורה, אף על פי כן כשנכנסו בפרד"ס נפגעו, שפגעה בהם הסטרא אחרא והטתה את לבבם בהראות להם השקר כאמת והפכה דברי אלהים חיים. וכל שקר שאין אומרים אמת בתחלה, אינו מתקיים, ועל כן הם תולים באילו גדול מאמרי הרב הקדוש רבי שמעון בן יוחאי, זכרוננו לברכה, ומהפכים הקערה על פיה, ותולים בויקי סריקי באשלי רברבי דברי הרב הנזכר למעלה, ובשביל זה אין אנו רוצים לגשת אל החכמה הזאת, מאחר שהיא קרובה להפסד גוף ונפש, וכונתנו לשם שמים.

— לימוד היומי - יג אב —

וכת שלישית אומרת, מה מאד חשקה נפשנו ללמד החכמה הזאת, אך מחמת עמק המשג וקצר דעת המשיג אין אני יכול ללמד החכמה הזאת. והמה שלש כתות ליום הדין לאמור שהדין עמהן. ואני אומר, אם לדין יש תשובה, לכל כת וכת תשובה הראויה לה. הכת הראשונה נסתרה טענתם, כמו שמבאר בהקדמת ספר הזהר הקדוש פסק הגאון מורנו הרב רבי יצחק דלטאש. וגם כן הארכתי בזה הענין בהקדמת חבורנו ספר "קנאת השם צבאות", משם תראה שאין בדבריהם ממש.

ודברי כת השנייה נסתרה מתוך חבורנו ספר "קנאת השם צבאות" הנזכר למעלה, משם תראה דברי כת הטועים הכופרים באלהים חיים - המה הבל הבלים שאין בו ממש, ודברי הרב הקדוש רבי שמעון בן יוחאי זכרוננו לברכה - המה צודקים, וישרים דרכי השם, צדיקים ילכו בהם ופושעים יכשלו בהם.

ולטענת כת השלישית, הגם שאין זו טענה, בשביל שאינו מבין - לכך לא יהא רוצה להבין? **הלא לא עליך לגמור! כתיב** (יהושע א ח): **"והגית בו יומם ולילה" ולא כתיב "והבנת בו יומם ולילה", אם תבין - תבין, ואם לאו - שכר הלמוד בידיך. והא ראיה מספר**

הזהר, שאף על פי שאינו מבין, הלשון מסגל לנשמה. אף על פי כן העליתי תרופה למכתם, וחברתי חבור זה, מה שמצאתי בכתב ישן נושן - קל"ח פתחי חכמה, והמה מפתחות גדולים לחכמת האמת. אף כלל זה נקוט בידך, למגמר והדר למסבר! תחלה תראה להבין פרוש המלות, ואחר כן תחזור להבין הדברים על אמתתם. וכשיהיו ה"קל"ח פתחי החכמה" הנזכרים למעלה שגורים בפיך ובלבבך, אזי תלך לבטח בכל ספרי חכמי האמת, ותבין כל דבר על בוריו, ותזכה לביאת הגואל במהרה בימינו. אמן כן יהי רצון סלה.

— לימוד היומי - יד אב —

— פֶּרֶק כֵּט —

הַמְקַבֵּל הָאֱלֹקִי רַבִּי יְהוּדָה פְּתִיָּה זָכָר
צְדִיק וְקָדוֹשׁ לְבָרָכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא

א) הַמְקַבֵּל הָאֱלֹקִי רַבִּי יְהוּדָה פְּתִיָּה זָכָר צְדִיק וְקָדוֹשׁ
לְבָרָכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא — מִחֲבֵר סֵפֶר "יִיזן הָרֶקַח", וְעוֹד

הַקְדָּמָה

רבי יהודה פתיה - מגדולי מקבלי בבל. - נולד בבגדד בשנת תרי"ט - 859' - נפטר בירושלים בשנת תש"ב - 942'.

בשנת תרס"ה - 905', בתחלת המאה העשרים עלה לארץ ישראל. - כבר מנעוריו למד קבלה אצל גדול המקבלים בדורו, הרב יוסף חיים.

ספריו: "בית לחם יהודה", פרוש על ספר הזהר - "יין הרקח", פרוש על ה"אידרא רבא" וה"אידרא זוטא" - "מתוק לנפש", באור על סבא דמשפטים.

ב) מעשה שהיה: התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן נגלה בחלום - רבי שמעון בר יוחאי חפץ בהדפסת הספר "יין הרקח"

כאשר עלה רבי יהודה פתיה לארץ ישראל, ביומו השני בירושלים, בא לבקרו הרב הגאון רבי אברהם עדס.

רבי יהודה קבלו בכבוד הראוי ושאל אותו בהתרגשות: "מדוע הטריח כבודו את עצמו לבוא לבקרני?" - השיב לו הרב עדס: "בדבר חשוב מאד באתי אליך" - "מהו הדבר?" שאל הרב פתיה.

"כבודו כתב פרוש על האידרא רבא והאידרא זוטא ועדין לא הדפסת אותו?" - "כן" ענה הרב פתיה - "כתבת את הפרוש לפני כחמש עשרה שנה. אך מנין ידוע למעלת כבוד תורתו על פרושי זה? כי דבר זה לא גליתיו לשום אדם מעולם ורק אדוני אבי מורי ורבי יודע על כך".

הרב אברהם עדס ספר לו כי נגלה אליו התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן בחלום, וכך אמר לו: "בימים הקרובים צריך לעלות לירושלים ארי מבבל, רב גדול ומקבל עצום בשם יהודה פתיה, אשר כתב פרוש על ה"אידרא רבא" וה"אידרא זוטא" שחברתי. וזה כמה שנים נמצא באמתחתו ולא הדפיסו. אבקשך להשפיע עליו שיוציאו לאור ולעזר לו בזה", על כן באתי אל כבודו לודא את אמתות החלום ולהשפיע על כבודו להדפיס את הפרושים.

ענה רבי יהודה פתיה ואמר: "צעיר הייתי לימים, ולא רציתי להוציאו לאור, אך כעת ברור לי, כי מהשמים מסכימים לפרושי, והנני בעזרת השם אוציאו לאור בקרוב". אך רק לאחר שלש שנים

הדפס הספר, בשל מחלות נאלץ הרב פתיה לחזור לעיר בגדד שבבבל ושם נשלמה הדפסת הפרוש על האי־דרות.

— לימוד היומי - טו אב —

ג) בית לחם יהודה – חלק ראשון – התעוררות ללמוד
חכמת הקבלה

הקדמת ספר "בית לחם יהודה" להרב המקבל האלקי
הגאון הצדיק יאודה משה ישועה – פתיא זכר צדיק לברכה:

ידוע הדבר ומפרסם הענין כי למוד עץ חיים הוא עמק מאד מאד כי הוא מים שאין להם סוף והוא קשה מאד גם לחכמים ההוגים בו תמיד וכל שכן למתחילים, כי הוא חזק מצור וקשה מברזל שאי אפשר לחצב ממנו מאומה אם לא על ידי כלי מחצב חזקים מצפון שמיר. וכל המתחיל בלמוד עץ חיים אם לא יהיה לו רב או לפחות איזה מפרש המפרש לו כונת הפרק ההוא לפי פשוטו נבל יבל, ואינו יכול לעמד על הפרק כי אם לאחר יגיעה רבה ושקידה עצומה וכולי האי ואולי, כי הרבה פעמים יספור המעיין שהבין הענין ההוא כראוי ואחר שילמד עוד איזה פרקים אחרים ירגיש בעצמו שלא הבין את הפרקים הקודמים, והנסיון יעיד על זה. ולפי שלמוד עץ חיים עמק מאד הן מצד עמק המשג והן מצד קצר המשיג, לכן נמנעו כמה תלמידי חכמים מלמודו, כי כאשר לומדים בו כמו עשרה פרקים או יותר יהיו צוללים במים אדירים וסגר עליהם המדב"ר ולא ידעו ולא יבינו מה הלשון אומרת ותקצר נפשם מלמודו ומושכים את ידיהם ממנו.

ד) מי שלא טעם טעם חכמת האמת פאלו לא ראה
מאורות מימיו ואוי להם לבריות מעלבונה של תורה,
והאומר די לי בנגלות אין לי עסק בנסתרות, טב ליה דלא
איברי בעלמא.

גם כל הלומדים אינם מוצאים קורת רוח בדברי המפרשים זכרונו לברכה יען שכל מטרתם אינה כי אם לישב אותן המקומות

שנראים כסותרים זה את זה, כדגמת התוספות זכרונו לברכה, זולתי באיזה מקומות מועטים אחת הנה ואחת הנה הם מבארים פונת הרב זכרונו לברכה שאין זה מספיק למתחילים. ומימות הרב זכרונו לברכה עד הזמן הזה לא זכינו לאיזה מפרש שיפרש לנו דברי ספר החתום הזה בדרך צח וקצר כפרוש רש"י זכרונו לברכה. וסבה זו גרמה בעונותינו הרבים לבטול מצוה הגדולה הזאת ולאך הגלות המר והנמחר הזה. ותהי חכמת האמת נעדרת מונחת בקרן זווית ואין מי מהלומדים נוגע בקצה המטה אשר בידו לטעם מנפת צופיה. כי מי שלא טעם טעם חכמת האמת כאלו לא ראה מאורות מימיו, ואוי להם לבריות מעלבונה של תורה. והאומר די לי בנגלות אין לי עסק בנסתרות, טב ליה דלא איברי בעלמא כמבאר בתקונים תקון מ"ג וזה לשונו:

והכי מאן דגרים דאסתלק קבלה וחכמתא מאורייתא דבעל פה ומאורייתא דבכתב, וגרים דלא ישתדלון בהון, ואמרין דלא אית אלא פשט באורייתא ובתלמודא, בודאי כאלו הוא יסלק נביעו מההוא נהר ומההוא גן, ווי ליה טב ליה דלא אתברי בעלמא ולא יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה וכו'.

— לימוד היומי - טז אב —

ה) אמר אליהו לרבי שמעון בתקונא שתיתאה דבהאי ספר הזהר יתפרקון מן גלותא פד אתגליא בדרא בתראה.

ופרש הרב פסא מלך שם וזה לשונו בקצור, שאם היה עם הארץ יותר טוב לו כי אינו פוגם אם אינו לומד קבלה כי אין לטיל בפרדס קדם שימלא פרסו בשר ויין אבל מאן דיליף תורה שבעל פה ענשו כל כף גדול אם לא ילמד קבלה ואדרבא פוגם בלמודו (כמבאר בשער הגלגולים סוף הקדמה י"ז, וזה לשונו: ומי שלא עסק בסודות התורה פוגם בתפארת דאצילות וכו' יעוין שם) וטב ליה דלא יוליף ליה כי אחזר עלמא לתהו ובהו שהוא סוד שבירת הפלים וכו'. ומי שיכול לקנות לו רב שילמדהו קבלה או

חבר או מתוך הספרים ומתרושל גורם ארך גלותא ובפרוש אמר אליהו לרבי שמעון בתיקונא שתינתאה, דבהאי ספר הזהר יתפרקון מן גלותא כד אתגליא בדרא בתראה, כי למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות כל שכן אם יזכה ללמד ולהבין פרוש מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה עד כאן לשונו.

ועין עוד בתקון למ"ד בנתיב תנינא וכסא מלך שם. ובספר הברית חלק ב' מאמר י"ב פרק ה' האריך מאד בזה ועין שם.

ו) אין האדם נקרא שלם עד שיעסק בחכמת האמת

ואין האדם נקרא שלם עד שיעסק בחכמת האמת כמו שכתוב בסבא דמשפטים (דף צ"ט סוף עמוד א') כדן איהו בר נש שלים בעל תורה ודאי מארי דביתא וכו'.

ז) מי שאינו לומד קבלה אינו בעל תורה שלם

וכתב במקדש מלך שם: נכתב בצדו, הא למדת שכל מי שאינו לומד קבלה אינו בעל תורה שלם. עד כאן לשונו.

ח) הזהר קורא לעוסקים בחכמת האמת "אינון דהוו קיימי בטורא דסיני"

ובזהר בהעלתך (דף קנב.) קרי לעוסקים בחכמת האמת אינון דהוו קיימי בטורא דסיני, וזה לשונו: חכימין עבדי דמלכא עלאה, אינון דקיימו בטורא דסיני, לא מסתפלי אלא בנשמתא, דאיהי עקרא דכלא אורייתא ממש וכו'. עד כאן לשונו.

[ונכתב בצדו, אמר מעתיק: משמע אותם שאינם יודעים סודות התורה לא עמדו על הר סיני].

לימוד היומי - ז אב

ונראה לי בבאור פונתו כי בתחלה כשנצאו ישראל לקראת האלקים היו מתנצבים בתחתית החר ואחר כך נאמר: "וירא העם ויגעו ויעמדו מרחק", כי היו יראים פן תאכלם האש הגדולה הזאת

וּמֹתוֹ. וְהִיא מְקַצֵּת מֵהָעַם שֶׁהֵיוּ שׁוֹשִׁים וְשׂוֹמְחִים לְקִרְאָת הַשְּׂכִינָה
 וְלֹא רָצוּ לְזוֹז מִמְּקוֹמָם הָרֵאשׁוֹן לְעַמֵּד מִרְחוֹק אֲפִילוּ אִם יָמוּתוּ
 מִמָּוֶה, וְעַלֵּיהֶם הוּא מֵה שְׂכָתוֹב בְּזֵהָר הַנִּזְכָּר אֵינוֹן דְּקִימוֹ בְּטוֹרָא
 דְּסִינֵי, כְּלוּמַר וְלֹא נָעוּ וְעַמְדוֹ מִרְחוֹק אֶלָּא עַמְדוֹ בְּטוֹרָא דְּסִינֵי
 מִתְחַלְהָ וְעַד סוּף וְלָכֵן הֵם זֹכִים לְחֻכְמַת הָאֱמֶת. וְאוֹתָן הַנְּשָׂמוֹת
 אֲשֶׁר נָעוּ עִם הָעַם וְעַמְדוֹ מִרְחוֹק כֵּן הֵם עוֹשִׂים גַּם עִתָּה שְׂנֹסִים
 וְעוֹמְדִים מִרְחוֹק לְחֻכְמַת הָאֱמֶת מִיִּרְאַתָם פֶּן תֵּאֶכְלֶם הָאִשׁ הַגְּדוֹלָה
 הַזֹּאת.

**(ט) לִית אֲתֵר פְּנִימָאָה בְּכָל אֵינוֹן פְּאִינוֹן דִּידְעֵי רְזָא
 דְּמֵאֲרִיהוֹן וְיִדְעֵי לְאַתְדַּבְּקָא בְּהוּ בְּכָל יוֹמָא.**

גַּם בְּזֵהָר חֲיֵי שָׂרָה (דף קל:): אָמַר וְלִית אֲתֵר פְּנִימָאָה בְּכָל
 אֵינוֹן פְּאִינוֹן דִּידְעֵי רְזָא דְּמֵאֲרִיהוֹן וְיִדְעֵי לְאַתְדַּבְּקָא בְּהוּ בְּכָל
 יוֹמָא, עַל אֵלִין כְּתִיב, (ישעיה סד) עֵינִן לֹא רָאִתָּה וְכוּ' אֵלִין אֵינוֹן
 דְּמֵאֲרִיהוֹן מִשְׁתַּבַּח בְּהוֹן בְּכָל יוֹמָא, אֵלִין אֵינוֹן דְּעֵאלִין בֵּין עֵלְאִין
 קְדִישִׁין, וְאֵלִין עֵאלִין כָּל תַּרְעֵי דְלַעֲלֵלָא וְלִית מֵאֵן דִּימְחֵי בִידְהוֹן
 וְכוּ'.

**(י) מִי שְׁעוּסָק בְּחֻכְמַת הָאֱמֶת נִקְרָא בְּן לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 גַּם מִי שְׁעוּסָק בְּחֻכְמַת הָאֱמֶת הוּא נִקְרָא בְּן לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא כְּמוֹ שְׂכָתוֹב בְּסוּף פְּרֻשַׁת בְּהַר (דף קיא:): בְּרַעֲיָא מְהֵימְנָא יְעוּיִן
 שָׁם.**

וְכֵן בְּעֵינֵן הַעֲנֵשׁ הַמַּעֲתֵד לְאוֹתָם שְׂאִינָם עוֹסְקִים בְּרִזֵּי תוֹרָה
 רַחֲמֵנָא לִיצְלָן אֲשֶׁר בְּזֵהָר פְּקוּדֵי (דף רמז:): וְזֵה לְשׁוֹנוֹ: הַאי חִיּוֹתָא
 יוֹפִיא"ל שְׂמִיָּה, וְאִיָּהִי קִיָּמָא בְּכָל רִזֵּי דְחֻכְמַתָּא (כִּי יוֹפִיא"ל
 בְּגִימְטְרִיָּה קַבְלָה) לְכָל אֵינוֹן מִפְּתַחְאֵן דְּחֻכְמַתָּא קִיָּיִמִין בִּיהַ וְכוּ'.
 הַאי חִיּוֹתָא קְדִישָׁא קִיָּיִמָא כַּד נִשְׁמַתָּא סְלִקָא וּמְטָאת לְגַבִּיָּה, כְּדִין
 שְׂאֵל לָהּ בְּרִזָּא דְחֻכְמַתָּא דְּמֵאֲרִיָּה, וְכַפּוּם הֵיא חֻכְמַתָּא דְּרַדְדִין
 אֲבַתְרָה וְאֲדַבֵּק בָּהּ הַכִּי יַהֲבִי לִיהַ אַגְרִיָּה. וְאִי יָכִיל לְאַדְבְּקָא וְלֹא
 אֲדַבֵּק, דְּחִי לִיהַ לְבַר, וְלֹא עֵיילָהּ, וְקִיָּיִמָא תַּחוּת הַהוּא הֵיכְלָא
 בְּכַסִּיפּוֹ, וְכַד נְטִלֵי גְדַפְיָיְהוֹ, אֵלִין שְׂרָפִים דְּתַחוּתָהּ דְּהַאי חִיּוֹתָא,

כְּדִין כָּלְהוּ בְטָשִׁי בְּגִדְפֵייהוּ, וְאוֹקְדוֹן לָהּ וְאוֹתוֹקְדַת וְלֹא אֶתוֹקְדַת,
וְקִימָא וְלֹא קִימָא, וְהָכִי אֶתְדַנְתּ בְּכָל יוֹמָא, נְהִירַת וְלֹא נְהִירַת.
וְאִף עַל גַּב דְּעוֹבְדִין טְבִין אֵית לָהּ, בְּגִין דְּלִית אֲגָרָא בְּהוּא עַלמָא,
כְּאִינוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּחַכְמָתָא, לְאַסְתַּכְּלָא בִּיקְרָא דְּמֵאֲרִיהוֹן וְכוּ',
יְעוּיִן שָׁם.

וְלֹא דִי בְּעַנְשׂ זֶה אֶלָּא צְרִיף לְחִזּוֹר וּלְבוֹא בְּגִלְגוּל כַּמָּה
פְּעָמִים וּלְסַבַּל צַעַר עוֹלָם הַזֶּה וְצַעַר הַמֵּיתָה רַחֲמָנָא לִיְצַלְן, וַיֵּשׁ
סַפֵּק בְּזֶה אוֹלִי יִזְכֶּה בְּנִשְׁמָתוֹ גּוֹף הַשְּׁנַי שָׁבוּ יָקִים זֹאת הַמְצוּה
כִּי אֵין מִסְפִּיק לוֹ לְבוֹא בְּסוּד הָעֵבוֹר, כַּמְבַּאֵר בְּתַחֲלַת שַׁעַר
הַמְצוּוֹת וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:

— לימוד היומי - יח אב —

לְעוֹלָם בְּעַנְיִן עֶסֶק הַתּוֹרָה שֶׁהִיא אֶחָד מִרַמ"ח מְצוּוֹת עֲשֵׂה אִם
לֹא הַשְּׁלִים אוֹתָהּ שֶׁהוּא עֲנִינָא עֶסֶקוֹ בְּפִרְד"ס הַתּוֹרָה שֶׁהוּא רֵאשִׁי
תְּבוֹת פְּשֻׁט רְמֵז דְּרֵשׁ סוּד בְּכָל אַחַת מֵהֶם כְּפִי אֲשֶׁר יוּכַל לְהַשִּׁיג עַד
מְקוֹם שֶׁיָּדוּ מִגַּעַת לְטָרַח, וְלַעֲשׂוֹת לוֹ רַב שְׁיִלְמַדְהוּ, וְאִם לֹא עֲשֵׂה
כֵּן הָרִי חֶסֶר מְצוּה אֶחָד שֶׁל תִּלְמוּד תּוֹרָה שֶׁהִיא גְּדוּלָה וְשָׂקוּלָה
כְּכָל הַמְצוּוֹת וְצְרִיף שִׁתְּגַלְגַּל עַד שִׁטְרַח בְּד' בְּחִינּוֹת שֶׁל
הַפִּרְד"ס הַנִּזְכָּר. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

וַיְמָה מְאֹד נִמְלְצוּ בְּזֶה דְּבָרֵי הַנְּבִיא יְרֵמְיָה (סִימָן כ"ב) בְּאִמְרוֹ אֵל
תִּבְכּוּ לְמַת וְכוּ' שֶׁהוּא מְדַבֵּר עִם הַצְּבוּר הַמְּתַקְבָּצִים לְהַסְפִּיד עַל
אֵיזָה צְדִיק הַנִּפְטָר רַחֲמָנָא לִיְצַלְן עַל שְׁנַחֲסָר צְדִיק אֶחָד מֵהַדּוֹר
שֶׁהָיָה מִגֵּן בְּזָכוֹתָיו עֲלֵיהֶם, וְקָאֵמַר לְהוּ הַנְּבִיא אֵל תִּבְכּוּ וְכוּ' לְפִי
שְׂרָפָם שֶׁל צְדִיקִים אֵינָם זֹכִים לְעֶסֶק בְּכָל ד' חֻלְקֵי הַפִּרְד"ס
וְאִם כֵּן מְכַרְחִים הֵם לְחִזּוֹר וּלְבוֹא בְּגִלְגוּל כְּדִי לְהַשְׁלִים לְמוֹדָם
בְּד' חֻלְקִים כִּי אִפִּילוֹ הוּא עֶסֶק בְּג' חֻלְקֵי הַפִּרְד"ס לֹא יָצָא יָדִי
חוֹבְתוֹ וְעֲלִיו נֶאֱמַר "הֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעֵל אֵל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם
גְּבַר" לְהַחְזִירוֹ בְּגִלְגוּל וְאִם כֵּן הוּא פְּסִידָא דְּהַדְרָא. וְאִפְשָׁר שָׁבוּ
בַּיּוֹם שְׁנַפְטָר הוּא חוֹזֵר וּמִתְגַּלְגַּל כְּנִזְכָּר בְּזֶה רִישׁ פְּרָשַׁת אֱמֹר יְעוּיִן
שָׁם. וְאִם כֵּן אֵין לָכֶם פְּסִידָא כָּל כָּף, אֲמַנְם בְּכוּ בְּכוּ לְהַלְךָ, לְאוֹתוֹ